

LO **Norge**

Beretning

2018

TARIFFPOLITIKK	9
Tariffrevisjonen	9
Tariffrevisjonen – andre områder	26
Arbeidstid	27
Inntektsregulering for pensjonistene	28
Avtalefestet pensjon (AFP)	30
Arbeidet med pensjon	31
Sluttvederlagsordningen	34
LOV- OG AVTALEVERK	35
Arbeidsrett	35
Den faste tvistenemnd	39
Tariffnemnda – allmenngjøring	39
Sivil rett	40
HOVEDORGANISASJONENES FELLESTILTAK (HF)	44
FELLESTILTAKENE LO-VIRKE	47
FELLESTILTAKENE LO-SAMFO	50
DEMOKRATI	52
Bedriftsdemokrati og konsernfaglig samarbeid	52
ARBEIDSMARKED, NÆRINGS- OG SYSSELSETTINGSPOLITIKK	53
Norsk økonomi	53
Næringspolitikk	58
Bistand ved omstilling	64
Sosial dumping og arbeidslivskriminalitet	65
MILJØ OG BÆREKRAFTIG UTVIKLING	68
Klima, miljø og bærekraftig utvikling	68
ARBEIDSMILJØ	70
Arbeidsmiljøloven mm.	70
Intensjonsavtalen om et mer inkluderende arbeidsliv	72
Hovedorganisasjonenes Fellestiltak – sykefravær (HF-S)	73
Regelverksutvikling arbeidsmiljøforskriftene	74

Psykososialt arbeidsmiljø	74
Fysisk, kjemisk og biologisk arbeidsmiljø	75
Bedriftshelsetjeneste (BHT) og arbeidsmedisin	76
Arbeidstilsynet	77
Statens arbeidsmiljøinstitutt	77
Standardisering	78
Tilknytningsformer i arbeidslivet	79
Akan, Arbeidslivets kompetansesenter for rus- og avhengighetsproblematikk	79
Arbeidsmiljøopplæring	80
Store anlegg. LO-koordinatorene	81
LOs offshorekontor	82
LIKESTILLINGSPOLITIKK	83
#Metoo: Kamp mot seksuell trakassering preget dagsordenen i samfunnsdebatten og i LO	83
8. mars	84
Arbeidsgruppe for likestilling under Arbeidslivs- og pensjonspolitisk råd (ALPR)	84
Kvinnekomiteen i Den europeiske fagbevegelsen (DEFS)	85
FORSKNING OG UTDANNING	86
Forskning	86
Forskningsaktivitet i LOs regi	86
Innovasjon	88
Digitalisering	88
Næringsrettet forskning	88
LOs utdanningsfond	88
Utdanningspolitisk arbeid	91
Grunnskole og videregående opplæring	92
Høyere yrkesfaglig utdanning (fagskole)	94
Universitets- og høgskoleutdanning	94
Etter- og videreutdanning og livslang læring	95
Internasjonalt utdanningsarbeid	96
LO-TILKNYTTETE ORGANISASJONER	97
Sørmarka AS	97
Arbeiderbevegelsens Folkehøgskole Ringsaker AS – AFR	98
Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek	99

ORGANISASJONSARBEID	101
Medlemsutvikling	101
Rekruttering og organisasjonsutvikling	101
Prosjekt servicesektor – «Organisering til tusen»	102
Innledninger og holdningsskapende arbeid	102
Ekstraordinær kampanje for organisering i servicesektoren 2016–2019	103
Koordineringsutvalget for rekruttering og medlemsservice	103
Organisasjonsgjennomgang 2018–2021	104
LOs lokalorganisasjoner og LO-sentrene	104
Organisasjonsnett	105
LOs konferanse for lokalorganisasjoner	105
LOs organisasjonskonferanse	105
Påskearrangement for vanskeligstilte: «Inn i varmen»	106
Formidling av arbeiderhistorie	106
Historielunsj	106
LO IKT-konferanse	106
LOs konferanse for forebyggende barne- og ungdomsarbeid	107
Nordisk organisasjonskonferanse	107
LOs STUDENT- OG UNGDOMSARBEID	108
LOs sommerpatrulje	108
Ungdomsvalgkamp	109
Profilering og materiell	109
Kurs, skolering og konferanser	109
Handlingsplan	110
Politisk representasjon	110
Andre aktiviteter	111
LOs student- og elevmedlemskap	111
Klimastrategisk plan	112
Samarbeid med andre organisasjoner	112
Prosjekter	112
INTERNASJONALT ARBEID	113
LOs deltakelse i internasjonale faglige organisasjoner	115
SAMAK	122
ILO	123
LOs Europa-arbeid	125
Internasjonal sikkerhetspolitikk	126

Internasjonal Faglig Solidaritet (IFS)	126
Internasjonalt informasjonsarbeid	127
LOs jubileumsfond for tillitsvalgte i utviklingsland og Øst- og Sentral-Europa	128
LOs fond for utdanning av jurister i den tredje verden	128
FAGLIGPOLITISK ARBEID	129
Samarbeidskomiteen LO/Ap	129
Fagligpolitisk arbeid	129
LOFAVØR	130
LOfavør	130
LOs INFORMASJONS- OG KOMMUNIKASJONSVIRKSOMHET	134
LO Media	134
Media	135
Profilering	135
Sponsorvirksomhet	136
Samarbeidsavtalen med Norges Skiforbund Hopp	136
Nettsider og sosiale medier	139
Hovedoppgjøret – informasjonsopplegget	141
Arendalsuka	142
LOs EGEN ORGANISASJON	144
Representantskapet	144
Sekretariatet	145
LOs kontrollkomité	147
Sekretariatsoppnevnte utvalg	148
* Inntektspolitisk utvalg	148
* LOs familie- og likestillingspolitiske utvalg	148
* LOs kulturutvalg	149
* Organisasjonskomiteen	151
* LOs sentrale ungdomsutvalg	153
* LOs OU-fondsstyre	153
* LO Luftfart	154
Andre utvalg	155
* LOs samferdselspolitiske utvalg	155

* LOs helikopterutvalg	156
* LOs olje- og gassutvalg	156
* LOs nordområdeutvalg	157
* LOs forum for LHBT-personer i arbeidslivet	157
* LOs forum for inkludering i arbeidslivet	157
* Fagligpolitisk utvalg for helse	158
* LOs arbeidsgruppe for barn og unge	159
* Fagligpolitisk utvalg for utvikling av barnevernspolitikk	160
* LOs utvalg for justispolitikk	161
* LOs utvalg for kirkepolitikk	163
* LO Selvstendig	164
* LO for alle	165
* LO Kultur	166
* LO Ingeniør	166
* Rekrutteringsutvalg arbeidstakere med høyere utdanning	167
* Fellesskoleringsrådet (FSR)	167
* LOs maritime utvalg	168
* LOs stedsutviklingsutvalg	168
FOLKETS HUS	169
Folkets Hus Landsforbund	169
Folkets Hus Fond	171
ADMINISTRASJON	172
Ledelsen	172
Administrasjonsavdelingen	173
Økonomiavdelingen	174
Personal- og utviklingsavdelingen	176
IKT-avdelingen	179
Informasjons- og rådgivningsavdelingen	181
Forhandlings- og HMS-avdelingen	181
Internasjonal avdeling	182
Organisasjonsavdelingen	183
Juridisk avdeling	184
Samfunnspolitisk avdeling	185
Næringspolitisk avdeling	186
REPRESENTASJON	188
Styrer, råd og utvalg	188

Landsmøter	206
Internasjonale kongresser	207
Delegasjoner/konferanser	208
DISTRIKTSKONTORENE	211
Østfold	211
Oslo og Akershus	218
Hedmark	227
Oppland	231
Buskerud	240
Vestfold	243
Telemark	251
Aust-Agder	258
Vest-Agder	262
Rogaland	267
Hordaland	271
Sogn og Fjordane	278
Møre og Romsdal	283
Trøndelag	289
Nordland	298
Troms	305
Finnmark	307
STATISTISK OVERSIKT	312

Tariffpolitikk

Tariffrevisjonen

HOVEDOPPGJØR LO-NHO

Representantskapet i LO vedtok retningslinjene for hovedoppgjøret 27. februar 2018. Kravene til lønn skulle fremme likelønn, bekjempe lavlønn samt sikre garantiordningene, samtidig som det ble krevd økt kjøpekraft for alle. Krav om videreutvikling av AFP og tjenstepensjon fra første krone, bidro til at det ble vedtatt å gjennomføre oppgjøret samordnet, men med forbundsvise tilpasninger. Det ble avsatt en ramme på kr 0,30 pr. time fra 1. april 2018 til disse. Det ble også krevd endringer i Industriooverenskomsten (Fellesforbundet-Norsk Industri) knyttet til utgifter til reise, kost og losji for arbeidstakere. Det vises til tariffpolitisk uttalelse som er vedlagt i sin helhet (vedlegg 1).

Forhandlingene startet 12. mars og gikk til mekling etter brudd 22. mars. Meklingsløsningen fra 8. april innebar et generelt tillegg på kr 1,00 pr. time fra 1. april 2018, og et ytterligere tillegg på kr 2,50 pr. time til arbeidstakere på overenskomster med et gjennomsnittlig lønnsnivå under 90 prosent av industriarbeidergjennomsnittet. Resultatet ble vedtatt ved uravstemning, der et flertall på 76,61 prosent stemte ja og 21,07 prosent stemte nei. 2,32 prosent stemte blankt eller ble forkastet. Deltakelsen var på 53,67 prosent. I en egen uravstemning for Fellesforbundet om Industriooverenskomsten knyttet til reise, kost og losji, stemte 86,82 prosent ja, 10,01 prosent nei og 3,17 prosent blankt eller ble forkastet. Her var deltakelsen på 67,87 prosent.

På bakgrunn av vurderinger gjort av NHO, i forståelse med LO, ble årslønnsveksten i industrien samlet i NHO-området anslått til 2,8 prosent i 2018.

I forbindelse med meklingen ble det sendt brev fra Riksmekleren til statsministeren, om ønsket deltakelse i utredning av alternativer for AFP i privat sektor. Med brevet fulgte utkast til en særskilt protokoll

mellom partene om dette. Statsministeren svarte at regjeringen var innstilt på å bistå.

Protokoll mellom Norsk Industri og Fellesforbundet om reise, kost og losji er også vedlagt Riksmeklers møtebok.

ANDRE OMRÅDER

Mellom LO og Virke ble oppgjøret gjennomført samordnet, med forbundsvise tilpasninger. Forhandlingsløsning forelå 26. april. For overenskomster der minstelønssatsene allerede var økt som følge av garantilønnsbestemmelser, ble det ikke avtalt ytterligere tillegg, mens modellen fra frontfaget ellers ble fulgt. Med enkelte tilpasninger sluttet en seg både i dette området og ved forhandlingsløsning 8. mai mellom LO og Samfo, til formuleringer i møteboka fra frontfaget for AFP.

Mellom LO og Finans Norge for avtalene der HK og Norsk Post- og Kommunikasjonsforbund er parter, førte mekling først ikke fram, og det var streik fra 31. mai til 5. juni. Da forelå et nytt meklingsforslag, som ble anbefalt og senere godtatt. Det økonomiske resultatet var parallelt med løsningen mellom Finansforbundet (YS) og Finans Norge, og LO/forbundet fikk rett til å kreve Sentralavtalen gjort gjeldende for hele bedriften når minst 10 prosent av arbeidstakerne i bedriften eller i en underenhet er organisert. Også i dette området ble det enighet om pensjonstillegg/overgangstillegg for arbeidstakere som kvalifiserer til AFP og går av ved 62, 63 eller 64 år.

I forhandlingene med Virke for det såkalte HUK-området¹, kom en til løsning 6. september med stor parallellitet til øvrige områder i henholdsvis privat og offentlig sektor.

Staten v/Kommunal- og moderniseringsdepartementet inngikk i 2016 to hovedtariffavtaler: en med Akademikerne etter forhandlinger og en med LO Stat, YS Stat og Unio ved mekling. Også hovedoppgjøret i 2018 gikk til mekling. Meklingsresultatet for LO Stat av 24. mai innebar et generelt tillegg fra 1. mai 2018 på 1,25 prosent på hovedlønstabellen, og 1,9 prosent av lønnsmassen avsatt til lokale for-

¹ Omfatter virksomheter som eies og drives av private organisasjoner og/eller stiftelser innen helse, undervisning og kultur.

handlinger fra 1. juli. Tillegget på hovedlønnstabellen skulle minst være kr 5100, og taket for pensjonsgivende variable tillegg ble økt med kr 10 000. Det var i tillegg enighet om prosedyrer i forhold til avtale om tjenstepensjon i offentlig sektor og mellomoppgjøret.

Forhandlingsløsningen mellom KS og LO Kommune, Unio, YS Kommune og Akademikerne 30. april, besto av tillegg fra 1. mai på mellom kr 5000 og kr 12 300 pr. år for stillinger med hovedsakelig sentral lønnsdannelse. Ledere, fagledere og arbeidsledere i kap. 4 fikk 1,5 prosent fra samme dato. Det ble ikke avsatt til lokale forhandlinger, men avtalt å øke satsene for kvelds- og natt tillegg og lørdags- og søndagstillegg fra 1. januar 2019.

I forhandlingene med Oslo kommune ble det 1. mai enighet om et generelt tillegg fra denne dato på 1,75 prosent eller minst kr 7700 per år, sentrale lønnsmessige tiltak på 0,53 prosent med virkning fra 1. mai og avsatt 0,96 prosent av lønnsmassen til lokale forhandlinger med virkning fra 1. august.

I forhandlingene med Spekter på nasjonalt nivå (A-nivå) ble det avtalt et generelt tillegg på kr 1950 pr. år og ytterligere kr 4875 pr. år til de med årslønn på kr 417 726 eller lavere, fra 1. april. Sammen med resultatene avtalt i de enkelte virksomheter (B-nivå) og overheng, ble dette antatt å bidra med 2,7 prosent til årslønnsveksten for Spekter-bedriftene utenom helseforetakene, fra 2017. Det ble også avtalt å innføre et slitertillegg tilsvarende det avtalte i frontfagsoppgjøret.

For helseforetakene kom Spekter² og forbundene i LO til enighet i de sentrale forbundsvise forhandlingene (A2) om et generelt tillegg fra 1. juli 2018 på kr 16 000 pr. år i stillingsgruppe 1–3, og generelle prosentvise tillegg for de i 4 og 5 og uten plassering. Minstelønns-satsene ble økt med minst kr 15 000, og det skulle ikke gjennomføres lokale forhandlinger på B-nivå i 2018.

² Med Akademikerne kom ikke Spekter fram i mekling for legene i område 4 og 10 (Lovisenberg og Helseforetakene), og streik ble startet 7. september. Et konflikt-punkt var bestemmelse av arbeidstid. Streiken ble avsluttet 11. oktober med henvisning til tvungen lønnsnemnd.

OPPSUMMERING

Gjennom egne lavlønnsstillegg i kroner på avtaler eller i trinn med lave gjennomsnittlige lønnsnivå, er lavlønnsområder ivaretatt i privat sektor. Flere av disse har fortsatt relativt høy kvinneandel, slik at dette også gir en likelønnsprofil. Også i deler av offentlig sektor er det gitt ekstra sikring i form av kronetillegg for de som har lavest lønn.

Gjennomgående er forhandlings- og meklingsresultatene beregnet å ligge nokså nær frontfagets ramme på 2,8 prosent årslønnsvekst for 2018. Særlig ut fra økte elektrisitetspriser, er prisstigningen målt ved konsumprisindeksen blitt høyere enn anslått ved hovedoppgjøret. Alle fikk dermed ikke økt kjøpekraft i 2018.

Tabell 1: ÅRSLØNNSVEKST FRA ÅRET FØR I PROSENT

	2017	2018 *
Industriarbeidere (NHO)	2,6	2,8
– Herav Industriooverenskomsten	2,1	2,7
Statsansatte	2,3	2,7
Kommuneansatte	2,5	2,9

* Anslag

Tabell 2 ÅRSLØNNSVEKST KORRIGERT FOR PRISSTIGNING,
REALLØNNSUTVIKLING I PROSENT

	2017	2018*
Industriarbeidere (NHO)	0,8	0,1
– Herav Industriooverenskomsten	0,3	0,0
Statsansatte	0,5	0,0
Kommuneansatte	0,7	0,2
Memo: prisvekst v/KPI	1,8	2,7

* Anslag

Vedlegg

TARIFFPOLITISK UTTALELSE – VEDTATT AV LOs REPRESENTANTSKAP 27.02.18

LO vil i tariffoppgjøret 2018 videreutvikle AFP i privat sektor ved å tette hull for de som faller fra og sikre nivået på ytelsene til sliterne. For å sikre oppslutningen om et organisert arbeidsliv må privat sektors AFP videreføres som avtalefestet ordning, det vedtok LOs representantskap i sin tariffpolitiske uttalelse.

BAKGRUNN

Siden 2008 har den økonomiske veksten i fastlandsøkonomien vært lavere enn i noe annet tiår vi har nasjonalregnskapstall for. Særlig investeringene i næringslivet og eksporten fra fastlands-Norge har sviktet. Begge har vært på et historisk lavmål. Finanskrise og oljekrise forklarer mye, men den manglende opphenting skyldes også de siste årenes feilprioriteringer i den økonomiske politikken.

Mye av politikken har vært innrettet for at bedriftsinvesteringene skal få oss ut av lavkonjunkturen: Rentenivået er rekordlavt, kronekursen er svak og bedriftsbeskatningen er kuttet fra 28 til 23 prosent. Kuttene i formueskatten var begrunnet med at bedriftene trenger pengene for å investere. I tillegg sitter kapitaleierne igjen med mer av verdiskapingen og arbeidstakerne igjen med mindre. Likevel har investeringene utviklet seg svakt.

Partene i arbeidslivet har gjort sin del av jobben i rollefordelingen i den økonomiske politikken. Moderat lønnsvekst har muliggjort lave renter og svak kronekurs. Til sammen har dette forbedret konkurranseevnen, målt ved timelønnskostnadene i norsk industri relativt til handelspartnerne, med 16 prosent etter oljeprisfallet. Eksporten av tradisjonelle varer og tjenester var likevel lavere i 2017 enn i 2015.

Mens verdenshandelen i mange år har vokst med om lag det dobbelte av veksten i globalt BNP, har vi etter finanskrisen sett et omslag. Veksten i verdenshandelen har ikke tatt seg opp, selv om den økonomiske veksten internasjonalt har det. Dette vil ha stor betydning

for den økonomiske veksten globalt, og ikke minst for en liten, åpen økonomi som den norske.

OECD og Verdensbanken dokumenterer at økt ulikhet har svekket veksten i internasjonal økonomi direkte. Dessuten har den skjeve fordelingen av globaliseringens fordeler flyttet velgergrupper til ytre høyre i mange land og gjort flere til frihandelsskeptikere.

OECD peker på ytterligere en faktor som bidrar til å bremse oppgangen: Lønnsveksten globalt har ikke tatt seg opp, på tross av stigende sysselsetting. Siden 2008 har reallønnen i OECD-landene bare økt med 0,2 prosent pr. år. Dermed har ikke husholdningene fått tatt del i veksten. Realinntekten for de ti prosentene med lavest inntekt er fortsatt ikke oppe på nivået før finanskrisen. Veksten vil ikke bli selvberende før både sysselsetting og lønn øker, ifølge OECD.

Også i Norge stiger ulikhetene. Arbeidstakernes andel av verdiskapningen har falt. Samtidig har det norske arbeidsmarkedet, på grunn av sterk arbeidsinnvandring og mangelen på arbeidsplasser, blitt mer polarisert. Dette skaper bekymring for at også vi kan oppleve mer urolige tider.

Arbeidsledigheten har falt det siste året, men dette skyldes i stor grad at arbeidsledige faller ut av arbeidsmarkedet når utsiktene til jobb er svake. Arbeidsledigheten faller fordi mange har gitt opp. Den samlede andelen som er i jobb, sysselsettingsraten, har gått ned med nesten 4 prosentpoeng de siste åtte årene. Fra 2016 til 2017 var reduksjonen 0,4 prosentpoeng.

Nedgangen i sysselsettingsraten har vært sterkest blant unge, og særlig blant menn med lite utdanning. Blant menn mellom 25 og 29 år med kun grunnskoleutdanning, har sysselsettingsraten falt fra 79 til 66 prosent fra 2006 til 2016. Det er en nedgang på hele 13 prosentpoeng.

Sysselsettingen har blitt kraftig redusert de siste årene, målt i forhold til befolkningens størrelse i yrkesaktiv alder. Regjeringens egne prognoser i Nasjonalbudsjettet for 2018 viser at den ikke har noen ambisjoner om å øke sysselsettingsandelen til tidligere nivåer. Regjeringen har valgt å bruke handlingsrommet i den økonomiske politikken til å gi skatteletter, uten nevneverdig sysselsettingseffekt.

Den norske modellen står på tre solide bein. Svekkes ett eller flere

bein, vil ikke de øvrige klare å bære modellen. De tre grunnpilarene er god økonomisk styring, god offentlig velferd og et godt organisert arbeidsliv. Arbeid er det beste virkemiddelet for inkludering, men noen, ikke minst unge som aldri har vært i jobb, trenger en helhetlig innsats av utdanning, sosiale tjenester og sosial- og arbeidsmessig kvalifisering. Dette er forutsetningen for at den enkelte skal få og beholde en jobb. Å lykkes med dette er nødvendig for den enkeltes levekår og for samfunnets bærekraft.

LO er fornøyd med at alle hovedorganisasjonene og myndighetene har skrevet under på en nasjonal kompetansepolitisk strategi om å unngå å senke standardene på lønns- og arbeidsvilkår som et svar på sysselsettingsutfordringene, men heller satse på kompetanseløft. Det forplikter imidlertid til sterkere innsats enn det vi ser i dag.

Det er bred oppslutning om en sterk offentlig sektor i Norge. Samtidig utfordres velferdsstaten av kommersialisering. Resultatet av dette er en svekking av velferdsstaten, og direkte også redusert organisasjonsgrad i sektoren. Forskning viser at konsekvensene er dårligere lønns-, pensjons- og arbeidsvilkår, som f.eks. arbeidstidsordninger.

Så langt har regjeringens politikk økt ulikhetene, både gjennom innrettingen på skattekuttene, kutt i ytelser og arbeidsmarkedspolitikken ved å åpne for mer innleie og midlertidighet, og som følge av for svak satsning på å bekjempe sosial dumping og arbeidslivskriminalitet. Økt ulikhet rammer etterspørselen og svekker sysselsettingen.

LØNNSDANNELSEN

Kjernen i den norske modellen er samordnet lønnsdannelse, der næringer som er utsatt for internasjonal konkurranse setter en norm for lønnsutviklingen i resten av økonomien. Det gjør det mulig å oppnå full sysselsetting og lav arbeidsledighet uten tiltakende lønns- og prisvekst og svekkelse av konkurranseevnen.

I frontfaget følger lønnsveksten bedriftenes lønnsevne. Over tid vil lønnsutviklingen i de øvrige områdene følge den i frontfaget. Profilen må imidlertid kunne tilpasses de ulike tariffområdenes ulike utfordringer.

Det er med Holden-utvalgene etablert som prinsipp at både

arbeidere og funksjonærer inngår i beregningene for lønnsveksten i frontfaget. Det skal gi rammer for hele arbeidslivet, men ikke være til hinder for at det kan gis kompensasjon til grupper som systematisk over tid er blitt hengende etter i lønnsutviklingen. For å være bærekraftig må lønnstilleggene også bidra til en rimelig fordeling.

Sosial dumping og useriøsitet er en trussel mot den koordinerte lønnsdannelsen, både ved at organisasjonsgraden svekkes og at omfanget av lavlønn og lavproduktive, irregulære jobber øker. Vårt viktigste virkemiddel mot lavlønnskonkurransen – allmenngjøring – må styrkes, og det må gjennomføres grep som gjør ordningen lettere anvendbar.

Oljeprisfallet høsten 2014 forårsaket et markert fall i Norges inntekter. Med oljeprisfallet falt også oljeinvesteringene og oljelettingen. Oljeselskapene satte driften på sparebluss og krevde det samme av sine underleverandører. Dermed falt sysselsettingen og arbeidsledigheten økte, særlig i oljefylkene. LO tok ansvar med moderate lønnskrav, noe som viste at den norske lønnsdannelsen er i verdens toppen i å reagere på en slik konjunkturedgang. Lønnsveksten ble lavere enn hos handelspartnerne. Sammen med kronesvekkelsen ga det en stor konkurransegevinst.

Generelt har det vært en reallønnsnedgang fra 2015 til 2016 på 1–1 ½ prosent for de ulike tariffområdene. Overraskende høy vekst i konsumprisene bidro til dette.

Sysselsettingen i tjenestenæringene svekkes når lønnsveksten blir lav. Når partene i arbeidslivet gjør sin del av jobben og styrker konkurransevnen til norske konkurranseutsatte bedrifter, må myndighetene gjøre sin del med å sikre økt sysselsetting. Den jobben er ikke LO fornøyd med. Alle partene i trepartssamarbeidet må bidra der de kan. Da påhviler det regjeringen en sterkere innsats med å øke sysselsettingen.

Lønnsveksten fra 2016 til 2017 er av Det tekniske beregningsutvalget for inntektsoppgjørene (TBU) i gjennomsnitt foreløpig beregnet til 2 ½ prosent i industrien (NHO-området). Prisstigningen ble 1,8 prosent, bare så vidt under det som ble forutsatt ved mellomoppgjøret. Reallønnsveksten ble på om lag 0,7 prosent i fjor. Prisstigningen fra 2017

til 2018 anslås av TBU til om lag 2 prosent. Lønnskostnadsutviklingen ute antas å fortsette på rundt 2 prosent vekst.

Mens lønningenes andel av faktorinntekten (lønnskostnader pluss driftsresultat) i industrien i perioden 2010–2016 var på samme nivå som gjennomsnittet tilbake til 1970, er ikke dette situasjonen i øvrige områder av privat sektor. Nye beregninger i TBU viser at lønnsandelen har blitt kraftig redusert fra over 85 prosent på 1970- og 1980-tallet til under 75 prosent i perioden 2010–2016. I 2017 var den 73,3 prosent. Denne forrykningen av inntektene i favør av eierne i mange tjenesteytende næringer, er resultat av lavere organisasjonsgrad, sosial dumping og tiltakende lavlønnskonkurranse og økt markeds-makt overfor forbrukerne.

Ifølge TBU falt de relative lønnsforskjellene mellom kvinner og menn med 0,7 prosentpoeng fra 2015 til 2016, og videre med 0,5 prosentpoeng til 2017. Utjevningen mellom menns og kvinners gjennomsnittlige lønnsnivå går imidlertid for langsomt. Fortsatt tjener kvinner i gjennomsnitt kun 88,1 prosent av det menn tjener, i heltidsstillinger. Forskjellene skyldes særlig et fortsatt svært kjønnsdelt arbeidsliv, der kvinner og menn jobber i ulike forhandlingsområder, næringer, yrker og stillinger, og der kvinner jobber langt oftere deltid enn menn. Mange kvinner har svært lav lønn. Lavlønnspørsmålet er således i stor grad et likelønnsspørsmål. I tillegg gir mange kvinne-dominerte yrker også lav uttelling for kompetanse. Dette gjelder både offentlig og privat sektor. For LO er det viktig å ha en tariffpolitikk som sikrer en rettferdig lønn i samsvar med arbeidsoppgaver, utdanning og kompetanse. Kvinner har gjennomgående lavere lønn enn menn; kvinne-dominerte yrker lønnes lavere enn mannsdominerte med tilsvarende utdanningslengde. For enkelte grupper med høyere utdanning er det viktig at lønnsforskjellene mellom privat og offentlig sektor reduseres. Kvinners lønnsutvikling sikres best gjennom sentrale forhandlinger. Likelønnprofil på sentralt og lokalt avtalte tillegg må videreføres og understøttes av strukturelle tiltak mot kjønnsdelingen og for mer likestilling i arbeidslivet.

Treffsikkerheten på virkemidler og tiltak for likelønn og lavlønn må bedres. En bedre kjønnsfordeling innenfor de ulike yrkesgrupper,

bransjer og sektorer vil bidra til utjevning av lønnsforskjeller mellom mannsdominerte og kvinnedominerte yrker. LO vil jobbe for høyere verdsetting av kvinnedominerte yrkesområder.

Et viktig premiss for frontfagsmodellen er samordningen i offentlig sektor. Det er frontfaget som setter rammen for lønnstilleggene også der. Uten dette er det vanskelig å se for seg hvordan frontfaget skal kunne sette normen for lønnsveksten i hele økonomien. I staten presser imidlertid regjeringen på for å skyve fastsetting av stillingskoder, generelle regler for lønnsfastsetting og lønnsfordelingen til lokale forhandlinger uten streikerett.

I 2016 inngikk staten for første gang to ulike avtaler for de samme tilsatte, men med ulike system for fastsettelse av lønn, fordi regjeringen ønsket kun lokale forhandlinger. I henhold til lov om offentlige tjenestetvister er streikeretten i staten lagt på sentralt nivå. Likevel sier regjeringen gjennom Jeløya-plattformen at den ønsker å «bidra til at statens virksomheter i samarbeid med lokale tillitsvalgte har mest mulig handlingsrom til å fordele lønnsmidler i tråd med lokale behov».

LO kan ikke akseptere å påta seg ansvaret for samordningen i staten – som frontfagsmodellen er avhengig av – når fastsetting av stillingskoder og generelle regler for lønnsfastsetting skyves til lokale forhandlinger, uten at streikeretten følger med og dermed uten at partene sentralt har innflytelse over lønnsfordelingen. Staten leverer ikke nødvendig lønnsstatistikk til hjelp i oppgjøret, selv om det er noe de er forpliktet til. Uten slik statistikk kan man ikke i de sentrale forhandlingene følge utviklingen i forhold til likelønn og fordeling av lønn i de to avtalene.

SERIØSITET

I «verftsdommen» av 2013 understreker Høyesterett den betydningen allmenngjøring har for det norske arbeidslivet og muligheten til å videreføre frontfagsmodellen. Sentralt her er bestemmelser i flere overenskomster om dekning av reise, kost og losji. Samtidig viste Høyesterett til omgåelser av allmenngjøringsforskriften ved «lokale» etableringer av bemanningsselskap.

Under tariffrevisjonen 2016 ble det igangsatt et utvalgsarbeid

mellom Norsk Industri og Fellesforbundet. Partene er opptatt av å hindre sosial dumping, og at de utfordringene et internasjonalt marked og fri bevegelighet på arbeidsmarkedet medfører skal behandles på en god måte og i tråd med norsk lov og avtaleverk og internasjonalt regelverk. I dette ligger det også hvilke forutsetninger partene legger til grunn for at en virksomhet skal regnes som en bedrift etter tariffavtalen, og en gjennomgang av dagens praksis for unntaksbestemmelse om arbeidstakere som blir inntatt på arbeidsstedet. Partene er også enige om behovet for å tydeliggjøre forskjellen mellom å bli sendt ut på arbeidsoppdrag som ikke krever overnatting utenfor hjemmet, og arbeidsoppdrag som krever overnatting utenfor hjemmet. Gjennom dette utvalgsarbeidet er det avdekket behov for en klargjøring av bestemmelser bl.a. i Industriooverenskomsten. 25. oktober 2016 sendte EFTAs overvåkingsorgan, ESA, formelt varsel om sak mot den norske staten med påstand om at allmenngjøring av Industriooverenskomsten, Fellesoverenskomsten for byggfag og Renholdsoverenskomsten var i strid med utstasjoningsdirektivet. 20. januar 2017 svarte Arbeids- og sosialdepartementet at regjeringen fastholdt Høyesteretts vurdering av adgangen til allmenngjøring av reise, kost og losji, men at tariffpartene fram mot tariffrevisjonen 2018 ville se på bestemmelsene i de aktuelle overenskomstene.

Regjeringen har gjentatte ganger utfordret fagbevegelsen på arbeidstid. Endringer i arbeidsmiljøloven og forslag fra arbeidstidsutvalget søker hele tiden å styrke arbeidsgivers styringsrett og svekke fagbevegelsens medbestemmelse, på både arbeidstidens plassering og omfang. Dette setter normalarbeidsdagen under press. Press på arbeidstid og krav til økt fleksibilitet er en realitet for mange av LOs medlemmer. LO krever tiltak, om nødvendig også lovendringer, som sikrer at arbeidstid er et tema som avtales mellom partene i arbeidslivet. Mange av LOs medlemmer jobber i skift og turnus, og det vil derfor være viktig for LO å sikre gode kompensasjonstillegg for ubekvem arbeidstid.

UTSIKTENE FRAMOVER

Vel to år etter det kraftige oljefallet er norsk økonomi nå kommet inn i

en forsiktig innhentingsfase. Konjunkturoppgangen er svak, men det er utsikter til økt vekst. Fallet i petroleumsinvesteringene har stoppet opp og det ventes ny oppgang. Husholdningenes konsumvekst holder seg til tross for svak inntektsvekst, og eksporten er ventet å øke etter den kraftige konkurranseevneforbedringen og økt vekst internasjonalt. Med de noe bedre tidene kan det forventes en innstramming i den økonomiske politikken. Veksten i oljepengebruken over statsbudsjettet er kraftig strammet inn i 2018-budsjettet. Norges Bank varsler renteøkninger i 2018, etter at renten har ligget på rekordlave 0,5 prosent siden 2014. Det er da ventet at kronekursen vil styrkes.

Boligprisene har falt, og salget av nye boliger har bremsert kraftig opp. Boligbyggingen blir derfor en mindre vekstfaktor framover.

Oljeprisen var under 30 dollar pr. fat rundt årsskiftet 2015/2016, men har siden da steget til over 60 dollar. Investeringsplanene til petroleumsselskapene tyder på tiltakende aktivitet, spesielt på grunn av investeringer i Johan Sverdrup-feltet. I tillegg ventes det at flere planer for utbygging og drift skal leveres inn til myndighetene den nærmeste tiden. Petroleumsinvesteringene vil trolig derfor snu til ny oppgang.

Næringsinvesteringene vil i takt med økt etterspørsel også ta seg opp, men veksten vil være klart lavere enn hva vi er vant med i konjunkturoppganger. Dette henger sammen med fortsatt mye ledig produksjonskapasitet, at ny type industri investerer mindre enn den tradisjonelle og tøff konkurranse fra globale aktører i mange bransjer.

Selv om norsk økonomi er i en svak oppgangsfase, er det derfor for tidlig å friskmelde arbeidsmarkedet. De små lønnsforskjellene og den norske tillitsmodellen har skapt et arbeidsliv som både er blant de mest digitaliserte og lærende i verden. Ikke alle klarer å tilegne seg ny og høyere kompetanse raskt nok. Derfor har LO tatt til orde for en kompetansereform. Sysselsettingsandelen har falt drastisk for unge uten grunnleggende ferdigheter. Samtidig er frafallet fra skole og opplæring høyt. En satsning på praktiske ferdigheter og yrkesfaglig kompetanse må derfor få en sentral plass i reformen. Det var også grunnen til at LO ba om et sysselsettingsutvalg.

PENSJON

LO-kongressen i 2017 vedtok følgende:

- Arbeide for et fellesfinansiert og fellesskapsstyrt pensjons- og trygdesystem der mottakerne har kontroll over ytelse og forvaltning gjennom demokratiske organer eller tariffesting.
- Arbeide for at samlet pensjon ved 67 års alder skal gi en inntektsdekning på minst to tredeler av lønn. Det må også gis reell mulighet for å kunne gå av tidligere for de som ikke kan stå i jobb til arbeidslivets slutt.
- Et bredt organisert pensjonssystem må sikre muligheten for jobbskifter uten tap av pensjon, kostnadseffektiv forvaltning og premier og ytelser som er like uavhengig av kjønn.

LO støttet pensjonsreformen. Det er et viktig og riktig prinsipp at når man lever lenger, kan man jobbe lenger så lenge man har helse til det. Dessuten vil økt avgangsalder styrke den finansielle bærekraften til pensjonssystemet, og dermed til velferdsstaten.

Samtidig er det mange som ikke kan jobbe lenger, enten fordi de er utslitte, arbeidsplassen ikke er godt nok tilrettelagt eller fordi de mister jobben i sen alder og det ikke er mulig å finne ny jobb. Bedringen i helsetilstanden trenger heller ikke å følge den økte levealderen. For disse bidrar levealdersjusteringen til en lavere pensjonsytelse. Det blir et kraftig fall i ytelsen fram mot den første årgangen som ikke får glede av kompensasjonsordningene vi fikk i 2008, og som hittil har vært skjermet. Ytelsen faller til godt under halvparten av tidligere lønn for de fleste som ikke jobber lenger enn til 62 år. Det blir klart færre av dem, men det er en mager trøst for de som ikke har helse eller mulighet til å fortsette.

Folketrygden skal være en bærebjelke i velferdsstaten. For LO er det også viktig å styrke supplerende ordninger til folketrygden, slik at alle får en pensjonsytelse de kan leve verdig av. Det innebærer å tette hullene i AFP- og OTP-ordningene, sikre en god tilpasning av offentlig AFP og tjenstepensjoner, samt å bedre forvaltningen av løpende tjenstepensjoner, pensjonskapitalbevis og fripoliser.

AFP I PRIVAT SEKTOR

AFP i privat sektor ble lagt om til en livsvarig ytelse som en konsekvens av pensjonsreformen. LO og NHO har sammen evaluert omleggingen. Evalueringsrapporten viser at hovedmålene knyttet til nivå for ytelser ved 62 år, rett til å gå av fra 62 år og at ordningens samlede utgifter skulle videreføres, er innfridd. I tillegg har omleggingen ført til økt sysselsetting blant seniorer og dermed bidratt vesentlig til pensjonssystemets bærekraft. Pensjoneringsalderen har gått opp med om lag to år.

De aller fleste som ønsker det, kan gå av ved 62 år med en pensjon å leve et verdig liv av. Eller de kan fortsette å jobbe utover 62 år – uten å tape pensjon. Det gjelder både om man tar ut AFP-tillegget ved 62 år, eller velger å vente. Det innebærer høyere pensjon for svært mange. AFP er et viktig tilskudd til pensjonen for mange arbeidstakere, og ordningen har en fleksibilitet som den enkelte verdsetter høyt og mange benytter seg av. Det er flere menn enn kvinner som får AFP. Når det korrigeres for at det er flere menn enn kvinner i området og for andre sammensetningseffekter, jevner kjønnsforskjellen seg ut. AFP bidrar særlig vesentlig til kvinners rett til tidlig uttak, siden AFP-tillegget løfter mange kvinner over kravet om minste pensjonsytelse for rett til tidligpensjon.

Rapporten avdekker også svakheter ved ordningen. Evalueringen viser at opptakskravene til AFP-retten der tilknytningen til ordningen etter fylte 55 år avgjør retten til AFP, skaper problemer. På den ene siden er det mange yngre det betales premie for, som ikke vet om de vil få AFP. Disse vektlegger verdien av AFP lavt. På den annen side kan de som har fylt 55 år komme inn i ordningen sent, og dersom de er i trygge jobber, få en rett basert på få år med innbetalinger.

Betydelig flere enn før mister uforskyldt retten til AFP på tampen av yrkeskarrieren, i årene rett før de fyller 62 år. Dette gjelder gjerne de mest utsatte gruppene i arbeidslivet, med utrygge jobber. Disse får ingen AFP, mens de i trygge jobber oftere vil beholde retten til AFP og samtidig kan jobbe videre og øke både arbeidsinntekt og pensjon.

Evalueringsrapporten for AFP viser at det nå kreves lengre tid i arbeid for å kompensere for levealderen enn det så ut til før 2008.

Dette har gitt staten store inntekter, men det har også gjort det vanskeligere for eldre arbeidstakere å tilpasse seg levealdersjusteringene. Begrunnelsen for kompensasjonsordningen var nettopp å verne om de som ikke kunne tilpasse seg med å jobbe lenger. Når levealdersjusteringen har blitt kraftigere enn forutsett, må man også vurdere utfasingshastigheten på kompensasjonsordningen på nytt.

OBLIGATORISK TJENESTEPENSJON (OTP) I PRIVAT SEKTOR

Også tjenestepensjon gir viktige bidrag til samlet pensjon. Det er flere svakheter i dagens OTP-ordning. Den gjelder ikke fra første tjente krone, men først etter 1 G (93 634 kroner). Samtidig er unge under 20 år og de i deltidsstillinger under 20 prosent unntatt, og slutter man i jobben før det er gått ett år, tilbakeføres innbetalingene til arbeidsgiver.

Rapporten utarbeidet av arbeidsgruppen bestående av blant andre Finansdepartementet, og som partene fikk i stand i 2016-oppgjøret, peker på et annet problem. Forvaltningen av tjenestepensjonene, og særlig pensjonskapitalbevisene, er oppstykket og dyr. Dette spiser av arbeidstakernes pensjoner. For enkelte er avkastningen negativ, og finansnæringen spiser av pensjonskapitalen. Finansdepartementet konkluderer med at det er velferdsgevinster ved et system som i større grad samler midler.

Finansdepartementet har foreslått å rette opp noen skjevheter, som å ta med pensjonskapitalbevis i ny arbeidsgivers ordning. Videre er det positivt at opptjening foreslås beholdt for de med ansettelse under ett år. Forslagene går imidlertid ikke langt nok. Arbeidsgiver bør dekke alle kostnader til forvaltning og administrasjon, og loven må ikke være til hinder for en samling av ordninger og kapital på tvers av bedrifter. Det bør bli pensjonsopptjening fra første krone og for alle stillingsandeler, slik at OTP gir et bidrag til alle arbeidstakere.

For pensjoner som er under utbetaling, der mesteparten nå er fripoliser, må det finnes løsninger som sikrer at disse får en rimelig regulering for å unngå at de stadig taper seg i verdi. Solvens II-regelverket for pensjonskasser hindrer i dag en fornuftig forvaltning. Det gir lav avkastning og truer enkelte pensjonskassers overlevelse.

PENSJON I OFFENTLIG SEKTOR

Det er startet en prosess som har som mål å tilpasse offentlig tjenestepensjon til den nye alderspensjonen i folketrygden. Prosessen skal være avsluttet innen 2. mars 2018. LO legger til grunn at en ny offentlig tjenstepensjon skal utformes i tråd med LO-kongressens vedtak om pensjon i 2017.

En ny offentlig tjenstepensjon må ha en god sosial profil og sikre at de som ikke makter å kompensere for levealdersjustering har en reell mulighet for tidlig avgang. Videre må ordningen utformes slik at særaldersgrenser og grunnlovsvern (opptjening før 2011) ivaretas på en god måte.

Arbeids- og sosialdepartementet legger til grunn i sitt arbeid med ny offentlig tjenstepensjon, at AFP i offentlig sektor skal endres etter mønster fra privat sektors AFP for å lette mulighetene for jobbskifter mellom sektorene. Dersom det skal være aktuelt, må en offentlig AFP etter modell fra privat sektor utformes slik at forutsigbarheten forbedres. Dette kan skje gjennom supplerende ordninger, eller ved at privat sektors AFP forbedres slik at forutsigbarheten blir bedre.

KRAVUTFORMING

1. AFP I PRIVAT SEKTOR

Basert på LO-kongressens vedtak vil LO i tariffoppgjøret 2018 videreutvikle AFP i privat sektor ved tetting av hull for de som faller fra, og sikre nivået på ytelsene til sliterne. For å sikre oppslutningen om et organisert arbeidsliv må privat sektors AFP videreføres som avtalefestet ordning.

Tetting av hull

Enkelte arbeidstakere mister AFP ved å bytte jobb til en bedrift uten AFP. Det hindrer mobiliteten i arbeidsmarkedet, men det kan også skje ufrivillig på grunn av omorganisering og nedbemanning. Mange har hatt jobb i en AFP-bedrift i løpet av yrkeslivet, uten å kvalifisere til AFP. Ved å tette disse hullene, vil oppslutningen om ordningen styrkes i de delene av arbeidslivet som med dagens regler ser liten egenverdi av premiebetalingen, på grunn av den svake forbindelsen mellom

premiebetaling og ytelse. Det vil således understøtte økt organisering på både arbeidsgiver- og arbeidstakersiden.

Sikring av ytelser til sliterne

Levealdersjusteringen slår nå inn og virker sterkere enn antatt. Reformen har vært vellykket og styrket sysselsettingen for de over 60 år, men det finnes fortsatt en betydelig gruppe som ikke har muligheter eller helse til å stå lenge. For å sikre sliterne, krever LO forlenget kompensasjonstillegg i AFP-ordningen og et eget tillegg for slitere ved tidligavgang.

Samordning av AFP i privat og offentlig sektor

LO legger til grunn at en ny AFP i privat og offentlig sektor samordnes. Det må innføres ordninger som sikrer at opptjening i den ene samordnes med opptjening i den andre, slik at opptjeningen i de to ordningene likestilles.

2. TJENESTEPENSJON

LO krever en pensjonsopptjening fra første krone for alle stillingsandeler og fra 13 år.

3. KRAV TIL REISE, KOST OG LOSJI

LO krever nødvendige endringer i Industriooverenskomsten som sikrer at arbeidsgivere ikke kan velte utgifter til reise, kost og losji for arbeidstakere som sendes på oppdrag, over på den enkelte arbeidstaker. Løsningen skal ivareta målsettingen ved allmenngjøring.

4. LØNNSKRAV

LO krever økt kjøpekraft til alle. Kravene til lønn skal fremme likelønn, bekjempe lavlønn samt sikre garantiordningene.

OPPGJØRSFORM OG FORHANDLINGSFULLMAKT

Valg av oppgjørsform må vurderes som en helhet ut ifra hvilke krav som stilles, og føres på det nivå som samlet sett gir best mulig resultat for de prioriteringer som LOs representantskap gjør.

Representantskapets prioriteringer sikres best gjennom utnyttelse av fagbevegelsens samlede styrke. Hensynet til AFP-ordningen tilsier at oppgjørene i privat sektor gjennomføres som samordnende oppgjør. Andre hensyn taler for at det under forhandlingene også åpnes for forbundsvise tilpasninger som gir forbundene rett til egne prioriteringer. Krav knyttet til bestemmelser om vilkår etter reisebestemmelsene i Industriooverenskomsten følges opp gjennom særskilte forhandlinger mellom Fellesforbundet og Norsk Industri, også i en eventuell mekling. Løsningen for Industriooverenskomsten legger ingen direkte føringer for andre overenskomster. Oppgjøret gjennomføres derfor samordnet med forbundsvise tilpasninger. Utfallet av tilpasningene blir en del av resultatet i oppgjøret. Det forutsettes at resultatene videreføres i oppgjørene for andre områder der LO er part.

Representantskapet gir Sekretariatet fullmakt til å utforme de endelige kravene, herunder justeringsklausul for annet avtaleår. Forhandlingsresultatet godkjennes gjennom uravstemning i samsvar med oppgjørsformen.

Tariffrevisjonen – andre områder

Finanssektoren

LO gjennomførte i april samordnet hovedoppgjør for Sentralavtalen med Finans Norge, hvor HK og Postkom har selvstendige tariffavtaler. Etter forhandlinger gikk oppgjøret til mekling. Etter to dagers mekling ble det natt til 1. juni brudd i meklingen, og ca. 1200 medlemmer i HK og Postkom gikk ut i streik. Det sentrale i oppgjøret var et krav om at LOs forbund skulle ha rett til å opprette tariffavtale i Finans Norges bedrifter etter vanlige regler i arbeidslivet, i tillegg til et krav om etablering av det såkalte slitetillegget. Etter fem dager med streik, kom partene fram til en tilfredsstillende løsning på disse spørsmålene.

For øvrig ble det blant annet enighet om å gjøre enkelte justeringer i Sentralavtalens lønnsregulativ, samt at det ble gitt et tillegg til alle på 1 prosent, men minimum kr 4000,- pr. år, gjeldende fra 5. juni 2018.

Overenskomsten for miljøvirksomheter LO/MEF

LO gjennomførte 22. juni tariffrevisjonsforhandlinger for «Overenskomsten for miljøvirksomheter» med Maskinentreprenørenes Forbund (MEF). Overenskomsten for miljøvirksomheter er en felles overenskomst hvor Fellesforbundet, Norsk Arbeidsmandsforbund og Norsk Transportarbeiderforbund har partsforhold. Industri Energi var tidligere part i avtalen, men gikk ut etter årets revisjon.

Partene ble enige om et generelt tillegg og lavlønns tillegg på hhv. kr 1,30 og kr 2,50. Minstelønnsatsen ble hevet med kr 4,-, fagarbeider-tillegget ble økt med kr 0,50. I tillegg kom justeringer på satser for kompensasjon for forskjøvet arbeidstid, matpenger og diett, samt enkelte tekstendringer. Årets oppgjør er i tråd med rammen for frontfaget på 2,8 prosent.

Arbeidstid

Det overordnede perspektivet for LOs engasjement på området er knyttet til at arbeidstidsordningene skal være forsvarlige ut fra et HMS- og velferdsperspektiv. Arbeidstidens betydning for samfunnsutviklingen er sentral, inklusive ivaretagelse av likestilling mellom kvinner og menn og at arbeidstidsordningen skal være slik at arbeidstakerne skal kunne stå i arbeid til oppnådd pensjonsalder.

Etter utvidelsen av medleverforskriftens virkeområde i 2017, fremmet Rødt flere Dokument 8-forslag knyttet til medleverforskriften i Stortinget. Forslagene var i stor grad basert på LOs høringsuttalelser til forskriftsendringene. Det første Dok 8-forslaget ble behandlet i Stortinget i juni og fikk ikke flertall. Et nytt Dok 8-forslag fra Rødt, bl.a. om å oppheve medleverforskriften, behandles av Stortinget i januar 2019.

Departementet opprettet to arbeidsgrupper med partsrepresentasjon i 2017. Den ene skulle se på reglene for unntak fra arbeidstidskapittelet for særlig uavhengige stillinger (aml. § 10-12 (2)), og arbeidstidsutvalgets forslag om en ny gruppe unntak «delvis uavhengig stilling». Gruppen fikk forlenget sin funksjonstid ut på nyåret 2018. Arbeidsgruppen behandlet ikke forslaget om delvis uavhengig stilling.

Det ble utarbeidet et dokument som grunnlag for departementets videre behandling som i all hovedsak dreide seg om innholdet i en veileder til aml. § 10-12 (2).

Skift-/turnusgruppen skulle se på reglene for skift og turnus – særlig innenfor helse- og omsorgssektoren – med bakgrunn i utvalgets forslag, som innebar en utvidelse av arbeidsgivers styringsrett i forbindelse med fastsetting av skift-/turnusplaner. Arbeidsgruppen avsluttet sitt arbeid i desember 2017 uten å ha kommet med omforente forslag. Det har ikke kommet forslag om endringer fra regjeringen i løpet av 2018.

Innarleidings-/rotasjonsordninger godkjent av fagforening med innstillingsrett

En oversikt over innarleidings-/rotasjonsordninger godkjent av fagforening med innstillingsrett, viser at LO har gitt 950 godkjenninger for innarleidingsordninger, basert på gjennomsnittsberegning av arbeidstiden med daglig effektiv arbeidstid på mer enn 10,5 timer i privat sektor i 2018. Industri Energi har selv gitt 38 tilsvarende godkjenninger. I tillegg kommer godkjenninger som forbundene i privat sektor gir for inntil 10,5 timers arbeidsdag.

Arbeidstidsgodkjenningene medfører at det kan jobbes lange arbeidsdager i en periode, mot tilsvarende mer fri i en annen. Godkjenningene i privat sektor gis for personell med overnatting utenfor eget hjem.

I kommunal sektor godkjenner Fagforbundet og FO. I 2018 godkjente FO og Fagforbundet henholdsvis 190 og 484 søknader. I statlig sektor godkjenner LO Stat på vegne av alle forbundene. I 2018 godkjente LO Stat 27 ordninger i staten og 8 i Spekter.

Inntektsregulering for pensjonistene

I tryggedrøftingene i mai 2018 krevde LO, Unio og Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon (FFO) at reguleringen av løpende pensjoner ble lagt om fra 2018, slik at den gjennomføres med halvparten av lønnsveksten og halvparten av prisveksten. Organisasjonene viste videre til

at lønnsveksten i 2016 var sterkt preget av strukturelle endringer i arbeidsmarkedet, og at det var feil at trygdeoppgjøret i fjor ikke ble justert for strukturelle endringer i 2016.

Disse organisasjonene krevde på denne bakgrunn at alderspensjonene i 2018 ble regulert med gjennomsnitt av anslått lønnsvekst på 2,8 prosent og anslått prisvekst på 2,1 prosent. Videre krevde organisasjonene etterregulering for 2016.

Disse organisasjonene krevde også at regjeringen og Stortinget står ved sine tidligere uttalelser om at de uføre må skjermes for levealdersjustering ved overgang til alderspensjon hvis de yrkesaktive kompenserer for levealdersjusteringen ved å stå lenger i arbeid, noe bl.a. AFP-evalueringen har vist. Organisasjonene krevde også at regjeringen legger fram trygdeoppgjøret til reell behandling i Stortinget før sommeren.

Pensjonistforbundet (og SAKO) og Samarbeidsforumet av funksjonshemmedes organisasjoner stadfestet i tillegg at disse organisasjonene var prinsipielt motstandere av at løpende pensjon reguleres lavere enn lønnsveksten. De krevde at reguleringsmekanismen endres og at forhandlingsrett i de årlige trygdeoppgjørene blir gjeninnført.

Etter møtene ble det følgende lagt til grunn for reguleringen av grunnbeløpet og pensjoner i folketrygden fra 1. mai 2018:

- at forventet lønnsvekst i inneværende år er 2,8 prosent
- at forventet lønnsvekst for 2017 foreløpig var beregnet til 2,3 prosent, dvs. et negativt avvik på 0,1 prosentpoeng i forhold til fjorårets anslag på 2,4 prosent
- at faktisk lønnsvekst for 2016 er anslått til 1,7 prosent, slik at det ikke foreligger noe avvik i forhold til tidligere anslag

Regjeringen imøtekom ikke organisasjonenes krav.

Grunnbeløpet økte med 3,47 prosent eller 3249 kroner til 96 883 kroner fra 1. mai 2018, i forhold til 1. mai 2017. Årsveksten fra 2017 til 2018 ble på 2,70 prosent.

SAKO er en sammenslutning av pensjonistorganisasjoner fra

offentlig sektor og som har en samarbeidsavtale med pensjonistforbundet.

Utviklingen i minste pensjonsnivå framgår av tabellen, der også særlige økninger utover drøftingene foretatt av Stortinget medgår.

Pensjonistforbundet, Samarbeidsforumet av funksjonshemmedes organisasjoner og Landsforbundet for offentlige pensjonister fant å måtte tilkjenne sin protest mot at pensjonene for fjerde året på rad reguleres lavere enn prisveksten, og regjeringens uvilje mot å benytte forskriftens bestemmelse om særlige forhold til å legge til grunn en årslønnsvekst for 2016 på 2,4 prosent, ved ikke å signere årets protokoll.

Når vi skal beregne utviklingen i minste pensjonsnivå i 2017, må vi i tillegg til trygdedrøftingene ta med i betraktningen at enslige minstepensjonister fikk et tillegg på 4000 kr i pensjonen fra 1. september 2017.

Utviklingen i minste pensjonsnivå.¹ Prosentvis endring fra året før.

	2018			2017	
	Minste pensjon i 2018, kr	Vekst i utbetalt pensjon	Realvekst i pensjon	Vekst i utbetalt pensjon	Realvekst i pensjon
Enslig	192 383	3,6	0,9 ³	3,3	1,5 ²
Ektepar	352 041	2,5	-0,2 ³	3,1	1,3 ²

Kilde : NAV, SSB.

¹ Veksten i utbetalt pensjon fra 2017 til 2018 gjelder dem som var minstepensjonister / mottok minste pensjonsnivå gjennom hele denne perioden.

² Basert på årsvekst i konsumprisen i 2017 på 1,8 prosent, SSB.

³ Basert på anslag i *Konjunkturtendensene pr. desember 2018* på 2,7 prosent konsumprisvekst for 2018, SSB.

Avtalefestet pensjon (AFP)

I 2018 representerte Peggy Hessen Følsvik og Ellen Bakken LO i AFP-styret. Vara for Hessen Følsvik var Roger Haga Heimli, mens

Øystein Nilsen (fram til og med 30.4.18) og Ragnar Bøe Elgsaas (fra og med 1.5.18) har vært Bakkens vara.

Antall personer med innvilget AFP per 31.12.2018: 77 534
(Per 31.12.2017: 68 321)

	Menn	Kvinner	Totalt
62 år	5 952	2 080	8 032
63 år	6 261	2 217	8 478
64 år	6 007	2 256	8 263
65 år	6 268	2 270	8 538
66 år	6 507	2 333	8 840
67 år	6 271	2 319	8 590
68 år	5 898	2 283	8 181
69 år	5 651	2 180	7 831
70 +	8 253	2 528	10 781
Totalt	57 068	20 466	77 534

Arbeidet med pensjon

Avtalefestet pensjon (AFP) i privat sektor ble endret ved lønnsoppgjøret i 2008. Det ble da avtalt at det skulle gjennomføres en evaluering av den nye ordningen innen 2017. Evalueringsrapporten ble avgitt i desember 2017, og dannet grunnlaget for avtalen om en ny AFP i tariffoppgjøret i 2018. Avtalen inneholdt to viktige deler knyttet til AFP: En avtale om endrede vilkår for å kvalifisere for mottak av AFP i gjeldende ordning, og en avtale om utredning av en ny reformert ordning.

Partene ble enige om følgende to endringer knyttet til 3-årsregelen i gjeldende ordning i perioden før fylte 62 år:

- Utvidet periode ved sykdom eller uførhet godtas.
- Rett til AFP også ved nedbemanning uten aktivitet.

Partene ble også enige om å utrede en ny reformert AFP i samarbeid med myndighetene. Målene for en ny modell er blant annet en ytelse knyttet til tid i AFP-bedrift, og som med full opptjening i ordningen er på linje med dagens nivå. Det skal være en ordning som blir mer rettferdig og forutsigbar for både arbeidstakere og arbeidsgivere. Den skal være økonomisk solid over tid og fungere som del av et helhetlig pensjonssystem, og bidra til å fremme mobilitet. Ordningen skal fortsatt være kjønnsnøytral. Målet er at langt færre uforskyldt vil miste ytelsen, selv etter mange år i en AFP-bedrift, og at AFP vil bli mer forutsigbar og gi større trygghet for framtidig pensjon. Siktemålet var å legge fram en felles utredning innen utgangen av 2018. Utredningsarbeidet pågår. Det har tatt lengre tid enn forventet, og det tas nå sikte på å framlegge en felles utredning høsten 2019.

Sluttvederlagsordningen og Sliterordningen

LO og NHO ble ved tariffoppgjøret i 2018 enige om at Sluttvederlagsordningen skal stenges og at det skal etableres en ny Sliterordning i dennes sted. Sliterordningen skal utbetale et slittertillegg for de som starter uttak av AFP ved 62, 63 eller 64 år. Det forutsettes avgang fra arbeid for å kvalifisere til ytelsen, og den skal kun gis arbeidstakere som har hatt gjennomsnittsinntekt under 7,1 G de siste tre årene før mottak av ytelsen.

Sluttvederlagsordningen ble stengt 31.12.18. Stengingen av Sluttvederlagsordningen innebærer at søkere med sluttdato i 2019 ikke vil kunne søke sluttvederlag fra Sluttvederlagsordningen. Søkere med sluttdato før 1.1.19 vil fortsatt kunne søke innen foreldelsesfristen på tre år.

Oppstarten av Sliterordningen vil bli noe senere enn det som opprinnelig var planlagt, men ordningen vil få tilbakevirkende kraft fra 1. januar 2019 for de som kvalifiserer til tillegget.

Egen pensjonskonto

Regjeringen har høsten 2018 lagt fram et forslag om at arbeidstakere i privat sektor skal få en egen pensjonskonto for å samle tidligere og nåværende pensjonsopptjening i innskuddsordninger. Forslaget

kommer som en følge av en utredning som ble igangsatt etter hovedoppgjøret i 2016, der partene tok initiativ til et slikt arbeid. LO har deltatt i utredningsarbeidet. Forslaget vil sikre at også ansatte som slutter innen 12 måneder nå vil få pensjonsopptjening.

Det er ikke foreslått andre endringer i loven om obligatorisk tjenestepensjon (OTP). LO har krevet pensjon fra 1. krone, og at også unge under 20 år og de med stillinger under 20 prosent skal være sikret OTP. Dette er ikke fulgt opp av regjeringen, og ble heller ikke løst gjennom tariffoppgjøret. Forslaget er blitt reist i et Dokument 8-forslag fra Ap og SV på Stortinget, og vil bli behandlet i 2019.

Fripoliser

Mange som har jobbet i privat sektor har pensjonsrettigheter i form av fripoliser fra tidligere arbeidsforhold. Disse taper seg i verdi for hvert år som går, og LO har fått gjennomført en egen utredning og foreslått tiltak som kan bøte på dette. Regjeringen har på LOs initiativ igangsatt et arbeid. I en utredning fra Finansdepartementet er det foreslått noen mindre endringer i produktregelverket, men ikke tilstrekkelige for å løse utfordringene.

Offentlig tjenestepensjon

Partene forhandlet fram en ny pensjonsordning for offentlig sektor i mars 2018. Ordningen blir felles for hele offentlig sektor. Det blir en påslagsmodell tilpasset ny folketrygd som innføres fra 2020, med flere overgangsordninger. Også den nye ordningen blir livsvarig og kjønnsnøytral, i samsvar med Kongressens krav til ny ordning. LO fikk gjennomslag for et tidligpensjonstillegg for de første årskullene. AFP legges om til en livsvarig ytelse, og blir som i privat sektor. Det sikrer mobilitet mellom sektorene. Samtidig vil de som ikke kvalifiserer til AFP i stedet få en betinget tjenestepensjon. Høsten 2018 begynte forhandlingene om nye regler for særaldersgrenser i offentlig sektor, med sikte på å ha en avtale på plass 1. november 2019.

Sluttvederlagsordningen

I 2018 representerte Peggy Hessen Følsvik og Ellen Bakken LO i Sluttvederlags-styret. Vara for Hessen Følsvik var Roger Haga Heimli, mens Øystein Nilsen (fram til og med 30.4.18) og Ragnar Bøe Elgsaas (fra og med 1.5.18) har vært Bakkens vara.

Innvilgede sluttvederlag:

2015: 1374

2016: 1459

2017: 1199

2018: 1076

Lov- og avtaleverk

Arbeidsrett

ARBEIDSRETTENS DOM AV 05.03.18 – SAK 4/2018 – MINSTEGRENSEN FOR INNMELDING I PENSJONSORDNINGENE

Saken gjaldt endring av minstegrensen for innmelding i pensjonsordningene for helseforetakene. Spekter hadde ensidig redusert minstegrensen fra 14 timer pr. uke til 20 prosent stilling, i forbindelse med at staten gjennomførte tilsvarende endring i de lovfestede ordningene i SPK.

Det lå utenfor Arbeidsrettens kompetanse å ta stilling til om en grense på 20 prosent var i strid med forbudet mot diskriminering på grunn av deltidsarbeid. Den nye grensen var innført ensidig og var derfor ikke en tariffavtalenorm. Arbeidsretten fant imidlertid at Spekter hadde opptrådt tariffstridig ved å endre minstegrensen ensidig. Partene hadde avtalt «frys» av pensjonsordningene i tariffperioden, og Spekter kunne dermed ikke endre minstegrensen uten etter forhandlinger med LO. At det ville være ulovlig diskriminering å fortsette med gjeldende grense på 14 timer, endret ikke forhandlingsplikten. Det samme gjaldt det faktum at Spekter allerede var kjent med LOs syn. Det at den ene part mener drøftelser og eventuelt forhandlinger ikke vil gi et annet resultat, fritar ikke fra de plikter og den lojalitet som følger av tariffavtaleforholdet.

ARBEIDSRETTENS DOM AV 16.04.18 – SAK 7/2018 – FAGBREV TILLEGG ETTER § 2 D I OLJEAVTALEN

Saken gjaldt spørsmålet om fagbrev som yrkessjåfør ga rett til fagbrevtillegg etter Oljeavtalen § 2 bokstav d for arbeidstaker som arbeider som flyplassoperatør/fuelingsoperatør. LO/NTF mente at Arbeidsretten skulle avgjøre om et fagbrev er relevant, så lenge partene ikke ble enige om dette. En enstemmig arbeidsrett (premiss 47) konkluderer med at det er et vilkår for rett til fagbrevtillegg at det er inngått en avtale i den enkelte bedrift om at vedkommende fagbrev

er relevant for bedriften. Slik avtale var ikke inngått i denne saken, da arbeidsgiver mente at fagbrev som yrkessjåfør ikke var relevant for flyplassoperatører. Arbeidsretten la vekt på ordlyden i bestemmelsens 3. ledd hvor det framkommer at «*de lokale parter skal avtale hvilke av de fagbrev som er relevant for bedriften*». NHO og Norsk Flytanking AS ble frifunnet. Dommen er enstemmig.

ARBEIDSRETTENS DOM AV 08.05.18 – SAK 10/2018 – LOKALE TILLEGG, MINSTELØNNSSATSER

Saken gjaldt tre tvister i to av SAR-gruppens avdelinger i forbindelse med innføringen av Miljøoverenskomsten ved de to avdelingene. *Twisten ved avdelingen i Hamnerfest* gjaldt hvorvidt de ansatte ved avdelingene, i medhold av en særavtale, hadde krav på å beholde et personlig tillegg ved framtidige heving av overenskomstens minstelønnsats, samt om forhandlingskravet var oppfylt da særavtalen senere var blitt sagt opp. Arbeidsrettens flertall var enig med LO i at de hadde krav på tilleggene, og at særavtalen ikke var gyldig sagt opp som følge av at forhandlingskravet ikke var oppfylt. *Twisten ved avdelingen i Tananger* gjaldt hvorvidt de ansatte hadde kompetansetillegg inkludert i lønnen før innføringen av overenskomsten, med den konsekvens at de ikke hadde krav på (et nytt) kompetansetillegg da Miljøoverenskomsten ble gjort gjeldende. Arbeidsretten kom etter en konkret bevisvurdering til at kompetansetillegget tidligere var inkludert, og ga derfor ikke LO medhold på dette punktet.

ARBEIDSRETTENS DOM AV 22.05.18 – SAK 35/2017 – TVIST OM FORSTÅELSE AV OVERENSKOMSTENS BESTEMMELSER OM DEKNING AV UTGIFTER VED ARBEID UTENFOR BEDRIFTEN

Hovedspørsmålet i saken gjaldt om en protokolltilførsel i Oljeserviceavtalen (OSA) innebar at utgiftsdekning ved arbeid utenfor bedrift i henhold til bedriftens reiseregulativ i pkt. 4.11.1 og 4.12, måtte forstås slik at ytelsene samlet sett ikke kunne være lavere enn statens reiseregulativ. En del av tolkningsspørsmålet var også om henvisningen til statens reiseregulativ måtte forstås dynamisk, dvs. at ytelsene ikke kunne være lavere enn det som følger av regulativet «til enhver tid».

Arbeidsrettens flertall (5–2) var enige i at en endring av ordlyden fra en henvisning til statens reiseregulativ til bedriftens reiseregulativ, ikke innebar at ytelsene samlet sett kunne være dårligere enn det som følger av statens reiseregulativ. Endringen av ordlyden ble kun gjort av administrative årsaker. Overenskomsten måtte forstås dynamisk, slik at bedriftens reiseregulativ må tilpasses de endringer som gjøres i statens reiseregulativ.

ARBEIDSRETTENS KJENNELSE AV 06.08.18 – SAK /2018 – TVIST OM FORSTÅElsen AV HOVEDAVTALEN LO–NHO § 2-3

Arbeidsretten ga ikke NHO medhold i at en sak om forståelsen av HA § 8-2 måtte avvises på grunnlag av at det ikke var forhandlet i samsvar med NHOs forståelse av § 2-3. NHO hevdet at LO og NHO ikke kan forhandle om forståelse av en tariffbestemmelse uten at det foreligger en lokal uenighetsprotokoll, som igjen er forhandlet mellom forbund og landsforening. Avgjørelsen sørger for at LO fortsatt har uinnskrenket mulighet til å ivareta fortolkningsmonopolet.

ARBEIDSRETTENS DOM AV 22.10.18 – SAK 7/2018 – TVIST OM FORSTÅElsen AV OVERENSKOMSTENS BESTEMMELSE OM ANSATTES RETT TIL Å GÅ I LAND I SIN FRITID, OG VILKÅRENE FOR RETT TIL KOMPENSASJON ETTER NEKTET LANDLOV

Saken gjaldt ansatte som jobber på flyttbare oljerigger og deres rett til å gå i land i sin fritid, såkalt landlov, mens riggene oppholder seg på sikker ankerplass inshore. Hovedspørsmålet var om det å oppholde seg på sikker ankerplass også omfattet det å ligge på «dynamisk posisjonering», der riggen holdes i ro kun ved hjelp av propeller, eller om dette bare ville gjelde når riggen er fysisk forankret i sjøbunnen. Fysisk ankring benyttes i dag i stadig mindre grad inshore på grunn av store kostnader ved å benytte denne metoden. Dynamisk posisjonering er dermed det som vanligvis benyttes.

Arbeidsretten frifant Norges Rederiforbund og de saksøkte riggselskapene. Etter Arbeidsrettens oppfatning innebar overenskomstens ordlyd «opphold på sikker ankerplass» at innretningen fysisk må ha ankret opp. Dommen innebærer at formålet med bestemmelsen om

at arbeidstakerne skal ha rett til å gå i land i sin fritid ikke lenger blir realisert.

ARBEIDSRETTENS DOM AV 25.10.18 – SAK 10/2018 – FORHOLDET MELLOM FOLKETRYGDLOVEN OG HOVEDAVTALEN PÅ KS-OMRÅDET
Saken gjaldt spørsmålet om folketrygdens krav om at arbeidsevnen må være nedsatt med minst 20 prosent for å få sykepenger, også gjelder på KS-området. Hovedtariffavtalen har ingen uttrykkelige krav om en nedre grense for arbeidsuførhet. Sykepengebestemmelsen i hovedtariffavtalen har imidlertid en passus som kobler folketrygdloven og HTA sammen: «I tillegg til folketrygdloven med forskrifter gjelder følgende: ...».

Etter KS' oppfatning gjelder samtlige av folketrygdlovens vilkår om sykepenger, så fremt det ikke er gjort uttrykkelig unntak i HTA. LO med Fagforbundet argumenterte for at folketrygdlovens vilkår bare gjelder i den grad det er klare holdepunkter for dette.

Arbeidsrettens flertall (5-2) kom til at folketrygdlovens minstekrav om 20 prosent arbeidsuførhet *ikke* gjelder på KS-området. Rettens flertall la særlig vekt på at 20 prosent-kravet ikke framkom direkte av folketrygdloven i 1979 da ovennevnte henvisning til folketrygdloven kom inn i Hovedavtalen. Det ble også vist til uttalelser i ARD 2011 s. 175 om at samtlige av folketrygdlovens krav ikke kan anses inkorporert på KS-området.

ARBEIDSRETTENS DOM AV 10.12.18 – SAK 5/2018 – FORSTÅElsen AV «SISTE KALENDERÅR» I RIKSAVTALEN

Spørsmålet i saken var hva som skulle være beregningsperioden for den gjennomsnittsinntekt som skal danne grunnlag for omregning fra prosentlønn til fastlønn i Riksavtalens § 5. Arbeidsrettens flertall (5-2) ga LO, Fellesforbundet og servitørene ved pizzarestauranten Yonas ved Radisson Blu Hotel i Tromsø, medhold i at beregningsperioden for omregning av prosentlønn til fastlønn, skulle være siste kalenderåret *før ikrafttredelse* av fastlønnen og ikke siste kalenderåret før bedriften *besluttet* omleggingen til fastlønn, slik NHO / NHO Reiseliv / Radisson la til grunn. Det ble vist til at NHO Reiseliv formulerte teksten til ny § 5,

og måtte bære risikoen for egne forutsetninger om hvilket kalenderår omregningen til fastlønn skulle baseres på. I den konkrete saken innebærer det at fastlønnen til servitørene ved Yonas fra 2017 beregnes på grunnlag av inntekten de hadde i 2016 og ikke i 2015. Radisson må dermed etterbetale kr 16,75 for hver time servitørene har jobbet de siste to årene.

Den faste tvistenemnd

DEN FASTE TVISTENEMND LO/NHO VEDTAK AV 15.11.18 – MATVARE-HUSET AS – RIKSAVTALEN GJORT GJELDENE

Saken gjaldt valg av avtale ved Matvarehuset AS, som produserer og leverer ferdigmatløsninger, hovedsakelig til matomsorgsmarkedet. Nemnda kom enstemmig til at Riksavtalen var riktig avtale. Det ble lagt avgjørende vekt på hvilken avtale som bransjemessig var mest naturlig for bedriften.

Tariffnemnda – allmenngjøring

ALLMENNGJØRINGSVEDTAK

LO er i innværende periode (1. juni 2018 – 31. mai 2021) representert i Tariffnemnda med Knut Boddig som fast representant og Nina Kroken som vara.

Etter begjæringer fra LO, fattet Tariffnemnda i oktober 2018 en rekke vedtak om fortsatt allmenngjøring.

Vedtakene omfatter følgende ni overenskomstområder:

- industrioverenskomsten / VO-delen for skips- og verftsindustrien
- tariffavtale for byggeplasser i Norge
- tariffavtale for renholdsbedrifter
- landsoverenskomsten for elektrofarene
- overenskomst for fiskeriindustribedrifter
- tariffavtale for jordbruks- og gartnerinæringen

- tariffavtale for persontransport med turbil
- tariffavtale for godstransport på vei
- tariffavtale for overnatting-, serverings- og cateringsvirksomheter (Riksavtalen)

Fire av vedtakene har bestemmelser om reise, kost og losji (RKL). Dette gjelder skips- og verftsindustrien, byggfag, renhold og elektro-fag. Tariffnemnda fattet i disse vedtakene – mot LOs stemme – en ny prinsippavgjørelse som innebar at disse ikke lenger stiller krav om at arbeidsgiver skal dekke utgifter for reise mellom arbeidstakernes hjemland og Norge. Det forutsettes dermed at hjemlandets regler om utgiftsdekning skal gjelde. Samtidig ble plikten til å dekke utgifter til RKL for reiser og opphold innenfor Norges grenser opprettholdt. Nemnda viste i sin begrunnelse både til ESAs syn på Høyesteretts rettsanvendelse i verftsaken i 2013, formidlet i ESAs åpningsbrev av 25.10.16, og til revisjonen av utsendingsdirektivet som trer i kraft i juli 2020. Endringene medførte at ESA 19.12.18 formelt lukket (avsluttet) det bebudede traktatbruddsøksmålet mot Norge.

Sivil rett

HØYESTERETS DOM AV 12.12.18 – KRAV OM (FELLES) ARBEIDSGIVER-ANSVAR FOR ANDRE SELSKAPER I ET KONSERN ENN I KONSERNSELSKAPENE DER ARBEIDSTAKERNE FORMELT ER ANSATT

Saken gjaldt ansettelsesforholdet til piloter og kabinansatte i Norwegian som er organisert i Parat. På bakgrunn av sakens prinsipielle sider erklærte LO og Norsk Flygerforbund partshjelp til fordel for de ansatte.

LO og Norsk Flygerforbund gjorde særlig gjeldende at saken dreide seg om omstrukturering innenfor et konsern der de ansatte mistet rettigheter og stillingsvern, samtidig som de utførte de samme arbeidsoppgavene. Det ble anført at det ved slike omstendigheter ville utgjøre et særskilt grunnlag for felles arbeidsgiveransvar at arbeidstakerne ble flyttet «nedover» i konsernstrukturen, samtidig som morselskapet beholdt avgjørende innflytelse over virksomheten.

Høyesterett viste på sin side til Konsernlovutvalgets innstilling fra 1996 (NOU 1996:6) om arbeidstakernes stilling i konsernforhold, hvor det på generell basis ble foreslått felles arbeidsgiveransvar hvor morselskap og andre foretak kunne utøve bestemmende innflytelse over det selskap som var arbeidsgiver. Dette forslaget er imidlertid ikke blitt fulgt opp i senere lovrevisjoner, og det måtte da være en lovgiveroppgave å regulere dette.

AGDER LAGMANNSRETTS DOM AV 15.01.2018 – VIRKSOMHETSOVERDRAGELSE

Saken gjaldt virksomhetsoverdragelse i forbindelse med. leverandørskifte av bakketjenester ved Sandefjord Lufthavn Torp. Aviator R-fly tapte en anbudskonkurranse om sin største kunde til den andre leverandøren på flyplassen, Widerøe Ground Handling (WGH). Deretter ble det i løpet av kort tid besluttet at Aviators øvrige to kunder også skulle overføres til WGH, hvorefter Aviator over noen måneder overførte kundene og la ned sin virksomhet. WGH fortsatte etter nedleggelsen som eneste leverandør.

WGH bestred virksomhetsoverdragelse, og anførte at overtakelsen av Aviators tre kunder skulle ses som tre separate overføringer. Videre at det var overført for lite av Aviators tidligere virksomhet til at identitetsvilkåret var oppfylt. De ansatte fikk enstemmig medhold i tingretten og lagmannsretten, som la til grunn at overføringene av kundene skulle ses som én samlet overføring, samt at identitetsvilkåret var oppfylt. Tjenestenes art var i hovedsak de samme, de fortsatte i samme fellesareal, med samme infrastruktur, basert på tilsvarende standardkontrakter og med samme kundekrets. At kun tre av ca. 70 ansatte, og verken løst driftsutstyr eller eksklusive kontorlokaler ble overført, var ikke avgjørende. Ei heller at WGH også tidligere opererte i de samme lokalene. De ansatte fikk også medhold i at erstatningen skulle utmåles ut ifra faktisk gjennomsnittlig inntekt, ikke lavere kontraktsfestet stillingsprosent. Det ble ikke gjort fradrag for annen inntekt tross lang tapsperiode (drøye to år). Ni arbeidstakere som krevde det, fikk i tillegg dom for ansettelse i WGH. WGHs anke til Høyesterett ble ikke tillatt fremmet.

GULATING LAGMANNSRETTS DOM 12.3.2018 – AVSKJED – ANKE TIL HØYESTERETT AVVIST

Arbeidstaker/medlemmet fikk avskjed etter å ha dratt hjem til formannen sin for å løse en arbeidskonflikt. Avskjeden la til grunn at medlemmet hadde tatt kvelertak på og drapstruet formannen i sitt hjem.

Arbeidstaker fikk enstemmig medhold både i tingretten og lagmannsretten. Retten fant det bevist at medlemmet var utsatt for trakassering, at arbeidsgiver ikke hadde gjort tilstrekkelig for å løse konflikten, samt at arbeidsgivers sviktende håndtering var medvirkende til at arbeidstaker dro hjem til sin arbeidsleder og at konflikten fikk eskalere. Lagmannsretten, som tingretten, kom til at saksbehandlingen var sviktende og mangelfull, og at arbeidsgivers påståtte risikovurdering av arbeidstaker, var udokumentert.

Lagmannsretten kom til at avskjeden var ugyldig, likeledes at den ikke kunne opprettholdes som oppsigelse. Det ble tilkjent erstatning for fullt lønnstap, kr 639 000, samt oppreisningserstatning på kr 100 000. Saksomkostninger ble tilkjent både for tingretten og lagmannsretten, samlet kr 890 680. Anke til Høyesterett ble avvist.

BORGARTING LAGMANNSRETTS DOM AV 30.04.2018 – ARBEIDSGIVERS STYRINGSRETT – FAGFORENINGERS SØKSMÅLSKOMPETANSE

Saken gjaldt hvorvidt Utenriksdepartementet i kraft av arbeidsgivers styringsrett kunne gi et ensidig pålegg til de ansatte om å påta seg personlig økonomisk ansvar for fly- og hotellutgifter ved tjenestereiser. De ansatte ble pålagt å påta seg personlig økonomisk ansvar overfor UDs reisebyrå og andre tredjemenn for disse reiseutgiftene, mens UDs ansvar skulle begrenses til å gjøre opp internt med egne ansatte gjennom estimerte forskudd, etteroppgjør etter reiseregning og avregning i lønn.

Staten mente pålegget kunne gis i kraft av styringsretten. NTL anførte at reiseutgiftene var driftsutgifter som UD er ansvarlig for overfor egne leverandører av reisetjenester, og at dette ansvaret ikke ensidig kunne overføres til de ansatte personlig. Tingretten frifant staten, mens NTL fikk enstemmig medhold i lagmannsretten. Statens anke til Høyesterett slapp ikke gjennom, begrunnet med at ankeutval-

get fant det klart at anken ikke ville føre fram. Statens innsigelser mot at NTL kunne være part i søksmålet førte heller ikke fram, og fagforeningen ble ansett å ha både søksmålskompetanse og rettslig interesse.

BORGARTING LAGMANNSRETTS DOM 03.12.18 – SAK OM HVORVIDT GRENSEFORORDNINGEN PÅLÅ NORSKE MYNDIGHETER Å FJERNE KRAVET OM ARBEIDSTILLATELSE I NORGE FOR Å ARBEIDE PÅ NORSKE FLY

Utlendingsforskriften § 1-1 ble endret 17. juni 2016, slik at kravet om arbeidstillatelse i Norge for å arbeide på norske fly ble fjernet. Regjeringen hevdet, i tråd med Norwegians syn, at tidligere regler måtte endres på grunn av forpliktelsene etter EØS-samarbeidet (grenseforordningen). LO, med Norsk Flygerforbund og Norsk Kabinforening, anla sak mot staten for å få slått fast at statens forståelse av grenseforordningen var feil.

Oslo tingrett ga ikke LO medhold. Forskriftsendringen ble heller ikke kjent ugyldig av Borgarting lagmannsrett ved dom av desember 2018 (LB-2017-85590). Lagmannsretten ga imidlertid LO enstemmig medhold i at regjeringens og Norwegians forståelse av EØS-regelverket var feil. LO vant således fram med sitt syn om at det tidligere kravet om arbeidstillatelse i Norge, som blant annet sperret for thailandsk flypersonell på norske fly, ikke var i strid med grenseforordningen.

Dommen er et eksempel på at regjeringen ikke utnytter handlingsrommet i EØS-samarbeidet, og den åpner for en politisk debatt om Norge skal/bør åpne for ansettelse av tredjelandsborgere på norske fly.

Hovedorganisasjonenes Fellestiltak (HF)

HF si verksemd er forankra i bestemmelsane i Hovudavtalen LO–NHO om samarbeid (HA del B) og Tilleggsavtale I (avtale om bedriftsutvikling), II (rammeavtale om likestilling i arbeidslivet) og III (avtale om opplæring i arbeidsmiljø i verksemdene), og har som hovudmålsetting å betre samarbeidsforholda i verksemda, samt legge grunnlaget for utvikling og betre lønnsemd.

Sekretariatet

Sekretariatet har vore rådgjevar Anja Kildal Gabrielsen i LOs næringspolitiske avdeling og seniorrådgjevar Marit Heimdal (NHO), frå 1. april. Sekretariatet møtast jevnleg og har gjennomført i alt fem formelle møter.

Styret

Styremedlemmar frå LO har vore Peggy Hessen Følsvik og Trude Tinnlund. Forbunda har vore representert ved Steinar Krogstad frå Fellesforbundet og Anne Berit Aker Hansen frå Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund. Varamedlemmer har vore Ulf Madsen frå Forbundet for Ledelse og Teknikk og Jan Olav Andersen frå EL og IT Forbundet. I tillegg har avdelingsleiar Kenneth Sandmo frå næringspolitisk avdeling vore observatør, og sekretariatsleder Anja Kildal Gabrielsen møtt fast i styremøta. Styreleiar har i 2018 vore Nina Melsom frå NHO, og Peggy Hessen Følsvik frå LO styrets nestleiar. Styret har gjennomført fire styremøter.

Økonomi

Det vart for 2018 søkt om noko mindre i aktivitetsmidlar enn tidlegare, sidan ein dei siste åra har opparbeidd litt eigenkapital frå tidlegare år. HF fekk bevilga i alt kr 6 000 000,- i aktivitetsmidlar frå Opplysnings- og utviklingsfondet. Aktivitetsmidlane går i all hovudsak til bedriftene i form av stønad til utviklingsprosjekt og samarbeidskon-

feransar, medan noko blir brukt til informasjonsaktivitetar, og ein mindre del til administrasjon.

Løyving

Styret har ytt støtte til:

- LO Trøndelag og NHO Trøndelag, utviklingsprosjekt innan havbruk
- NHO Mat og drikke, Sjømat Norge og NNN, Matindustri 4.0
- LO og NHO Brussel, informasjonsmøte
- NOFI AS, utviklingsprosjekt
- Diplom Is, utviklingsprosjekt
- G. E. Healthcare, forprosjekt
- LO og NHO Norge, fagarbeidars innovasjonsevne

Vidare har sekretariatet ytt støtte til samarbeidskonferansar og kartleggingskonferansar i Coca Cola, Lerøy Norway Seafoods AS, NOFI AS, Norsk Stål AS avd. Horten, Oceaneering Asset Integrity AS, Otera Infra, Tine avd. Kaldbakken, Washington Mills AS og Securitas. Desse konferansane er det HFs sekretariat som tilrettelegg. Sekretariatet deltek aktivt i prosjekta sine styringsgrupper og samlingar.

Informasjonsaktivitetar

Mykje av sekretariatets sitt virke består av å informere om tiltaka og legge til rette for aktivitet. I løpet av 2018 har HF gjennomført informasjonsmøter for verksemder knytt opp til LO Oslo/Akershus, LO Trøndelag, LO Agder, LO Troms, LO Nordland, LO Rogaland, LO Hordaland, LO Møre og Romsdal, LO Oppland, LO Hedmark og LO Telemark.

Bedre Bedrift-konferansen

Konferansen gjekk føre seg på Quality Hotel Leangkollen, for fjerde gong. Konferansen Bedre Bedrift er ein årlig møteplass for verksemder som ser verdien av partssamarbeid, medverking og medarbeiderdreven innovasjon.

Bedre Bedrift 2018 samla om lag 50 leiarar og tillitsvalde frå hele landet til eit forum for diskusjon, erfaringsutveksling og samarbeid.

Ein fekk presentasjon av prosjekta:

- FRAMover, ved Framo Flatøy AS
- Moglegheiter og utfordringar med partssamarbeid ved Bakehuset
- Jakta på tidstjuven ved K. Lund AS
- innleiing om klima, miljø og bærekraft på arbeidsplassen
- korleis arbeide med forebyggjande arbeidsmiljø

Denne gongen deltok også LOs representantar frå LO-Virke og LO-Samfo på konferansen.

LOs og NHOs felleskonferanse

HF er teknisk arrangør for konferansen, som er forankra i Hovudavtalens kap. XX. Konferansen vart arrangert på Grand Hotel Oslo i desember. Ca.70 frå hovudorganisasjonane, forbunda/landsforeiningane samt region/fylke deltok.

Fellestiltakene LO–Virke

Fellestiltakene LO–Virkes virksomhet er forankret i Hovedavtalen LO–Virke. Hovedmålet er å legge til rette for godt partssamarbeid i virksomheten og mellom organisasjonene.

Fellestiltakene LO–Virkes styre er sammensatt av representanter fra arbeidstaker- og arbeidsgiversiden. Inger Lise Blyverket var styrets leder fram til hun sluttet i Virke i november, og fra november og ut året var Bård Westbye fra Virke leder. Peggy Hessen Følsvik fra LO har vært styrets nestleder i hele perioden. Øvrige styremedlemmer fra LO har vært Trine Lise Sundnes fra Handel og Kontor og Lars M. Johnsen fra Norsk Transportarbeiderforbund, og fra Virke Per H. Engeland og Bård Westbye.

Fellestiltakenes sekretariatsledere er ansvarlige for all aktivitet og daglige drift. Sekretariatet består av Lars Hogne Kaldestad fra Virke og Renate Klopp fra LO. Det er gjennomført tre styremøter, to arbeidsutvalgsmøter og det er behandlet 33 saker totalt i 2018.

Prioriteringsområder er bedriftsrettede tiltak med vekt på samarbeidskonferanser, lokale prosjekter og prosjekter mellom organisasjonene.

Det er gjennomførte 12 samarbeidskonferanser i virksomhetene i perioden, med fokus på godt partssamarbeid, rolleforståelse, konfliktforebygging, kommunikasjon og samhandling. Partene gis felles opplæring som resulterer i felles forståelse rundt lov- og avtaleverk og hvordan man i samarbeid kan løse utfordringene lengst nede i organisasjonen.

Tiltak innen NTF–Virke-området:

- ASKO Midt-Norge, konferanse for ledere, tillitsvalgte og verneombud, totalt 22 deltakere.
- ASKO Nord, samarbeidskonferanse for ledere, tillitsvalgte og verneombud, totalt 22 deltakere.
- Astrup AS, tre samarbeidskonferanser i forbindelse med samarbeidsprosjektet «Bedre flyt», totalt ca. 120 deltakere.

Tiltak innen Fellesforbundet–Virke-området:

- Assa Abloy, samarbeidskonferanse for ledere, tillitsvalgt og verneombud, totalt 14 deltakere.

Tiltak innen HK–Virke-området:

- Bunnpris Mo i Rana, konferanse, 17 deltakere.
- IKEA Norge, samarbeidskonferanse for alle varehusene i landet, med deltakelse fra leder, tillitsvalgt og verneombud, totalt 64 deltakere.
- IKEA Leangen, samarbeidskonferanse i forbindelse med nytt samarbeidsprosjekt for bedriften, totalt 25 deltakere.
- IKEA Ringsaker, en ordinær samarbeidskonferanse for partene i bedriften, totalt 35 deltakere.
- ARK Bokhandel, felles samarbeidskonferanse, totalt 27 deltakere.
- TRN Gardermoen, samarbeidskonferanse for ledere, tillitsvalgte og verneombud. Totalt 42 deltakere.

Det er gjennomført en samarbeidskonferanse på organisasjonsnivå mellom LO og Virke med 55 deltakere, og en samarbeidskonferanse mellom HK i Norge og Virke med 37 deltakere.

I perioden er det både nye, løpende og avsluttede samarbeidsprosjekter. Fellestiltakene LO–Virke bidrar både faglig og økonomisk, og sekretariatet tiltrer alle prosjektene gjennom sine styringsgrupper.

HK i Norge og Virke har fire pågående samarbeidsprosjekter:

- Teknologiprojekt: Kartlegging av eksisterende teknologi og kunnskap, og betydningen teknologiske endringer har for sysselsetting- og kompetansebehov i handels- og tjenesteytende næringer.
- Digitaliseringsprosjekt: Pilot for å digitalisere tariffavtalene.
- Forskningsprosjekt: Seniorpolitikk i handelen, et samarbeid med Fafo.
- Prosjektet med utgangspunkt i arbeidslivskriminalitet i varehandelen er ferdigstilt i perioden.

Det er tre pågående samarbeidsprosjekter i virksomhetene:

- ASKO Nord, samarbeidsprosjekt med navnet «Arbeidsglede», hvor nærvær og godt arbeidsmiljø er hovedtema.
- Bunnpris i Mo i Rana, LEAN-prosjekt, ved navnet B-lean.
- Astrup AS, samarbeidsprosjekt «Bedre flyt», som går på partsamarbeid, utvikling og kontinuerlige forbedringer i virksomheten.

Fellestiltakene LO–Virke lanserte nye nettsider i januar, www.fellestiltakene.org.

Fellestilltakene LO–Samfo

Fellestilltakene LO–Samfo (Fellestilltakene) er partenes felles samarbeidsorgan, og har som oppgave å bistå de lokale partene (ledere og tillitsvalgte i Samfos medlemsbedrifter) med opplærings- og utviklingstiltak til beste for bedrift og ansatte.

Hovedformålet er å bidra til økt trygghet, samarbeid, trivsel og flyt i prosesser i partssamarbeidet, for den enkelte virksomhet og ansatte.

Fellestilltakenes aktivitet er hjemlet i Hovedavtalen LO–Samfo 2018–2021 kapittel 19.

Fellestilltakene fastsetter selv sin forretningsorden og ledes vekselvis av Samfo og LO for ett år av gangen. Det velges nestleder fra den av organisasjonene som ikke har ledervervet.

Aktiviteter/driften

I 2018 hadde Fellestilltakene tre styremøter. Protokollene inneholder totalt 24 saksnummer.

Fellestilltakene har gjennomført tre seminarer med tematikken nærvær og sykefravær, hvor signering av IA-avtalen var sentral. Det er gjennomført én konferanse med fokus på samarbeid og samspill. I pilotprosjektet «Smarte butikker» er det gjennomført 16 operative samlinger fordelt på fire butikker, tre ledersamlinger og fire møter med styringsgruppen.

Sekretariatet har opprettholdt en god kontakt med de øvrige fellestilltakene, og hatt felles deltakelse på Arbeidsmiljøkongressen 2018.

Styret

Styret har i 2018 hatt følgende sammensetning:

Fra LO

Peggy A. Hessen Følsvik (nestleder)
Pål Nordby / Anette Storhaug Sørensen
Trine Lise Sundnes

Fra Samfo:

Torgeir Kroken (leder)
Torkel R. Iversen
Vuokko Hassel

Sekretariatet

Sekretariatsfunksjonen er delt mellom Samfo og LO. Sekretariatsrådgivere er Rune Bugten (LO) og Heidi Sommarset (Samfo). De fyller hver sin 50 prosent stilling i Fellestilltakene LO–Samfo. De administrative funksjonene knyttet til regnskapstjenester utføres av Samfo. I løpet av tredje kvartal ble Annette Storhaug Sørensen oppnevnt som ny representant fra Handel og Kontor, og erstatter tidligere representant Pål Nordby.

Demokrati

Bedriftsdemokrati og konsernfaglig samarbeid

LO har på flere områder arbeidet for å videreutvikle og styrke bedriftsdemokratiske ordninger etter hovedavtalene og lov.

Konsernutvalg og konserntillitsvalgt

LO har gjennom informasjon og konkret bistand arbeidet for å bedre og utbre ordningene med konsernutvalg og konserntillitsvalgt. LO har blant annet vært rådgiver for forbund og tillitsvalgte ved etablering og endringer av ordninger med konsernutvalg og konserntillitsvalgt samt Europeiske Samarbeidsutvalg (ESU/EWC).

Representasjon i konsern og konsernlignende foretaksgrupper

LO har søkt å spre informasjon om og bistå i forbindelse med å etablere felles representasjon i styrende organer i konsern og konsernlignende foretaksgrupper.

LO har bistått forbund med å innlede på kurs om juss og styrearbeid for enkeltselskaper og konsern. De fleste kursene har vært for styremedlemmer og tillitsvalgte i aksjeselskaper og helseforetak, blant annet om styrearbeid i enkeltselskap og konsern, rollen som styremedlem og tillitsvalgt, taushetsplikt og forholdet mellom mor- og datterselskap. I tillegg har LO bidratt med innledninger om Europeiske Samarbeidsutvalg / European Work Councils, OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper / ansvarlig næringsliv og utfordringer ved omstilling.

Bedriftsdemokratinemnda

LO hadde, fram til årsskiftet, ett av tre medlemmer i Bedriftsdemokratinemnda. Nemnda ble avviklet 31.12.17.

Arbeidsmarked, nærings- og sysselsettingspolitikk

Norsk økonomi

Tariffoppgjørene har, sammen med svak kronekurs, lagt grunnlag for økte bedriftsinvesteringer gjennom økt konkurranseevne og driftsoverskudd. Den moderate konjunkturoppgangen i året som har gått, har imidlertid i liten grad satt spor etter seg i form av økt eksport av tradisjonelle varer og økte investeringer utover det petroleumsrelaterte. Sysselsettingen har tatt seg noe opp, men da særlig knyttet til bygg og anlegg og utleie av arbeidskraft.

Tabell: NOEN INDIKATORER FOR NORSK ØKONOMI

	2017	2018
Registrert arbeidsløse	74 200	65 500
På tiltak	19 500	16 400
Brutto arbeidsløse	93 700	81 900
Pst: Sysselsettingsandel	66,9	67,5
Økonomisk vekst (fastlands-Norge)	2,0	2,2
Lønnsvekst ¹⁾	2,6	2 ¾
Prisstigning	1,8	2,7
Reallønnsvekst ¹⁾	0,8	0,1
Rentenivå, pst		
– Bankene ²⁾	2,5	2,5*
– Lånekassen	2,2	2,3
– Husbanken	1,6	1,5
Utenriksøkonomi (overskudd i pst av BNP)	5,7	9,2*

* Anslag og foreløpige tall

¹⁾ Industrierarbeider

²⁾ Bankenes utlånsrente (bolig)

Arbeidsmarkedet

Arbeidsmarkedet bedret seg i 2018, med en økning i andelen sysselsatte og redusert arbeidsløshet, sammenlignet med i 2017. Også antall sysselsatte tok seg noe opp i 2018, med en vekst på 1,5 prosent, mot 1,1 prosent året før.

Andelen sysselsatte (15–74 år) gikk opp med 0,8 prosentpoeng (pp) fra 2017 til 2018, etter å ha falt med 4,8 pp i perioden 2008–2017. Sesongjusterte tall viser at den største delen av økningen kom i begynnelsen av året. Både den registrerte arbeidsløsheten (NAV) og arbeidskraftundersøkelsen (SSB) viste en nedgang i antall arbeidsløse i 2018.

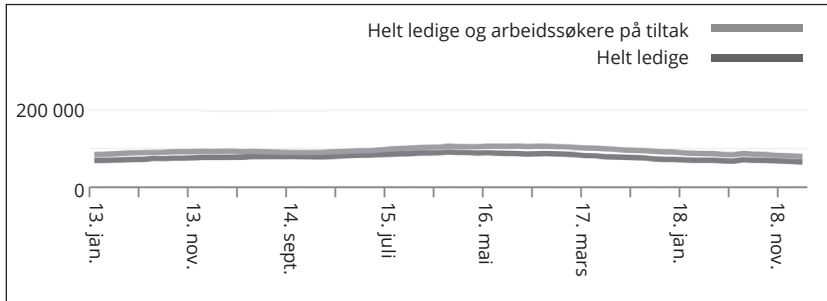
Andelen midlertidig ansatte holdt seg uendret i 2018, på 8,4 prosent av alle ansatte. Totalt var 211 000 midlertidig ansatt, 55 prosent av dem kvinner.

Andelen kvinner som jobber heltid har over tid gått opp, men holdt seg i 2018 uendret på 62,7 prosent. Blant menn var andelen som jobbet heltid også tilnærmet uendret sammenlignet med året før, på 85,1 prosent. Antall undersysselsatte⁶ økte med 5000 (8 prosent) i 2018, etter en nedgang året før. Økningen var jevnt fordelt mellom menn og kvinner.

Arbeidsinnvandringen har bidratt til utfordringer knyttet til sosial dumping og useriøsitet, også i 2018. Nettoinnvandringen³ avtok i 2018, men var fortsatt høy i historisk sammenheng.

³ SSBs befolkningsstatistikk. Fram til og med 3. kvartal i 2017 og i 2018.

Helt arbeidsløse og bruttoarbeidsløshet⁴ Jan. 13. – jan. 19. Sesongjustert.

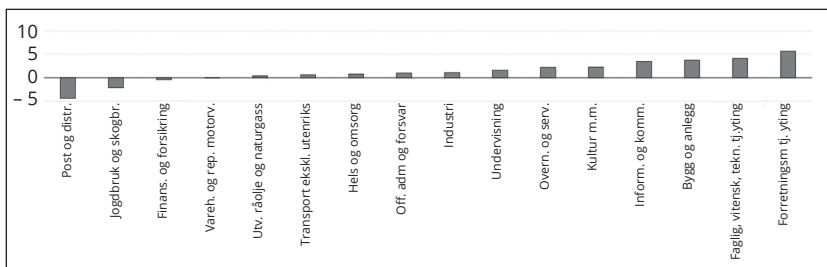
Kilde: NAV

Sysselsettingen

Antallet sysselsatte økte med 42 600 fra 2017 til 2018 (vekst på 1,5 prosent), ifølge nasjonalregnskapstall. 38 prosent av jobbveksten i 2018 kom innen bygg- og anleggsvirksomhet og forretningsmessig tjenesteyting (hvor utleie av arbeidskraft utgjør en stor del).

Etter en stor nedgang i industrisysselsetting (ned 22 500 fra 2014 til 2017), økte sysselsettingen i industrien i 2018 med 2400 personer (vekst på 1,0 prosent).

Sysselsatte personer, utvalgte næringer. Prosentendring, 2017–2018

Kilde: SSB, Nasjonalregnskap

⁴ Summen av helt arbeidsløse og arbeidssøkere på tiltak.

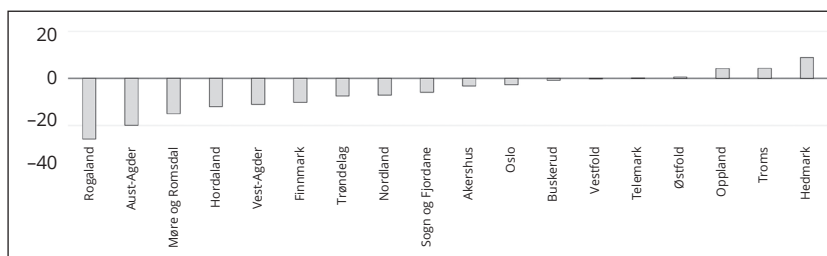
Fra 2017 til 2018 gikk andelen sysselsatte⁵ opp fra 48,6 til 49,7 prosent i aldersgruppen 15–24 år, opp fra 82,5 til 83,3 prosent for aldersgruppen 25–54 år og opp fra 47,2 til 47,7 prosent blant seniorenne (55–74 år). Den samlede sysselsettingsraten (15–74 år) gikk opp fra 68,8 til 70,0 prosent blant menn og fra 64,5 til 64,8 prosent blant kvinner.

Arbeidsløsheten

I 2018 var det registrert 68 900 helt arbeidsløse, i gjennomsnitt 2,5 prosent av arbeidsstyrken⁶. Det er en nedgang på 9100 personer fra 2017. Inkludert deltakere på ordinære arbeidsmarkedstiltak utgjorde bruttoledigheten 85 300 personer, som er 12 200 færre enn i 2017.

Fra januar 2018 til januar 2019 gikk antall arbeidsløse mest ned i Rogaland og Hordaland, ifølge brudd- og sesongjusterte tall. I samme periode gikk arbeidsløsheten mest ned innen ingeniør- og ikt-fag og industriarbeid, både målt i antall og prosentvis nedgang.

**Helt arbeidsløse fordelt på bostedsfylke. Årsgjennomsnitt.
Prosentfordelt endring fra 2017 til 2018.**

Kilde: NAV. Årstall beregnet fra brudd- og sesongkorrigerte månedstall.

Arbeidsinnvandringen

Arbeidsinnvandringen har hatt mye å si for arbeidsmarkedsutviklingen det siste tiåret. Det er imidlertid usikkert hvor mye, pga. begren-

⁵ SSB, AKU.

⁶ Det er brudd i statistikk over antall arbeidsledige fra og med november 2018 pga. ny registreringsmetode. Årstallene i dette avsnittet er derfor beregnet fra brudd- og sesongkorrigerte månedstall.

set statistikkdekning. Nettoinnvandringen, slik den måles i SSBs befolkningsstatistikk, utgjorde 16 400 personer i de tre første kvartalene i 2018. Dette er en reduksjon på 12 prosent fra samme periode i 2017. Innvandringen har lenge vært særlig sterk fra typiske arbeidsinnvandringsland som Polen og Litauen, noe som snudde i 2015. Personer fra Asia sto for 43 prosent av nettoinnvandringen til Norge i 2018⁷. Korttidsinnvandring kommer i tillegg. Flyktninger uten godkjent opphold regnes ikke med i disse tallene.

Omfanget av arbeidsutleie henger nært sammen med utviklingen i arbeidsinnvandring. Nesten hver fjerde utleide arbeidstaker har bakgrunn fra EU-land i Øst-Europa, slik det framgår av SSBs statistikk⁸. Mange av problemene med sosial dumping og useriøsitet er knyttet til arbeidsutleie.

Bare en del av arbeidsutleien blir fanget opp i SSBs statistikker. For å få et bedre grunnlag for blant annet arbeidsmarkedspolitikken og arbeidet mot sosial dumping, har LO med jevne mellomrom tatt initiativ overfor myndighetene for å bedre statistikkdekningen for arbeidsutleie og arbeidsinnvandring.

Permittering

LO har i 2017 og 2018 deltatt i en regjeringesnedsatt arbeidsgruppe som har vurdert ulike modeller for arbeidsgiverbetaling ved permittering. Etter at den nye regjeringserklæringen (Jeløya) slo fast at «Regjeringen vil lovfeste rett til drøfting og varsling i forbindelse med permittering», fikk arbeidsgruppen også i oppgave «å innhente partenes syn og helst komme til enighet om hvordan reguleringen bør skje». Arbeidsgruppens sluttrapport understreker at permittering gir bedrifter anledning til å beholde viktig kompetanse og bidrar til å fremme bruk av faste ansettelser. I rapporten diskuteres mulige modeller for arbeidsgiverbetaling, men det konkluderes ikke med at én modell bør gjelde. Arbeidsgruppen understreker at det er viktigere å ha en permitteringsordning som er administrativ enkel og som raskt

⁷ Basert på de tre første kvartalene.

⁸ Registerbasert sysselsettingsstatistikk, tall for 4. kvartal 2017.

kan tilpasses ulike konjunktursituasjoner. Sammen med NHO, YS, Spekter, KS, og Unio hadde LO en særmerknad i rapporten der organisasjonene stilte seg kritisk til regjeringens ønske om lovfesting.

Næringspolitikk

Industri

LO har i 2018 arbeidet bredt for å fremme norsk industris rammevilkår for å sikre framtidig produksjon og arbeidsplasser i Norge. LO har arbeidet aktivt med å formidle fagbevegelsens industripolitikk opp mot politiske aktører og beslutningstakere i tråd med Kongressens vedtak i 2017. LO er representert i regjeringens ekspertutvalg for prosessindustrien, Prosess21. Det har blant annet vært møte med den nye næringsministeren om behovet for satsing på industri, arbeid for å sikre driftskonsesjon for gruveprosjekter i Nord-Norge, samt arbeid med kapitaltilgangsutvalget. Det har også blitt prioritert å jobbe med viktige rammevilkår for industrien framover, når det gjelder satsing på CCS og viktigheten av å etablere et nytt deponi for uorganisk farlig avfall.

Markedssituasjonen med lave kullpriser skapte utfordringer for Store Norske Spitsbergen Kulkompanis aktivitet på Svalbard og bærekraften til Svalbard-samfunnet. LO støttet driftshvilen i Svea og Store Norskes arbeid med å videreutvikle selskapet til å drive annen næringsvirksomhet. I 2017 innstilte regjeringen på å legge ned gruvedriften på Svea/Lunckefjell. Selv om det har vært ustrakt debatt om dette i 2018, har vedtaket fra 2017 ligget fast fra regjeringen. LO har hatt møter med næringsministeren om situasjonen på Svalbard og fulgt opp behovet for en langsiktig satsing på næringsutvikling med redusert gruvevirksomhet.

Eierskap

LO har arbeidet for at statlig eierskap må ses på som et viktig redskap i en helhetlig og aktiv næringspolitikk. LO har løftet fram viktigheten av et profesjonelt aktivt statlig eierskap for framtidig verdiskaping og

sysselsetting. LO har også argumentert for et nytt eierskapsinstrument som kan sikre nasjonal forankring av strategisk viktige bedrifter sammen med private norske eiere. Det ble startet opp arbeid med ny eierskapsmelding, som LO har fulgt opp med møte og innspill.

Bygg og anlegg

I 2018 har LO arbeidet for å fremme kvalitet, produktivitet og seriøsitet i bygnæringen gjennom politiske prosesser og koordinering av aktuelle LO-forbund i forbindelse med høringer på området. Arbeidet har omfattet oppfølging av bransjens innspill til regjeringen om en mer seriøs bygningsbransje gjennom rapporten *Enkelt å være seriøs* og regjeringens *Strategi mot arbeidslivskriminalitet*.

Samferdsel

LO har i perioden fulgt opp LOs handlingsprogram-uttalelse fra Kongressen, hovedsakelig gjennom oppfølging og innspill til arbeidet med Nasjonal transportplan 2022–2033, samt innspill til statsbudsjettet for 2019. Kongressvedtaket om å etablere et CO²-fond for næringslivets transporter er fulgt opp gjennom deltakelse i arbeidsgruppe sammen med 25 næringsorganisasjoner. LO har lagt frem et omforent forslag som grunnlag til forhandling med myndighetene. LO Luftfart og samferdselspolitisk utvalg er viktige fora som fungerer godt. I tillegg er LO representert i diverse styrer, råd og utvalg.

Luftfart

Næringspolitisk avdeling ansatte 1. juni ny spesialrådgiver med ansvar for luftfart og luftfartsrelatert beredskap.

Fokus har i stor grad vært på områder knyttet til sosial dumping, kreative ansettelsesmodeller og arbeidsvilkår innen tung luftfart, herunder deltakelse i etablering av en europeisk interesseorganisasjon, E4FS (Europeans For Fair Skyes), for å demme opp mot utviklingen som truer arbeidsplasser i Europa.

LO støttet også i år Sola-konferansen, som samler størstedelen av helikopternæringen, og var med det med på å synliggjøre LO Luftfart. Flytting av FSIK (Flysikkerhetskomiteen) fra Norsk Flygerforbund til LO

Luftfart og næringspolitisk avdeling er utført, og vil bidra til større fokus på de forskjellige sikkerhetskritiske områdene på bakken og i luften innen norsk luftfart.

Kulturminnebevaring

I 2018 inngikk LO et samarbeid med representanter for de 15 industrielle kulturminnene/museene i Norge om å utarbeide en bok om fagforeningene ved de 15 arbeidsplassene. Dette arbeidet kom i gang i løpet av sommeren, og forfatter er engasjert.

Stedsutvikling

LO og forbund har arbeidet med å samle politikkområder innen reiseliv, handel, mat og kulturnæringer, og koblet disse næringene sterkere på offentlig sektor, under samlebetegnelsen stedsutvikling. LO har drevet prosessen, og koblet på LOs distriktskontor i Hedmark, Møre og Romsdal, Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus og nordområdene. I perioden har LO knyttet kontakter med aktører som jobber i tilsvarende skjæringsfelt. LO har gitt innspill på høringer om regionreform, stortingsmelding om handel og «Veikart for bærekraftig reiseliv».

Petroleum

Høyere oljepris og at norske leverandører har vunnet kontrakter på en rekke nye prosjekter, bidrar til at store deler av næringen ansetter igjen. Situasjonen for rederiene er fremdeles meget krevende. Arbeidet med det faglige grunnlaget til forvaltningsplanen er startet opp. Rederiforbundet påpeker at mange kontrakter er priset så lavt at de er tapsprosjekter for rederiene.

Maritim

Krisen i oljesektoren rammer fremdeles næringen hardt, og ved årets utgang lå om lag 100 offshoreskip i opplag. Utrødning av norsk lønn i norske farvann startet opp på slutten av året. Den største seieren er at regjeringen tapte flertallet for endringer i fartsområdebegrensningen for utenlandsfergene. Etter fire års aktivt arbeid av klubben i

Color Line og Norsk Sjømannsforbund ble det avklart at heller ikke FrP og KrF støttet endringen.

Kraft

LO tok før stortingsbehandlingen standpunkt til implementering av den tredje energimarkedspakken, og sa nei til implementering før innholdet og konsekvensene av den fjerde energimarkedspakken var klarlagt. LO understreket eget standpunkt om at Statnett skal ha enerett til å bygge, eie og drive utenlandskablene, samt at flere kabler enn de to som er under bygging til Tyskland og England ikke bør vurderes før erfaringene med disse er høstet. Den tredje energimarkedspakken ble behandlet av Stortinget før sommeren. Debatten knyttet til pakken fokuserte i stor grad på Norges deltakelse i energimarkedsbyrået ACER. I stortingsbehandlingen ble både NorthConnect og Statnetts enerett til drift av sentralnettet (transmisjonsnettet) et tema. I stortingskompromisset inngår gjeninnføring av Statnetts enerett til å bygge, eie og drive utenlandskablene. LO legger til grunn at NorthConnect ikke får konsesjon. LO har sammen med EI og IT Forbundet deltatt i høringsmøtet til ekspertutvalget som skal vurdere skatteregimet for kraftproduksjonen.

Fiskeri og havbruk

LO har sammen med Fellesforbundet, NNN, Sjømannsforbundet og NHO-foreningen Sjømat Norge utarbeidet et felles næringspolitisk notat for «en bedre strategi for sjømatnæringen». Det ble overrakt fiskeriministeren og senere presentert under en pressekonferanse. LO har engasjert seg i flere saker som har vært til debatt i Stortinget, og fremdeles er spørsmålet om pliktene i hvitfisknæringen under debatt. I flere år har det vært diskusjon om skattlegging av havbruksnæringen og at mer må tilflytte kommunene. Regjeringen opprettet høsten 2018 Havbruksskatteutvalget, som bl.a. skal utrede grunnrenteskatt for havbruksnæringen. Utvalget skal være ferdig høsten 2019. LO er representert i utvalget med spesialrådgiver Grethe Fossli, og i tillegg har de opprettet en referansegruppe hvor avdelingsleder Roger Bjørnstad er med.

LO deltar i et 11-partssamarbeid mellom sjømatnæringen og myndighetene. Hovedtemaene i dette samarbeidet er tiltak mot kriminalitet og juks i næringen. I 2018 ble det avholdt et møte i Bergen.

LO deltok sammen med NNN og Sjømannsforbundet med stand på Nor-Fishing i Trondheim i august. Under messen arrangerte LO og forbundene en konferanse om videreforedling av hvitfisk i Norge.

Det har vært gjennomført flere møter med andre organisasjoner innenfor fiskeri- og havbruksnæringen for å diskutere løsninger på fiskeripolitiske spørsmål.

EØS/EU

LO har og vil fortsatt arbeide for at den sosiale dimensjonen i det indre marked styrkes. Dette gjøres gjennom å påvirke norske myndigheter, gjennom arbeid i EFTAs konsultative komité og gjennom Den europeiske faglige samorganisasjonen (DEFS). Gjennom EFTA sitter LO som observatør i SMO (Single Market Observatory) som overvåker og rådgir Kommisjonen om det indre marked.

Handelspolitikk

Store avtaler som TTIP (Transatlantic Trade and Investment Partnership) og TISA (Trade in Services Agreement) hadde i 2018 ingen framgang på grunn av USAs tilbakeholdenhet på det handelspolitiske området. Dette gjelder også i stor grad for WTO, men her arbeider landene i ulike grupperinger for å få fremme utvikling. Det ble startet opp diskusjoner om e-handel. LO sitter i en referansegruppe, etablert i slutten av 2018. LO vil fortsatt følge utviklingen nøye på det handelspolitiske området, støtte opp om det videre multilaterale arbeidet og aktivt bidra til at dette fortsetter.

Forsvarspolitik

Næringspolitisk avdeling har ansvaret for oppfølgingen av norsk forsvarspolitik. Dette gjøres blant annet gjennom FPUFF (Faglig-politisk utvalg for Forsvaret), hvor aktuelle saker er blitt løftet fram gjennom året. 2018 var preget av den vedtatte Langtidsplanen for

Forsvaret og dens konsekvenser for blant annet Andøya, helikopterberedskap på Bardufoss og privatisering av vedlikeholdet i Forsvaret.

Gjenkjøp og kampfly

LO deltar i F-35 industriforum, etablert av Forsvarsdepartementet, som diskuterer de næringsrelaterte spørsmålsstillingene i tilknytning til kampflyprosjektet. LO sitter også i en industristøttegruppe under Forsvarsdepartementet vedrørende anskaffelsen av framtidens ubåtkapasiteter etter 2020. I dette arbeidet står også gjenkjøp sentralt.

Offentlige anskaffelser

Norge bruker over 500 milliarder årlig i offentlige anskaffelser. Regelverket for offentlige anskaffelser er derfor et viktig verktøy i arbeidet for et bedre klima, mer innovasjon og i arbeidet mot sosial dumping og arbeidslivskriminalitet. Anskaffelsesakademiet ble etablert i 2017. LO vil fortsette å være med i den framtidige utviklingen av akademiet, og ble medlem av styret i 2018. På slutten av 2018 ble det igangsatt et arbeid for å oppdatere ti strategiske grep mot svart økonomi.

Nordområdene

LO har i 2018 arbeidet bredt for å fremme mineralnæringens rammevilkår og sikre framtidig produksjon og arbeidsplasser i Nord-Norge. Ved utgangen av 2018 jobbes det både i Finnmark og i Nordland med å komme i gang med drift av mineralforekomster. LO er representert i en arbeidsgruppe som arbeider med en mineralstrategi for Nord-Norge, som skal være ferdig i løpet av 1. kvartal 2019.

Næringspolitisk avdeling har gått inn og støttet en mulighetsstudie og kartlegging av fiberinfrastruktur i Trøndelag og Nord-Norge. Rapporten ble levert i september 2018.

I 2017 innstilte regjeringen på å legge ned gruvedriften på Svea/Lunckefjell. Det er ved utgangen av 2018 kun drift i Gruve 7, som leverer kull til energiverket. Svalbard-samfunnet jobber nå med å se på andre næringsmuligheter. Det er for tiden stor aktivitet i reiselivsnæringen og det ses nå på mulighetene for økt turistskatt.

LO har deltatt i innspillkonferanser om Nord-Norge-banen fra Fauske til Tromsø og utvidelse av Ofotbanen, samt innspillkonferanser om Nasjonal transportplan 2022–2033.

Bistand ved omstilling

På oppdrag fra forbundene kan LO, med utgangspunkt i gjeldende lov- og avtaleverk, bistå klubbene med kompetanse i forbindelse med endringsprosesser på arbeidssstedet. LO bistår forbundene og tillitsvalgte med analyser som balanserer og ofte representerer en motmakt til ledelsens forslag om å legge ned arbeidsplasser. Arbeidet omfatter kursaktivitet innen økonomi- og regnskapsforståelse for tillitsvalgte.

I 2018 har omstillingsarbeidet omfattet flere oppdrag. Klubben ved Marine Harvests slakteri ved Fosnavåg/NNN kontaktet LO for å samkjøre et nedbemannings- og effektiviseringsprosjekt som konsernledelsen satte i gang uten forvarsel. Prosessen vedrørte også andre enheter i konsernet. Til dels tilfredsstillende avtaler ble inngått med ansatte tilknyttet NNN.

Omleggingen i Amedia-konsernet/Fellesforbundet om rollefordelingen mellom produksjonsstedene i Tønsberg og Harstad, har vært fulgt opp. Tillitsvalgte ved mobilreparatøren Mobylife / EL og IT Forbundet har ønsket bistand for å avhjelpe klubbens og ansattes vanskelige arbeidssituasjon. Ved den tradisjonsrike bedriften Mascot/Fellesforbundet ba klubben om bistand mot planene om å flytte produksjonen av elektronisk utstyr til Estland. Bedriften ble flyttet, men de fleste ansatte har fått tilbud om jobb i distriktet.

Emballasjeprodusenten Sealed Air / Industri Energi ved Rudshøgda var i forhandlinger med selskapets amerikanske investeringskomité, som ønsker å flytte produksjonen til Sverige. Det har vært en prosess, hvor blant annet omstillingsloven har vært brukt for å få fram ansattes synspunkter. Næringspolitisk avdeling deltar i det pågående restruktureringsprosjektet til Nortura/NNN vedrørende norsk svineproduksjon.

En aktivitet har tilknytning til omstillingsprosessen i Andøya kommune. Etter at det ble besluttet å legge ned Andøya flystasjon, har kommunen fått status som en omstillingskommune. Næringspolitisk avdeling deltar som observatør i prosessen.

Det har i samarbeid med EL og IT Forbundet vært avholdt kurs for å skolere tillitsvalgte i viktige momenter forbundet med omstillings- og lønnsforhandlinger. Det har også vært holdt kurs i regnskaps-/økonomiforståelse for ansatt-styrerepresentanter tilknyttet Norsk Arbeidsmandsforbund og Norsk Tjenestemannslag. I samarbeid med AOF har det vært holdt kurs for konserntillitsvalgte i Stavanger-området.

Sosial dumping og arbeidslivskriminalitet

Forhandlings- og HMS-avdelingen er ansvarlig for dette fagområdet. I tråd med LOs strategi for oppfølging av LOs handlingsprogram, har avdelingen ansvar for å koordinere arbeidet mellom de enkelte fagavdelingene og mellom LO og forbundene. Dette gjøres blant annet gjennom den såkalte pådrivergruppen, hvor de ulike avdelingene er representert gjennom regelmessige kontaktmøter med forbundene og andre fora.

Det har vært avholdt to kontaktmøter mellom LO og forbundene, flere møter om ELA, i tillegg til et eget møte med de forbundene som har en eller flere allmenngjorte tariffavtaler.

Møtene har først og fremst blitt brukt til operative og konkrete arbeidsoppgaver:

- Diskutere og utforme LOs nye strategi mot sosial dumping og arbeidslivskriminalitet, som ble endelig vedtatt i sekretariatet i september.
- Diskutere og samordne informasjons- og skoleringsarbeid i forbindelse med nye innleieregler og forbud mot nullprosentkontrakter fra og med januar neste år.
- Følge og diskutere utformingen av en europeisk arbeidslivsmyndighet/byrå (ELA).

- Kartlegge og ta initiativer overfor relevante myndigheter med hensyn til oppfølging av allmenngjøringsloven og arbeidsmiljøloven.
- Få oversikt over politiske utfordringer som er til hinder for bekjempelse av sosial dumping og arbeidslivskriminalitet.

I det daglige har vi arbeidet både opp mot regjeringen, departementene og opposisjonspartiene, ikke minst i forbindelse med stortingsbehandlingen av de nye innleiereglene, som vi var tett involvert i, og i forbindelse med flere Dokument 8-forslag fremmet av representanter fra både Arbeiderpartiet, SV, Rødt og Senterpartiet. Vi har også avholdt møter med og deltatt på konferanser i regi av tilsynsmyndighetene og Skatt, Politihøgskolen, Norsk Økoforum og flere av de frivillige organisasjonene som jobber med ofre for arbeidsmiljøkriminalitet, som Røde Kors, Frelsesarmeen, ROSA og Kirkens Bymisjon. Vi har deltatt på en lang rekke møter i regi av ASD og andre departementer, blant annet knyttet til regler om taushetsplikt og revideringen av regjeringens strategi mot arbeidslivskriminalitet fra 2015 (skal legges fram i februar 2019). Vi er også representert i flere ulike arbeidsgrupper, blant annet Arbeidstilsynets arbeid med det internasjonale etatssamarbeidet mot svart arbeid («undeclared work»), og i det nye treparts bransjeprogrammet for bilbransjen (sammen med Fellesforbundet).

Vi har gjennom året dessuten vært involvert i blant annet:

- Samarbeidet mot Svart økonomi (SMSØ).
- «Pilotprosjekt 50 tømrere» i Oslo kommune, der Oslomodellen brukes som brekkstang for å få unge utenfor arbeid og skole inn i opplæringsløp innen byggfag.
- Arbeidet for at alle arbeidstakere i Norge skal være dekket av yrkesskadeforsikring, blant annet gjennom fanemarkering utenfor Stortinget og medfinansiering av en De Facto-rapport om temaet.
- Deltatt og holdt innledning på en lang rekke konferanser og kurs hvor sosial dumping og arbeidslivskriminalitet har vært tema.
- Deltatt i ASDs referansegruppe i FOU-prosjektet «Utviklingen av ulike tilknytningsformer i arbeidslivet» (lagt fram høsten 2018).
- Deltatt i ulike høringer.

- Skrevet avisartikler og debattinnlegg om sosial dumping og arbeidslivskriminalitet blant annet i *Dagbladet*, *VG*, *Dagsavisen* og *Klassekampen*.
- Deltatt i Fafo Østforums referansegruppe.

Miljø og bærekraftig utvikling

Klima, miljø og bærekraftig utvikling

Samarbeid og møter om klima- og miljøsaker har vore gjennomført med ulike næringslivskontaktar, bransjeorganisasjonar, myndigheiter, politikarar, miljø- og naturvernorganisasjonar, forskingsmiljø, på AOF og LO-skulens miljøkurs, og gjennom involvering i Standard Norges miljøleiingskomité.

Karbonfangst og -lagring, CCS (Carbon Capture and Storage), plast, vidareføring av vegkarta for lågutsleppssamfunnet og verdsberekraftsmåla, er mellom sakene som har hatt særskilt merksemd i næringspolitisk avdeling i 2018.

Det har lukkast å etablere eit godt samarbeid mellom hovudorganisasjonane i arbeidslivet og Klima- og miljødepartementet, og «Arbeidslivets klimaveke» vart arrangert for første gong i januar 2018.

LO-leiaren deltok med innlegg og i panelsamtalar under Global Climate Action Summit i San Fransisco, saman med mellom andre ITUCs generalsekretær og amerikansk fagrørslar. Saman med Oslos byrådsleiar, Raymond Johansen, la LO-leiaren fram ei avtale om å etablere ein Oslo-modell for rettferdig omstilling, og eit eige rettferdig omstillingsråd. LO-leiaren sit i klimaministeren sitt klimaråd. LO er representert i styra i Stiftinga miljømerking (Svanen) og i Stiftinga Miljøfyrtårn, der LO-sekretær Are Tomasgard er styreleiar.

Gjennom DEFS sin komité for bærekraftig utvikling, energi og klima har LO deltatt i klima- og miljøarbeidet i europeisk fagrørslar. I europeisk fagrørslar vart det i 2018 sett fokus på verdsberekraftsmåla, og LO er med i ei nyoppretta gruppe som skal følgje dette temaet. LO deltok òg under høgnivåpolitisk forum om berekraftsmåla i FN.

LO deltok saman med internasjonal fagrørslar i FNs klimaforhandlingar både på vårmøtet i Bonn, Tyskland, og under COP24 i desember i Katowice, Polen. I LOs delegasjon deltok følgjande forbund denne gongen: Fagforbundet, Fellesforbundet, EL og IT Forbundet og Industri Energi. Det polske presidentskapet fekk tilslutnad til ei ministererklæ-

ring om rettferdig omstilling, «The Silisia Solidarity and Just Transition Declaration», som i stor grad bygg på fagrørslas forslag til ei slik erklæring. Statsminister Erna Solberg skreiv under erklæringa på vegne av Norge.

LO samarbeider tett med internasjonal fagrørslas Just Transition Centre (JTC), og stiller kontor til rådighet i Folkets Hus for dei tilsette i JTC. LO har deltatt i JTCs rundebord i Vancouver saman med kanadisk fagrørslasle.

Arbeidsmiljø

Arbeidsmiljøloven mm.

FØLGENDE ENDRINGER BLE VEDTATT I 2018 OG TRER I KRAFT FRA 1.1.2019:

Deltid

§ 14-3 første ledd om fortrinnsrett framfor at arbeidsgiver foretar ny ansettelse, gjør også fortrinnsretten gjeldende for deler av en stilling.

Twisteløsningsnemnda

Fristen på åtte uker for å bringe tvisten inn for domstolen gjelder fra tidspunktet partene blir underrettet om nemndas avgjørelse. Reises ikke søksmål innen fristen, har vedtaket virkning som rettskraftig dom.

Ny § 17-2 a om frister for å fremme sak for tvisteløsningsnemnda: Fire ukers frist etter arbeidsgivers skriftlige avslag er kommet frem til arbeidstaker, samme frist for å fremme sak for nemnda i utdanningspermisjonssaker etter utløpet av arbeidsgivers svarfrist etter § 12-11 femte ledd. Saker om rett til delvis permisjon skal behandles selv om fireukers-fristen er utløpt, dersom oversittelsen skyldes fødsel eller omsorg for adoptiv-/fosterbarn.

Ny § 17-2 b om gjenåpning av nemndas rettskraftige avgjørelser og beslutninger.

Minimumskrav til innholdet i den skriftlige avtalen (aml. § 14-6 første ledd bokstav j):

Arbeidsavtalen skal i tillegg til lengde og plassering av daglig og ukentlig arbeidstid fastsette og gi grunnlag for å beregne når arbeidet skal utføres.

Aml. § 14-9 Fast og midlertidig ansettelse

§ 14-9 (1): Bestemmelsen definerer fast ansettelse: Med fast ansettelse etter arbeidsmiljøloven menes at ansettelsen er løpende og tidsubegrenset, at lovens regler om opphør av arbeidsforhold gjelder

og at arbeidstakeren sikres forutsigbarhet for arbeid i form av et reelt stillingsomfang.

Deler av dagens første ledd er blitt andre ledd, slik at de øvrige leddene under forskyves.

I § 14-9 (7) er det et nytt andre punktum om at arbeidstaker skal anses som fast ansatt dersom han/hun har vært midlertidig ansatt i mer enn 3 år etter andre ledd bokstav a,b eller f i kombinasjon.

Aml. § 14-12 Innleie fra virksomhet som har til formål å drive utleie (bemanningsforetak):

§ 14-12 (1): Nytt tredje punktum: Innleier skal på forespørsel fra bemanningsforetaket opplyse om innleien gjelder et vikariat.

§ 14-12 (2): I virksomhet som er bundet av tariffavtale *inngått med fagforening med innstillingsrett etter arbeidstvistloven* kan arbeidsgiver og tillitsvalgte som til sammen representerer et flertall av den arbeidstakerkategori innleien gjelder, inngå skriftlig avtale om tidsbegrenset innleie uten hinder av det som er bestemt i første ledd. Virksomheten *og bemanningsforetaket* skal på forespørsel fra Arbeidstilsynet framlegge dokumentasjon på at innleievirksomheten er bundet av tariffavtale *inngått med fagforening med innstillingsrett* og at det er inngått avtale med de tillitsvalgte som nevnt i første punktum.

Aml. § 14-14 Virkning av ulovlig innleie av arbeidstaker:

Dersom det foreligger brudd på bestemmelsene i § 14-12, skal retten etter påstand fra den innleide arbeidstakeren avsi dom for at den innleide har et fast arbeidsforhold hos innleier i *samsvar med § 14-9 første ledd*.

Aml. § 18-6 Pålegg og andre enkeltvedtak:

§ 18-6 (1) siste punktum er opphevet (at bestemmelsen ikke gjelder §§ 2 A-1, 2 A-2, 10-2 andre til fjerde ledd og 10-6 tiende ledd).

Lov om lønnsplikt under permittering:

Arbeidsgiverperioden i starten av en permittering økes fra 10 til 15

dager (arbeidsgiverperiode I) (endring i § 3). Den forlengede perioden som arbeidsgiver er fritatt fra lønnsplikt under permittering, reduseres fra 49 til 26 uker i løpet av en periode på 18 måneder, som er lovens hovedregel. Samtidig bortfaller arbeidsgiverperiode II.

Lov om personopplysninger § 12 a. Adgang for offentlige myndigheter til å utlevere personopplysninger i arbeidet mot arbeidslivskriminalitet: Offentlige myndigheter kan utlevere personopplysninger til hverandre når det er nødvendig for å forebygge, avdekke, forhindre eller sanksjonere arbeidslivskriminalitet. Første punktum gjelder ikke personopplysninger som nevnt i personvernforordningen artikkel 9. Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om hvilke offentlige myndigheter som kan utveksle personopplysninger etter bestemmelsen her. Første ledd gjelder ikke der noe annet er bestemt i eller i medhold av lov, og gir ikke adgang til utlevering av opplysninger som er omfattet av lovbestemt taushetsplikt.

Intensjonsavtalen om et mer inkluderende arbeidsliv

Partene i arbeidslivet, ved LO, YS, Unio, Akademikerne, NHO, Virke, KS, Spekter og staten ved ASD og staten som arbeidsgiver ved KMD, har i desember 2018 inngått en ny IA-avtale for perioden 2019–2022. Den nye IA-avtalen har som overordnet mål å skape et arbeidsliv med plass til alle, gjennom å forebygge sykefravær og frafall og på denne måten bidra til å øke sysselsettingen.

Avtalen har videre to hovedmål:

- Sykefravær: Sykefraværsprosenten skal reduseres med 10 prosent sammenlignet med årsgjennomsnittet for 2018.
- Frafall: Frafallet fra arbeidslivet skal reduseres.

Det skal utvikles bransjeprogrammer med egne mål, indikatorer og virkemidler for ulike bransjer.

For å støtte opp under målene for IA-avtalen, er partene og myndig-

hetene enige om å løfte fram satsinger på forebyggende arbeidsmiljøarbeid og lange og gjentakende sykefravær.

IA-avtalen garanterer at endringer i sykelønnsordningen ikke kan foretas med mindre partene er enige om dette.

Sekretariat for avtalen er i Arbeids- og sosialdepartementet, med en oppfølgingsgruppe bestående av medlemmer fra partene i avtalen som fungerer som en koordinerende gruppe for avtalen i avtaleperioden. Arbeidet er ledet av statssekretær i ASD, Kristel Kvam. LOs medlem i Oppfølgingsgruppen har vært Gry Gundersen, med vara Tor Idar Halvorsen. I tillegg er det forskjellige arbeidsgrupper for enkelte områder.

Fokus på forebygging, arbeidsmiljø og IA-avtalens delmål 2 har vært prioriterte områder.

I 2018 har LO, gjennom deltakelse i styringsgrupper/referansegrupper og arbeidsgrupper, fulgt en rekke prosjekter som er initiert av og bevilget midler til fra Oppfølgingsgruppen. Eksempler på slike prosjekter er bl.a. Forebyggingsgruppen og Delmål 2-gruppen. Forebyggingsgruppen har som målsetting å komme med forslag til tiltak for å få virksomheter til å jobbe mer målrettet med det forebyggende arbeidsmiljøet. Delmål 2-gruppen er et samarbeid mellom partene om økt sysselsetting av unge personer med nedsatt funksjonsevne.

Forbundene har egne IA-ansvarlige som er pådrivere i forbundenes arbeid ut mot foreninger og tillitsvalgte. I 2018 har det vært avholdt fire møter i HMS/IA-forum, samt et lunsj til lunsj-seminar på Sørmarka.

Distriktskontorene er alle engasjerte i IA-arbeidet i sitt fylke, og LOs distriktssekretærer representerer LO i de regionale IA-rådene. I 2018 er det gjennomført mange konferanser, lokale kurs, prosjekter og informasjonsmøter.

Hovedorganisasjonenes Fellestiltak – sykefravær (HF-S)

Sykefraværssamarbeidet mellom LO og NHO har pågått siden 1991 gjennom en egen arbeidsgruppe ved siden av HF (tidligere Sykefraværprosjektet). Gruppen har hatt ett møte i 2018. Tor Idar

Halvorsen har deltatt og holdt innlegg på HF-konferansen «Bedre Bedrift» om forebyggende arbeidsmiljøarbeid. I tillegg har det vært kommunikasjon om gode bedriftseksempler i HF-prosjektene, som også har vært tema på flere konferanser i regi av STAMI og IA-partene om forebyggende arbeidsmiljøarbeid.

Regelverksutvikling arbeidsmiljøforskriftene

LO har deltatt i forhandlinger om nye grenseverdier for kjemikalier, som trådte i kraft 21.8.2018.

Videre har LO hatt følgende høringer på HMS-området: Forslag til endringer i byggherreforskriften og arbeidsmiljøforskriftene, der hovedfokus for LO har vært å sikre krav til innhold og timeantall for sikkerhetsopplæring. Endringene ble oversendt ASD for fastsettelse i november. Høring om forslag til forskriftsfesting av begrepet «alvorlig skade» ble oversendt ASD for fastsettelse i august. Høring om endringer i dykkeregelverket ventes å tre i kraft fra 1.1.2019. LO har deltatt i arbeidet med dokumentet *Nye normer for kontrollomfang*. Dokumentet ble vedtatt 13. november 2018.

LO har igjen etterspurt godkjenningsordning for HMS-kurstilbydere, samt veileder for registrering av eksponerte arbeidstakere.

Arbeidstilsynet får fastsettelsesmyndighet for forskrifter under arbeidsmiljøloven fra 1. januar 2019.

Psykososialt arbeidsmiljø

Fafos prosjekt om alenearbeid innenfor områdene til Industri Energi, Norsk Jernbaneforbund, Fagforbundet, Handel og Kontor og Norsk Transportarbeiderforbund startet i 2016 og ble ferdigstilt i januar 2018. Rapporten belyser at det ikke bare er fare for vold og ulykker ved alenearbeid, men at de psykiske belastningene ved å arbeide alene er vel så viktige. Rapporten følges opp av forbundene.

LO har en representant i DEFS' HMS-gruppe, der et mulig direktiv på det psykososiale arbeidsmiljøområdet blir diskutert. Det er også vedtatt at LO skal delta i et arbeid med en mulig ISO-standard på det psykososiale området. Arbeidet startet høsten 2018.

Fysisk, kjemisk og biologisk arbeidsmiljø

LO arbeider for et trygt og sikkert arbeidsmiljø med hensyn til fysiske, kjemiske og biologiske arbeidsmiljøfaktorer. Dette gjør LO bl.a. gjennom å ta initiativ til ny forskning på området, ved å følge opp og formidle resultater av ny forskning og ved å jobbe med regelverksutvikling på området. LO bistår også og følger opp det europeiske arbeidet på området ved deltakelse i Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS). I tillegg bistår LO forbundene med generell rådgivning, og i enkeltsaker hvor arbeidstakere har vært eksponert for fysiske, kjemiske eller biologiske arbeidsmiljøfaktorer.

Arbeid og kreft

Det er et stort fokus i Europa på å redusere antall tilfeller av yrkesrelatert kreft. Over 120 000 personer i EU-land får yrkesbetinget kreft hvert år. I Norge er tallet anslått til rundt 500 tilfeller. Dette er rundt 20 ganger hyppigere enn forekomst av arbeidsulykker som dødsårsak. Tiltak for å redusere yrkesrelatert kreft omfatter regulering ved fastsetting av grenseverdier for kreftfremkallende kjemikalier, forebygging av eksponering på den enkelte arbeidsplass og forskning og kunnskap om kreftfremkallende stoffer.

LO har i 2018 bidratt aktivt med å sette fokus på håndtering av farlige stoffer på arbeidsplassen gjennom EU-OSHA-kampanjen 2018–2019, bidratt til å arrangere seminar med fokus på benzen og kjemisk eksponering i oljesektoren og deltatt i referansegrupper i forbindelse med forskningsprosjekter på området, som «Brannmenn og kreft»-studien ved STAMI, oppfølgingsstudien av asbesteksponerte i Slemmestadprosjektet ved STAMI, samt oppfølgingsstudien av yrkesrelatert kreft i oljesektoren ved Kreftregisteret.

LO har også deltatt i en arbeidsgruppe ved STAMI som har sett på hvordan man best kan følge opp asbesteksponerte i arbeidslivet.

LO har deltatt i en referansegruppe i forbindelse med ny nasjonal UV- og hudkreftstrategi i regi av Statens strålevernsinstitutt og Helse- og omsorgsdepartementet, samt arbeidsgruppe for ny handlingsplan for fysisk aktivitet i regi av Helse- og omsorgsdepartementet.

Bedriftshelsetjeneste (BHT) og arbeidsmedisin

Arbeids- og sosialdepartementet nedsatte en ekspertgruppe som skulle vurdere ulike modeller for arbeidsmiljørådgivning, inkludert dagens bedriftshelsetjenestemodell. Ekspertgruppen leverte sin innstilling i mai 2018. Ekspertgruppens foretrukne modell ligger nært opp til dagens ordning, men med rom for forbedringer, bl.a. at BHT-ene i større grad må konsentrere seg om sin kjernevirksomhet, knyttet til arbeidet og arbeidsplassen. LO har levert en forholdsvis omfattende høringsuttalelse som konkluderer med at vi primært ønsker BHT for alle, men at vi subsidiært kan støtte store deler av ekspertgruppens vurderinger og forslag.

Godkjenningsordning

Godkjenningsordningen for bedriftshelsetjenesten har fungert siden januar 2010. Det er pr. desember 2018 195 godkjente BHT-er (organisasjonsnummer) med til sammen 330 avdelinger/lokasjoner. Det er godkjent fire helt nye bedriftshelsetjenester i 2018, ellers har det vært regodkjenninger. Tendensen i bransjen er sammenslåing/oppkjøp av mindre enheter, men også tettere samarbeid i nettverk for å kunne levere til kunder som er lokalisert flere steder, regionalt eller landsdekkende.

Referansegruppen knyttet til godkjenningssenheten, der partene i arbeidslivet er representert, har hatt to møter. Deltakelse i referansegruppen gir nyttig tilgang på informasjon og mulighet til å diskutere prinsipielle problemstillinger og formidle erfaringer med BHT.

Arbeidsmedisin

LO har fulgt opp arbeidsmedisinfeltet blant annet gjennom deltakelse på samlinger arrangert av Norsk arbeidsmedisinsk forening (yrkesforening under Legeforeningen) og Norsk forening for arbeidsmedisin (fagmedisinsk forening).

Arbeidstilsynet

LO har to medlemmer i Arbeidstilsynets råd. Rådet har hatt to møter i 2018. Temaer på dagsordenen har bl.a. vært Arbeidstilsynets varslingsprosjekt, tilsynets aktiviteter for 2018 og 2019, framtidens arbeidstilsyn, målbilde 2030, status for utvikling av risikoverktøy og brukerundersøkelsen. I tillegg har trepartsbransjeprogram for transport, renhold og uteliv vært faste tema på dagsordenen. I forbindelse med diskusjon om partenes samarbeid med Arbeidstilsynet, inviterte Arbeidstilsynet i 2018 rådsmedlemmene til et dagseminar med tema partssamarbeid i 2019.

Statens arbeidsmiljøinstitutt

Fagrådet

Statens arbeidsmiljøinstitutt (STAMI) er det nasjonale forskningsinstituttet innenfor arbeidsmiljø og arbeidshelse. LO har hatt én representant i instituttets fagråd fra oppstarten av fagrådet i 2006. Fagrådet har hatt to møter i 2018. Dagsordenen for møtene har bl.a. omfattet Nasjonal statistikk om arbeidsmiljø og helse (NOA), faktabok og nettside som ble offentliggjort i 2018, planer for videreutvikling av NOA, behov for evaluering av STAMI samt gjennomgang av noen nye prosjekter og prosjektsøknader.

Det er opprettet en egen referansegruppe for «STAMITID» (mulighetsprosjekt for opprettelse av et register over reell arbeidstid), der LO er representert.

Standardisering

LO og noen forbund deltar aktivt i arbeidet med revidering og utvikling av standarder som påvirker arbeids- og livsvilkår for medlemmene.

Standard for arbeidsmiljøledelse, ISO 45001, ble publisert i juni 2018. Arbeidet med denne standarden kom i gang etter enighet mellom ILO (International Labour Organization) og ISO (International Organization for Standardization). Forutsetningen for ILOs og LOs medvirkning i arbeidet, er at ILOs standarder og konvensjoner for blant annet arbeidstakermedvirkning skulle ivaretas i standarden.

Arbeidet tok lengre tid enn forutsatt. LO deltok som observatør i arbeidsmøter i juni 2015 og juni 2016, og samarbeider tett med ITUC (internasjonalt LO). Standarden presiserer at medvirkning fra ansatte og deres valgte representanter er en vesentlig forutsetning for et godt arbeid med arbeidsmiljø.

Mot LOs og internasjonal fagbevegelses anbefaling, er det vedtatt å starte et standardiseringsarbeid for psykososialt arbeidsmiljø, ISO 45003. LO og internasjonal fagbevegelse anser at det er viktig for arbeidstakerne at fagbevegelsen er representert i arbeidet. Vi deltar derfor i den norske speilkomiteen. Det pågår også et revisjonsarbeid for standard for vibrerende maskiner.

DEFS (Den europeiske faglige samorganisasjonen) oppfordrer sine medlemsorganisasjoner til å delta i standardiseringsarbeid som har betydning for arbeidsforhold. Det gjør de fordi stadig mer av regelverksutviklingen i EU og internasjonalt tar utgangspunkt i etablerte standarder. DEFS har utgitt og finansiert norsk oversettelse av en brosjyre som oppfordrer medlemsorganisasjonene til å delta i revidering og utvikling av relevante standarder. Den blir publisert i Norge tidlig i 2019.

LO er medlem i Standard Norge, og er representert i styret der. LO er også representert i DEFS' faste standardiseringsutvalg med møtende varamedlem.

Tilknytningsformer i arbeidslivet

Reglene i arbeidsmiljøloven for midlertidige ansettelser ble endret fra 1. juli 2015. Hovedregelen er fremdeles fast ansettelse, men det er åpnet for generell adgang til midlertidig ansettelse i en periode på inntil 12 måneder, under visse forutsetninger.

Arbeids- og sosialdepartementet gjennomførte følgeevaluering av endringen. Partene i arbeidslivet deltok i en referansegruppe. I tillegg iverksatte departementet en rekke utrednings- og forskningsprosjekter som ser på ulike forhold knyttet til endringer i tilknytningsformer, herunder delingsøkonomi mv.

Fafo-rapport 2018:38, *Tilknytningsformer i norsk arbeidsliv*, er sluttrapporten for evalueringen. Der framkommer det at endringen er «ny og lite brukt». Selv om det er en økning i midlertidige ansettelser fra 2015 til 2016, er hovedbildet stabilitet over perioden 2009 til 2017, i den forstand at midlertidighet fortsatt tilbys i større grad unge arbeidssøkere, arbeidssøkere med innvandringsbakgrunn, kvinner med svak arbeidstilknytning og arbeidssøkere med hovedsakelig deltidsarbeidserfaring, enn for andre i arbeidslivet. Lovendringen ser altså ikke ut til å ha utløst «springbretteffekten», eller å ha gjort det lettere for grupper som ofte sliter med å få fast ansettelse, slik regjeringen argumenterte for før endringen.

Sikkerhet for inntekt og pensjon, sammen med lånemulighet for å etablere seg med bolig og familie, er grunnleggende argumenter for at fast ansettelse fortsatt må være normen i norsk arbeidsliv. Det er fortsatt mulig at lovendringen kan få konsekvenser på sikt. Flere tillitsvalgte i LO-forbund rapporterer i 2018 at den nye regelen brukes i virksomhetene, enn de gjorde i 2016. Og flere sier at bruk av muligheten for midlertidig ansettelse ikke blir drøftet med tillitsvalgte, slik loven forutsetter.

Akan, Arbeidslivets kompetansesenter for rus- og avhengighetsproblematikk

Akan kompetansesenter er en forening som bygger på partssamar-

beid mellom Landsorganisasjonen i Norge (LO), Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO) og staten.

Akan er ikke en medlemsorganisasjon. Innsatsen rettes mot hele Norges arbeidsliv og er tilgjengelig for alle virksomheter i Norge. Det er også mulig for enkeltpersoner å ta kontakt.

Akan kompetansesenter har som formål å sette hele det norske arbeidslivet i stand til å forebygge rus og avhengighet, slik at sykefravær reduseres og effektivitet og livskvalitet økes. Ledere, ansatte og deres representanter skal settes i stand til å ta opp bekymring så tidlig som mulig og bidra til at ansatte med rus- eller spilleproblematikk får et tilbud om hjelp så raskt som mulig.

Styret i Akan kompetansesenter består av inntil seks medlemmer. LO og NHO oppnevner hver to medlemmer med personlige varamedlemmer til styret. Staten ved Helsedepartementet oppnevner ett medlem med varamedlem. De ansatte i Akan kan velge ett medlem med personlig varamedlem til styret.

Blant styrets medlemmer oppnevner hhv. LO og NHO annethvert år hhv. leder og nestleder i styret, med en funksjonstid på ett år. Kristin Sæther fra LO har i perioden vært styrets nestleder, med Tor Idar Halvorsen som vararepresentant.

I LOs tillitsvalgtpanel ble det våren 2018 stilt spørsmål om tillitsvalgte kunnskap og forhold til Akans arbeid i egen bedrift. Svarene viser at tillitsvalgte har noe kjennskap til Akan og Akans arbeid.

Proba samfunnsanalyse har gjennomført en analyse av Akans virkemidler og organisering. Proba anbefaler at man ser nærmere på eierstrukturen og hvordan de andre arbeidslivspartene eventuelt kan inngå som en del av eierskapet.

Arbeidsmiljøopplæring

Arbeidsmiljøopplæring for verneombud, medlemmer av arbeidsmiljøutvalg og arbeidsgiver er avgjørende for et godt HMS-arbeid i virksomhetene. God kvalitet på opplæringen er sentralt, og det finnes en god del seriøse aktører på markedet.

Det har likevel etterhvert blitt klart at det også er betydelige innslag av useriøse aktører som tilbyr arbeidsmiljøopplæring. LO har derfor ved flere anledninger, både i 2018 og tidligere, fremmet forslag om godkjenning av kursarrangører. Vi har også tatt opp behovet for å se nærmere på opplæringen for verneombud. Disse problemstillingene vil bli fulgt opp i 2019.

Store anlegg. LO-koordinatorene

For LOs anleggskontor har også 2018 vært preget av stor aktivitet.

Det ble i november 2018 signert ny avtale med Nye Veier AS om LO-koordinator ved parsell E39 Sørvest. Denne avtalen har varighet fram til utgangen av 2020. I den forbindelse er det gjort noen rokeringer på personell, og en ny person for å følge opp dette er ansatt med virkning fra januar 2019.

Kontakten med Sykehusbygg HF, som ble etablert i 2017, er videreført i 2018. Sykehuset i Nordmøre og Romsdal som skulle hatt byggestart i 2018, er utsatt til tidligst våren 2019. For Stavanger universitetssykehus, med byggestart 2019, er det dialog om å etablere LO-koordinator. Det samme gjelder Nye Drammen sykehus med byggestart 2019/2020, og møter vil bli avholdt tidlig på nyåret. Avinor vil i tiden som kommer ha noen store prosjekter. Det har i den forbindelse vært møter for å se på mulig samarbeid videre. Større prosjekter innenfor landbasert olje og gass lar vente på seg. Det har ikke vært ført noen samtaler med aktuelle utbyggere i løpet av 2018.

Det har vært dialog med Statens vegvesen om en eventuell avtale om LO-koordinator ved deres prosjekter, men Statens vegvesen vil ikke etablere noe samarbeid om direkte involvering med LO-koordinatører i prosjektene.

Det er pr. 31. desember seks ansatte (sju fra 1.1.19) LO-koordinatører i tillegg til anleggssekretær som organisatorisk ligger under forhandlings- og HMS-avdelingen.

Følgende avtaler pr. 31. desember 2018 har varighet godt inn i 2019:

- Campus Ås for Statsbygg – sommeren 2019.
- Nytt Nasjonalmuseum PNN for Statsbygg – sommeren 2019.
- Ørland kampflybase for Forsvarsbygg – her ble det i august 2018 gjort en avtale om forlengelse fram til september 2019. Det er fortsatt muligheter for forlengelse, da deler av prosjektet er skjøvet noe fram i tid.
- E18 Sørøst Langangen–Grimstad for Nye Veier AS – høsten 2019
- E39 Sørvest for Nye Veier AS – utgangen av 2020
- E6 Kolomoen–Moelv for Nye Veier AS – årsskiftet 2020/2021
- Follobanen for Bane NOR – høsten 2021

LOs offshorekontor

LOs offshorekontor er samlokalisert med distriktskontoret Rogaland i Stavanger. Offshorekontoret er besatt med én stilling som offshore-sekretær og er administrativt lagt inn under forhandlings- og HMS-avdelingen. Stillingen innebærer å drive en utadventd virksomhet mot forbund/fagforeninger og tillitsvalgte som arbeider mot arbeidstakere på norsk kontinentalsokkel, samt å bidra til å styrke forholdet mellom operatørselskap og leverandørindustrien. Stillingen er rettet mot HMS-arbeid offshore, og innebærer også samarbeid med relevante avdelinger i LOs interne organisasjon. Det samarbeides også mot tre LO-koordinerende tillitsvalgte for Statoils sokkelvirksomhet. Disse representerer EL og IT Forbundet, Fellesforbundet og Industri Energi.

Likestillingspolitikk

#Metoo: Kamp mot seksuell trakassering preget dagsordenen i samfunnsdebatten og i LO

#Metoo-kampanjen startet høsten 2017, og preget den politiske debatten langt inn i 2018. Også for LO, som allerede hadde satt spørsmålet på dagsordenen gjennom året (se over), innebar #metoo at spørsmålet ble løftet ytterligere.

LOs familie- og likestillingspolitiske utvalg hadde ved inngangen av året satt ned en arbeidsgruppe med rådgivere og tillitsvalgte fra flere forbund, der arbeidet ble forankret. For å få bedre kunnskap om tillitsvalgtes erfaringer med saker om seksuell trakassering, ble det stilt flere spørsmål om dette gjennom Fafos tillitsvalgtpanel. Det ble i tillegg foretatt en egen kartlegging i forbundene, LO Stat og LO Kommune om hvordan det jobbes med å forebygge og håndtere saker om seksuell trakassering. Parallelt med dette har også LO foretatt en gjennomgang og revidering av egne etiske retningslinjer og varslingsrutiner.

Basert på en faglig gjennomgang og kartleggingene, ble det foreslått tiltak og vist fram gode eksempler som kan styrke LO-familiens samlede arbeid for å forebygge og håndtere saker om seksuell trakassering. Resultatene og anbefalingene ble lagt fram i en rapport, som ble behandlet i LOs sekretariat 22.10.2018. Her ble det understreket at forbundene har ansvaret for videre oppfølging i egne rekker. Samtidig skal LOs familie- og likestillingspolitiske utvalg ha et videre ansvar for oppfølging av dette arbeidet.

I tillegg til intern jobbing, engasjerte LO og flere forbund seg i spørsmålet på flere andre måter: gjennom høringer i Stortinget, innspill til Barne- og likestillingsdepartementet, deltakelse på ulike konferanser og i den offentlige debatten. Et konkret politisk resultat av #metoo er at Barne- og likestillingsdepartementet har foreslått at (den nye) Diskrimineringsnemnda har fått myndighet til å håndheve forbudet mot seksuell trakassering i likestillings- og diskriminerings-

loven. Forslag har vært på høring høsten 2018, men er ennå ikke behandlet i Stortinget.

8. mars

#Metoo ble naturlig hovedtema for 8. mars 2018. Det var høsten 2017 planlagt et felles arrangement med Arbeiderpartiet. Representanter fra flere forbund deltok i planleggingen. Under overskriften #Metoo – fra taushet til kvinnekamp! ble det gjennomført et vellykket lunsjarangement med bred deltakelse. Likestillingsombud Hanne Bjurstrøm og doktorgradsstipendiat Anna-Sabina Soggiu var blant innleiderne.

Etter forslag fra LOs familie- og likestillingspolitiske utvalg i Oslo og Akershus, ble overskriften #Metoo – fra taushet til kvinnekamp! også hovedparole for 8. mars-toget i Oslo. Som i flere forutgående år, fikk 8. mars-toget landet rundt stor oppslutning.

Arbeidsgruppe for likestilling under Arbeidslivs- og pensjonspolitisk råd (ALPR)

LO har også i 2018 deltatt aktivt i den ovennevnte arbeidsgruppen. Arbeidsgruppen har gjennom året hatt fire møter, samt et særmøte om arbeidet med en ny veileder om forebygging og håndtering av seksuell trakassering i arbeidslivet.

Blant saker som har stått på dagsordenen i 2018 er:

- Kjønnsssegregering og mobilitet i det norske arbeidsmarkedet.
- Oppfølging av anmodningsvedtak om styrking av aktivitets- og redegjørelsesplikten i likestillings- og diskrimineringsloven.
- Oppfølging av vedtak i ALPR om videre satsning på informasjon om veiledning for å motvirke seksuell trakassering.
- Informasjon og videreutvikling av allerede nevnte veileder.
- Kunnskapsstatus om likelønnsstandarden på Island.
- Orienteringer om aktuelle politiske saker, herunder likestillingspoli-

tisk redegjørelse og offentlig utvalg som skal se på hvilke likestillingsutfordringer barn og unge møter på ulike arenaer.

Kvinnekomiteen i Den europeiske fagbevegelsen (DEFS)

LO har deltatt på årets to møter i DEFS' kvinnekomité, 25.–26. april og 14.–15. november.

De viktigste sakene i DEFS' kvinnekomité har dette året vært:

- Arbeid for støtte til det foreslåtte Work-Life Balance Directive.
- Arbeid for ILO-konvensjon om vold og trakassering i arbeidslivet.
- Oppfølging av EU-kommisjonens handlingsplan for likelønn.
- DEFS' likestillingsundersøkelse.
- DEFS-prosjektet REBALANCE, som har som mål å styrke kunnskapen om hvordan kollektive avtaler kan brukes til å bedre balansen mellom arbeidsliv og omsorgsansvar, og dermed bidra til å utvikle fagforeningsstrategier på dette området.

Ny abortstrid

Under fem år etter striden om reservasjonsrett for fastleger, kom abortspørsmålet igjen øverst på den politiske agendaen, høsten 2018. Bakgrunnen var at KrF-leder Knut Arild Hareide, overraskende for de fleste, gikk inn for at KrF skulle søke regjeringssamarbeid med Arbeiderpartiet og Senterpartiet. I møte med denne trusselen, kastet Erna Solberg innstramninger i abortloven inn som agn, for å mobilisere støtte til «blå siden» under KrFs retningsvalg. Særlig forslaget om å fjerne eller endre paragraf 2c, møtte enorm motstand. Mange foreldre, særlig mødre, til barn med alvorlig sykdom, delte dypt personlige historier og forsvar av kvinnens rettigheter og selvbestemmelse i slike saker. LO var en av de mange aktørene som sto opp for abortloven, og bevilget blant annet pengestøtte til de landsomfattende demonstrasjonene.

Forskning og utdanning

Forskning

LO har også i 2018 opprettholdt sitt samarbeid med Norges forskningsråd. LOs ledelse har hatt møte med ledelsen i Norges forskningsråd og deltar i flere underliggende råd, som for eksempel forskningsprogrammet Velferd, Arbeidsliv, Migrasjon (VAM).

I forskningspolitisk sammenheng har det vært løpende kontakt med blant annet NHO, Virke, Norsk Industri, Abelia, Tekna, Forskerforbundet, Universitets- og høyskolerådet og Forskningsinstituttene fellesarena (FFA).

LO har også hatt møter med sentrale aktører som Norges forskningsråd og UiO i forbindelse med vårt forslag til nytt forskningsprogram, «Arbeidsliv 2030».

LO er, gjennom distriktssekretærene, også representert i flere av de andre regionale forskningsinstituttene.

LO har gjennom året deltatt i flere ulike forskningspolitiske møter og konferanser, også i regi av Kunnskapsdepartementet, og har avlevert skriftlige innspill til departement og forskningsråd. Den viktigste saken har vært innspill til revidering av ny langtidsplan for forskning og høyere utdanning.

LO har i 2018 fullført arbeidet med en ny forskningspolitisk strategi.

Forskningsaktivitet i LOs regi

Det ble for 2018 avsatt om lag 5,5 mill. kroner til nye utrednings- og forskningsprosjekter. Temaer for enkeltprosjekter har vært/er organisering innenfor kreative yrker og kulturfeltet, særtilsynenes tilsyn på arbeidsmiljøområdet, tariffavtalenes innvirkning på kompetansepolitikken, hvordan sentrale mekanismer i den norske modellen bør reflekteres i makroøkonomiske modeller, kommersiell velferd, bruk av digitale kontroll- og overvåkningssystemer, renhold i offentlig og privat regi og omdømmeprojekt for LO.

«Åpen post» var i 2018 noe mindre enn forutgående år. Herfra er det bevilget støtte til Fafo-undersøkelse om seksuell trakassering på musikk- scene-, film- og kulturfeltet, utredning om fullskala CO²-håndtering i Norge, intervjuundersøkelse blant polske og litauiske arbeidstakere i Norge og prosjekt ved Kilden kjønnsforskning for å restaurere og oppdatere deres kvinnehistoriske nettsider.

I tillegg til prosjektene som fikk støtte for 2018, har det også pågått og vært avsluttet prosjekter startet opp tidligere år. Det legges også til grunn at flere av de vedtatte prosjektene for 2018 vil kunne strekke seg over noe lengre tid. Resultater og analyser er dokumentert i egne rapporter, og inngår som grunnlag for LOs løpende faglige, politiske og organisatoriske arbeid.

I løpet av 2018 er det gjort en gjennomgang og enkelte justeringer av LOs arbeid med innhenting, vurdering og oppfølging av forsknings- og utredningsprosjekter. Finansieringsutvalget, som innstiller på hvilke prosjekter som bør innvilges støtte, er utvidet fra tre til fire personer, slik at også privat sektor har en egen representant i Finansieringsutvalget. Det er utarbeidet en egen strategi for LOs forsknings- og utredningsmidler 2019–2022, slik at det nå ligger et mer langsiktig styringsdokument til grunn.

Tillitsvalgtpanelet

Tillitsvalgtpanelet er et bredt panel som består av om lag 3300 tillitsvalgte fra LOs forbund. Deltakerne representerer hele landet og samtlige LO-forbund. Disse får jevnlig spørsmål om aktuelle temaer i det norske arbeidslivet. Fafo har stått for opprettelsen av panelet og gjennomfører undersøkelsene, på oppdrag fra LO.

I 2018 har panelet blant annet blitt spurt om:

- innskuddspensjon og AFP, privat sektor
- tillitsvalgtåret 2019
- kompetanse – til et Fafo-prosjekt om LOs FU-midler
- ulovlig bruk av midlertidige ansatte – til et Fafo-prosjekt for ASD
- midlertidige ansettelser

Innovasjon

LO har også i år formidlet sine innovasjonspolitiske syn overfor virkemiddelapparatet og ulike organisasjoner, nasjonalt og regionalt, med sterk vekt på den erfaringsbaserte innovasjonen som skjer på arbeidsplassene sammen med den forskningsdrevne innovasjonen. LO har arbeidet for å sikre og utvikle et bedre virkemiddelapparat for næringslivet internasjonalt, nasjonalt, regionalt og lokalt, og understøttet de regionale innovasjonssystemene.

LO har deltatt i arbeidet med å få på plass katapultordningene.

Digitalisering

Digital 21, der LO var representert i styringsgruppen, leverte sin rapport til regjeringen i 2018. Rapporten er tydelig på de utfordringene LO ser for norske arbeidstakere og på behovet for en kompetansereform i norsk arbeidsliv. Det er stor interesse for digitalisering i LO-forbundene, og næringspolitisk avdeling har bidratt med foredrag i hele landet gjennom året.

Næringsrettet forskning

LO har i 2018 opprettholdt sitt samarbeid med Norges forskningsråd. LO har deltatt aktivt i Sintefs råd og deltatt på flere ulike forskningspolitiske møter og konferanser. Det er avlevert flere skriftlige innspill til departement og forskningsråd.

LOs utdanningsfond

Stipend fra LOs utdanningsfond ble i 2018 utlyst for 27. gang, og interessen er fortsatt meget stor. Det ble i 2018 innvilget totalt 2376 stipend, fordelt slik tabellen viser.

Til sammen er det gitt tilsagn om kr 21 769 800,-, noe som gir et gjennomsnitt på kr 9160,- pr. stipendiat.

Maksimale stipend for studieåret 2018/2019 var kr 13 500,- for helårsutdanning, kr 4000,- for kortere kurs og til Praksiskandidat § 3,5 inntil kr 10 500,- pr. studieår.

Stipend for støtte til AOFs lese- og skriveopplæring med datatekniske hjelpemidler er kr 10 500,-.

Nedenstående statistikker gjelder regnskapsåret 2018, fra 1.1.18 til og med 31.12.18.

TOTALT INNVILGET 2018 MED SAMMENLIGNENDE TALL FOR 2017

Type utdanning	Antall 18	Antall 17	Beløp 18	Beløp 17	%18	%17
Helårsutdanning	900	745	12.008.300	9.931.500	55,2	55,5
Kortere utdanning	1476	1409	9.761.500	7.977.600	44,8	44,5
TOTALT	2376	2154	21.769.800	17.909.100	100	100
Praksiskandidat	661	542	6.439.300	4.428.400	29,6	24,7
Yrkesmessig videreutdanning	314	296	1.873.300	1.658.900	8,6	9,3
Videregående skole	87	66	649.400	509.800	3,0	2,8
Fagskole	672	600	6.541.600	5.334.500	30,0	29,8
Høgskole/universitet	574	589	6.002.700	5.698.800	27,6	31,8
Annet utdanning	68	61	263.500	278.700	1,2	1,6
TOTALT	2376	2154	21.769.800	17.909.100	100	100

Antall innvilgede stipend i 2018 sammenlignet med 2017 har en betydelig oppgang på **helårsutdanning** med 21 prosent (det var nedgang på 0,3 prosent i 2017).

Kortere utdanning i 2018 sammenlignet med 2017 har en oppgang på 4,5 prosent (det var nedgang på 18 prosent i 2017).

STIPENDMOTTAKERNE FORDELT ETTER KJØNN

Helårsutdanning	Antall	Antall	%	%
	2018	2017	2018	2017
Kvinner	157	132	17,4	17,7
Menn	743	613	82,6	82,3
TOTALT	900	745	100	100

Kort utdanning	Antall	Antall	%	%
	2018	2017	2018	2017
Kvinner	288	251	19,5	17,8
Menn	1188	1158	80,5	82,5
TOTALT	1476	1409	100	100

FORBUNDSFORDELING

Forbund	2018			2017		
	Antall stipend innvilget	Beløp innvilget	Forbundets andel i %	Antall stipend innvilget	Beløp innvilget	Forbundets andel i %
NAF	175	1.557.400	7,2	131	958.400	5,4
EL og IT	379	3.444.100	15,8	498	4.787.700	26,7
FF	958	9.153.900	42,0	773	6.360.600	35,5
HK	35	340.500	1,6	30	298.500	1,7
IE	417	3.390.200	15,6	383	2.950.700	16,5
NNN	168	1.615.900	7,4	173	1.457.000	8,1
NSF	5	29.500	0,1	3	21.500	0,1
NTF	173	1.654.400	7,6	101	606.300	3,4
FLT	56	498.900	2,3	51	384.400	2,1
Fagforbundet	3	31.000	0,1	5	55.500	0,3
NTL	7	54.000	0,3	6	28.500	0,2
TOTALT	2376	21.769.800	100	2154	17.909.100	100

TILDELINGSUTVALG

Tildelingsutvalget har i 2018 bestått av: Terje Olsson, LOs ledelse; Monica Nymoen, LO; Jan Ørnevik, Fellesforbundet; Kai Christoffersen, EL og IT Forbundet; Merete Helland, NNN; Bjørn J. Andersen, Norsk Transportarbeiderforbund; Nina Henriksen, Forbundet for Ledelse og Teknikk; Johnny Myrvold, Norsk Arbeidsmandsforbund; Solfrid E. Horne-Moe, Industri Energi; Maren A. Gulliksrud, Handel og Kontor.

Fast møter: Arvid Ellingsen, LO (vara); Sandra M. Herlung, Fagforbundet (vara);

Alle vara: Arvid Ellingsen, LO; Sandra M. Herlung, Fagforbundet; Jahn C. Bakken, Norsk Sjømannsforbund; Joachim Frivold, NTL.

De to første varamedlemmene innkalles til alle møter, øvrige varamedlemmer innkalles etter behov.

I tillegg møter Anniken Refseth / Mona Fagerheim, LO Stat, og Lars M. T. Holer, AOF, som observatører.

Sekretariatet består av: Jadwiga Zarzycka, LO.

Tildelingsutvalget har månedlige møter hvor innkomne søknader behandles.

LOs fondsstyre er ankeorgan for tildelingsutvalget.

Utdanningspolitisk arbeid

Viktige områder LO har vært engasjert i, er blant annet oppfølging av ny nasjonal strategi for kompetansepolitikk, styrking av yrkesfagene og praktisk kompetanse fra barnehagen til toppen av utdannings-systemet, styrking av samarbeidet mellom utdanningssektoren og arbeidslivet og bedring av kvaliteten i høyere utdanning. Et sentralt tema har vært å øke forståelsen for kompetansepolitikkenes rolle for å sikre et bærekraftig arbeidsliv i en tid med høy innvandring, lavlønns-konkurranse og fallende organisasjonsgrad. LO har samarbeidet med de andre hovedorganisasjonene på arbeidstakersiden om å få mer kunnskap om trepartssamarbeidet inn i norsk utdanning, og kompetanse kom inn i ny IA-avtale i desember.

Innspill er bl.a. gitt gjennom ordinære høringer, i kontakt med

utvalg, Utdannings- og forskningskomiteen, Ap-fraksjonen i Stortinget, Kunnskapsdepartementet, Utdanningsdirektoratet, Kompetanse Norge, NOKUT, andre samarbeidende organisasjoner i arbeidslivet og i utdanningssystemet (for eksempel Norsk studentorganisasjon, Elevorganisasjonen, ANSA, Internasjonal Studentunion og Universitets- og høyskolerådet).

Utdanningspolitiske problemstillinger har også vært spilt inn som forskningstemaer, bl.a. gjennom LOs deltakelse i VAMs programstyre og gjennom iverksettelse av forskningsprosjekter finansiert ved LOs egne forsknings- og utredningsmidler.

LOs utdanningspolitiske arbeidsgruppe har avholdt ett ordinært møte, samt flere formøter til Samarbeidsrådet for yrkesopplæring om arbeidet med tilbudsstrukturen i videregående yrkesfaglige utdanningsprogram. LOs årlige utdanningskonferanse på Sørmarka er en del av gruppens virksomhet.

LOs utdanningskonferanse 2018 ble avholdt 13.–14. september med over hundre deltakere fra forbundene, LOs distriktskontorer, AOF og eksterne samarbeidspartnere. Hovedproblemstillingen på konferansen var yrkesfagenes år. Mer satsing på yrkesfag skal få flere innvandrere integrert i arbeidslivet. Det skal få skoletrøtt ungdom og andre som har dårlige erfaringer fra skolebenkbasert undervisning til å få opp lærelysten. Satsing på fagarbeidere skal motvirke svekkelse i produktivitetsvekst og øke innovasjonskraften i en tid med økende lavlønnskurransen og todeling i arbeidslivet. Mange gode målsettinger. Nå trengs handling. Hva forventer vi av myndighetene? Hva med resten av utdanningssystemet? Er det godt nok samspill? Når høyskolene rykker opp til å bli universiteter, hva skjer med høyskoleoppdraget da?

Grunnskole og videregående opplæring

Temaer på grunnskoleområdet har vært tatt opp i sammenheng med den helhetlige utdannings-/kompetansepolitikken, blant annet behov for en mer praktisk grunnskole, styrking av den tidlige innsatsen samt motvirkning av kjønnsdelte utdanningsvalg.

LO og forbundene er representert i Samarbeidsrådet for yrkesopplæring (SRY) og i de faglige rådene under Utdanningsdirektoratet. LO-sekretær Trude Tinnlund har ledet SRY fra årsskiftet 2015/2016. SRY ble opprettet i 2004 etter det tidligere Rådet for fagopplæring i arbeidslivet.

Viktige saker i SRY i 2018 har blant annet vært:

- Fastsetting av ny tilbudsstruktur i yrkesfaglig videregående opplæring.
- Nyoppnevning av de faglige rådene og SRY.
- Fagfornyelsen – nye læreplaner for yrkesfaglige programmer og lærefag.
- Vg3 i skole – rett til skolebasert opplæring
- Fleksible veier til fagbrev for voksne – «Fagbrev på jobb».

LO har jobbet med Samfunnskontrakt for flere læreplasser fra 2016, og fortsetter arbeidet med mål om at alle kvalifiserte søkere fra yrkesfaglig utdanning skal få læreplass. Regjeringen har satt ned en rekke ekspertutvalg knyttet til utdanning og kompetanse, der partene ikke er representert, men deltar i referansegrupper.

WorldSkills Norway (WSN) er en ideell organisasjon som arbeider for å høyne statusen, interessen og kvaliteten på norsk yrkesutdanning. LO og en rekke hovedorganisasjoner, landsforeninger, fagforbund, opplæringskontorer, skoler og fylkeskommuner er representert i organisasjonen, med vel 50 medlemmer.

LOs representanter er nestleder Roger Heimli, som også er nestleder i styret til WSN, og Benedikte Sterner, styremedlem og offisiell delegat fra Norge til WorldSkills Europe og WorldSkills International. Det har vært avholdt styremøter og årsmøte 12. juni i NHO.

Yrkesfagenes år 2018 har vært en informasjons- og omdømmekampanje på nett og i sosiale medier. Kampanjen hadde som målsetting å øke innsikten om yrkesfag og arbeidsliv, øke unges interesse for yrkesfaglige utdanningsvalg og å øke antall lærebedrifter og læreplasser. Oppdraget ble gitt til WorldSkills Norway i forbindelse med statsbudsjettet for 2018. LO har deltatt i kampanjen med prosjektleder.

I tilknytning til Yrkesfagenes år ble det gjennomført egne aktiviteter

i LO, blant annet under Arendalsuka og «Læreplassjegere», som markerte behov for nye lærebedrifter. Ved slutten av året registreres en økning i antall unge som søker yrkesfag og en økning i antall læreplasser. Fra 2012 til 2017 har antall nye lærekontrakter økt med 16 prosent. 7 av 10 har fått lærekontrakt innen utgangen av oktober 2018. Det er registrert 790 flere godkjente lærekontrakter sammenlignet med i fjor.

WSN arrangerer yrkeskonkurranser i en rekke yrkesfag i samarbeid med fylkeskommuner. I 2018 ble det gjennomført både Skole-NM, Yrkes-NM og Yrkes-EM. De norske deltakerne på Yrkes-EM i Budapest fikk en gull-, en sølv- og tre bronsemedaljer. I tillegg fikk mange på Yrkeslandslaget «Medallion of Excellence», og Norge ble femte beste nasjon og best i Norden.

Høyere yrkesfaglig utdanning (fagskole)

LOs representanter i Nasjonalt fagskoleråd er LO-sekretær Trude Tinnlund og Arvid Ellingsen (leder). LO fikk også styrelederansvar på Fagskolen Oslo Akershus fra juni 2018. Sentrale problemstillinger i fagskolerådet har vært oppfølging av stortingsmelding om fagskolene og ny lov om høyere yrkesfaglig utdanning. I den nye loven fikk LO, sammen med flere av partene i arbeidslivet og fagskolesektoren, gjennomslag for flere viktige saker, som anerkjennelse av fagskoleutdanninger som høyere yrkesfaglig utdanning, tittel på loven, ny gradsbetegnelse (senere forskriftsfestet) og at fagskolene ble mer likestilte med høyskolene og universitetene gjennom bl.a. systemet for opptak, studiepoeng og studentrettigheter.

Universitets- og høyskoleutdanning

Blant viktige temaer innen universitets- og høyskolesektoren i 2018 kan nevnes debatten om tilknytningsform og endring av studiefinansieringen.

LO og NHO har videreført samarbeidet med Universitetet i Oslo om å utvikle kunnskapsøkonomien. LO og NHO har samarbeidet om felles prinsipper for et sterkere råd for samarbeid med arbeidslivet og styrking av arbeidslivsrelevansen ved universitetene og høgskolene. Noen viktige enkeltsaker har vært å gi tilbud om praksis i flere fagområder, innføre studiepoeng for praksis og etablering av forum for kompetanse i fylkene.

Etter- og videreutdanning og livslang læring

LO har spilt inn en rekke tiltak gjennom deltakelse i Kompetansepolitisk råd, og bidratt til å styrke kunnskapsgrunnlaget gjennom deltakelse i Kompetansebehovsutvalget. Begge deler er en del av den nasjonale kompetansepolitiske strategien (NKPS) som ble undertegnet i februar 2017.

Viktige temaer har vært videreutvikling av kompetansereform, styrking av regionalt kompetansepolitisk arbeid og oppfølging og konkretisering av NKPS. Trepartsfinansiering og etablering av web-basert kompetanseportal er blant tiltakene som er spilt inn. LO har tatt initiativ til to konkrete bransjeprogram som begge er kommet på plass. I kommunal helse og omsorg gjelder det program om kompetanse og helse, der LO, Fagforbundet, KS, YS og Unio samarbeider om konkretiseringen. I programmet for bygnæringen og industrien er siktemålet å utvikle et offentlig finansiert tilbud om kortere utdanning ved fagskolene, som gir ny kompetanse til å møte den teknologiske utviklingen. LO ved Fellesforbundet samarbeider her med NHO ved BNL og Norsk industri.

LO har deltatt i en arbeidsgruppe med NHO og YS for «Realkompetanse i varehandelen», med Virke som prosjektleder. Denne formen for dokumentasjon er viktig for å forstå ikke-formell læring og kvalifikasjoner som utvikles i arbeidslivet. LO har hatt lederansvaret i en ekspertgruppe for digitalisering i arbeidslivet, under Norgesuniversitetet.

Internasjonalt utdanningsarbeid

LO har vært representert i Advisory Committee on Vocational Training (ACVT) og i styret til CEDEFOP, med LO-sekretær Trude Tinnlund. CEDEFOP er EU-kommisjonens dokumentasjons- og analysesenter for fag- og yrkesopplæring. ACVT er trepartssammensatt og ble opprettet i 2004 for å bistå EU-kommisjonen med utvikling av fag- og yrkesopplæring.

LO-tilknyttede organisasjoner

Sørmarka AS

Innledning

Sørmarka er arbeiderbevegelsens kurs- og konferansesenter og et møtested for fagorganiserte fra hele Norge. I tillegg til egne organisasjoner skal Sørmarka også tilby sine tjenester til faglige og frivillige organisasjoner i privat og offentlig virksomhet. Sørmarka har beholdt markedsandelen i konferansemarkedet og har hatt økt aktivitet i yrkes-, ferie- og fritidstrafikk. Sørmarka satser på høy kvalitet og god service og framhever seg i et konkurransepreget marked.

Personalet

Ved årsskiftet hadde Sørmarka 39 fast ansatte og 2 lærlinger.

Styret

Styret består pr. 31.12.18 av: Julie Lødrup, LO (leder); Arnstein Aasestrand, Forbundet for Ledelse og Teknikk; Trine Lise Sundnes, Handel og Kontor; Anniken Refseth, LO Stat; Steinar Krogstad, Fellesforbundet; Johnny Myrvold, Norsk Arbeidsmandsforbund; Svend Morten Voldsrud, Fagforbundet.

Respektive vararepresentanter: Roger Haga Heimli, LO; Mimmi Kvisvik, Fellesorganisasjonen; Karin Bøyum, Fagforbundet; Dag-Einar Sivertsen, Norsk Transportarbeiderforbund; Jahn Cato Bakken, Norsk Sjømannsforbund; Jarle Wilhelmsen, NNN; Lise Toril Olsen, LO Stat.

Ansattrepresentanter: Per Torbjørn Kristiansen, Christoffer Sletmoe.

Vararepresentanter i rekkefølge: Jarle Nærby, Agata Adamczyk, Anett Bogen, Kine Riiser Voie.

Det er avholdt fire styremøter i 2018. Hovedsaker dette året har vært økonomi og videre utvikling av Sørmarka som produkt. Styret er dessuten orientert om arbeidet i bedriften med videreutvikling av anlegg, tilbud, tjenester, arbeidsmiljø og arbeidskultur.

Belegg og kapasitetsutnyttelse

Belegget for 2018 var 27 933 døgn, en økning på 1687 døgn i forhold til 2017.

Drift av eiendommen

Hovedprosjektet for 2018 var modernisering og ombygning av resepsjon og lobbybar. Anlegget har fått et ansiktsløft, og etter ombygningen har Sørmarka fått et kundevennlig lobby- og resepsjonsområde. Teknisk anlegg i konferansebygget er også oppgradert.

Avslutning

Sørmarka har i løpet av 2018 beholdt markedsandelen i konferanse-segmentet og økt aktiviteten på andre områder. Konferansemarkedet, ferie/fritid og det lokale markedet er viktige områder framover. Hovedmarkedet er fortsatt kurs og konferanse, og målet er å øke markedsandeler fra arbeiderbevegelsen.

Arbeiderbevegelsens Folkehøgskole Ringsaker AS – AFR

Arbeiderbevegelsens Folkehøgskole Ringsaker AS eies 100 prosent av Landsorganisasjonen i Norge, og driver folkehøgskole på Moelv i Ringsaker kommune.

Pr. 31.12.2018 består styret av: Kristin Sæther, LO (styreleder); Eva Christine Stenbro, APF (nestleder); Tore Ryssdalsnes, LO Media; Odd Erik Kokkin, LOs DK i Hedmark; Iver Erling Støen, LOs DK i Oppland; Marit Brandsnes, Skolenes landsforbund (ansattes representant); Kari Monsbakken, Fagforbundet (ansattes representant).

Varamedlemmer for de eiervalgte styremedlemmene: 1. varamedlem Kjetil Staalesen; 2. varamedlem Eirine Saaler Nabben, HK Region Indre Østland; 3. varamedlem Rune Bugten, LO.

Det ble i 2018 avholdt fire styremøter pluss et strategimøte.

I skoleåret 2018/2019 har AFR 67 elever. Elevene fordeler seg på

FN-akademiet, Medie-akademiet, IT-digitalformidlingsdesign og Grafisk design. Det er fortsatt få søkere til mediefagene. Det jobbes med ny profil, linjer og faglig innhold. Sommeraktivitetene er meget bra og bidrar til årets overskudd. For å drive med overskudd også i framtiden er det viktig å jobbe mot målet om 80 elever.

I 2018 hadde AFR AS til sammen 15 ansatte i 11,5 årsverk.

Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek

Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek (Arbark) ble opprettet i 1908 av LO og Arbeiderpartiet i fellesskap. Arbark er arbeiderbevegelsens eldste eksisterende kulturinstitusjon og den største private arkivinstitusjonen i Norge. Arbarks viktigste oppgave er å ta vare på arbeiderbevegelsens mangfoldige kulturarv og formidle den videre til nye generasjoner. Ulike grupper bruker Arbark: arbeiderbevegelsens tillitsvalgte, tilsatte og veteraner, studenter og forskere, journalister, forfattere og politikere.

Gjennom 2018 har Arbarks samling av papirarkiver vokst med 200 hyllemeter, og utgjør nå i overkant av 7600 hyllemeter. Det er arkiver etter LO, fagforbundene, foreninger og klubber, partiene på den politiske venstresiden, kvinne-, freds- og solidaritetsorganisasjoner og en rekke enkeltpersoner. Arkivene er flittig brukt, blant annet i biografier og andre historiske utgivelser, masteroppgaver og doktorgradsavhandlinger, og dessuten også av tillitsvalgte i den interne kompetansebyggingen. Informasjon om de enkelte arkivene kan søkes opp via Arkivportalen (www.arkivportalen.no).

Arbark er landets største og viktigste spesialbibliotek for litteratur om arbeiderbevegelsen, med drøye 130 000 titler. Nytt materiale kommer i økende grad inn som elektroniske publikasjoner. Biblioteket har nasjonale og internasjonale publikasjoner, beretninger, protokoller, fagblader, pamfletter og brosjyrer, doktorgrads-, hoved- og masteroppgaver, DVDer, arbeideraviser på mikrofilm og Arbeiderbladets klipparkiv (1947–1985). Kataloginformasjonen er søkbar på internett. Gjennom 2018 digitaliserte Arbark mer av arbeiderbevegelsens

sens materiale, herunder hovedavtaler og landsomfattende overenskomster. Arbark samarbeidet også med Arkivverket om publisering av digitalisert materiale fra arbeiderbevegelsen på den nasjonale portalen Digitalarkivet (www.digitalarkivet.no).

Arbark har en stadig voksende samling på godt over fire millioner fotografier og negativer. Brorparten kommer fra *Arbeiderbladet*. Omtrent 64 000 fotografier er digitalisert, beskrevet og søkbare, og brukes jevnt i bøker og presse. Gjennom 2018 har Arbark i tillegg mottatt over 90 000 digitalt fødte fotografier til bevaring. Arbark formidler digitale fotografier gjennom portalene Oslobilder (www.oslobilder.no) og Digitaltmuseum.no (www.digitaltmuseum.no). Videre samler, oppbevarer og formidler Arbark plakater, film og annet audiovisuelt materiale.

Arbark bevarer om lag 700 faner, flagg og bannere fra arbeiderbevegelsen. Over 500 av disse er fagforenings- og partifaner, hvorav de eldste er fra slutten av 1800-tallet. Arbark har videre digitale fotografier av arbeiderfaner som oppbevares i museer og andre institusjoner rundt omkring i landet, totalt om lag 2700 faner. Digitale fotografier av for- og baksider på alle fanene samt rundt 220 fanetopper i Arbarks samling er fritt tilgjengelig for publikum på Internett via portalen Digitaltmuseum.no.

Også i 2018 drev Arbark et omfattende formidlingsarbeid, med blant annet utgivelse av årbok, skriving av artikler, billedredaksjon av bøker, arrangement av seminarer (blant annet Marx-uka i Oslo), historielunsjer (i samarbeid med LO), besøk av grupper fra arbeiderbevegelsen og ulike utdanningsinstitusjoner, foredrag på fagbevegelsens seminarer og kurs og veiledning til brukerne. Årboka *Arbeiderhistorie* trykte i 2018 åtte fagfellevurderte artikler om ulike tema.

Organisasjonsarbeid

Medlemsutvikling

Det samlede medlemstallet i LOs forbund har økt også i 2018, og er pr. 4. kvartal 939 711. LO har 26 forbund som medlemmer. Medlemsutviklingen i disse viser vekst på totalt antall medlemmer, for unge medlemmer (ca. 140 000 under 30 år) og for studenter (over 20 år 21 160). Det er i dag flere kvinner enn menn som er medlemmer i LOs forbund (totalt menn: 447 774, kvinner: 488 937). For første gang på flere år ser vi en svak oppgang i de fullt betalende medlemmene, og i dag har LO 598 512 slike medlemmer.

De største utfordringene med organisering, er økende og omfattende bruk av korte arbeidsforhold og ulike former for atypisk arbeid. Økende problemer med svart arbeid og økonomisk kriminalitet er også med på å undergrave seriøse bedrifter og mulighet for organisering. Det må samtidig understrekes at det også er mange uorganiserte innen seriøse virksomheter og bransjer.

Rekruttering og organisasjonsutvikling

Det jobbes målrettet etter strategiske planer med fokus på rekruttering, organisasjonsbygging og medlemsservice i LO og forbundene.

Organisasjonsavdelingen bistår forbund og lokalorganisasjoner med økonomisk tilskudd til tverrfaglige rekrutterings- og organisasjonsutviklingsprosjekter.

Eksempler på prosjekter det ble innvilget økonomisk støtte til i 2018:

- Norsk Manuellterapeutforening, organisasjonsutviklingsprosjekt med fokus på tettere og bedre medlemsoppfølging samt rekruttering av nye medlemmer.
- Norsk Flygerforbund, rekrutteringsprosjekt med fokus på å få flere piloter som medlemmer, både studenter og ordinære arbeidstakere.

- NISO, verveprosjekter innen håndball, fotball, ishockey og individuelle idretter.
- LO Kongsvinger og omegn – organisasjonsutviklings- og rekrutteringsprosjekt.
- LO Øst- og Midt-Telemark – rekrutterings- og aktivitetsprosjekt.

I 2018 var det ca. 8500 henvendelser om medlemskap via LOs nettsider. Disse behandles av organisasjonsavdelingen og videreformidles til rett forbund.

Prosjekt servicesektor – «Organisering til tusen»

Det har pågått et organiseringsoffensiv over fem år sammen med LO Oslo, hvor fokuset har vært rekruttering og organisasjonsbygging ved flere kjøpesenter i Oslo-området. Det samarbeides på tvers av forbundene. Lokalorganisasjonen i Oslo har den koordinerende rollen. Det har blitt gjennomført verveaksjon på forskjellige kjøpesentre utenfor Oslo sentrum.

2017 ble Fellesforbundet avd. 10 med i arbeidet, med hovedfokus på å organisere og rekruttere i området rundt Youngstorget. Det ble lagt ned et godt stykke arbeid i å kartlegge de enkelte selskapene for å finne ut av eierforholdet. 12 utesteder i området ble valgt ut og besøkt. I denne perioden har det blitt vervet medlemmer og arrangert fellesmøter for ansatte, samt at det har blitt opprettet tariffavtaler.

Innledninger og holdningsskapende arbeid

Avdelingen har i 2018 lagt stor vekt på holdningsskapende arbeid og derfor prioritert innledninger på forbundenes kurs og konferanser rundt i Norge, med temaet «Etnisk mangfold og inkludering i samfunnet og i egen organisasjon».

Ekstraordinær kampanje for organisering i servicesektoren 2016–2019

Med bakgrunn i den lave organisasjonsgraden i servicesektoren, har LO og seks forbund i servicesektoren (Handel og Kontor, Fagforbundet, EL og IT Forbundet, Fellesforbundet, Norsk Arbeidsmandsforbund og Norsk Transportarbeiderforbund) en ekstraordinær satsing for organisering. Målet er å styrke forbundenes og LOs kampkraft ved å opprette 100 nye tariffavtaler og verve om lag 4000 nye medlemmer. Arbeidet er organisert tverrfaglig med arbeidsgrupper for organisering, profilering og skolering av nye tillitsvalgte. I alle gruppene er politisk og/eller administrativt ansvarlige i LO og forbundene med. Sju prosjektsekretærer er engasjert på heltid og fem er frikjøpt for avgrensede engasjementer i prosjektperioden. Kampanjen koordineres fra LO, hvor Ståle Dokken og Onur Safak Johansen har ansvaret. Det er gjennomført omfattende organisatoriske aktiviteter, støttet av profileringstiltak. Det legges vekt på at nye tillitsvalgte raskt får tilbud om skolering. 255 tillitsvalgte har hittil deltatt på felleskurs i kampanjen.

Status 2018 er at vi har vi fått:

- 3495 nye ordinære medlemmer og 303 nye studentmedlemmer
- 124 nye tariffavtaler
- over 100 nye tillitsvalgte

Det betyr at kampanjen så langt har nådd målene som er fastlagt. Prosjektet rapporterer løpende til LOs ledelse v/Terje Olsson, og til LOs sekretariat to ganger pr. år.

Koordineringsutvalget for rekruttering og medlemsservice

Utvalgets formål er å koordinere rekrutteringsarbeidet i LO og forbundene, diskutere strategier, utveksle ideer og legge til rette for erfaringsutveksling. Nær alle forbund er representert. Utvalget hadde

fire møter i løpet av året, i tillegg til en konferanse som ble avholdt 16.–17. november på Sørmarka.

Organisasjonsgjennomgang 2018–2021

Sekretariatet har fulgt opp Kongressens vedtak om videreføring av organisasjonsgjennomgangen. Det er nedsatt en arbeidsgruppe bestående av følgende forbund: Fagforbundet, Fellesforbundet, Handel og Kontor, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund, EL og IT Forbundet, Forbundet for Ledelse og Teknikk, Norsk Tjenestemannslag, Industri Energi, Norsk Arbeidsmandsforbund, Fellesorganisasjonen, Norsk Fængsels- og Friomsorgsforbund og Skolenes landsforbund. Terje Olsson, LO, er leder av arbeidsgruppen, Kim-Louis Belaska er prosjektleder og Øystein Haugerud sekretær. I tillegg deltar HK-klubben og en distriktssekretær.

I den forrige kongressperioden jobbet arbeidsgruppen mye ute i organisasjonen, mens det denne gangen jobbes mer internt og administrativt i LO, for deretter å forankre funnene i arbeidsgruppen. Prosjektet følger opp vedtak som ble fattet på Kongressen om egen organisasjon, og jobber videre med utvikling av regionalisering, tilpasning og egen organisasjon. Det er gjennomført samtaler med samtlige avdelingsledere i LO, og vi har sammenfattet funnene og vil presentere dette for arbeidsgruppen tidlig i 2019. Gjennom utarbeidelse av retningslinjer for regionråd og regionkonferanser, fikk vi gode erfaringer og tilbakemeldinger med å forankre regionale tilpasninger i arbeidsgruppen, regionapparatet og på flere møtepunkter med distriktssekretærene. Retningslinjene er tatt godt imot av forbundene sentralt og lokalt i LO, og skal bidra til bedre koordinering og forankring ute i organisasjonen.

LOs lokalorganisasjoner og LO-sentrene

LO har 105 lokalorganisasjoner og 43 LO-sentre. Det er et godt aktivi-

tetsnivå i mange lokalorganisasjoner, og flere har små og store prosjekter gående med fokus på organisasjonsutvikling og fagligpolitisk arbeid.

Organisasjonsnett

LOrgnett, som ble operativt i november 2015, inneholder adressesystemer, og er et verktøy for å holde oversikt over antall betalende medlemmer i den enkelte lokalorganisasjon og fakturering av fagforeninger i tråd med dette. Ved en gjennomgang av medlemstallene kunne vi se at det var behov for å minne forbundene om plikten til å melde forandringer, slik at demokratiet i LOs lokalapparat fortsetter å være sterkt, og at kontingenten som driver lokalorganisasjonene blir riktig. Retningslinjene for regionkonferanser henviser til LOrgnett som beregningsgrunnlag for fagforeningenes representasjon, og har i så måte bidratt til å gi en enda større nytte av organisasjonsnettet også for de lokale fagforeningene.

LOs konferanse for lokalorganisasjoner

18.–19. juni ble det avholdt konferanse for LOs lokalorganisasjoner. Temaer var organisasjonsutvikling og fagligpolitisk arbeid. Det deltok over 70 representanter fra Kristiansand i sør til Svalbard i nord. Det var åttende året det ble avholdt en konferanse spesielt for ledere og representanter fra lokalorganisasjonene, og den fikk som vanlig gode tilbakemeldinger.

LOs organisasjonskonferanse

LOs organisasjonskonferanse ble arrangert på Sørmarka 13.–14. desember. Årets konferanse tok opp temaer innen organisasjon, rekruttering og fagligpolitisk arbeid. Totalt var det 130 deltakere fra forbund, lokalorganisasjoner og distriktskontorer.

Påskearrangement for vanskeligstilte: «Inn i varmen»

I samarbeid med Norsk Folkehjelp avholdt LO, ellefte året på rad, et rusfritt påskearrangement for vanskeligstilte, hjemløse og mennesker som lider under alvorlig rusmisbruk. Hensikten er å gjøre noe for de som har det vanskelig, spesielt under høytider. Arrangementet ble avholdt i Folkets Hus tirsdag 27. mars. Det stilte mange frivillige fra begge organisasjonene og fra forbundene. Det ble servert en toretters middag og holdt konsert med Inger Johanne Beisland & Gjengen og The Platters. Arrangement var meget vellykket, med 330 gjester.

Formidling av arbeiderhistorie

Interessen for fagbevegelsen og arbeiderbevegelsens historie er stor. LO formidler historie bl.a. gjennom foredragsvirksomhet og spredning av skriftlig materiale. LO samarbeider med Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek om formidlingsarbeidet.

Historielunsj

I 2018 er følgende historielunsjer gjennomført i samarbeid med Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek:

19.01: «De lange linjer», v/Trond Gram og Ole Martin Rønning.

16.03: «Norske kvinners liv og kamp (1850–2000)», v/Bodil Erichsen.

LO IKT-konferanse

LO IKT er et initiativ for å fremme LO som relevant hovedorganisasjon for de som jobber med IKT i alle arbeidslivets sektorer, miljøer og bransjer. LO IKT er et samarbeid mellom fire LO-forbund (Fagforbundet, Handel og Kontor, Postkom og EL og IT Forbundet) for å gi

IKT-medlemmer identitet og faglig tilhørighet gjennom en felles konferansearena.

31. oktober arrangerte vi, i samarbeid med forbundene, konferanse nummer fire, der temaet var «Blockchain – muligheter og utfordringer». Med disse konferansene ønsker vi å bidra til å gi kunnskap og påfyll av kunnskap om hva som rører seg i IKT-sektoren. Det var nærmere 70 deltakere på konferansen.

LOs konferanse for forebyggende barne- og ungdomsarbeid

LOs årlige konferanse for forebyggende barne- og ungdomsarbeid ble avholdt 14. desember med tema «Traumebevisst omsorg». Avdelingen har bidratt med innspill til tema og program, hatt praktisk ansvar og ansvaret for gjennomføringen av selve konferansen.

Nordisk organisasjonskonferanse

Nordisk organisasjonskonferanse ble holdt i Finland i juni. Hovedtemaet for konferansen var digitalisering, under hovedoverskriften «Mulighetenes tid. Digitalisering av arbeidslivet.», samt statusrapporter fra alle nordiske land.

LOs student- og ungdomsarbeid

LOs sommerpatrulje

LOs sommerpatrulje ble gjennomført i alle landets fylker mellom uke 26 og 28, for 33. gang. De aller fleste fylkene var på patrulje i én eller to av ukene, og LOs distriktskontor i Hordaland samt Oslo og Akershus gikk i alle tre ukene. I løpet av årets patrulje har 5850 arbeidsplasser blitt besøkt. Patruljedeltakerne har fylt ut arbeidsplass-skjemaer, som så har blitt summert til dagrapporter fra hvert fylke.

Det ble avdekket brudd i 39,8 prosent av de besøkte virksomhetene, noe som er en svak nedgang på 0,6 prosentpoeng sammenlignet med fjoråret. Fremdeles er verneombudsbrudd hovedårsaken, med arbeidstidsregler og personopplysningsregelverk som de øvrige vanligste bruddårsakene.

I tillegg til den utegående patruljen, har LOs sommerpatrulje også en informasjonstjeneste. Sommerpatruljens informasjonstjeneste har vært bemannet fra 16. mai til 17. august, samtidig som sommerpatruljetelefonen 810 01 999 har vært åpen. Informasjonstjenesten har hatt kontorer i 9. etasje i Folkets Hus på Youngstorget, og har vært bemannet av tre personer hele sommeren. I år har vi også hatt informasjonstjenesten åpen en måned tidligere, med én ansatt.

Totalt fikk informasjonstjenesten 670 henvendelser i 2018. Dette er en økning fra 605 henvendelser i fjor. 49,25 prosent av henvendelsene kom på telefon til 810 01 999. 31,94 prosent kom på e-post til sommerpatruljen@lo.no, mens 11,34 prosent kom på SMS og 7,31 prosent kom gjennom sosiale medier. 0,15 prosent møtte opp hos LO for veiledning. Informasjonstjenesten oppfatter manglende arbeidskontrakt og uregulert arbeidstid som resulterer i bortfall av arbeid og dermed manglende forutsigbarhet, som det største problemet for unge i arbeidslivet.

Sommerpatruljen har totalt hatt 346 mediesaker fordelt på 138 redaksjoner. 25 av sakene var i rene nettaviser, 106 av sakene var nettsaker i mediehus som både har nettavis og papiravis, 155 av

oppslagene var i papiraviser, 53 saker var på radio og 2 saker var på TV. Både enkeltpersoner og andre organisasjoner har bidratt til å skape blest om sommerpatruljens arbeid. LO-leder Hans-Christian Gabrielsen deltok på patruljebesøk, flere organisasjoner har delt saker fra LOs sommerpatrulje og AUF-leder Mani Hussaini har vært med på presseoppslag samt patrulje. Informasjonstjenesten har benyttet Facebook-siden og Instagram til å dele nyhetsartikler og bilder. Mange har henvendt seg med spørsmål på sommerpatruljens Facebook-side, og informasjonstjenesten har kunnet dele nyttig informasjon der. Antallet nye likerklipp på LOs sommerpatruljes Facebook-side har økt med 1385 personer. Instragram-kontoen har også økt antall følgere med ca. 600.

Ungdomsvalgkamp

Medieoppslag sammen med AUF om å ha unge fagorganiserte på valglister i 2019.

Profilering og materiell

- Profileringsartikler som bekledning til LOs studentservice, sendt ut i juni 2018.
- Flyers med tips om arbeidsmiljøloven, LOs politikk, og profilering av LO-favorit til bruk på LOs studentservice.
- Generell brosjyre rettet mot studentmedlemmer, sendt ut i juni.
- Annonsekampanje på Facebook i samarbeid med INRA for det felles aktivitetstiltaket «Utdanningsstart».

Kurs, skoling og konferanser

- Fellessamling med ungdomssekretærene, 5.4.
- LOs student- og ungdomskonferanse i tidsrommet 6.4–8.4.

- Fellessamling med ungdomssekretærene og LO DSU 17.9.–19.9.
- Representanter fra LOs organisasjonsavdeling var på planleggings-
tur for LOs ungdomsarbeid med politisk ledelse i Reykjavik 10.12–
12.12.
- Det er utarbeidet en ny visuell profil og budskap for LOs student-
og ungdomsarbeid i desember 2018.
- Kurs i LOs studentservice Telemark 30.1. og Vestfold 8.5.
- Representasjon på LOfavørs kommunikasjonskurs 13.2–14.2.

Handlingsplan

Handlingsplan for LOs student- og ungdomsarbeid 2018–2021 ble ferdigstilt.

Politisk representasjon

- LOs ungdomsrådgiver hilste RUs landsmøte 16. mars.
- LOs ungdomsrådgiver var til stede på HKs sommerkonferanse 8.6.–10.6.
- LOs ungdomsrådgiver var til stede på Fagforbundets sommerkonfe-
ranse 15.6.–17.6.
- LO var til stede på AUFs sommerleir 1.8–5.8., og holdt hilsningstale.
- LOs ungdomsrådgiver holdt hilsningstale på AUFs landsmøte, 18.10.
- LOs ungdomsrådgiver var til stede på Industri Energis ungdoms-
konferanse 19.10.–20.10.
- LOs studentrådgiver innledet på AUFs studentkonferanse 14.9.–
16.9.
- LO arrangerte fagligpolitisk aften med innledninger fra LO og AUF
på AUFs landsmøte 19. oktober 2018.
- LOs studentrådgiver innledet om LOs studentarbeid for Arbeider-
partiets organisasjonsutvalg 16. oktober.

Andre aktiviteter

- Ungdommens Nordområdekongress, 19.–21. januar
- Besøk av ungdomsskoleklasse på Folkets Hus, 17.1.
- Opplæring av ungdomssekretær, 25.1.
- Praksiselev fra AFR, 19.2.
- Utvidet styremøte i Ungt Entreprenørskap, 15.–16. februar
- Gjestet Dialogkongress «Traumebevisst omsorg», 20.2.
- Innledet på LOs regionkongress i Finnmark, 21.–22. mars
- Møte i arbeidsgruppen til Yrkesfagenes år, 23. mars.
- Innledet ved Industri Energis studentkongress 6.–7. oktober.
- Innledet ved Fagforbundets studentkongress 28.–30. september.
- Oppstartsmøte til Studentutvalget ved Distriktskontoret i Agder, 8. oktober.
- LO har gjennomført studentsamlinger med studentansvarlige i forbundene 11. oktober og 14. november.
- Innledet for Industri Energis studentutvalg 10. november.
- Stand og kurs ved NTNU 13. november i regi av Fagforbundet og Industri Energi.
- Innledet for HKs ungdomsråd 16. november.
- Innledet på ungdomsutvalgsmøte i Hordaland 21. november.
- Deltok og innledet på skole- og ungdomskongressen til Norsk Sjøoffisersforbund 28.–30. november.

LOs student- og elevmedlemskap

Det ble gjennomført en evaluering av medlemskapet i samarbeid med LOs forbund.

Rammeavtalen mellom forbundene og LO ble fornyet i mai.

Klimastrategisk plan

LOs sentrale ungdomsutvalg fulgte opp egne vedtak i henhold til klimastrategisk plan (papirfritt 2017).

Samarbeid med andre organisasjoner

- Skolebesøk rettslæreklasse, 17.1.
- Ansa-seminaret, 4.6.
- Samarbeidsmøte med International Student Union (ISU) 20.9.
- Planleggingsmøte for Ansa-seminaret 2019, 4.10.
- Panelsamtale om ungt lederskap, i regi av FOLK og Accenture, 12.11.

Prosjekter

Det sentrale ungdomsutvalget vedtok i desember å gjennomføre prosjektet «LOs studentforum» ved utvalgte studiesteder.

Internasjonalt arbeid

Styrking av faglige rettigheter og forsvar av arbeidstakernes interesser er kjerneoppgaver i LOs internasjonale arbeid. Støtte til bygging av sterke fagorganisasjoner som viktige aktører i det sivile samfunn, står sentralt. LO arbeider også for å styrke FN og andre internasjonale organisasjoner som arbeider for å utvikle, overvåke og håndheve internasjonale lover og regler, med særlig vekt på FNs organisasjon for arbeidslivet, ILO.

Jobbkvalitet, velferdstjenester og trygdeordninger er under press. Antallet midlertidige jobber og fattige øker. Digitalisering, automatisering og kapitalkrefter uten styring er i ferd med å endre arbeidslivet. Krig, konflikter og økonomiske kriser fører til tap av arbeidsplasser, migrasjon, sosial uro og økt press mot fagbevegelsen og faglige rettigheter. Fagbevegelsen har fokusert på nødvendigheten av jobbskaping, kamp mot arbeidsledighet og mer styring av kapital og arbeidsmarked. LO legger vekt på samarbeid mellom myndigheter og partene i arbeidslivet som et godt virkemiddel for å møte utfordringene. Retningsgivende for arbeidet er ILOs agenda for et anstendig arbeidsliv. Den fokuserer på sysselsetting og anstendige jobber gjennom sosial sikkerhet, faglige rettigheter og medbestemmelse ved sosial dialog og trepartssamarbeid.

LO har fulgt opp hovedprioriteringene for det internasjonale arbeidet med strategien for anstendig arbeid, en aktiv europapolitikk, globalt prosjektsamarbeid og Midtøsten.

Oppfølgingen av strategien for anstendig arbeid skjer ved initiativer overfor norske myndigheter, et aktivt engasjement i ILO, oppfølging av FNs bærekraftsmål, i prosjektsamarbeidet med fagbevegelsen i sør, krav overfor næringslivet om etisk handel og arbeidstakerrettigheter og likestilling i EFTAs frihandelsavtaler. LOs ledelse deltok ved ILO-konferansen i juni. LO deltok også på FNs årlige toppmøte om bærekraftsmålene (HLPF) i New York i juli.

Ved en aktiv europapolitikk vil LO forsvare og styrke faglige og sosiale rettigheter ved påvirkning og samarbeid gjennom NFS, DEFS

og EFTA KK. Aktuelle EØS-saker er fulgt opp overfor norske myndigheter. Det ble gjennomført en studietur til London i mai med representanter for LOs ledelse og forbundsledelse, for informasjon om Brexit. Fondet for anstendig arbeid og sosial dialog ble igangsatt for en ny programperiode, og LO deltok på en rekke oppstartsmøter høsten 2018 i mottakerlandene i Sentral- og Øst-Europa.

LO har videreført et omfattende samarbeid med en rekke landsorganisasjoner globalt, som i hovedsak er finansiert med støtte fra Norad. Formålet er styrking av faglige rettigheter og bygging av sterke og representative fagorganisasjoner. Det legges vekt på anstendig arbeid, likestilling og organisering. Arbeidet i 2018 ble preget av utarbeidelsen av søknaden til Norad om prosjektmidler for perioden 2019–2023. På grunn av nye omfattende krav til dokumentasjon, risikovurderinger, resultat- og økonomioppfølging, har dette arbeidet vært særdeles tidkrevende.

LO har et stort engasjement knyttet til Midtøsten. Kongressen vedtok en omfattende uttalelse om Palestina, som er fulgt opp ved nedsettelse av en egen arbeidsgruppe hvor forbundene er representert, henvendelser til norske og israelske myndigheter, styrking av informasjon om situasjonen i Palestina ved temanotater, arbeid opp imot ITUC og forslag til ITUC-kongressen, som ble avholdt i desember 2018. Samarbeidet med PGFTU er videreført, selv om prosjektsamarbeidet er avsluttet. LO har prosjektsamarbeid med landsorganisasjoner i flere arabiske land, hvor målgruppene i hovedsak er ungdom, kvinner og migrantarbeidere.

To delegasjoner med representanter fra LOs ledelse og Sekretariatet besøkte våre samarbeidspartnere i henholdsvis Filippinene (SENTRO) i oktober og Tunisia (UGTT) i månedsskiftet oktober/november.

I 2018 mottok LO delegasjonsbesøk fra landsorganisasjonene PGFTU (Palestina), VGCL (Vietnam), GFOTU (Oman) og MCTU (Malawi). LOs leder deltok ved statsbesøket til Kina i oktober, og besøkte ACFTU for å undertegne ny samarbeidsavtale med kinesisk fagbevegelse. LO arrangerte i februar en konferanse om framtidens arbeidsliv, med vekt på globale verdikjeder og anstendig arbeid og hvilken rolle

norske myndigheter, selskaper og partene i arbeidslivet kan spille.

Som et bidrag til aktiviteter i forbindelse med verdensdagen for anstendig arbeid, arrangerte LO en konferanse i oktober om krav til arbeidstakerrettigheter ved store idrettsarrangementer, med utgangspunkt i erfaringene fra fotball-VM i Russland 2018 og forberedelse til VM i Qatar 2022.

LOs deltakelse i internasjonale faglige organisasjoner

NORDENS FAGLIGE SAMORGANISASJON (NFS)

Nordens Faglige Samorganisasjon (NFS) har 16 medlemsorganisasjoner med til sammen ca. ni millioner medlemmer. Akava-Finland gikk ut av NFS i 2018, mens BHM-Island (sentralorganisasjonen for akademikere) ble opptatt som ny medlemsorganisasjon.

Karl-Petter Thorwaldsson, LO i Sverige, har innehatt presidentvervet i 2019. Hans-Christian Gabrielsen og Peggy Hessen Følsvik har representert LO i styret for NFS. Det er avholdt to styremøter i perioden, i henholdsvis Helsingfors og Oslo. Magnus Gissler er generalsekretær i NFS.

Virksomhetsplanen for NFS i 2018 har hatt to hovedprioriteringer. NFS skal videreføre arbeidet med å forsvare og utvikle den nordiske avtalemodellen, sosial dialog og trepartssamarbeid. Videre skal NFS legge vekt på et velfungerende felles nordisk arbeidsmarked uten grensehindre, men samtidig motarbeide svart økonomi og sosial dumping.

NFS igangsatte et arbeid vedrørende vekst, jobbskaping og konkurransekraft i et nordisk perspektiv, som skal pågå fram til Nordisk Faglig Kongress høsten 2019. Målsettingen er felles faglige krav i Norden, og en viktig adressat vil være Nordisk ministerråd. NFS videreførte diskusjonen om digitalisering og framtidens arbeidsliv, hvor styret vedtok en uttalelse, og en artikkel undertegnet av de nordiske faglige lederne ble publisert i flere nordiske aviser. Nordisk ministerråd har igangsatt et stort forskningsprosjekt for perioden 2017–2020, «Future of Work», ledet av Fafo.

NFS har et aktivt engasjement i Baltikum for å styrke arbeidstakerrettigheter og organisering i Latvia, Litauen og Estland. Styret har foreslått en rekke tiltak for å øke samarbeidet og kontakten mellom de nordiske og baltiske faglige organisasjonene.

Styremøtene i NFS blir ellers benyttet til drøftinger av aktuelle saker i ILO, ITUC og DEFS, hvor det kan være muligheter og interesse for en felles nordisk holdning. Det var en god nordisk koordinering foran ITUC-kongressen i desember 2018. NFS' europagruppe avholder møte foran hvert styremøte i DEFS. Sonja Torbergdottir (BSRB-Island) ble valgt som ny president i NFS for 2019.

ØSTERSJØSAMARBEIDET

LO er medlem i det faglige Østersjønettverket – BASTUN (Baltic Sea Trade Union Network). BASTUN har ett møte hvert halvår, og LO deltok i 2018 på begge. BASTUN er et nettverk for fagorganisasjoner fra Norge, Sverige, Danmark, Finland, de tre baltiske statene (Estland, Latvia og Litauen), Russland, Polen, Hviterussland og DGB Nord, Tyskland. I 2018 var de svenske fagorganisasjonene TCO og LO vertskap for møtene. Det første møtet ble avholdt i Stockholm, mens det andre møtet ble lagt til Riga, samtidig med Nordens Faglige Samorganisasjons (NFS) konferanse i forbindelse med verdensdagen for anstendig arbeid. Terje Olsson fra LO holdt innledning om rekruttering av medlemmer.

DEN EUROPEISKE FAGLIGE SAMORGANISASJON (DEFS)

DEFS er en av LOs viktigste påvirkningskanaler i EU- og EØS-spørsmål, og deltakelse prioriteres høyt. Den økonomiske, politiske og sosiale krisen har dominert arbeidet til europeisk fagbevegelse. LOs medlem av styret i Den europeiske faglige samorganisasjonen er Hans-Christian Gabrielsen, med Peggy Hessen Følsvik som varamedlem.

Den økonomiske situasjonen i Europa har bedret seg, og arbeidsledigheten har nådd nivået fra før finanskrisen i 2007/2008. Men utviklingen i verdensøkonomien er usikker med handelskrig mellom USA og Kina. EU godtok en frihandelsavtale med Japan i desember. Mange av medlemsorganisasjonene opplever fortsatt angrep på

faglige og sosiale rettigheter, og har brukt store ressurser på å protestere mot dette og dermed tappet sine streikefond. I en rekke land har fagbevegelsen gjennomført flere store demonstrasjoner og streiker.

DEFS har en strategi for å styrke den sosiale dimensjonen i EU, som har mange likhetstrekk med den nordiske samfunnsmodellen. Det har vært lagt ned mye arbeid for å sikre en sosial dimensjon innenfor det monetære samarbeidet. Den sosiale dialogen i arbeidslivet står imidlertid på stedet hvil, fordi arbeidsgiverne ikke vil forhandle. Man ble enige om et nytt arbeidsprogram som innebærer forhandlinger om den digitale utfordringen.

I 2017 vedtok EU et omfattende program under navnet «den sosiale søyle». Rent konkret har man sett forslag til et nytt direktiv om tydelige og forutsigbare arbeidsvilkår, et forslag om foreldrepermisjon med egen kvote for fedre og et forslag til et nytt europeisk arbeidsmarkedsbyrå. Disse forslagene er under forhandlinger i EU.

Forslaget om å revidere utstasjoneringsdirektivet som ble fremmet av Kommisjonen 8. mars 2016, ble vedtatt i 2018. Den viktigste endringen er at begrepet «minstelønn» er endret til «godtgjørelse». Viktig for LO har vært inkludering av reise, kost og losji. Dette har tariffnemnda innført som en del av allmenngjøringen i Norge. Endringen av direktivet har ført til at reise fra hjemlandet til Norge fra 2020 ikke kan allmenngjøres i Norge. Tariffnemnda har likevel valgt å innføre endringen allerede fra 2018.

En av de viktigste sakene i 2018 var oppfølgingen av den britiske folkeavstemningen om å gå ut av EU, kalt Brexit. Britisk fagbevegelse (TUC) arbeidet aktivt mot utmelding, og ville at landet skulle forbli i EU, noe det har vært siden 1973. LO følger nøye med på hva slags konsekvenser dette vil ha for Norge og EØS-avtalen. Etter at et flertall ønsket en utmelding, ønsker TUC en EØS-tilslutning. Argumentene til TUC er i hovedsak økonomisk begrunnet; fortsatt være med i det indre marked framfor en annen, ukjent løsning. Det andre og viktigste argumentet til TUC var spørsmålet om å beholde EUs arbeidslivsdirektiver, som er av stor betydning for britiske arbeidstakere. Med en konservativ regjering utenfor EU, fryktet de at alle disse rettighetene

kunne bli fjernet. Svaret på Brexit er ikke kjent, men man er nå enige om utmeldingsvilkårene som omhandler rettigheter for britiske borgere i EU og omvendt, hva landet skal betale i en tid framover og en midlertidig løsning på grensen mellom Nord-Irland og republikken Irland.

Det ble høsten 2018 lagt fram en felles avtale som tar sikte på en overgangsordning fram til desember 2020, hvor det meste vil bli slik det er i dag. Deretter vil man kun ha fri flyt av varer, men ikke av de tre øvrige friheter, deriblant arbeidskraft. Avtalen ble behandlet i januar i det britiske underhuset.

I 2018 startet forberedelsene til DEFS' neste kongress, som finner sted i Wien i mai 2019. I DEFS-styremøter har det vært drøftet framtid og struktur, samt EUs framtid. Norsk LO har ikke engasjert seg i det siste punktet, men deltok i debatten om DEFS' framtid og struktur. Det er enighet om å kutte antall valgte i sekretariatet fra sju til seks. Man ble også enige om å kun ha tre visepresidenter. LO foreslo en gjennomgang av antall komiteer. LO foreslo også kortere styremøter, én dag, og en strammere dagsorden og gjennomføring av møtene. Dette vil bli drøftet videre fram til selve kongressen.

Medlemstallet i DEFS har en svak oppgang i noen land, men synker delvis kraftig i andre. Styremøtet vedtok i desember en økning på én prosent for organisasjoner i landene med høyest BNP, mens man utreder sparetiltak i DEFS-sekretariatet. Dette skjer i en periode hvor europeisk fagbevegelse står overfor de største fagligpolitiske utfordringer på mange år.

EFTAs KONSULTATIVE KOMITÉ – EØS' KONSULTATIVE ORGAN

EFTAs konsultative komité (EFTA KK) og EØS' konsultative komité (EØS KK) er dialogforum for arbeidstaker- og arbeidsgiverorganisasjonene i EFTA- og EU-landene. Hovedoppgaven til EØS KK er å drøfte og påvirke politiske initiativ i EU og EØS som berører arbeidslivets parter. EFTA KK har i tillegg et særlig fokus på oppfølging av EFTAs frihandelsavtaler med tredjeland.

Det ble avholdt tre møter i EFTA KK og ett møte i EØS KK. Vidar Bjørnstad er LOs faste representant og Robert Hansen er vara.

Marianne Breiland er fast rapportør i Single Market Observatory, som er en fast underkomité i den europeiske økonomiske og sosiale komité i EU. Kathrine Fauske var rapportør på rapporten om «Work Life Balance in the EEA».

EFTA KK har hatt fokus på aktuelle saker som berører det indre marked og som skal bli en del av EØS-avtalen. Også i 2018 har det vært mye fokus på forholdet til Storbritannia, etter at forhandlingene med EU om utmelding startet opp.

LO har arbeidet for å styrke den sosiale dimensjonen og den sosiale dialogen i Europa og EU.

LO har også fulgt opp behovet for å styrke oppfølgingen og rapporteringen av arbeidstakerrettigheter i EFTAs frihandelsavtaler med tredjeland, samt løftet behovet for å se på hvordan likestilling bedre kan inkluderes i EFTAs frihandelsavtaler. Det har vært en positiv utvikling med tanke på å inkludere likestilling i EFTAs handelsavtaler. EFTA KK har avholdt flere fellesmøter med EFTAs parlamentariker-komité, som blant annet har inkludert møter med EFTA-landenes nærings- og utenriksministre for å drøfte aktuelle EU- og EØS-saker.

INTERNASJONAL FAGLIG SAMORGANISASJON (ITUC)

Internasjonal faglig samorganisasjon (ITUC) har 331 medlemsorganisasjoner og representerer 207 millioner arbeidstakere i 163 land og territorier. Organisasjonen samarbeider nært med FNs organisasjon for arbeidslivet (ILO) samt Yrkesinternasjonalenes samorganisasjon og fagbevegelsens organ i OECD, TUAC. LO er representert i ITUCs styre ved Hans-Christian Gabrielsen. Norden er representert i toppledelsen ved den svenske LO-lederen Karl-Petter Thorwaldsson, som har vært visepresident siden 2014.

ITUC holdt tre styremøter i 2018, ett i London 25. mai og to møter i forbindelse med kongressen i København i desember. Samtlige møter var sterkt preget av uenighet om måten ITUC ledes på, og ønske om mer demokrati, transparens og økt makt til regionene. På styremøtet som ble holdt under kongressen, ble det blant annet vedtatt å utvide antallet varaer til generalsekretæren fra to til tre.

ITUC avholdt sin 4. verdenskongress 2.–7. desember, i København.

Over 1200 deltakere var til stede. Kvinnedeltakelsen gikk opp fra 42 til 46 prosent, sammenlignet med kongressen i 2014. Ungdomsdeltakelsen gikk ned fra 19 til 9,5 prosent. Ti medlemsorganisasjoner i Latin-Amerika ble ekskludert fra ITUC for å ha trukket seg fra regionalorganisasjonen i Latin-Amerika (TUCA) og skapt en egen regional organisasjon i strid med ITUCs interesser.

Det var to kandidater til ledervervet, Susanna Camusso fra CGIL (Italia) og Sharan Burrows fra ACTU (Australia). Burrows vant med knapp margin. Ayuba Wabba (Nigeria) ble valgt til president og Karl-Petter Thorwaldsson (Sverige) og Cathie Feingold (USA) ble valgt til vara-presidenter. Owen Tudor (England), Victor Baez (Brasil) og Mamadou Diallo (Senegal) ble valg til varaer for generalsekretæren.

Norden fikk valgt inn nesten alle sine nominerte til ulike posisjoner og fikk gjennomslag for sine faglige innspill, bortsett fra LO i Norges forslag om boikott av Israel. Eva Nordmark (TCO) ledet fullmaktskomiteen og Peggy Hessen Følsvik (LO) satt i redaksjonskomiteen under kongressen. Karl-Petter Thorwaldsson (LO i Sverige), Hans-Christian Gabrielsen (LO i Norge) og Antti Palola (STTK i Finland) med seks nordiske første og andre varaer ble valgt til representantskapet (General Council). Palola og Gabrielsen ble valgt som henholdsvis første og andre vara for kandidat nr. 22 (Kroatia) i styret (Executive Bureau) som ledes av Karl-Petter Thorwaldsson. Lizette Risgaard (D), Drifa Snæædal (I), Hans-Christian Gabrielsen (N) og Eva Nordmark (S) ble alle valgt til visepresidenter for ITUC. Nanna Hoejlund (D) og Ragnhild Lied (N) med to nordiske varaer ble valgt inn i kvinnekomiteen. Anna Josefin Johansson (S) ble valgt inn i ungdomskomiteen.

Det ble vedtatt nytt handlingsprogram med vekt på fire pilarer: fred, demokrati og rettigheter; likestilling; regulering av kapitalmakt og rettferdig omstilling. Det ble også vedtatt fem hasteresolusjoner.

ITUC satte seg som mål å få 250 millioner medlemmer innen neste kongress; få på plass en ny FN-konvensjon om næringsliv og menneskerettigheter; unngå temperaturøkning på over 1,5 prosent gjennom en rettferdig omstilling; reversere den lave lønnsveksten og økende ulikheten gjennom kollektive forhandlinger, økt minstelønn og sosiale sikkerhetsnett samt å få bukt med lønnsforskjellene mellom kvinner

og menn, bekjempe rasisme og diskriminering og kjønnsbasert vold. ITUC gjør en stadig bedre jobb i forberedelsene av ILOs arbeidskonferanse, og det ble i 2018 arbeidet systematisk med lobbyvirksomhet for en ny ILO-konvensjon om vold og trakassering i arbeidslivet, og for å sikre at arbeidstakergruppen var godt forberedt til forhandlingene. ITUC har gjennom året arbeidet målrettet med å realisere og rapportere på Agenda 2030. I forkant av FN-toppmøtet i New York om bærekraftsmålene (HLPF), fikk norsk fagbevegelse hjelp av ITUC til å lage et faktaark om hvordan Norge leverer på de bærekraftsmålene som er viktige for fagbevegelsen og med våre krav til regjeringen. Det ble også utviklet et sett kriterier som fagbevegelsen mener bør legges til grunn for privat sektors investeringer i utviklingsprogram. ITUC bistod som koordinator under HLPF-møtet.

HTUR (komiteen for menneskerettigheter og faglige rettigheter) fastslo at det har vært nok et bunnår for ytringsfrihet og demokrati. Arbeidernes rettigheter er blitt svekket i nesten alle regioner.

TUAC – FAGBEVEGELSENS ORGAN I OECD

TUAC (Trade Union Advisory Committee) er fagbevegelsens representasjon til OECD og deltaker i en treparts konsultasjonsordning der også arbeidsgiversiden deltar (BIAC).

OECD, eller «Organisation for Economic Cooperation and Development» (Organisasjonen for økonomisk samarbeid og utvikling), er en organisasjon startet i 1948 for å forvalte Marshallhjelpen, som USA og Canada tilbød til gjenoppbygging av det krigsherjede Europa.

De nordamerikanske og vest-europeiske landene, deriblant Norge, dannet OECDs opprinnelige kjerne på 20 land. Siden er medlemskretsen utvidet til å omfatte land fra Oceania og Asia i tillegg til Mexico og flere sentraleuropeiske land. OECDs medlemsliste teller nå 36 land.

I tillegg til komiteer for enkeltområder arrangerer TUAC halvårige plenarmøter som gjennomgår de fleste temaer OECD/TUAC jobber med og de internasjonale møtene der.

LO er regelmessig representert på disse møtene.

TUAC representerer fagbevegelsen i:

- Ministermøter i OECD.
- G20-møter; neste toppmøte er i Argentina høsten 2018.
- G7, bestående av de sju største i OECD (en periode utvidet med Russland, til G8, fram til landet ble utelukket pga. Krim).

G20 er en videreutvikling av G7, med ministermøter hver høst på litt ulike områder.

En prosessuell nyskaping er L20 og B20 (hhv. Labour og Business) som arrangerer topartsmøter. De er et motstykke til G20 hva angår deltakelse, og som gir innspill hovedprosessen mellom regjeringene. I 2017 var det også C20 (sivilsamfunn), W20 (women), S20 (science), Y20 (youth) og T20 («tenketanker»).

I tillegg til egne arrangementer, fungerer TUAC også som ressurs for ITUC (fagbevegelsens globale organisasjon) og dialogpartner overfor ILO (den internasjonale arbeidsorganisasjonen, som er en del av FN-systemet).

TUAC benytter sin posisjon i OECD til å fremme fagbevegelsens løpende interesser, men også valg av temaer for sin kompetanseutvikling og kunnskapsspredning på viktige samfunnsområder. I de senere årene har OECD lagt større vekt på rettferdig fordeling, og framholder at større forskjeller og redusert «middelklasse» kan føre til lavere sysselsetting og økonomisk vekst, og gir tydeligere støtte til organisert arbeidsliv og trepartssamarbeid.

SAMAK

SAMAKs 25. arbeiderkongress 2018, Vi bygger Norden, ble avholdt 5.–6. februar, Arlanda, Stockholm. SAMAKs leder, Antti Rinne, er leder i det finske sosialdemokratiske partiet SDP, som på årsmøtet i februar 2018 tok over fra Arbeiderpartiets leder, Jonas Gahr Støre.

Arbeiderkongressen vedtok Arlanda-erklæringen «Kompetanse for trygghet». Bakgrunnsdokument til erklæringen var SAMAKs prosjekt NordMod 2.0 Fremtidens arbeidsliv, utført av Tankesmedjan Tiden.

Peggy Hessen Følsvik er medlem av SAMAKs sekretærgruppe (styret) fra LO i Norge. LO-leder Hans-Christian Gabrielsen er medlem av ordførergruppen. Generalsekretær er Jan-Erik Støstad. Sekretariatet for SAMAK ligger i Oslo, i Arbeiderpartiets lokaler.

Styret har arbeidet med ferdigstillingen av NordMod 2030-prosjektet, der det foreligger delrapporter med forslag til tiltak for hvordan henholdsvis fagbevegelsen og politiske myndigheter kan sikre og styrke det organiserte arbeidslivet som grunnpilar i den nordiske modellen. Det er etablert et nytt styringssystem for SAMAKs Nordenskolen og en alumniordning for skolens tidligere elever. Det har også kommet på plass et fast nettverk for nordiske nærstående tankesmier, herunder norske Agenda. Styret har også jobbet med å utvikle en mer målrettet kommunikasjon fra SAMAK, eksternt og internt mellom SAMAKs medlemmer, i form av et utkast til kommunikasjonsstrategi som forventes lagt fram for styret tidlig i 2019. Dessuten har det vært arbeidet med saker der det nordiske perspektivet har vært viktig, blant annet Color Line-saken, på initiativ fra norsk LO.

ILO

Det ble avholdt fem møter i den nasjonale ILO-komiteen (ASD, UD og partene). Blant sakene som var oppe til behandling var arbeidskonferansen 2018, løpende ILO-saker, norskstøttede aktiviteter og norsk oppfølging av ILO-forpliktelser, bærekraftsmålene og ILOs 100-årsjubileum. LO ga sine merknader til den årlige rapporteringen om Norges oppfølging av ILO-konvensjonene.

Det ble avholdt tre møter på nordisk nivå. I mai arrangerte Sverige den tredje konferansen i en serie av nordiske møter om framtidens arbeidsliv. Rapportene fra møtene spilles inn til ILO som bidrag fra Norden til høynivågruppen, som arbeider med en rapport i anledning ILOs 100-årsfeiring.

Arbeidet med å oppdatere og utvikle utdaterte konvensjoner og rekommandasjoner fortsatte. Konferansen vedtok å oppheve seks

utdaterte konvensjoner. Delegat for de norske arbeidstakerorganisasjonene på arbeidskonferansen i 2018 var Terje Olsson. YS og Unio var også representert i delegasjonen.

Applikasjonskomiteen hadde i år et særlig fokus på ILOs konvensjoner om arbeidstid, og det ble som vanlig behandlet saker mot 24 land. Fra norsk arbeidstakerside ble det holdt innlegg om Bahrain, Georgia og Nigeria på vegne av nordisk fagbevegelse. Det ble besluttet å sende «direkte kontakt-delegasjoner» til Algerie, Honduras, Bahrain, Myanmar og Nigeria. Konklusjonene de to siste årene er generelt sett blitt kortere, mer konkrete, men også langt svakere enn tidligere.

Sosial dialog og trepartssamarbeid, var temaet som var oppe til behandling i komiteen, som har regelmessige diskusjoner knyttet til erklæringen om sosial rettferdighet for rettferdig globalisering fra 2008.

En tredje komité diskuterte hvordan ILOs normative agenda, trepartsstruktur og utviklingsarbeid best kan bidra til å oppfylle FNs bærekraftsmål, spesielt mål 8 om anstendig arbeid. Det ble vektlagt at medlemmene må arbeide for at den unike karakteren til ILO beholdes både på politisk, institusjonelt og operativt nivå i FNs store reformprosess.

Komiteearbeidet det ble knyttet mest spenning til, var den fjerde komiteen som forhandlet med tanke på å få på plass en ny konvensjon om vold og trakassering i arbeidslivet. Dette arbeidet skal avsluttes i 2019.

Generaldirektørens rapport *Women at Work* og appendikset *The situation of workers of the occupied Arab territories* ble kommentert av LO under plenumsdiskusjonen, med fokus på utfordringene kvinner møter i uformell økonomi, viktigheten av at #metoo-kampanjen får varig effekt og at ILO får på plass en konvensjon for å begrense vold og trakassering i arbeidslivet. LO framhevet videre at den israelske okkupasjonen har ført til rekordhøy arbeidsledighet og bidratt til en økning av kjønnsbasert vold.

Det var i år ni norske elever på Genève-skolen. Fem av disse var fra LO-forbundene Norsk Jernbaneforbund, Handel og Kontor, NTL, Fellesorganisasjonen og Fellesforbundet. Kathrine Fauske representerer LO i styret til Genève-skolen, hvor både LO og AOF er representert. Det ble avholdt to styremøter i 2018.

LOs Europa-arbeid

LO har hatt en aktiv europapolitikk i en rekke faglige og politiske kanaler, med fokus på påvirkning av pågående saker i EU og ved iverksetting av EU-regler i norsk lovgivning. De viktigste kanalene for påvirkning er Den europeiske faglige samorganisasjonen, Nordens Faglige Samorganisasjon, EFTAs konsultative komité og kontakt med regjering, storting og ulike departementer.

LO har hatt dialog med britisk fagbevegelse i forbindelse med Storbritannias utmelding av EU (Brexit). LO har også gjennom møter og brev fulgt opp overfor norske myndigheter viktigheten av å sikre handelen mellom Norge og Storbritannia, og at norske og britiske borgeres rettigheter sikres også etter Storbritannias utmelding av EU. Det er etablert en arbeidsgruppe som følger Brexit-prosessen, bestående av representanter fra Fagforbundet, Fellesforbundet, Handel og Kontor, Norsk Arbeidsmandsforbund, Industri Energi, NNN, NTL, EL og IT Forbundet og Norsk Transportarbeiderforbund. Det ble i mai gjennomført studietur til London for en oppdatering på status for Brexit. Representanter fra LO og forbundene i arbeidsgruppen deltok.

Høsten 2018 ble fondet for anstendig arbeid og sosial dialog etablert, etter noen år med stillstand. Innovasjon Norge er som sist hovedansvarlig for fondet. Det ble gjennomført 10 oppstartsseminarer i mottakerlandene i Øst- og Sentral-Europa. LO deltok på åtte av seminarene. Arbeidet opp mot søsterorganisasjoner om etablering av prosjekter startet på slutten av året.

LO fikk i 2018 støtte fra Utenriksdepartementet til totalt tolv delprosjekter i Russland for treårsperioden 2017–2019. Temaer som tas opp er forhandling, tillitsvalgsopplæring, organisering og næringspolitisk utvikling. Ungdom og likestilling er også viktige områder. I tillegg fikk forbundene Handel og Kontor, Postkom og Fagforbundet tilskudd til deres faglige prosjektsamarbeid. På tross av det politiske bakteppet, er LO og FNPR enige om å fortsette dialogen og samarbeidet. Industri Energi har gjennom IFS-fondet fått støtte til et samarbeidsprosjekt i Serbia.

Internasjonal sikkerhetspolitikk

LO har arbeidet aktivt med nedrustningsspørsmål og for et forbud mot atomvåpen. LO løftet, på kongressen til internasjonal fagbevegelse i desember 2018, behovet for at både nasjonal og internasjonal fagbevegelse engasjerer seg i arbeidet med å ratifisere FNs traktat som forbyr atomvåpen. LO samarbeider fortløpende med Nei til Atomvåpen i aktuelle spørsmål.

Internasjonal Faglig Solidaritet (IFS)

IFS-styret har avholdt fire møter, hvorav det siste var kombinert med et styreseminar på Sørmarka i november. Roger H. Heimli har vært styreleder. LOs samarbeid med fagbevegelsen i sør drives hovedsakelig med støtte fra Norad. Styrking av faglige rettigheter står sentralt. I solidaritetsarbeidet legges det vekt på temaer som anstendig arbeid, likestilling og organisering. Støtten går for det meste til organisasjonsutvikling og kompetansebygging i landsorganisasjoner.

Arbeidet i 2018 var preget av utarbeidelsen av en større rapport for prosjektvirksomheten 2015–2017. I tillegg ble det skrevet en søknad på mer enn 300 sider til Norad om prosjektmidler for perioden 2019–2023. På grunn av Norads nye omfattende krav til dokumentasjon, resultat- og økonomioppfølging har dette arbeidet vært særdeles tidkrevende.

To delegasjoner med representanter fra LOs ledelse besøkte våre samarbeidspartnere i henholdsvis Filippinene i oktober og Tunisia i månedsskiftet oktober/november.

LO avholdt i november en konferanse om migrasjon i Jordan for partnerne i Asia og Midtøsten, der i alt 13 land deltok. I tillegg var sju regionale organisasjoner til stede på konferansen. I november avholdt LO en regional likestillingskonferanse i Malawi med representanter fra åtte av samarbeidspartnere i Afrika. I 2018 fikk LO besøk fra landsorganisasjonene PGFTU i Palestina, VGCL i Vietnam, GFOTU i Oman og MCTU i Malawi. Fagforeninger på lavere nivå fra Iran, Thailand og Kina besøkte også LO i løpet av året.

LOs internasjonale arbeid mottar betydelige bidrag fra forbund og lokale ledd i LO-systemet. I tillegg bidrar de også med kompetanseutvikling.

Internasjonale koordineringsmøter er blitt holdt for Palestina og Filippinene. LO har også deltatt på samarbeidsmøter i ITUC-Asia, i det nordisk-nederlandske bistandssamarbeidet, og i ITUCs bistandsnettverk (TUDCN).

Arbeidet fortsatte med å gjøre økonomistyringen og internkontrollen enda bedre i prosjektarbeidet i LO og blant LOs partnere. LOs revisor, Ernst & Young, besøkte rutinemessig LOs samarbeidspartnere i Tunisia og i Swaziland. Ernst & Youngs besøk i Palestina avdekket uregelmessigheter i PGFTUs regnskap. Norad ble rutinemessig varslet. Prosjektsamarbeidet med PGFTU ble avsluttet. LO måtte tilbakebetale til sammen kr 799 536,- til Norad. Dette utgjør mesteparten av de overførte midlene i 2015.

På grunn av palestinske myndigheters frys av PGFTUs bankkonto og manglende formaliteter i forbindelse med krav til Norad-støtte, ble det ikke overført penger til PGFTU i 2016 og 2017. PGFTU har senere refundert pengene til LO.

Internasjonalt informasjonsarbeid

Internasjonal avdeling har i 2018 publisert artikler i LO-Aktuelt, LOs fagblader og på LOs internasjonale Facebook-side. Artiklene beskriver den faglige og politiske situasjonen i land hvor retten til organisering og ytringsfrihet blir angrepet. Eksempler er Tyrkia, Malawi, Zimbabwe, Colombia, Filippinene, Bahrain og Kasakhstan.

LOs internasjonale avdeling arrangerte i 2018 to konferanser:

13. februar ble en internasjonal konferanse om framtidens arbeidsliv arrangert, med fokus på globale verdikjeder og slaveriarbeid, og hvilken rolle norske myndigheter, selskaper og partene i arbeidslivet kan spille? Konferansen startet med debatt mellom arbeidsminister Anniken Hauglie, Kristin Skogen Lund (leder i NHO), Hans-Christian

Gabrielsen (LO-leder) og Svein Roald Hansen (Ap), etterfulgt av innlegg fra ITUC (internasjonal fagbevegelse), ILO (FNs arbeidslivsorganisasjon) med flere. Professor Mark Anner fra USA snakket om ny forskning på området.

12. oktober arrangerte LO en internasjonal konferanse om fotball-VM i Russland og Qatar og brudd på arbeidstakerrettighetene, spesielt for migrantarbeidere. Det var 80 deltakere, og konferansen hadde innledere fra BWI (byggningsarbeiderinternasjonalen), ILO, samt to paneldebatter om hhv. medienes rolle og norske aktørers påvirkningskraft. Konferansen ble ledet av Line Eldring, Fellesforbundet, og i paneldebattene deltok norske idrettsorganisasjoner og medieredaktører.

Informasjonsrådgiver og øvrige medarbeidere i internasjonal avdeling har bidratt med foredrag og informasjon om LOs internasjonale arbeid i lokale fagforeninger, i lokale LO-avdelinger og på LO-skolen.

LOs jubileumsfond for tillitsvalgte i utviklingsland og Øst- og Sentral-Europa

Fondet ble opprettet i forbindelse med Landsorganisasjonens 100-årsjubileum i 1999 og skal gå til opplæring av tillitsvalgte i utviklingsland og Øst- og Sentral-Europa. IFS-styret er styre for LOs jubileumsfond. Internasjonal avdeling er sekretariat. 2018 var siste året med tildelinger, og det ble innvilget støtte til 17 søkere, hvorav 8 kvinner og 9 menn.

LOs fond for utdanning av jurister i den tredje verden

Formålet med fondet er å gi økonomisk bidrag til utdanning av jurister i den tredje verden. Fondet ble opprettet i 1999. IFS-styret er styre for fondet. Internasjonal avdeling er sekretariat. Det kom inn seks søknader til fondet hvorav fem ble innvilget. Av disse var tre menn og to kvinner.

Fagligpolitisk arbeid

Samarbeidskomiteen LO/Ap

Samarbeidskomiteen mellom LO og Ap har som utgangspunkt møter en gang i måneden. Møtene har gitt løpende gjensidig informasjon om det faglige og politiske arbeidet, og komiteen har stått for felles konferanser om aktuelle temaer.

Komiteen hadde pr. 31.12.2018 følgende sammensetning:

Fra LO: Hans-Christian Gabrielsen, Peggy Hessen Følsvik, Julie Lødrup, Roger H. Heimli, Egil André Aas, Jørn Eggum, Mette Nord, Trine Lise Sundnes.

Fra Ap: Jonas Gahr Støre, Hadia Tajik, Kjersti Stenseng.

Sekretærer: Pål Henriksen Spjelkavik, Ap, og Roger Bjørnstad, LO.

Fagligpolitisk arbeid

I perioden har det vært arbeidet særlig med å få på plass bedre fungerende fagligpolitisk arbeid regionalt og lokalt. Det har vært viktig med bedre skolering og informasjonsdeling, og strukturer for å motivere til økt politisk deltakelse og engasjement. Det er etablert rutiner for bedre samordning sentralt, og det har vært jobbet mye med konkrete saker. Kravet om «pensjon fra første krone» og kampen for å berge arbeidsplassene i Color Line, er eksempler på det. Arbeidet med å finne nye, konkrete tiltak mot sosial dumping, har vært viktig. Det har også vært jobbet mye med målet om å få ILOs kjernekonvensjoner inn i menneskerettslovgivningen. Regionreformen har vært fulgt opp i samarbeid med berørte forbund. Saker knyttet til EØS har vært viktige i perioden, herunder ACER, jernbanedirektiv, kjøre-/hviletid og kabotasjekjøring, og etableringen av et arbeidsmarkedsbyrå.

LOfavør

LOfavør

LO har ansvaret for LOfavør på vegne av forbundene. Organisasjonsavdelingen har det overordnede administrative ansvaret for driften av LOfavør-programmet og leder LOfavør-administrasjonen. Organisasjonsavdelingen har sekretærfunksjonen i Fellesutvalget (FU), Bank- og Forsikringskomiteen (BFK), Leverandørkomiteen (LK) og leder- og sekretærfunksjonen for LOfavør-administrasjonens møter. I 2018 har det vært stort fokus på utvikling av nytt kommunikasjonskonsept, utvikling av LOfavørs kanaler og digitale plattform samt videreutvikling av fordelsprogrammet, ved siden av den av daglig drift. LOfavørs digitale kanaler er viktige for å lykkes med målene i strategien vår. Det er i disse kanalene vi når medlemmene med innholdet og stimulerer til bruk av fordelene. I tillegg er det viktige kanaler for rekruttering til forbundene, både alene og som verktøy for tillitsvalgte. Det er gjort betydelige investeringer i ny plattform for digitale kanaler gjennom året, og arbeidet fortsetter i flere år framover.

Fellesutvalget vedtok på sitt møte 15. juni 2018 å endre navn på LOfavør Kollektiv hjemforsikring til LOfavør Innboforsikring fra 1. januar 2019. Det har gjennom året vært arbeidet med navneendringsprosessen.

Hovedmålsetting

LOfavørs hovedmålsetting er at programmet skal bidra til økt rekruttering og medlemslojalitet til forbundene, slik at LO kan opprettholde sin posisjon som den ledende arbeidstakerorganisasjonen i Norge. LOfavør har bidratt sterkt til rekruttering i forbundene. Det er mange som melder seg inn via innmeldingsskjemaet på LOfavørs hjemmeside eller via e-magasinet, og stadig flere av medlemmene benytter seg av tilbudene. Det er svært viktig med et tett samarbeid med forbundene, og det har vært arbeidet aktivt for at LOfavør tas inn i forbundenes allerede planlagte aktiviteter, der det er naturlig. LOfavør skal oppfattes som en del av forbundet.

Nytt kommunikasjonskonsept

Gjennom året har det vært arbeidet med ny kommunikasjon fra LOfavør, som skal bidra til å posisjonere LOfavør i LO og nærmere til det kollektive tankesettet i fagbevegelsen. Konseptet er presentert for Fellesutvalget, leverandørene, forbundenes og LOs ledelse samt LOfavør-komiteene i fylkene, og alle har gitt gode tilbakemeldinger. «Fordelene med å være mange er mange» og «Trygghet i privatlivet» skal fortsatt følge LOfavør, men nytt slagord for LOfavør blir «Fint for deg. Bra for mange.». Gjennom kommunikasjon og innhold skal LOfavør fortelle om fordelene både for det enkelte medlem og for samfunnet og fagbevegelsen.

Markedsføring og synlighet

LOfavør har vært synlig i utvalgte betalte kanaler, egne kanaler, ved søk og på Facebook. Målsettingen har vært at medlemmene skal kjenne til LOfavør og de fordeler medlemmene har gjennom kollektive forsikringsordninger, framforhandlet av forbundene. Utviklingen av kjennskapet følges gjennom ukentlige og månedlige effektmålinger, og i tillegg er effekten av reklameoppmerksomheten målt. I 2018 har vi markedsført LOfavør mindre i media enn tidligere år, fordi vi har arbeidet med å utvikle nytt kommunikasjonskonsept.

Flere av samarbeidspartnerne har også i år investert betydelige midler på markedsføring i LOfavør-drakt i aktivitetsplanens kampanjeperioder. SpareBank 1, Fjordkraft og Ving har alle hatt kampanjer med LOfavør-markedsføring, med gode resultater. Målinger viser at kjennskapet og kunnskapen om innholdet opprettholdes godt under kampanjeperiodene. Også i år har alle forbundene i fellesskap hatt en kampanje om Kollektiv hjem sammen med LOfavør. Målet var å øke kjennskapet til forsikringen. Målinger viser at kampanjene har bygd stolthet blant forbundenes medlemmer, og mange medlemmer har delt sine historier under aktivitetene, som ble gjennomført på Facebook. Pr. 11. desember 2018 har LOfavør 37 180 følgere på Facebook. Antall unike besøkende på hjemmesidene til LOfavør var rundt 670 000, og 48 prosent av disse kommer inn via mobil. Gjennom hele året har det vært fokus på å få flere medlemmer til å laste ned og

ta i bruk LOfavør-appen, samt rekruttere flere mottakere til nyhetsbrevet vårt. Pr. 11. desember 2018 har 502 837 medlemmer lastet ned appen. Av disse er 194 490 registrerte brukere. Arbeidet med å videreutvikle appen og forenkle innloggingsprosessen intensiveres i 2019.

Produktinnhold

Bank og Forsikrings- og Leverandørkomiteen i LOfavør har ansvaret for arbeidet med å evaluere produktene i programmet i 2018. Resultatet av dette arbeidet er at det er framforhandlet bedre avtaler og fordeler, blant annet på innboforsikring, reiseforsikring, boliglån, bilfinansiering og tannhelseforsikring. Det er avholdt en strategikonferanse med Fellesutvalget for å diskutere LOfavørs produktstrategi framover, og produktstrategien har vært grundig diskutert gjennom høsten.

Skolering

Skoleringen i LOfavør har blitt videreutviklet, og det er avholdt to sentrale skoleringskurs i kommunikasjon om medlemsfordeler. I skoleringen legges det vekt på å gi deltakeren innsikt i ulike kommunikasjonsmetoder som kan brukes i formidlingen av LOfavør-programmet i samtale med medlemmene, og under presentasjoner og kurs om LOfavør.

Raw Air

I forbindelse med LOs samarbeid med hopplandslaget, deltok LOfavør på fire arrangementer i mars. Vi stod på stand sammen med LOs distriktskontor og delte ut varm drikke, kopper og sitteunderlag til publikum under Raw Air-arrangementet i Oslo, Lillehammer, Trondheim og Vikersund. LO og LOfavør var svært synlig under arrangementene, med videovisninger på storskjerm, profilerte telt, flagg og egne LO-veste. I tillegg markedsførte vi Raw Air i våre egne kanaler, og medlemmene kunne kjøpe rabatterte billetter via våre hjemmesider.

Fafo-rapport

Etter vedtak i Fellesutvalget, ble det våren 2018 gjort en undersøkelse

for å kartlegge bakgrunnen for ulikt aktivitetsnivå i LOfavør-komiteene i fylkene. Det ble gjennomført en Fafo-undersøkelse blant deltakere på LOs regionkonferanser og samtlige representanter i LOfavør-komiteene i fylkene. I tillegg gjennomførte Fafo dybdeintervjuer av fem fylkeskomiteer. Undersøkelsen og intervjuene danner grunnlaget for Fafos rapport om LOfavør-komiteene i fylkene: «Verve eller beholde – forankring av LOs medlemsfordeler gjennom lokale LOfavør-komiteer». Rapporten er forelagt Fellesutvalget, og funnene ble presentert og diskutert med alle fylkeskomiteene i løpet av året.

LOfavør-komiteene i fylkene

Administrasjonen har deltatt på flere LOfavør-arrangementer og fylkeskomité-møter rundt om i landet, samt informert om medlemsfordelene og endringer i programmet. Administrasjonen har også lagt til rette for å bistå LOfavør-komiteene i fylkene i deres aktiviteter og å foreslå nye. I november og desember ble alle LOfavør-fylkeskomiteer invitert på konferanser i Trondheim og Stavanger. Rundt 130 komité-medlemmer deltok. Tilbakemeldingene fra konferanse var gode, og det framkom ønske fra deltakerne om å ha slike konferanser årlig.

Økonomi

LOfavør er et selvfinansierende fordelsprogram som ikke skal påføre forbundene eller LO kostnader. Kostnader for drift av programmet finansieres av provisjon fra leverandørene. LOs organisasjonsavdeling belastes dermed ikke kostnader for LOfavør-programmet.

LOs informasjons- og kommunikasjonsvirksomhet

LO Media

Stiftelsen LO Media er fagbevegelsens eget mediehus. LO Media er stiftet av LO og alle LOs forbund.

LO Media er den største fagbladprodusenten i Fagpressen, med et månedlig opplag på ca. 500 000 eksemplarer, fordelt på 14 fagblader. LO Media har en årlig omsetning på rundt 128 millioner kroner.

www.frifagbevegelse.no er det redaksjonelle nettstedet for medlemsbladene i fagbevegelsen. Her publiseres innhold fra alle fagbevegelsens fagblader. Nettstedet har hatt stor trafikkøkning de siste årene, og i 2018 ble det satt ny rekord, med 9,6 millioner sidevisninger, en økning fra 7,9 millioner i 2017.

LO Media leverer et bredt spekter av ikke-redaksjonelle produkter og tjenester til oppdragsgivere i arbeiderbevegelsen. I 2018 omsatte LO Media for rundt 20 millioner kroner i slike produkter og tjenester. Den største omsetningen kom fra produksjon av trykksaker i digitaltrykkeriet, salg av digitale løsninger, digitale kampanjer, innholdsproduksjon, layoutarbeid og nett-TV-produksjoner.

LO Media kjøpte i 2016 alle aksjene i Avisenes Nyhetsbyrå (ANB) som ledd i styrket satsning på arbeidslivsjournalistikk. ANB er samlokalisert med LO Media. Ved utgangen av 2018 ble ANB reorganisert, slik at det fra mai 2019 bare er én ansatt i selskapet, og han skal produsere lederartikler og kommentarer til ANBs kunder.

Stiftelsen, slik den framstår i dag, ble etablert 1. januar 2009 som et resultat av sammenslåingen av Stiftelsen Fri Fagbevegelse – LO Media (etablert i 1998) og Stiftelsen Aktuell (etablert 1994).

Stiftelsen LO Media har kontorer i Storgata 33, Oslo. Stiftelsen flyttet til nye lokaler i samme bygg i 2016. Antall ansatte er 66. Tore Ryssdalsnes er daglig leder, mens LO-sekretær Terje O. Olsson er styreleder.

Media

Medie- og pressearbeid er et viktig element i profileringen og synliggjøringen av LOs politikk og øvrige virksomhet. LO får henvendelser om stort spekter av saker, fra pensjon og tariff til personlig økonomi. Det er informasjons- og rådgivingsavdelingens ansvar å legge til rette for god kontakt mellom LOs sentrale tillitsvalgte og journalister, gjennomføre medietrening av LOs ledelse, utarbeide og følge opp ulike kommunikasjonsstrategier, samt koordinere mediearbeidet mellom forbundene. Avdelingen har også ansvaret for å følge opp og forberede LOs ledelse til presseopptredener. LOs kontakt med pressen skjer både gjennom formell og uformell kontakt.

Det har vært avholdt tre presseseminarer:

- 1. februar, presseseminar med LO-økonomene om den økonomiske situasjonen og utsiktene framover.
- 6. mars, presseseminar om tariffoppgjøret 2018.
- 26. september, presseseminar med LO-økonomene i forkant av statsbudsjettet.

Profilering

I tillegg til profilering av LOs hovedsaker gjennom mediekontakt, opinionsundersøkelser, internett og sosiale medier, har LO benyttet betalt kommunikasjon i forbindelse med hovedoppgjøret og kampanjen for pensjon fra første krone i Obligatorisk tjenstepensjon (OTP), både gjennom annonsering i trykte medier og annonsering på nett og i sosiale medier.

Prosjekt: Revitalisering av LOs visuelle identitet

LOs ledergruppe besluttet at vi i 2018 skulle prioritere å revitalisere og dokumentere visuell profil. Visuell identitet handler om helhetstenking. Overordnet er målet å bidra til å opprettholde inntrykket av LO som en solid og troverdig samfunnsaktør, og en attraktiv arbeidstaker-

organisasjon for LO-forbundene og deres medlemmer. En ny design-manual skal gi retningslinjer og inspirere til riktig bruk. Et oppdatert og tydelig visuelt uttrykk skal gi styrke på tvers av LOs aktiviteter og synlige kommunikasjon, enten det gjelder e-postsignaturer og PowerPoint-presentasjoner eller messemateriell, annonser og grafikk på sosiale medier.

Gjennomføring: Det ble opprettet en intern prosjektgruppe, og designbyrået Cretalux ble valgt som samarbeidspartner til prosjektet. I mai ble ledelsen forelagt forslag til hovedprinsipper for den nye profilen, i form av justert logosymbol og en mer enhetlig bruk av kjennetegn og skrivemåter. Hovedprinsippene ble godkjent som grunnlag for videre arbeid med endelig profildokumentasjon og plan for implementering. Dette ble så presentert på et allmøte og på intranettet i juni. LO Stat, LO Kommune og LOfavør har vært løpende orientert og involvert i prosjektet. Uttak på digitale flater ivaretas spesielt gjennom prosjektet med nye nettsider for LO. De ansvarlige for student- og ungdomsarbeid i LO er involvert i utviklingen av det visuelle uttrykket for disse målgruppene.

Sponsorvirksomhet

LO videreførte støtten til «Gi rasisme rødt kort», profileringssamarbeid med NISO i forbindelse med «Årets Spiller» og støtten til LO Notodden til aktiviteter og profilering i forbindelse med Notodden Bluesfestival, som en del av et spleiselag.

Samarbeidsavtalen med Norges Skiforbund Hopp

Målsettingen med avtalen er: «Gjennom målrettet aktivitet skal et samarbeid mellom LO og NSF Hopp øke kjennskap, engasjement og stolthet rundt fellesskapets kraft. Samarbeidet skal aktivere og engasjere på en slik måte at det skaper økt motivasjon for LOs medlemmer.

Salg av markedsrettigheter skal være med på å sikre det økonomiske grunnlaget for NSF og de enkelte sponsorobjekter.»

Avtalen omfatter NSF elitesatsing i hopp, dvs.:

- Verdenscup lag herrer
- Verdenscup lag damer
- Rekruttlag herrer
- Rekruttlag damer
- Juniorlandslag herrer
- Juniorlandslag damer

Avtalen gjelder for tre år, dvs. sesongene 16/17, 17/18 og 18/19.

I avtalen for sesongen 2017/18 lå det logoeksponering på klær til utøvere og ledelsen i alle renn bortsett fra i OL. For sesongen 17/18 og 18/19 inngikk vi egen avtale om å sponse WC kvinner på Lillehammer i desember og Raw Air-konkurransen i mars. Alle hopperne er medlemmer av NISO, og i 2018 fikk de en egen forsikring mot skadeavbrekk.

Økonomi

LO har betalt 10 millioner kroner eksklusiv moms pr. år for samarbeidsavtalen. I tillegg påløper utgifter til egen sponsoravtale for WC kvinner på Lillehammer og Raw Air, samt for produksjon av arena-reklamen til diverse renn som NM, WC og Raw Air.

LO betalte 1,5 mill. kroner for sponsoravtalen med Raw Air, og 300.000,- kroner for å være hovedsponsor for WC kvinner på Lillehammer i desember.

Deltakelse fra LOs medlemmer i arrangementene

LO hadde 200 gratisbilletter til hvert eneste hopprenn under Raw Air, samt til WC kvinner på Lillehammer. Billettene til kvinnevernnet på Lillehammer ble delt ut av vårt distriktskontor, mens billettene til rennene under Raw Air ble tilbudt forbundene til utdeling til medlemmer/tillitsvalgte. Dessverre var det veldig få av forbundene som ba om billetter. LOs medlemmer kjøpte rabatterte billetter gjennom appen til LOfavør.

Andre arrangementer under samarbeidsavtalen

I tilknytning til rennene hadde LO egne arrangementer/synliggjøring som telt i publikumsområdet med servering av varm drikke og utdeling av diverse små gaver, samt luer og termokopper til de som var medlemmer av LO, så langt beholdningen rakk.

LOs distriktskontorer i Oslo, Buskerud, Oppland og Sør-Trøndelag sto for det praktiske arbeidet i arenaen.

I tillegg har LO bidratt til sommeraktiviteter i regi av Bedriftsidretten, i samarbeid med hopplandslagene. Det har vært aktiviteter i Oslo, Lillehammer, Drammen, Trondheim og Steinkjer. Hensikten med disse aktivitetene har vært å få voksne og barn med i fysisk aktivitet og tilgjengeliggjøre hoppporten for flere. Det har vært stor deltakelse, og ved noen av arrangementene har det også vært lokale idrettslag med som arrangører.

I forbindelse med Raw Air har det vært arrangert forskjellige seminarer. I Vikersund arrangeres det hvert år et næringslivsseminar. På Lillehammer og i Oslo har vi arrangert likestillingsseminarer, med fokus på mulighetene for kvinnene i hoppporten til både å hoppe i større bakker og få mer penger ut av idretten sin. I avtalen ligger det at representanter fra hoppporten kan brukes som innledere eller i annen sammenheng på våre arrangementer.

Flere av hopperne har deltatt i møter i regi av LOs distriktskontorer og ungdomsutvalgene lokalt. Noen få av LOs forbund har benyttet seg av mulighetene.

Samarbeid med LOfavør og SpareBank 1

LOfavør og SpareBank 1 har også vært involvert i samarbeidet, spesielt i forbindelse med Raw Air, hvor SpareBank 1 var en av sponsorene i sesongen 17/18, og markedsførte seg med logoen til LOfavør.

Synlighet i media

Alle utøverne bærer LO-logoen på klær når de er i media. Under konkurranser er LO-logoen synlig på herrenes hjelm og klær.

Kvinnene har LO-logoen kun på klær. I tillegg er logoen meget synlig

under alle konkurranser i Norge som blir TV-sendt, både med reklame rundt sletta i hoppbakken, og på startvegg og vegger under intervju-runder.

Firmaet Sponsor Insight måler hvert år hvordan synligheten i media har vært. Denne målingen viser følgende for perioden 2017/18:

Eksposeringstid:	19 timer og 30 minutter (TV)
Eksposeringer:	3404 (TV, Nettaviser, aviser)
Verdien av eksposeringen:	kr 55 285 801,-
Rekkevidde:	520 669 717 personer

Nettsider og sosiale medier

LOs nettsider

LOs nettsider har blitt besøkt av 836 000 unike brukere i 2018. Det er 50 prosent økning fra 2017. Et samordnet oppgjør og en mer bevisst bruk av nettsidene er hovedårsaken til den store økningen i trafikken. Det er medlemsfordeler, lønn og tariff som er de mest besøkte kategoriene, samt informasjon om LO.

Innmeldinger: 7944 meldte seg inn via LOs nettsider i år. Dette er litt høyere enn foregående år. Det er via organisk søk på Google og via lenker, særlig LOfavør, som gir flest innmeldinger. Innmeldingsskjemaet ble i år tilpasset den nye personvernforordningen.

LOs nyhetsbrev: LOs nyhetsbrev går ut to ganger i uken med informasjon fra LOs nettsider. Nyhetsbrevet har 3708 abonnenter. Det har blitt sendt ut 84 nyhetsbrev i løpet av året. I tillegg har det blitt sendt ut egne nyhetsbrev i forbindelse med tariffoppgjøret, 1. mai og saken om offentlig tjenestepensjon. Nyhetsbrevet fra Brussel-kontoret har 2435 abonnenter. Det har blitt sendt ut 73 nyhetsbrev i løpet av året fra LOs Brussel-kontor.

Sosiale medier

LO har 107 000 følgere på Facebook. Det er en liten økning fra 2017. Vi hadde en rekkevidde på 11,8 millioner brukere i løpet av året, hvorav 3,2 millioner var annonsert.

Vi hadde 271 000 reaksjoner, kommentarer og delinger på 245 poster. Dette er et snitt på omlag 1100 pr. post, noe som er en klar nedgang fra 2017. Noe av snittnedgangen skyldes endringer i Facebooks algoritmer.

Våre aktiviteter genererte til sammen 254 000 lenkeklikk. Dette er til både eksterne og egne nettsider. Mye av trafikken har gått til relevante saker fra frifagbevegelse.no. Mesteparten av de betalte klikkene har gått til egen nettside. Vi publiserte 40 videoer og animasjoner. Om lag 800 000 så i mer enn 3 sekunder. Om lag 100 000 så mer enn 95 prosent av videoene.

LO-leder Hans-Christian Gabrielsens side på Facebook har 9000 følgere. LOs sommerpatrulje har 6900 følgere. LOs internasjonale sider har 3700 følgere. LO Luftfart har 2000 følgere.

Instagram: LO har 6000 følgere på Instagram. Dette er nesten en dobling fra 2017.

Twitter: LOs Twitter-konto har 11 100 følgere, og LOs poster har om lag 50 000 visninger i måneden.

LO er også til stede på Snapchat og LinkedIn.

Tariff 2018

Ved hovedoppgjøret i 2018 ble det fokusert på pensjon, under kampanjen på nett og sosiale medier. Vi fokuserte på behovet for forbedringer i AFP, slitertillegg, men også pensjon fra første krone i privat sektor. Det ble utviklet en kampanje med fiktive mennesker, men basert på reelle eksempler fra mediene, om svakhetene i dagens ordninger og hva slags konsekvenser dette har for de det gjelder.

Facebook: Facebook-kampanjen vår nådde ut til 810 000 mennesker og de ble eksponert for gjennomsnittlig seks annonser i perioden mars–april. Kampanjen genererte om lag 20 000 reaksjoner, delinger og kommentarer og om lag 100 000 lenkeklikk.

Nettsidebesøk: Tariffsidene for oppgjøret i 2018 hadde 356 000 visninger. 76 000 klikket seg inn på sosiale mediekampanjen «Vi tar kampen for en trygg pensjon». 233 000 kom til nyhetsartiklene i forkant og etterkant av oppgjøret. Streikeuttak, varsel om konflikt og resultatet, er de sakene som har gått best.

Hovedavtalen i ny drakt

Hovedavtalen i ny drakt ble lansert i april. Siden er blitt mobiltilpasset, mer søkevennlig og med bedre utskriftsmuligheter. Siden har hatt 17 000 besøk siden lanseringen.

Obligatorisk tjenestepensjon

I forbindelse med Stortingets behandling av forslaget fra Arbeiderpartiet og SV om endringer i loven om tjenestepensjon i privat sektor, ble det gjennomført en sosial mediekampanje for å støtte opp om kravet.

Facebook: Kampanjen nådde ut til 220 000 med et snitt på fem annonser pr. bruker. 32 000 besøkte nettsidene våre om OTP, i tillegg til samme antallet videovisninger.

Nettsider: Om lag 60 000 besøkte nettsidene våre – hvorav 12 000 besøkte OTP-kalkulatoren.

Intranett

Det har kun vært gjennomført små endringer på LOs intranett i 2018.

Webmedarbeiderforum

Det har vært holdt to møter i webmedarbeiderforum. Begge møtene har vært i forkant av tariffoppgjøret.

Opplæring

Det har vært gjennomført opplæring med distriktskontorene i Telemark og Rogaland.

Hovedoppgjøret – informasjonsopplegget

Tariffoppgjøret i 2018 var et hovedoppgjør, der LO foresto forhandlingene og hadde ansvaret for informasjonen. I forberedelsene og under gjennomføringen ble det lagt vekt på samarbeid og klar arbeidsdeling med forbundenes informasjonsansvarlige.

I forbindelse med forberedelsene til oppgjøret ble det avholdt presseseminar og egne møter med noen redaksjoner om pensjon,

laget egne postkort til nedlastning fra nett og radiospots med tanke på verving og mobilisering. Informasjon om tariffoppgjøret hadde en egen gjennomgående profil.

Det ble lagt vekt på være svært raskt ute med informasjon med vår vinkling, ikke minst da meklingsresultatet forelå. I tillegg til mediekontakten, ble det benyttet pressemeldinger, løpesedler og flyere på flere språk, informasjon via LOs tariffsider på internett og gjennom sosiale medier, samt landsdekkende annonsering i aviser.

I samarbeid med distriktkontorene ble det i løpet av uke 15 og 16 arrangert 14 tariffkonferanser over hele landet. Tariffkonferansene blir beskrevet som et meget positivt tiltak. Disse, sammen med øvrig informasjonsvirksomhet, har trolig bidratt til den relativt høye deltakelsen ved uravstemningen og det positive avstemningsresultatet.

Arendalsuka

Den bredere og utvidede satsingen på Arendalsuka fra 2016 og 2017, ble videreført i 2018. 12 forbund var med på Arendals-samarbeidet i LO-familien, to flere enn året før. En arbeidsgruppe ledet av LO/INRA, med deltakelse fra en rekke forbund, gjorde forarbeidet til Arendalsuka, og gruppen hadde om lag fem møter fra årsskiftet og fram til Arendalsuka.

Under Arendalsuka var det hele 1100 arrangementer og et stort antall arrangører til stede, men LO og forbundene satte, som i 2017, likevel et solid og sterkt preg på arrangementet.

Med fullt program fra og med mandag til og med torsdag, ble LOs faste sted, Bankgården, et stort trekkplaster under hele Arendalsuka.

Besøksutviklingen: Vi gikk opp fra ca. 1000 besøkende om dagen på hoveddagene i 2016, til om lag 2000 på disse dagene i 2017. I 2018 var snittallet om lag 3000 besøkende.

Suksessfaktoren er, som tidligere år, gode arrangementer med sterke panel, kjente programledere og gode artister/underholdere.

Totalt deltok LOs ledelse og sentrale forbundsledere på over 40 arrangementer.

LOs deltakelse og tilstedeværelse fikk mye positiv omtale fra deltakende forbund, debattanter, artister, pressen og øvrige gjester. LO var også i 2018 blant sponsorene til Arendalsuka.

LOs egen organisasjon

3100 saker er registrert til saksbehandling i LOs arkiv i 2018.

480 saker ble innstilt for behandling i Sekretariatet i 2018.

326 saker er behandlet i Ledermøtet i 2018.

586 saker er behandlet i Administrasjonsmøtet i 2018.

Representantskapet

Det er i 2018 avholdt to møter.

Til Representantskapsmøtet 27. februar 2018 i Oslo Kongressenter Folkets Hus, forelå følgende dagsorden:

1. Åpning – LOs representantskapsmøte 27.2.18
2. Suppleringsvalg til Sekretariatet
3. Godkjenning av kongressprotokoll
4. Hovedavtaleforhandlingene LO-NHO 2017
5. Tariffrevisjonen 2018

Til Representantskapsmøtet 18. april 2017 i Oslo Kongressenter Folkets Hus, forelå følgende dagsorden:

1. Åpning – LOs representantskapsmøte 5.6.18
2. Hopplandslagene besøker LO
3. LOs beretning 2017
4. Årsregnskap 2017 – Landsorganisasjonen i Norge

Det er produsert egne protokoller fra møtene.

Sekretariatet

LOs sekretariat hadde følgende sammensetning ved utgangen av 2018:

Tillitsvalgte

Hans-Christian Gabrielsen
Peggy Hessen Følsvik
Roger H. Heimli
Julie Lødrup

Varamedlemmer for disse:

Terje Olav Olsson
Trude Tinnlund
Are Tomasgard
Kristin Sæther

Øvrige sekretariatsmedlemmer:

1. Erna Hagensen, Norsk Arbeidsmandsforbund
2. Jan Olav Andersen, EL og IT Forbundet
3. Mette Nord, Fagforbundet
4. Sissel M. Skoghaug, Fagforbundet
5. Jørn Eggum, Fellesforbundet
6. Steinar Krogstad, Fellesforbundet
7. Trine Lise Sundnes, Handel og Kontor i Norge
8. Frode Alfheim, Industri Energi
9. Jan-Egil Pedersen, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund
10. Kjersti Barsok, Norsk Tjenestemannslag
11. Egil André Aas, LO Stat

Varamedlemmer:

1. Mimmi Kvisvik, Fellesorganisasjonen
2. Lars M. Johnsen, Norsk Transportarbeiderforbund
3. Ulf Madsen, Forbundet for Ledelse og Teknikk
4. Odd Christian Øverland, Norsk Post- og Kommunikasjonsforbund
5. Jane Brekkhus Sæthre, Norsk Jernbaneforbund
6. Johnny Hansen, Norsk Sjømannsforbund
7. Hans Ole Rian, Creo – forbundet for kunst og kultur
8. Torbjørn Bongo, Norges offisers- og spesialistforbund
9. Anne Finborud, Skolenes landsforbund

Samtlige varamedlemmer deltar i Sekretariatet og møter med tale- og forslagsrett. Utover de valgte, møter leder i HK-klubben i LO, Raymond Alstad, med tale- og forslagsrett.

AOF Norges daglige leder Tove Johansen har møterett i Sekretariatet.

Som observatør fra LOs sentrale ungdomsutvalg med tale- og forslagsrett i saker som omhandler ungdom, møter Dagfinn Svanøe (EL og IT Forbundet) med Lone L. Jørgensen (NTL) som vararepresentant.

Ved utgangen av 2018 hadde følgende forbundsledere møterett i Sekretariatet:

1. Asle Aase, Norsk Fengsels- og Friomsorgsforbund
2. Rolf Ringdal, Norsk Lokomotivmannsforbund
3. Nina Hanssen, Arbeiderbevegelsens Presseforbund
4. Joachim Walltin, Norske idrettutøveres sentralorganisasjon
5. Peter Chr. Lehne, Norsk Manuellterapeutforening
6. Elin Roverudseter, Kabinansattes Forbund
7. Yngve Carlsen, Norsk Flygerforbund
8. Monica Boracco, Dramatikerforbundet
9. Hans Sande, Norsk Sjøoffisersforbund

Følgende endringer ble foretatt i Sekretariatet i 2018:

I brev av 4. januar 2018 informerer Fagforbundet om at de ønsker å endre representant til Sekretariatet, slik at Odd Haldgeir Larsen fratrer og erstattes av Sissel M. Skoghaug. Hun ble valgt som medlem nr. 4 på representantskapsmøtet 27. februar 2018.

Kjersti Barsok ble valgt til ny leder etter John Leirvaag på Norsk Tjenestemannslags landsmøte 5.–9. november 2018. Hun sitter som observatør i Sekretariatet fram til representantskapsmøtet 19. februar 2019, der hun innstilles som representant nr. 10.

Nye forbundsledere som har tiltrådt Sekretariatet i 2018 er:

Asle Aase ble valgt til ny leder etter Rita Bråten på Norsk Fengsels- og Friomsorgsforbunds landsmøte 18.–21. juni 2018.

LOs kontrollkomité

LOs kontrollkomité har i 2018 bestått av: Svein Spilling, Fellesforbundet, leder; Rebecca Heggbredda Florholmen, Forbundet for Ledelse og Teknikk; Terje Valskår, Industri Energi.

Vararepresentanter: Anita Busch, Norsk Tjenestemannslag, fast møtende; Elisabeth Sundset, Handel og Kontor i Norge.

Komiteen har i 2018 avholdt fire møter og behandlet 23 saker.

Komiteen har fortløpende behandlet protokollene fra sekretariatsmøtene og ledermøtene.

Protokollene fra representantskapets møter er også behandlet i komiteen. Øvrige saker som har vært sentrale i komiteens arbeid, er regnskap 2018 og budsjett 2019. Komiteen har gjennomgått LOs økonomiske fullmakter, fulgt opp LOs arbeid med personvern og internkontroll, herunder det pågående arbeidet med å tilpasse seg den nye personvernforordningen. De har også hatt en gjennomgang av arbeidet med regionalisering av LOs distriktskontorer. Kontrollkomiteen har hatt oppfølging av enkeltsaker vedtatt i LOs besluttende organer, i de tilfeller det har vært behov for dette. Det er gjennomført en fagkonferanse der alle LOs forbund var invitert til å delta, og temaet for konferansen var internkontroll. Hovedtemaene på konferanse var internkontroll, mislighold og framtidens regnskapsførere (hva overtas av teknologien, og hvordan påvirker dette kontrollrutinene).

Sekretariatoppnevnte utvalg

*** Inntektspolitisk utvalg**

Inntektspolitisk utvalg er et rådgivende organ for Sekretariatet i inntekts- og tariffpolitiske spørsmål og har som hovedoppgave å forberede tariffoppgjørene.

Utvalget hadde pr. 31.12.2018 følgende sammensetning:

Hans-Christian Gabrielsen, leder; Peggy Hessen Følsvik; Roger H. Heimli; Trine Lise Sundnes, Handel og Kontor; Jørn Eggum, Fellesforbundet; Erna Hagensen, Norsk Arbeidsmandsforbund; Jan-Egil Pedersen, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund; Frode Alfheim, Industri Energi; Jan Olav Andersen, EL og IT Forbundet; Kjersti Barsok, Norsk Tjenestemannslag; Mette Nord, Fagforbundet; Lars Johnsen, Norsk Transportarbeiderforbund; Egil André Aas, LO Stat; Mimmi Kvisvik, Fellesorganisasjonen.

Samfunnspolitisk avdeling har ivaretatt utvalgets sekretærfunksjon.

*** LOs familie- og likestillingspolitiske utvalg**

Etter kongressen ble det oppnevnt et nytt familie- og likestillingspolitiske utvalg, for perioden 2017–2021.

Utvalget hadde pr. 31.12.2018 følgende sammensetning:

Julie Lødrup, leder, LO; Siv Ryan Andersen, Norsk Post- og Kommunikasjonsforbund; Monica Derbakk, EL og IT Forbundet; Tove Rita Melgård, Fellesforbundet; Anne Green Nilsen, Fagforbundet; Marianne Solberg Johnsen, Fellesorganisasjonen; Christoffer Beckham, Handel og Kontor; Asle Reime, Industri Energi; Anne Berit Aker Hansen, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund; Brede Edvardsen, Norsk Arbeidsmandsforbund; Anders Hovind, Creo; Sissel Karlsen, Norsk Transportarbeiderforbund; Hilde May Berg,

Norsk Fængsels- og Friomsorgsforbund; Malmfrid Hallum, Dramatikerforbundet; Elin Roverudseter, Kabinansattes Forbund; Bente Sandaker, Norsk Jernbaneforbund; Kirsten Helen Teie, Norsk Tjenestemannslag; Arnstein Aasestrand, Forbundet for Ledelse og Teknikk. Sekretær: Gro Helene Guldahl. I tillegg møter øvrige ansatte som jobber med likestilling.

Utvalget har avholdt tre møter i 2018, et på våren og to på høsten.

Utvalget har i 2018 blant annet hatt følgende saker på dagsordenen:

- Likelønn og likestilt deltakelse i finansnæringen – rapport fra parts-sammensatt utvalg 2016–2017, innledning v/Marit Gjelsvik, Handel og Kontor.
- Oppfølging av #metoo – politisk og organisatorisk.
- Likelønnsstandard på Island: Hva er det egentlig, og har Norge noe å lære? V/forsker Anne Skevik Grødem, Institutt for samfunnsforskning.
- Markering av «Equal Pay Day».
- Presentasjon av sertifiseringsordningen «Likestilt arbeidsliv» – et pilotprosjekt på Agder, v/prosjektleder Merethe Anette Ryen og prosjektmedarbeider Bent Sigmund Olsen fra Likestilt arbeidsliv.
- 8. mars.
- Arendalsuka.
- FNs kvinnekommisjon (CSW).
- Arbeidet med ILO-konvensjon om vold og trakassering i arbeidslivet.
- Behandling av utkast til rapport om arbeid mot seksuell trakassering i LO og forbund.

*** LOs kulturutvalg**

Utvalget hadde pr. 31.12.2018 følgende sammensetning:

Fra LO: Leder Julie Lødrup; rådgiver Grethe Fossli; sekretær Mona Westby.

Fra forbundene: Joachim Frivold, Norsk Tjenestemannslag; Jens Petter Hagen, Fellesforbundet; Brede Edvardsen, Norsk Arbeidsmandsfor-

bund; Christopher Beckham, Handel og Kontor; Bjørn Jonassen, Norsk Transportarbeiderforbund; Kathrine Haugland Martinsen, Fellesorganisasjonen; Jacqueline Hopkinson, Norsk Post- og Kommunikasjonsforbund; Hans Ole Rian, Creo; Hilde Hermansen, Industri Energi; Kai Christoffersen, EL og IT Forbundet; Terje Haugan, Norsk Fengsels- og Friomsorgsforbund; Arnstein Aasestrand, Forbundet for Ledelse og Teknikk.

Observatører:

Pål Olav Loftesnes, AOF Norge; Frank Meyer / Ole Martin Rønning, Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek; Tonje Tovik, Framfylkingen; Morten Berntsen, Folkets Hus Landsforbund; Ellen Ovenstad, Fagforbundet.

Utvalget har avholdt tre møter og behandlet 19 saker.

Studietur

Utvalget har ikke gjennomført studietur i 2018.

LOs kulturpris

I hht. kriterier for utdeling av LOs kulturpris (vedtatt 5.10.15) utdeles kulturprisen annen hvert år. Det ble utdelt kulturpris på LOs kongress 8. mai 2017, og det er derfor ikke utdelt kulturpris i 2018.

LOs hederspris

LOs hederspris utdeles hvert fjerde år under LOs kongress.

Inviterte innledere

Rina Mariann Hansen, byråd for kultur, idrett og frivillighet i Oslo kommune.

Søknader om økonomisk støtte

LOs kulturutvalg mottok 35 søknader til ulike tiltak fra både fagbevegelsen, organisasjoner og personer utenfor fagbevegelsen. Jf. søknadskriteriene er det fagbevegelsen og AOFs lokale og regionale organisasjonsledd som er stønadsberettiget.

Bevilgninger til kulturtiltak 2018:

LO Verdal	Historien om velferd for alle! «Den røde tråden».	15 000,00
LO i Trondheim	LO i Trondheims historie 1850–2018, dynamitt i borehullene!	100 000,00
Kulturnettverket i Østfold	Brottsjø	75 000,00
Kulturnettverket i Østfold	Oscar Torp	75 000,00
Kulturnettverket i Østfold	Granittliv	40 000,00
Kulturnettverket i Hedmark	Julussaspelet 2018	70 000,00
AOF Røros og Holtålen	I Gruvegangens Mørke	25 000,00
Kulturnettverket i Østfold	Livet glir forbi	50 000,00
LO i Trondheim	Oversettelse «Rosa» av Volker Ludwig	25 000,00
Kulturnettverket i Hedmark	Rød tråd – fullføring av manus	20 000,00

Øvrige bevilgninger:

AOFs seniorgruppe	De røde veiene	110 000,00
Stiftelsen Lillehammer	LO-hytte til Maihaugen museum	1 713 500,00
15 tekniske industri-	Fagbevegelsens historiemu- seum – kulturminner	200 000,00
LO Telemark	Bluestown Rising	500 000,00

*** Organisasjonskomiteen**

Organisasjonskomiteen hadde pr. 31.12 2018 følgende sammensetning:
 Roger H. Heimli, leder, LO; Steinar Krogstad, Fellesforbundet; Anne Green Nilsen, Fagforbundet; Marianne Solberg Johnsen, Fellesorganisasjonen; Aud Marit Sollid, Forbundet for Ledelse og Teknikk; Trine Lise Sundnes, Handel og Kontor; Lise Olsen, LO Stat; Terje Anton Moen, Skolenes landsforbund; Vidar Hennum, EL og IT Forbundet; Trond Karlsen, Norsk Arbeidsmandsforbund; Asle Reime, Industri

Energi; Anne Berit Aker Hansen, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund; Hans Fredrik Danielsen, Norsk Post- og Kommunikasjonsforbund; Anita Busch, Norsk Tjenestemannslag; Terje Samuelsen, Norsk Transportarbeiderforbund.

Komiteen hadde i 2018 et ordinært møte 11. oktober, hvor det var to saker til behandling:

- 1) Tvist om organisasjons- og avtaleretten ved SAR AS avd. Sandnessjøen. Tvisten stod mellom Industri Energi, som opprinnelig hadde fremmet søknad om avtaleopprettelse, og Norsk Transportarbeiderforbund.

Etter gjennomgang og votering, vedtok komiteen – i tråd med innstillingen – at organisasjons- og avtaleretten ved SAR AS avd. Sandnessjøen tildeles Norsk Transportarbeiderforbund.

- 2) Tvist om organisasjons- og avtaleretten ved Kolonial.no.

Administrasjonens innstilling i denne saken lød som følger:

1. Organisasjons- og avtaleretten til Kolonial.no AS tildeles Handel og Kontor i Norge.
2. I forbindelse med forhandlingene om ny avtale for dagligvare mm. skal en søke å komme til enighet med NHO om at avtalen også skal gjøres gjeldende for Kolonial.no og tilsvarende bedrifter.
3. Dersom HK/LO og NHO ikke enes om avtale som dekker virksomheten i Kolonial.no, kan organisasjonskomiteen inviteres til å fatte nytt vedtak i tråd med eventuelt vedtak i Den faste tvistenemnd.

Etter å ha sett innstillingen, valgte Norsk Transportarbeiderforbund å trekke tilbake sin søknad, og forlangte at saken ikke skulle realitetsbehandles i komiteen. Administrasjonen valgte likevel å legge saken fram, under forutsetning av at komiteen ville realitetsbehandle saken. Etter gjennomgang og votering, vedtok komiteen med stort flertall å ikke realitetsbehandle tvisten om organisasjons- og avtaleretten ved Kolonial.no.

*** LOs sentrale ungdomsutvalg**

Følgende representanter ble valgt til å sitte i LOs sentrale ungdomsutvalg for perioden 2017–2021: Faste representanter: Mats Monsen, Fagforbundet; Daniel Brandsrød, Fellesforbundet; Vidar Hovland, Handel og Kontor; Lone Lunemann Jørgensen, NTL; Dagfinn Svanøe, EL og IT Forbundet; Marius Antonsen Weisæth, Postkom; Mari Lilleng, Fellesorganisasjonen; Eystein Lerheim, Norsk Jernbaneforbund; Ole Christian Skjold, Norsk Lokomotivmannsforbund; Thomas Alexander Nørstad Jørgensen, Norsk Transportarbeiderforbund; Jens Folland, Norsk Sjøoffisersforbund; Stefan Blixenstierna, Kabinansattes Forbund; Karina Veum, Norsk Arbeidsmandsforbund; Espen Degvold Braathen, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund; Karl Ruben Gaasø, Industri Energi; Erina Bryn Kjær, Norsk Sjømannsforbund; Robert Lind, Creo.

Følgende ble valgt som vararepresentanter: Victoria De Oliveira, Fagforbundet; Lene Myhrvold, Fellesforbundet; Iselin Blakkestad, Handel og Kontor; Eirik Owren Holt, NTL; Kristine Jensen Wendt, EL og IT Forbundet; Eline Åsnes, Postkom; Lene Fauskanger, Fellesorganisasjonen; Linda Torrisen, Norsk Jernbaneforbund; Håvard Loeng, Norsk Transportarbeiderforbund; Trond Løfgren, Norsk Sjøoffisersforbund; Gina Øystese, Kabinansattes Forbund; Anita Johansen, Norsk Arbeidsmandsforbund; Erik Malmin Stangeland, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund; Charlotte Sæbjørnsen, Industri Energi; Kim Helge Johansen, Norsk Sjømannsforbund;

Det ble avholdt fire møter i 2018.

*** LOs OU-fondsstyre**

Under tarifforhandlingene i 1970 ble LO og NHO (NAF) enige om å etablere et fond som skulle ha til formål å gjennomføre eller støtte tiltak til fremme av opplysning og utdanning i norsk arbeidsliv.

Opplysnings- og utviklingsfondet LO/NHO ledes av et styre på seks medlemmer, hvor LO og NHO oppnevner tre hver. Innbetalt premie

blir fortløpende overført avtalepartene. Midlene forvaltes av partenes respektive fondsstyrrer.

LOs OU-fondsstyre har i 2018 bestått av: Peggy Hessen Følsvik (leder) LO; Clas Delp, Fellesforbundet; Anita Johansen, Norsk Arbeidsmandsforbund; Bjørn Mietinen, Handel og Kontor; Anders Gabriel Birkeland, Industri Energi; Monica Derbakk, EL og IT Forbundet.

En representant fra AOF kan stille i møtene som observatør, og Siv Schau, LO, er sekretær. Fondsstyret har egne vedtekter for benyttelse av fondets midler.

Fondsstyret har i 2018 avholdt to møter, og behandlet 24 saker.

Sakene som har vært til behandling er regnskap for 2017, søknader om bevilgninger fra fondet, fordeling av midler til tillitsvalgtopplæring i 2018 og budsjett 2019.

Fondet hadde i 2018 108,4 millioner kroner (før fradrag av 2 prosent til AOF) til opplæring av tillitsvalgte i privat sektor. Dette er inkludert ubenyttede midler for 2017 som ble overført til 2018. Fondets totale egenkapital ved årets begynnelse var på 104,2 millioner kroner.

En del av egenkapitalen i Opplysnings- og utviklingsfondet er øremerket forskning. Forskningsfondets inngående balanse, tillagt 5 prosent av årets premieinntekter, fratrasket årets kostnader til forskning, utgjør forskningsfondets størrelse ved årets utgang.

Pr. 1.1.2018 var forskningsfondet på 31,7 millioner.

50 prosent av innbetalingene fra LO og forbundene går til Arbeiderbevegelsens Arbeidsgiverforenings opplysnings- og utviklingsfond.

*** LO Luftfart**

LO Luftfart er et sekretariatsoppnevnt samarbeidsorgan for de ni forbundene i LO som organiserer innen luftfarten. Her samordnes de faglige interessene innen LO-familien. Totalt har LO-forbundene over 8000 medlemmer innen luftfarten, og er den største hovedorganisasjonen i denne sektoren. Utvalget avholdt fire møter samt en studietur til Brussel i 2018.

LO har opprettet en egen flysikkerhetskomité under LO Luftfart, hvor flere LO-forbund deltar. I løpet av året ble LOs Helikopterutvalg lansert, hvor det er representanter fra flere av LO-forbund.

29. november ble det arrangert LO Luftfart-konferanse i Oslo med 130 deltakere fra alle kanter av landet. Hovedtematikken var «Luftfarten – en trygg arbeidsplass». LO har i flere år presset på for å få nedsatt et regjeringsoppnevnt utvalg som skal utrede norsk luftfart. Dette ble satt ned av regjeringen 5. oktober 2018. Forbundsleder Yngve Carlsen i Norsk Flygerforbund representerer LO i dette utvalget.

Andre utvalg

*** LOs samferdselspolitiske utvalg**

Utvalget hadde pr. 31.12.2018 følgende sammensetning:

Fra forbundene: Kjell Næss, Norsk Jernbaneforbund (leder); Anita P. Johansen, Norsk Arbeidsmandsforbund (nestleder), Dag-Einar Sivertsen, Norsk Transportarbeiderforbund; Stein Guldbrandsen, Fagforbundet; Eirik Larsson, Norsk Lokomotivmannsforbund; Alf Edvard Masternes, Forbundet for Ledelse og Teknikk; Katinka Riksfjord Sporseem, Norsk Flygerforbund; Elin Roverudseter, Kabinansattes Forbund; Roy Arne Nilsen, Norsk Sjømannsforbund; Lars Iver Wiig, NNN; Jens-Petter Hagen, Fellesforbundet; Tor Erik Granum, Norsk Tjenestemannslag og Trond Erik Thorvaldsen, Norsk Arbeidsmandsforbund.

Fra LO: Bjørg Stuen, Erik Hamremoen og Kenneth Sandmo.

Utvalget har hatt tre møter.

Arbeidsutvalget har i perioden bestått av Kjell Næss, Norsk Jernbaneforbund, Kenneth Sandmo, LO og Trond Erik Thorvaldsen, Norsk Arbeidsmandsforbund.

Utvalget har i perioden fulgt opp arbeidet med ny Nasjonal

transportplan 2022–2033. Vi har deltatt i referansegruppen for NTP, og vært representert på alle regionale møtene mellom styringsgruppen, fylkeskommunene, næringslivet og transportbrukerne.

Viktige saker i perioden har vært:

- Oppfølging av NTP 2022 *Sosiale medier*
LO har 107 000 følgere på Facebook. Det er en liten økning fra 2017. Vi hadde en rekkevidde på 11,8 millioner brukere i løpet av året, hvorav 3,2 millioner var annonsert.
2033, herunder deltakelse på regionale dialogmøter.
- Innspill til statsbudsjettet for 2019.
- Framtidsperspektiver – trender og utviklingstrekk.

Viktige saker fra forbundene:

- Jernbanepakke 4
- EUs mobilitetspakke
- Regionreformen
- Color Line

*** LOs helikopterutvalg**

Industri Energis helikopterutvalg er flyttet til LO, under næringspolitisk avdeling, og består av Industri Energi, Norsk Flygerforbund, Fellesforbundet, Norsk Sjømannsforbund, Norsk Helikopteransattes Forbund, IndustriAll Europa Work Group, Norges Fiskarlag og LO.

Mandat er utarbeidet, og arbeidsfeltet vil omfatte alle nasjonale sivile og militære helikopteroperasjoner. Deltakelsen er også utvidet med nye relevante forbund som Norges offisers- og spesialistforbund, Norsk Sjøoffisersforbund og EL og IT Forbundet.

*** LOs olje- og gassutvalg**

LOs olje- og gassutvalg har avviklet tre møter i 2018. Utvalget opp-

summerer situasjonen i næringen og i de utvalg LO er representert i. Årskonferansen avviklet i Bergen i november, med om lag 180 deltakere.

Utvalget hadde pr. 31.12.2018 følgende sammensetning:

Frode Alfheim, leder, Industri Energi; Inger Hoff og Henrik Solvorn Fjeldsbø; Industri Energi; Mohammad Afzal, Fellesforbundet; Trond Løvstakken og Terje Hansen, EL og IT Forbundet; Ulf Madsen, Forbundet for Ledelse og Teknikk; Geir Hagerupsen, Norsk Sjømannsforbund; Steinar Rindhølen, Norsk Arbeidsmandsforbund; Hans Sande, Norsk Sjøoffisersforbund. Fra LO møter; Cecilie Sjøland; Erik Hamremo; Truls Strand Nilsen; Dag Yngve Johnsen og Olav Lie.

*** LOs nordområdeutvalg**

Utvalget har ikke hatt møter i 2018. LOs nordområdestrategi, som er utgangspunktet for utvalgets arbeid, er fortsatt under revidering.

*** LOs forum for LHBT-personer i arbeidslivet**

Forumet har ikke avholdt møter i 2018.

*** LOs forum for inkludering i arbeidslivet**

Utvalget hadde pr. 31.12.2018 følgende sammensetning: Julie Lødrup, leder, LO; Onur S. Johansen, LO; Tove Rita Melgård og Vegard G. Wennesland, Fellesforbundet; Nina Helland og Arne Geir Mehl, Industri Energi; Sissel Karlsen og Bjørn Anders Jonassen, Norsk Transportarbeiderforbund; Arnstein Aasestrand, Forbundet for Ledelse og Teknikk; Håvard Sivertsen, Postkom; Kai Christoffersen og Hjørdis Henriksen, EL og IT Forbundet; Brede Edvardsen og Terje Mikkelsen, Norsk Arbeidsmandsforbund; Guro Vadstein og Leif

Helland, Norsk Tjenestemannslag; Merete Helland og Ann Elise Hildebrandt, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund; Thore Saugerud og Kathrine Haugland Martinsen, Fellesorganisasjonen; Sissel M. Skoghaug og Moza M. Mwilima, Fagforbundet; Christopher Beckham og Sissel Weholdt, Handel og Kontor; Camilla Lillevold-Øverås og Lise Mensner, Norsk Folkehjelp; Gro Svennebye og Torgrim Kokaas, AOF. Sekretær: Lotte Dåver Østrem, LO.

Forumet har ikke avholdt møter i 2018, da leder har vært ute i fødselspermisjon.

*** Fagligpolitisk utvalg for helse**

Utvalget hadde pr. 31.12.2018 følgende sammensetning: Ingvild Kjerkol, leder, stortingsrepresentant Ap; Kristin Sæther, LO-sekretær; Mette Nord, Fagforbundet; Odd Haldgeir Larsen, Fagforbundet; Sissel M. Skoghaug, Fagforbundet; Kine Asper, Fellesforbundet; Mimmi Kvisvik, Fellesorganisasjonen; Peter Chr. Lehne, Norsk Manuellterapeutforening; Tore Hagebakken, Tuva Moflag, Tellef Inge Mørland, Elise Bjørnebekk-Waagen, stortingsrepresentanter Ap.

Følgende har tiltrådt utvalget, etter avtale: Wegard Harsvik, LO; Gunn Karin Gjøl, Fagforbundet; Hans Martin Aase, Fagforbundets sykehuskontor; Silje Grytten, Karl Kristian Bekeng og Trude Kristin Steen, Ap's stortingsgruppe. Sekretær: Tone Sønsterud, LO.

Utvalget har hatt tre møter i 2018.

Følgende saker har vært på dagsordenen:

- Arbeidstidsutvalgets innstilling med innledning av Siv Karin Kjølmoen, Fagforbundet.
- Krisesituasjonen som oppsto i luftambulansetjenesten i Nord-Norge da det svenske selskapet Babcock SAA overtok tjenesten etter Lufttransport AS, som hadde hatt ansvaret for dette i 25 år. Solberg-regjeringenes behandling av saken var under en enhver kritikk, og det var alvorlig da dette ikke ble definert som en virksomhetsoverdragelse.

- Statsbudsjettet 2019, hovedsaker: sykehusøkonomi, mer kompetanse på ernæring i sykehjemstjenesten, manuellterapiutdanning, kompetansehevning på assistenter uten helsefaglig utdanning, tannhelse og folkehelsesatsing.
- Kommune- og fylkestingsvalget 2019.

Andre innspill:

- Utredning om de sosiale tjenestene innenfor helsesektoren.
- Behov for en helhetlig gjennomgang av prehospitale tjenester.
- Omorganisering/utbygging av Oslo universitetssykehus Ullevål.
- Forslaget i Stortinget om prikker for inndragelse av alkoholbevilgning. Saken skal evalueres fram mot 2021.

Utvalget har fått informasjon om løpende politiske saker, og den politiske situasjonen har vært tema på hvert møte.

*** LOs arbeidsgruppe for barn og unge**

Arbeidsgruppen ledes av LO-sekretær Kristin Sæther, og består ellers av rådgiver Øystein Nilsen fra samfunnspolitisk avdeling, organisasjonsrådgiver Onur Safak Johansen fra organisasjonsavdelingen og representanter fra fire forbund (Fagforbundet, Fellesorganisasjonen, Skolenes landsforbund og Creo).

Arbeidsgruppen er opptatt av temaer knyttet til barn og unge, slik vi også finner dem formulert i LOs handlingsprogram for perioden 2017–2021. Gruppen har kontakter utad bl.a. til Ap's fraksjon i barne-, familie- og kulturkomiteen. I 2018 ble det avholdt tre møter i arbeidsgruppen, og ett møte med fraksjonen.

I 2018 arrangerte arbeidsgruppen to konferanser om temaet «Traumebevisst omsorg», en mindre dialogkonferanse hos LO 20. februar, med i hovedsak eksperter fra barne- og ungdomsfeltet, og LOs årlige konferanse for forebyggende barne- og ungdomsarbeid 14. desember i Oslo Konserthus, den siste med ca. 70 påmeldte deltakere.

*** Fagligpolitisk utvalg for utvikling av barnevernspolitikk**

Utvalget hadde pr. 31.12.2018 følgende sammensetning: Tone Sønsterud, leder, LO; Øystein Nilsen, LO; Kristin Sæther, LO; Kari Henriksen, stortingsrepresentant Ap; Solveig Torsvik, Ap's stortingsgruppe; Kurt Rønning, Fagforbundet; Tonje Wejden, Fellesorganisasjonen. Sekretær: Tone Sønsterud, LO.

Utvalget har hatt to møter i 2017. Mye av arbeidet har foregått via mail og telefon.

Det har vært avholdt fire samråd/rådslag; i Kristiansand, Oslo, Trondheim og Alta med deltakere fra LO, Fagforbundet, Fellesforbundet og Ap.

Hensikten med samrådene var å styrke samarbeidet mellom LO og Arbeiderpartiet på området barns og unges oppvekstvilkår, med fokus på barnevern, og utvikle en god barnevernspolitikk, jf. LOs handlingsprogram: «Alle barn må sikres gode og trygge oppvekstvilkår.»

Arbeidet har resultert i forslag som fremmes i Stortinget, og vil komme opp på det første fagligpolitiske frokostmøtet i 2019. Tema har vært: Brukerperspektiv, struktur, kompetanse, utdanning, rettsikkerhet, forebygging, klasse og sosial ulikhet.

Innledere på samrådene har vært: Merete Saus, førsteamanuensis RKBU Nord og en av forfatterne av *Uttredning om barnevern for den samiske befolkningen, innvandrere og nasjonale minoriteter i Norge. Kompetansehevede tiltak, kunnskapsmiljø og samiske barns særlige rettigheter*; May Liss Nicolaysen, Teisrud KS og prosjektleder for Finnmarks-modellen i Barnevernet; Nina Hermansen, instituttleder barnevern og sosialt arbeid UiT campus Alta; Margrethe Østerhus, ansvarlig for akuttprosjektet i Agder og Arnstein Søiland, Abup. Videre har følgende deltatt: Landsforening for barnevernsbarn v/Ruzzel Solberg; Landsforening for barnevernsforeldre v/Merethe Løland; Mimmi Kvisvik, leder Fellesorganisasjonen; Færderprosjektet v/Lotte Terese Bergan; Stangehjelpa v/Katrine Nygård Wolla; kommuneadvokatene i Trondheim v/Hans Andre Vikheim og Bente Kojan, forsker NTNU sosiale ulikheter / klasseskiller.

*** LOs utvalg for justispolitikk**

Utvalget hadde pr. 31.12.2018 følgende sammensetning: Are Tomasgard, leder, LO; Asle Aase, Norsk Fengsels- og Friomsorgsforbund; Tommy Fredriksen, Norsk Fengsels- og Friomsorgsforbund; Guro Vadstein, Norsk Tjenestemannslag; Kirsten Helene Teige, Norsk Tjenestemannslag; Kjersti Barsok, Norsk Tjenestemannslag; Randi Røvik, Fagforbundet; Jarle Kristoffersen, Fagforbundet, Mimmi Kvisvik, Fellesorganisasjonen; Inger Karseth, Fellesorganisasjonen; Terje Mikkelsen, Norsk Arbeidsmandsforbund; Torbjørn Bongo, Norges offisers- og spesialistforbund, Jan Olav Andersen, EL og IT Forbundet; Renée Rasmussen, LO Stat. Sekretær: Tone Sønsterud, LO

Utvalget har hatt seks møter i 2017. Det har også vært avholdt tre møter med Ap's justisfraksjon, og informasjonsmøter med Norsk Fengsels- og Friomsorgsforbund, Norsk Tjenestemannslag og Fellesorganisasjonen.

Utvalget har jobbet etter overskriften: Trygghet må settes fremst, som en rettesnor for ansvarlig politikk og for et bedre – tryggere – samfunn.

Følgende 12 punkter har vært rettesnor for arbeidet:

- «Ostehøvelkuttene» er et uegnet virkemiddel til å oppnå gevinster i justissektoren, og må avvikles.
- Kriminalomsorgen må tilføres økte ressurser for å kunne løse sitt samfunnsoppdrag.
- Fengsels- og friomsorgsenheter må være riktig dimensjonert ut ifra oppgavene som skal utføres, bemanningen må økes og alle kriminalomsorgens ansattes kompetanse og funksjoner må få økt annerkjennelse.
- Strukturendringer og omorganisering må ha rehabilitering og samfunnstrygghet, ikke ressursreduksjon, som rettesnor.
- Økt satsing på frihetsrelaterte straffer som samfunnsstraff, program mot ruspåvirket kjøring og ungdomsstraff. Revitaliser ambisjonene i Stortingsmelding 37. *Straff som virker* (2007–2008).
- Totalberedskapen må utredes gjennom en offentlig kommisjon.

(Rep.forslag fra Sp, Dok. 8/81 S (2017–2018)).

- Siviltforsvaret må ha økonomi og organisasjon til å ivareta oppgavene over hele landet, i tillegg til at Nasjonalt utdanningssenter for samfunnssikkerhet og beredskap (NUSB) må rustes opp som kompetansesenter.
- Domstolene må tilføres tilstrekkelige ressurser til at saksbehandlingstiden for domstolene blir akseptable og i tråd med Stortingets mål.
- Politiet må kunne tilsette folk med kompetansen som trengs til oppgavene som skal løses. Det er behov for sivilt tilsatte for å løse mange av oppgavene i politiet. Satsingen på cyberkriminalitet, slik som Kripos' cybercrimesenter, er et eksempel på oppgaver som også krever ansatte med annen faglig bakgrunn enn Politihøgskolen.
- Norsk politi skal ikke ha generell bevæpning, men basert på faglige vurderinger kan det på enkelte steder og i tidsavgrensede situasjoner åpnes for bevæpning.
- Sikre en organisering av brann- og redningstjenesten som bidrar til en profesjonalisering av tjenesten, og som samtidig ivaretar kommunenes styring og kontroll.
- Få igangsatt en utredning av brann- og redningstjenesten som tar sikte på å foreta en gjennomgang av tjenestens oppgaveportefølje og ansvarsforholdet til andre nødetater.

Av andre saker kan nevnes:

- Fengselsstruktur i kriminalomsorgen, stenging av Bergen fengsel, avd Osterøy.
- Difis rapport 2017:8 *Evaluering av kriminalomsorgens organisering*.
- Leie av fengselsplasser i Nederland (ble avvirket).
- Objektsikring, nødnett og politireformen.

Statsbudsjettet 2019: utvalget deltok på høring i Justiskomiteen.

Hovedsaker: store utfordringer med regjeringens avbyråkratiserings- og effektivitetsreform (ABE) i hele sektoren. Domstolene, kriminalomsorgen, nedleggelse av fengsler, tiltak for unge straffedømte, kvinners soningsforhold, vold og trusler mot ansatte, politi og påtalemyndighet,

redningstjenesten, samfunnstrygghet og beredskap, etablering av fagskole for brann- og redningspersonell, samlokalisering av nødmeldesentraler, nødnett, fri rettshjelp, voldsoffererstatning og totalberedskap.

To kronikker er skrevet: *Gjengkriminalitet og Regjeringen har mistet kontrollen over justispolitikken.*

LO, sammen med Norsk Fengsels- og Friomsorgsforbund, Fellesorganisasjonen og LO Stat, arrangerte i mars Kriminalpolitisk konferanse på Sundvolden Hotel, med 135 deltakere. Tema var: «Fortsatt verdens beste kriminalomsorg?» og «Straffegjennomføring på de unges premisser».

Utvalget har fått informasjon om løpende politiske saker, og den politiske situasjonen har vært tema på hvert møte.

LO har deltatt på en rekke konferanser og møter. Bl.a. annet «Sårbarhetskonferansen» til Norges Forsvarsforening, «Kunstig intelligens og stordata», arrangert av Forsvarets forskningsinstitutt og Kommunalbankens årskonferanse med tema kommunal beredskap.

*** LOs utvalg for kirkepolitikk**

Utvalget hadde pr 31.12.18 følgende sammensetning: Roger H. Heimli, leder, LO; Anders Hovind, Creo; Arild Sverstad Haug, Fellesorganisasjonen; Arne Løseth, Fagforbundet; Bjarne Kjeldsen, Fagforbundet; Kai Nygård, Fagforbundet; May-Britt Sundal, Fagforbundet; Rakel Malene Solbu, Fagforbundet, Stig Jørund B Arnesen, Fagforbundet.

Sekretær: Tone Sønsterud, LO

Utvalget har hatt to møter i 2018. Det har også vært avholdt et møte med Ap's familie- og kulturfraksjon.

Følgende saker har vært på dagsordenen:

- Verving
- Opplandsprosjektet 2018
- Tariffoppgjøret 2018
- Endringer i kulturområdet for kirkemusikken

- Meldeplikt
- Gravferdsordningen/forvaltningen
- Kirkevalg

Det er utarbeidet utkast til en framtidig kirkepolitikk med hovedfokus på eierskap, råderett over og ansvaret for soknenes kirkebygg, inkludert lovhjemmel for et lokalt kirkelig fellesorgan som kan ivareta arbeidsgiveransvaret for de ansatte i soknet, nærhet mellom lokalkirkens finansieringskilde og soknet/kirkemedlemmet (forslag til ny kirkeordning er ventet fra regjeringen).

Statsbudsjettet 2019: Store utfordringer med regjeringens avbyråkratiserings- og effektivitetsreform (ABE). Budsjettforslaget fra Solberg-regjeringen ville i realiteten betydd en nedbygging av preste-tjenesten og Den norske kirke. Det var ikke avsatt midler til rehabilite-ring av verneverdige kirkebygg, og rentekompenasjonsordningen for større vedlikeholdsprosjekter av kirker var fjernet. Innspillene ble sendt Ap, KrF, SV og Sp. Etter at regjeringspartiene Høyre, FrP og Venstre forhandlet budsjettet med KrF, ble noe av disse kuttene rettet opp.

*** LO Selvstendig**

27. september ble LO Selvstendig lansert. LO Selvstendig skal være et kompetanse- og samarbeidsorgan som skal bidra til å styrke kompetansen og samarbeidet i og mellom LOs forbund for denne medlemsgruppen, samt utvikle tilbudet til selvstendig næringsdrivende medlemmer i LOs forbund. Antallet selvstendig næringsdrivende øker i mange sektorer. Mange av de selvstendige opererer utenfor det organiserte arbeidslivet. Om trendanalyser slår til, vil flere arbeide som frilansere og selvstendige i framtiden. Samfunnsmessig løper vi en risiko om en stor gruppe blir stående utenfor det organiserte arbeidslivet. Det vil alle parter tape på. Derfor er det viktig for LO å engasjere seg for og sammen med frilansere og selvstendig næringsdrivende.

LO Selvstendig arbeider ut ifra tre hovedspor:

Det første er å utvikle et godt og konkurransedyktig medlemstilbud til selvstendige og frilansere. I henhold til vedtatt handlingsplan og kongressvedtak, har det vært nær dialog med SpareBank 1 Forsikring gjennom LOfavør for å utvikle medlemstilbudet for de selvstendig næringsdrivende. På bakgrunn av overnevnte har partene forhandlet fram tilbud knyttet til ansvarsforsikring og ulykkesforsikring. Grunnpakken LOfavør Kollektiv hjemforsikring og tilgang til andre individuelle LOfavør-produkter, er fortsatt en del av det ordinære forsikringstilbudet som allerede gis gjennom avtaler med LOs forbund. Det er ønskelig at LO videre framforhandler flere medlemstilbud til selvstendige medlemmer utover ansvars- og ulykkesforsikring.

Det andre sporet er å kunne tilby god juridisk bistand. LO har lang og bred erfaring innen juridisk bistand, og i 2018 styrket LO sin juridiske avdeling. Nå kan vi også tilby rettshjelp til selvstendig næringsdrivende. Det gjelder for eksempel avtale-/kontraktsrett, opphavs-/ varemerkerett og forsikringsrettslige spørsmål. Vi kan også bistå i trygderettslige spørsmål.

Det tredje sporet er å øke kompetansen og fremme politiske problemstillinger knyttet til selvstendiges arbeidssituasjon og levevilkår.

*** LO for alle**

På LO-kongressen i 2017 ble følgende vedtak nedfelt i LOs handlingsplan:

«LOs mål er å bli den største arbeidstakerorganisasjonen innenfor alle bransjer og yrkesgrupper. Andelen yrkesaktive med høyere utdanning er økende og LO møter sterkere konkurranse fra andre hovedorganisasjoner. Det er et mål å styrke LOs posisjon og innflytelse innenfor denne gruppen.»

Med bakgrunn i dette vedtaket iverksettes prosjektet LO for alle, med mål om å øke organisasjonsgraden blant arbeidstakere med høyere utdanning. LO for alle skal også følge opp kongressvedtaket om å styrke LOs posisjon hos studentene. I dag er kun 13,3 prosent av arbeidstakere med høyere utdanning medlem i et LO-forbund, samtidig

som Unio og Akademikerne vokser 3,25 ganger raskere enn LO. Om LO skal nå målet om å være den foretrukne hovedorganisasjonen også for arbeidstakere med høyere utdanning, må det iverksettes en offensiv overfor disse eksisterende og potensielle medlemsgruppene.

Det ble i mars 2018 satt ned en intern arbeidsgruppe som skulle intensivere arbeidet knyttet til rekruttering av medlemmer med høyere utdanning. Gruppen er nå utvidet, og har representanter fra organisasjonsavdelingen, informasjonsavdelingen og samfunnspolitisk avdeling i LO; distriktskontorene; Fagforbundet; Fellesorganisasjonen; Industri Energi; Skolenes landsforbund; NTL; EL og IT Forbundet; Forbundet for Ledelse og Teknikk og Handel og Kontor. Prosjektet rapporterer til Julie Lødrup, Terje Olsson og Kristin Sæther i politisk ledelse. Arbeidsgruppen har som mål å komme med et forslag til handlingsplan til Sekretariatet i første halvdel av 2019, og iverksette første del av kampanjen i august 2019.

*** LO Kultur**

LO Kultur ble etablert i 2017 som et sekretariatsoppnevnt kompetanse- og samarbeidsorgan som skal bidra til å koordinere forbundenes kulturpolitiske arbeid, og bidra til at forbundene er et synlig, relevant og tydelig alternativ for alle yrkesgrupper innen kunst, kultur og kreative næringer. LO Kultur skal samle og styrke forbund som organiserer de som arbeider innenfor disse sektorene. Utvalget skal være et rådgivende organ for Sekretariatet. I 2018 har utvalget hatt fem møter. I samarbeid med Spekter ble det arrangert en stor kulturdebatt under Arendalsuka. Samarbeidet med Spekter har også resultert i en utredning om kulturinstitusjonenes rolle.

*** LO Ingeniør**

LO Ingeniør er et treårig prøveprosjekt som hadde oppstart i 2014. Fem forbund, Fagforbundet; NTL; Industri Energi; Forbundet for

Ledelse og Teknikk og EL og IT Forbundet, har gått sammen i et fagfellesskap for å synliggjøre og rekruttere flere ingeniører og ingeniørstudenter. Prosjektet ledes av LO. I 2018 har det vært fokus på synlighet, spesielt på studiesteder.

*** Rekrutteringsutvalg arbeidstakere med høyere utdanning**

I utvalget har 11 forbund og LO Stat vært representert. Utvalget jobber etter en handlingsplan med seks satsingsområder: rekruttering av studenter, imagebygging og profilering, faglig fellesskap, utdanning skal lønne seg, synliggjøring av medlemsfordelene og konferanser/kurs.

I 2018 har utvalget diskutert innretningen på prosjekt «LO for alle». Utvalget avholdt to møter i 2018, og arbeidet ble deretter overført til prosjektgruppen LO for alle.

*** Fellesskoleringsrådet (FSR)**

Fellesskoleringsrådet ble vedtatt av Sekretariatet i desember 2014 og etablert våren 2015. Rådet ble i Kongressen 2017 videreført, og består av ni forbundsrepresentanter fra privat og offentlig sektor. I tillegg er LO Stat representert. LO innehar leder, prosjektleder og sekretærfunksjonen. AOF har en observatørplass/-rolle. Rådets formål er å bidra til å styrke fellesskoleringen, herunder toppskolering, MoTo og ungdomskurs. Det er gjennomført fem møter, med god deltakelse, og en studietur til Danmark for å blant annet se på hvordan LO Danmark har bygget opp og lyktes med sin fellesskolering. Under konferansen kom det et forslag om å arrangere en fellesskoleringsuke på Sørmarka. Det ble satt ned en arbeidsgruppe som sydde sammen og la fram et forslag for FSR. Her skal forbundene selv velge hvilke kurs de ønsker å sette opp, og om de har behov for bistand. LO holder i det administrative, politiske debatter og kulturelle innslag. AOF har gjennomført «Historiekurs», finansiert av Fellesskoleringsrådet, men har ikke ferdigutviklet andre kurs for rådet i 2018.

*** LOs maritime utvalg**

Utvalget hadde pr. 31.12.2018 følgende sammensetning:

Hans Sande og Anders Hansson, Norsk Sjøoffisersforbund; Johnny Hansen og Kurt Inge Angell, Norsk Sjømannsforbund; Kine Asper og Jørn Prangerød, Fellesforbundet; Lill-Heidi Bakkerud og Asle Reime, Industri Energi; Peggy Hessen Følsvik, Cecilie Sjøland, Olav Lie og Wenche Thomsen, LO.

Det er avviklet fire møter i utvalget, herav en samling i august. Utvalget har fulgt Color Line-saken, norsk lønn i norske farvann og diskutert utviklingen i havbruksnæringen.

*** LOs stedsutviklingsutvalg**

LOs stedsutviklingsutvalg ble opprettet i 2017 og hadde pr. 31.12.2018 følgende sammensetning: Mats K. Bjørbekk, Fagforbundet; Jens Petter Hagen, Fellesforbundet; Kirsti D. Hansen, Handel og Kontor; Tor Erik Granum, Norsk Tjenestemannslag; Lars Iver Wiig, NNN; Hans Ole Rian, Creo. Fra LO: Julie Lødrup og Camilla Maana.

Utvalget har avholdt fire møter og fulgt vedtatt handlingsplan for 2018.

Viktige saker har vært:

- Organisering av stedsutviklingsarbeid i LO og forbund.
- Dialog med relevante samarbeidspartnere.
- Studietur til Liverpool om tematikken BID-ordning – Business Improvement District.
- Arrangert debatt under Arendalsuka om handelens rolle i framtidens sentrum.
- Studietur til Bodø og Svolvær om tematikken overturisme og forholdet mellom lokalbefolkningen og turister.
- Fulgt områdeløftet Tøyen og etablering av Tøyen torgforening.
- Vedtatt handlingsplan for 2019.

Folkets Hus

Folkets Hus Landsforbund

Forbundsstyret har bestått av:

LO-oppnevnte:

Ellen Stensrud/Kristin Sæther
Per Østvold
Kirsti Mandal
Arnstein Aasestrand

Varamedlemmer:

1. Knut Ringstad
2. Siv Schau
3. Odd Helge Reppe
4. Bjørn Tore Kyllø

Landsmøtevalgte:

Hilde Fismen (nestleder)
Arnt Alsli
Harald Thomas Endresen

1. Liv Krossøy
2. Svein Rønningsveen
3. Aud Ljunggren

Fra 1. november er Kristin Sæther ny styreleder da Ellen Stensrud gikk av med pensjon. Varamedlem Knut Ringstad og Liv Krossøy har møtt fast.

I perioden er det holdt ni styremøter og i alt behandlet 107 saker.

MEDLEMSBEVEGELSE

I 2018 har ett hus meldt seg ut: Folkets Hus Jørpeland. Ett av husene som tidligere ikke hadde eierskap fra arbeiderbevegelsen, Mykleby Samfunnshus, viste seg likevel å ha dette i orden, så da er det fortsatt 88 medlemshus i forbundet.

LANDSFORBUNDETS VIRKSOMHET

Landsforbundets virksomhet har vært ledet av forbundsstyret, og den daglige aktiviteten er styrt av forbundssekretær Morten Berntsen. Han har vært forbundsstyrets sekretær og saksbehandler. Det er opprettet et arbeidsutvalg (AU) som består av leder, nestleder og forbundssekretæren, som forbereder sakene til styret.

Sekretæren har i 2018 hatt flere møte- og reiseoppdrag, 28 i alt. Disse har i hovedsak bestått av årsmøter og jubileer. Det har også vært konkrete lokale saker som medlemshusene har ønsket en bredere diskusjon om, sammen med Landsforbundet. Landsforbundets virksomhet har vært utført i henhold til planer og budsjett for 2018. Foruten vanlig administrativ og organisasjonsmessig virksomhet, samt saker tilknyttet Folkets Hus Fond, har arbeidet i stor grad vært rettet mot å opprettholde kontakten med medlemshusene. En viktig og kontinuerlig oppgave har også vært å etablere kontakt med Folkets Hus og Samfunnshus hvor kommunikasjonen har vært dårlig, samt å holde tett kommunikasjon med låntakere som i perioden har hatt problemer av ulik karakter.

Folkets Hus i Sauda har vært stengt i et par år på grunn av rehabilitering. Her hadde kommunen, fagbevegelsen, lokalt næringsliv og Saudas befolkning gått sammen om å restaurere det gamle Folkets Hus, samt å bygge på et tilbygg. I dag framstår det nye bygget som et flott kulturhus og Folkets Hus i Sauda, og ble åpnet 20. september.

I begynnelsen av oktober ble det avholdt regionkonferanse for våre Folkets Hus og Samfunnshus i Trøndelag, Nordland, Troms og Finnmark, med 13 deltakere fra 9 hus. Folkets Hus Østre Jevnaker i Oppland var 13. oktober 100 år, og Folkets Hus på Ski i Akershus feiret 100-årsjubileum 20. oktober.

MEDLEMSHUSENES INVESTERINGER/BYGGGARBEIDER

Det har også i år vært utført en rekke utbedringer og reparasjoner og vedlikehold på medlemshusene. Noen ved hjelp av Folkets Hus Fond, men flere har også brukt av egne midler. Utlånet fra Folkets Hus Fond har for 2018 vært på kr 8 300 000,-. Lån er gitt til Folkets Hus Drammen i Buskerud (kr 6 000 000,-), Folkets Hus Gråberg på Elverum (kr 2 000 000,-) og Hedmark og Folkets Hus Kjelsås i Oslo (kr 300 000,-). Lånene til FH Kjelsås og Gråberg vil bli utbetalt i 2019. Det er fortsatt lav rente i fondet. Fondets rentesats har i beretningsåret vært 2,0 % p.a.

DOKUMENTASJONS- OG UTSMYKKINGSFONDET

Fondets avkastning for 2017 var kr 18 794,-. Dette dannet grunnlaget

for beløpet som ble utbetalt i 2018. Det kom inn én søknad. Samfundshuset i Kirkenes søkte om midler til en pamflett om husets historie, og fikk bevilget inntil kr 10 000,-.

NORDISK SAMARBEID

Det nordiske samarbeidet har utviklet seg ytterligere gjennom året. Det er etablert et forum for store hus sammen med Folkets Hus och Parker i Sverige og Folkets Hus Forbund i Finland.

REGNSKAPET

Folkets Hus Landsforbund er en landsomfattende fellesorganisasjon av Folkets Hus / Samfunnshus og har sitt kontor i Folkets Hus i Oslo. Forutsetningen for fortsatt drift er til stede, og regnskapet for 2018 er satt opp ut fra denne forutsetning.

Folkets Hus Fond

Fondets eiendeler var pr. 31.12.18 kr 142 945 333,-. Av dette utgjør kr 78 103 860,- pantelån til medlemsorganisasjoner i Folkets Hus Landsforbund.

Styret i Folkets Hus Landsforbund innstiller overfor Sekretariatet i saker vedrørende Folkets Hus Fond. I beretningsåret er det kommet inn og behandlet tre lånesøknader.

Det er kommet søknad fra: Folkets Hus Drammen på kr 6 000 000,-, Folkets Hus Kjelsås på kr 300 000,- og fra Folkets Hus Gråberg i Elverum på kr 2 000 000,-.

Det er innvilget lån for til sammen kr 8 300 000,-. Innvilget beløp for 2018 er kr 7 542 500,- mer enn i foregående år.

Foruten søknader om lån, er det behandlet to søknader om rente- og avdrags utsettelse for inntil 6 måneder.

Renten på lån i Folkets Hus Fond ble 01.04.2012 regulert til 2,0 %, og har vært uendret siden.

Avkastningen i 2018 utgjorde kr 2 126 666,-.

Driftsresultatet i Folkets Hus Fond er for 2018 kr -316 188,-.

Administrasjon

Ledelsen

LOs LEDELSE MED ARBEIDSFORDELING:

Hans-Christian Gabrielsen, LO-leder

Daglig ledelse, samordning og strategiutvikling, fagligpolitisk samarbeid, tariffpolitikk, næringspolitikk, internasjonal politikk, NFS (Nordens Faglige Samorganisasjon), DEFS (Den europeiske faglige samorganisasjon), ITUC (International Trade Union Confederation), SAMAK (Arbeiderbevegelsens nordiske samarbeidskomité).

Peggy Hessen Følsvik, 1. nestleder:

LO-lederens stedfortreder, tariffpolitikk, hovedavtalene privat sektor, pensjonspolitikk privat/offentlig, LO Luftfart, Fellestiltakene LO-NHO, LO-Virke, LO-Samfo, internasjonalt faglig arbeid (NFS, DEFS, SAMAK), samarbeidet mellom LO og sjøfartsorganisasjonene.

Roger Haga Heimli, 2. nestleder:

Arbeidsmiljø, Inkluderende arbeidsliv (IA-avtalen), arbeidstid, tariffpolitikk. Hovedavtalene i LO Kommune, LO Stat, Kirkens Arbeidsgiverforening, styring/forvaltning offentlig sektor, digitalisering, boligpolitikk, samferdsel, bedriftsdemokrati, internasjonalt solidaritetsarbeid, distriktssekretærene i LO, LOs ansatte på anlegg.

Julie Lødrup, førstesekretær:

Høyere utdanning, forskning, grunnskole, etter- og videreutdanning, selvstendig næringsdrivende, stedsutvikling (tjenesteytende sektor, reiselivspolitikk), kultur og idrett (kultur som næring), likestilling mellom kvinner og menn, etnisk likestilling, antirasistisk arbeid, LHBT-rettigheter og likestilling i arbeidslivet, ILO, FNs arbeidslivsorganisasjon.

Are Tomasgard, LO-sekretær

Nærings- og industripolitikk, olje og gass, energi, bergverk, miljø og klima, virkemiddelapparatet, Forsvaret, kriminal- og justispolitikk, næringsrettet forskning, samfunnsberedskap.

Trude Tinnlund, LO-sekretær

LOs administrasjon/personal, arbeidsmarkedspolitikk, sosial dumping og arbeidslivskriminalitet, arbeidsinnvandring, fag- og yrkesopplæring, sosialpolitikk.

Terje Olav Olsson, LO-sekretær

Organisasjon, rekruttering, medlemsfordeler, LOs økonomi, fiskeripolitikk, trygdeoppgjøret, nordvest-Russland, BASTUN (Baltic-Sea Trade Union Network).

Kristin Sæther, LO-sekretær

Helsepolitikk, seniorpolitikk, student- og elevmedlemskap, ungdomsarbeid, rekruttering ungdom, barnehage, barnevern, ruspolitikk.

I forbindelse med Julie Lødrups fødselspermisjon ble følgende oppgaver fordelt for perioden 01.01.–12.08. 2018;

Roger H. Heimli – styreleder Sørmarka

Are Tomasgard – LO Selvstendig

Kristin Sæther – LOs kulturutvalg, LO Kultur og Rekrutteringsutvalget for høyere utdanning

Administrasjonsavdelingen

Ny administrasjonsavdeling ble opprettet 1.10.18, med lokasjon i 7. etg.

Avdelingen har 19 medarbeidere og ledes av Gunn Kristoffersen.

Administrasjonsavdelingen er serviceavdeling for LOs egen organisasjon, og skal bidra til at organisasjonen fungerer helhetlig og effektivt.

Avdelingen har, innenfor gitte rammer og retningslinjer fra LOs valgte ledelse, ansvar for:

- Administrativ ledelse og rutiner
- Tilrettelegging for LOs politiske ledelse
- LOs vedtektsfestede beslutningsorganer
- Kontor- og møteadministrasjon
- Arkiv- og dokumentbehandling
- Reiseavtaler
- Leverandøravtaler
- Innkjøp
- Eiendom
- Vedlikehold
- Fellestjenester og drift, inkludert sentralbordtjenester, servering og renhold
- Digitalisering og utvikling
- Beredskap

SERVICESEKSJONEN

Ved årsskiftet har seksjonen 11 budsjetterte stillinger.

Oppgavene består av service til alle brukerne i LO. Seksjonens ansvarsområde omfatter møterom, servering, byggteknisk, vedlikehold, eiendomsforvaltning, renhold, internpost, logostikk/innkjøp i LO, mobiltelefoner og maskinparken i LOs lokaler. Ansvar for bilene i LO. Ansvarlig for utbygging/utbedring i LOs lokaler.

Økonomiavdelingen

Etter intern omorganisering i 2018, ble seksjonen service tilbakeført til nyopprettet administrasjonsavdeling 1.10.18. Tidligere IKT-seksjon ble opprettet som ny avdeling fra 1.7.18. Avdelingen ledes av økonomisjef Siv Schau. Ved årsskiftet 2018/2019 besto avdelingen av 13 medarbeidere.

Avdelingen har følgende ansvarsområder:

Regnskap

Ansvar for all regnskapsførsel, fakturering, rapportering, avstemming og kontroll i LO sentralt og for LOs distriktskontorer, Arbeiderbevegelsens Arbeidsgiverforening og øvrige fond LO har regnskapsansvaret for. Regnskapsfunksjonen har også ansvaret for alle refusjoner, reiseoppgjør og for LOs budsjett.

Lønn

Ansvar for lønnsutbetalinger, innberetning, kontroll, avstemming og offentlig rapportering for LO og Arbeiderbevegelsens Arbeidsgiverforening.

LOfavør

Ansvar for økonomisk oppfølging innen LOfavør, samt oppfølging av noen av leverandøraftalene innenfor konseptet. Avdelingen har en deltaker i Bank- og forsikringskomiteen. I Fellesutvalget har avdelingens deltaker observatørstatus.

Utdanningsfondet

Avdelingen har ansvar for administrasjon, behandling og utbetaling av stipendsøknader, samt regnskapsførsel av Utdanningsfondet. Vi innehar også sekretærfunksjonen i fondet.

Rådgivning til LOs forbund

Hovedoppgavene er å utføre økonomiske tjenester i forbundene etter den eksterne revisjonens faglige retningslinjer, samt økonomisk gjennomgang av andre oppdrag som ikke er underlagt den eksterne revisjon. Det blir i tillegg utført ulike tjenester overfor oppdragsgivere, herunder regnskapsrådgivning, innberetning, internkontroll, attestasjonsoppgaver, avstemming, avdelingsregnskap og årsregnskap m.m.

Internasjonal aktivitet

Hovedansvar innen kontroll og oppfølging av LOs internasjonale

virksomhet. Budsjett og rapportering er også en del av dette ansvarsområdet.

Inn- og utbetalinger fra lokale ledd

Avdelingen har ansvaret for den delen av dette systemet som fordeler kontantstrømmen mellom de enkelte fagforeninger og inn i LO lokalt (LO i/på). Dette innebærer fakturering, innbetalinger og oppfølging av de enkelte foreningene, utbetaling til lokal LO og avstemming av reskonto i denne forbindelse.

Øvrig virksomhet

Avdelingen har sekretærfunksjonen i LOs OU-fond og LOs kontrollkomité. Andre oppgaver er bl.a. diverse oppfølging mot SpareBank 1 Gruppen og oppfølging av forsikringsavtaler (ikke personalforsikringer).

Kapitalforvaltning

Løpende forvaltning av LOs kapital i samarbeid med LOs investeringskomité og LOs ledelse.

Rådgivning til LOs ledelse

Rådgivning til LOs ledelse i relevante økonomiske spørsmål.

Folkets Hus Landsforbund

Rådgivning overfor de enkelte Folkets Hus, budsjett og regnskap for Folkets Hus Landsforbund og Folkets Hus Fond, samt forberedelse av saker til styret i Landsforbundet. Forbundssekretæren er underlagt økonomiavdelingen, og har det daglige ansvaret for drift av landsforbundet.

Personal- og utviklingsavdelingen

Personal- og utviklingsavdelingen skal bidra til å oppfylle LOs hovedmål gjennom effektiv utvikling og bruk av organisasjonens ressurser med fokus på tydelig ledelse, personal- og organisasjonsut-

vikling og HMS. Personal- og utviklingsavdelingen ledes av Elling Sørum, og hadde ved utgangen av 2018 til sammen fem ansatte. Fram til 30. september 2018 var arkivet en del av avdelingen.

Personal- og utviklingssjefen utøver på vegne av LO-leder arbeidsgiverrollen i LO.

Avdelingens arbeidsområder:

- Overordnet personalpolitikk – strategier, handlingsplaner og utviklingsarbeid
- Organisasjonsutvikling
- Tilsetting og rekruttering
- Lønns- og arbeidsvilkår
- Forsikrings- og pensjonssaker
- Oppfølging av individuelle personalsaker
- Lønns- og personalsystemer
- Arbeidstidsordningen
- HMS / følge opp LOs IA-avtale
- Kompetanseutvikling og introduksjonskurs for nyansatte
- Lederstøtte og lederutvikling
- Partsamarbeid med HK-klubben
- Lærlinger
- GDPR
- Velferdsordninger for ansatte
- LOs pensjonister

LO er en godkjent lærebedrift. Personal- og utviklingsavdelingen har det overordnede ansvaret for alle lærlinger i LO. LO samarbeider med AOFs opplæringskontor i faglig oppfølging av LOs lærlinger. I løpet av 2018 har LO hatt lære plasser i kontor og administrasjonsfaget fordelt som følger: to lærlinger i Trøndelag, én lærling i Østfold, én lærling i Oslo/Akershus og én lærling i Møre og Romsdal. IKT-avdelingen har hatt to lærlinger i IKT-servicefaget.

ÅRSVERK

Ved utgangen av 2018 var det i alt 260 årsverk, (inkludert de 8 i LOs valgte ledelse), i LOs administrasjon.

HELSE-, MILJØ- OG SIKKERHETSARBEID (HMS)

I 2018 er det er jobbet videre med implementeringen av EUs nye personvernforordning (GDPR). Personopplysninger og behandlingsaktiviteter er kartlagt for alle avdelinger og distriktskontorer, det er gjort risikovurderinger og det er arbeidet med rutiner. Det er også arbeidet med å få på plass personvernerklæringer og databehandleravtaler i hele virksomheten. Avdelingen har jobbet med å følge opp sekretariatets vedtak om regionalisering som følge av den vedtatte regionreformen, der LOs distriktskontorer skal bli regionkontorer. Avdelingen har jobbet med forberedelser og med å få en god prosess for de ansatte som berøres. Høsten 2018 ble det gjennomført en arbeidsmiljøundersøkelse. Resultatene er lagt fram for LO samlet og for distriktskontorene samlet. Oppfølging av tiltak for å utvikle og bevare et godt arbeidsmiljø gjøres i avdelingene og på distriktskontorene til LO utover i 2019.

Sykefraværsprosenten i LO for 2018 var 5,35 prosent. I 2017 var sykefraværet 4,23 prosent.

ARBEIDSMILJØUTVALGET (AMU) 2018

Det ble holdt seks møter i Arbeidsmiljøutvalget i 2018.

I 2018 hadde arbeidstakersiden ved hovedtillitsvalgt Raymond Alstad ledervervet i AMU.

AMU utarbeider egen årsrapport for 2018 som går til LOs sekretariat.

LO SOM IA-VIRKSOMHET

LOs IA-utvalg er et underutvalg av AMU, og fagansvaret ligger hos personal- og utviklingsavdelingen. I 2018 ble det holdt ett møte i IA-utvalget i tillegg til månedlige møter i et arbeidsutvalg som jobber med konkret oppfølging og tilrettelegging for sykmeldte.

IA-utvalget har i 2018 har jobbet med å følge opp IA handlingsplan. Arbeid med ny handlingsplan ble utsatt i påvente av ny sentral IA-avtale. Det er lagt stor vekt på forebyggende arbeid og tilretteleg-

ging for de som har eller får redusert arbeidsevne, IA-utvalget har vært representert i AMUs møter for rapportering av sykefravær, og leverer en egen årsrapport til AMU.

INTEGRERING OG LIKESTILLING I LO I 2018

LO har et systematisk arbeid innenfor likestilling og integrering og jobber aktivt for å fremme likestilling og hindre diskriminering. I LO skal ingen urimelig forskjellsbehandles eller oppleve negativ behandling på grunn av kjønn, graviditet, permisjon ved fødsel eller adopsjon, omsorgsoppgaver, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk, alder og andre vesentlige forhold ved en person. Likestillingsperspektivet vurderes i alle saker. Ved rekruttering av nye medarbeidere er vi opptatt av likestilling, inkluderende arbeidsliv og mangfold gjennom hele prosessen. LO utarbeider en årlig likestillings- og integreringsrapport. Det ble satt ned et arbeidsutvalg av AMU som jobbet med LOs varslingsrutiner og etiske retningslinjer. I arbeidet med disse sakene har man vært opptatt av å lage klare retningslinjer mot trakassering og seksuell trakassering og oppfølging av slike saker, og gode varslingsrutiner. LO jobber videre med å følge opp #metoo-rapporten om arbeid mot seksuell trakassering i fagbevegelsen, som ble lagt fram for LOs sekretariat i oktober 2018.

IKT-avdelingen

IKT-seksjonen ble 1. juli 2018 skilt ut som egen avdeling. IKT-avdelingen består av IKT-leder, IKT-konsulent samt to IKT-læringer.

IKT-lærling

Vår nyeste IKT-lærling startet opp i august 2018 og vil ha avsluttende prøve i mai/juni 2020. Vi har nå to læringer på overlapp.

Sentralbord

To sentralbordstillinger er overført til administrasjonsavdelingen.

Telefoni

Avtalen med Telenor er reforhandlet med en besparelse på ca. kr 1 900 000 for de i fagbevegelsen som benytter seg av denne avtalen. Dette tilsvarer 24 prosent kostnadsreduksjon.

Ny driftsavtale

Ny driftsavtale for 36 måneder er tegnet med Visolit (tidligere Telecomputing). Vi var oppe på ny løsning 4. juni 2018. Dette innebar helt ny teknisk plattform både på server og pc. Alt av fagapplikasjoner ble også oppgradert/løftet til siste compatible versjoner. Dette gir en årlig besparelse for LO på ca. kr 2 100 000,-. I tillegg har vi nå en oppgradert og moderne plattform.

Office 365

I forbindelse med oppgradering av Office 365 er det satt i gang et løp for innføring og opplæring i de nye verktøyene i Office 365-pakken (Teams, Sharepoint, OneDrive m.m.). Dette er et prosjekt som involverer alle i LOs administrasjon og løper 1. halvår 2019.

Kopi/print

Det er satt i gang arbeid med utskifting av kopi-/printpark så snart som mulig i 2019, og første møte med aktuelle leverandører er gjennomført.

Juridiske systemer

Det er igangsatt prosjekt for bedre samhandling. Dette inkluderer Office 365, iPad i retten og opplæring. Arbeidet med en eventuell oppgradering/bytte av Advisor er startet.

Aktørportalen / digitale domstoler er også tatt i bruk.

Talegjenkjenningsprogram Tuva fra Max Manus er tatt i bruk.

Blanketter/tariffavtaler

Det er jobbet mye med å digitalisere og få bedre flyt i søknadsprosesser slik at forbund kan gjøre dette elektronisk, direkte i en nettportal. Pilotbruker/forbund skal etter planen ta dette i bruk i løpet av 2019 så fort hvert enkelt skjema er klart.

Informasjons- og rådgivningsavdelingen

Informasjons- og rådgivningsavdelingen har ansvaret for LOs kommunikasjonsvirksomhet, strategisk og operativt, og ledes av Jenny Ann Hammerø.

Avdelingens arbeidsområde omfatter presse- og samfunnskontakt, strategisk rådgivning for LO-ledelsen, profilering av LO og LOs hovedsaker, samt LOs internett- og intranettside, aktiviteter på sosiale medier og samarbeidsavtalen med Norges Skiforbund Hopp.

Avdelingen driver utredningsarbeid på det informasjonsstrategiske området, og produserer informasjonsmateriell, taler, kronikker, uttalelser, presentasjoner med videre.

Avdelingen har ansvar for kontakten med mediestiftelsen LO Media og LOs forening for fagblad og informasjon (LOFF). Videre har avdelingen oppgaver i forhold til rådgivning og praktisk oppfølging av det fagligpolitiske samarbeidet og SAMAK.

Avdelingen hadde 16 medarbeidere i 2018, inkludert én medarbeider i permisjon.

Forhandlings- og HMS-avdelingen

Forhandlings- og HMS-avdelingen har 21 medarbeidere, hvorav 8 ansatte har arbeidsplass utenfor Folkets hus i Oslo, knyttet til store anlegg. Avdelingen ledes av Knut Boddington, nestleder Geir Høibråten og fagsjef HMS, Wenche Thomsen. I tillegg er det én anleggssekretær med kontor i Bergen og én offshoresekretær med kontor i Stavanger.

Avdelingens hovedarbeidsområder er:

- Tariffoppgjør – tariffpolitikk og tvistebehandling
- Overenskomster
- Blanketter
- Overenskomstopprettelser – tvistebehandling
- Hovedavtalene
- Sosial dumping

- Vikarbyråer – bemanningsforetak
- Bedriftsdemokrati og samfunnsansvar
- Omstilling
- Organisasjonskomiteen – grenseavtaler mellom forbundene
- Arbeidstidsordninger
- Oppfølging og utvikling av arbeidsmiljøloven
- Arbeidsmiljøspørsmål, herunder bistand til forbund
- Arbeidstid og helse
- Arbeidsmiljøforskning
- Regelverksarbeid innen arbeidsmiljøområdet
- IA-avtalen
- Sykefraværprosjektet NHO-LO
- Alkohol- og narkotikaspørsmål i arbeidslivssammenheng
- Kjemisk-fysisk arbeidsmiljø
- Bedriftshelsetjeneste og arbeidsmedisin
- Personvern i arbeidslivet
- Store utbyggingsanlegg – LO-koordinatorer
- Offshore-kontor i Stavanger

Avdelingens arbeid i 2018 er beskrevet under de forskjellige kapitlene i beretningen.

Internasjonal avdeling

Avdelingen har hatt 14 stillinger fordelt på avdelingsleder, nestleder, ni rådgivere og tre kontoransatte. Avdelingen ledes av Vidar Bjørnstad. Den er organisert i to seksjoner: Internasjonal Faglig Solidaritet (IFS), som arbeider med utviklingsspørsmål og internasjonalt faglig solidaritetsarbeid, og Europa-seksjonen, som ivaretar politiske saker angående Europa og prosjektarbeid i Russland og Sentral- og Øst-Europa. Arbeidsoppgavene omfatter i tillegg generelle utenrikspolitiske spørsmål, ILO-, EFTA, WTO-, FN-, ITUC-, DEFS- og NFS-saker. Andre saker er likestilling, bedrifters samfunnsansvar og forsvars- og sikkerhetsspørsmål.

LOs BRUSSEL-KONTOR

LO har siden 1991 hatt et eget kontor i Brussel som holder til i det internasjonale fagforeningshuset. Kontoret har to ansatte, én leder og én rådgiver. Kontoret har til oppgave å følge EØS-samarbeidet og delta i arbeidet til DEFS, samt tilrettelegge besøk for fagorganiserte i Norge. Det har vært en rekke besøk, deriblant flere forbundsstyrer.

Organisasjonsavdelingen

Avdelingen skal dekke LOs organisasjonsarbeid «fra A til Å». Avdelingens ledelse består av avdelingsleder Bård Nylund, avdelingsnestleder Gro Bratteli Jamholt og avdelingssekretær Gro Dahl Andersen.

Avdelingen besto fram til 1. oktober også av administrasjonsseksjonen, som nå tilhører den nyopprettede administrasjonsavdelingen. Avdelingen har ansvaret for LOs egen organisasjon, medlemsutvikling, organisasjonsutvikling, ungdomsarbeid, medlemsfordeler (LOfavør) og LOs student- og elevmedlemsskap, rekruttering, mangfold og inkludering, medlems- og tillitsvalgtskolering, kultur og selvstendig næringsdrivende.

Avdelingen har 15 medarbeidere fordelt på 15 årsverk. Avdelingen jobber tett sammen med LOs 26 fagforbund, LOs 17 distriktskontorer og 105 lokalorganisasjoner.

Avdelingen har sekretariatsfunksjon for følgende utvalg og arbeidsgrupper:

- LOfavør – Utvalg: Bank- og Forsikringskomiteen
- LOfavør – Utvalg: Administrasjonen
- LOfavør – Utvalg: Ledergruppen
- LOfavør – Utvalg: Leverandørkomiteen
- Fellesutvalget
- Koordineringsutvalget for verving og medlemsservice
- LOs utvalg for rekruttering av arbeidstakere med høyere utdanning
- LOs ungdomsutvalg
- LOs forum for inkludering i arbeidslivet

- LOs forum for LHBT-personer i arbeidslivet
- LO Selvstendig
- LO Luftfart
- LO Ingeniør
- LO Kultur
- LO IKT
- Fellesskoleringsrådet
- Medlemsbevegelser
- Nordisk organisasjonsnettverk

Juridisk avdeling

Juridisk avdeling, Oslo, har hatt 37 ansatte: 24 advokater og 12 advokatassistenter, samt leder advokat Atle Sønsteli Johansen, nestleder Håkon Angell, nestleder Karen Sophie Steen og Marianne Johansen.

Regionkontoret for Midt-Norge har tre advokater, to advokatassistenter og én advokatsekretær. Kontoret ledes av advokat Karl Inge Rotmo. Kontoret har flyttet til nye lokaler i Folkets Hus.

Regionkontoret i Hordaland har én advokat og én advokatassistent. Kontoret flyttet til nye lokaler i Lars Hillesgate 19, samlokalisert med LO Hordaland og LOs anleggskontor.

Regionkontoret i Rogaland har én advokat og én advokatassistent.

Det årlige arbeidsrettskurset for tillitsvalgte ble avholdt 20.9.18 med 231 deltakere. Avdelingen har også holdt en rekke foredrag for LO-skolen, kurs ifb. med arbeidsrettsmodulen, enkelte foredrag for forbund/tillitsvalgte, Fafo, og for Advokatforeningen/Juristforbundet/Juristenes Utdanningssenter.

Ved årsskiftet 2017/2018 var 1154 saker til behandling, og i 2018 kom det inn 1112 nye saker. Pr. årsskiftet 2018/2019 har avdelingen 1240 saker under behandling (omfatter også regionkontorene i Midt-Norge, Rogaland og Hordaland), av disse 146 rettssaker.

Sakene er pr. årsskiftet 2018/2019 fordelt slik:

Kollektivsaker 150 (8 rettssaker), individuelle 906 (208 rettssaker),

hvorav 437 yrkesskadesaker (28 rettssaker), organisasjon/administrasjon 172 og 2 internasjonale.

Foredrag, e-post-henvendelser, spørsmål på vakttelefon og interne eller eksterne henvendelser og spørsmål, registreres ikke som egen sak. Saker som omfatter nedbemanning mv. registreres som én sak, uavhengig av om saken omfatter mer enn én arbeidstaker.

Advokatassistentene har hatt 261 selvstendige assistentoppgaver til behandling.

Tilkjente saksomkostninger til forbundene i 2018 var på 14,7 mill. (adv. 14,5 mill. / assistenter kr 208 000). Idømte saksomkostninger er ca. 2,4 mill.

Samlet erstatningsutbetaling fra yrkesskadeforsikringen til LOs medlemmer som har fått bistand fra avdelingen i yrkesskadesaker, utgjorde i 2018 ca. 54,1 millioner, i tillegg kommer utbetalinger fra NAV/folketrygden og andre forsikringsordninger.

Det er ført 45 saker for de ordinære domstoler som har endt med dom, 27 av sakene ble vunnet, en delvis vunnet og 17 ble tapt.

LOs juridiske avdeling har hatt én sak for Høyesterett (partshjelp LO og NFF), omtalt i beretningen. Det er ført sju saker for Arbeidsretten i 2018 som endte med dom eller kjennelse, tre av sakene ble vunnet, to ble delvis vunnet, og to ble tapt.

Samfunnspolitisk avdeling

Samfunnspolitisk avdeling ledes av sjeføkonom Roger Bjørnstad. Avdelingen er fagavdeling for blant annet økonomisk politikk, arbeidsmarked og sysselsetting, skatt, utdanning og forskning, velferd, lønns- og inntektsforhold, pensjon og trygd, og har koordineringsansvar for likestillingsarbeidet.

Ved slutten av 2018 hadde avdelingen 15 medarbeidere: leder, nestleder, utredningsleder, sju spesialrådgivere, to rådgivere, én seniorrådgiver og to avdelingssekretærer.

Avdelingen har hatt sekretærfunksjon for følgende utvalg i LO:

- Inntektspolitisk utvalg
- Samarbeidskomiteen LO-Ap
- Fagligpolitisk utvalg for helsepolitikk
- LOs utdanningspolitiske arbeidsgruppe
- LOs forskningspolitiske forum
- Fagligpolitisk NAV-gruppe
- LOs utvalg for utvikling av barnevernspolitikk
- LOs utvalg for kirkepolitikk
- LOs utvalg for justispolitikk

Avdelingen har representert LO internasjonalt i:

- Den europeiske faglige samorganisasjon:
- Komiteen for sysselsetting og økonomisk politikk
- Trade Union Advisory Committee (Fagbevegelsens kontaktorgan i OECD):
- Økonomisk politikk-komité

Avdelingen har ellers representert LO i bl.a.:

- Det tekniske beregningsutvalg
- Programstyret i VAM (Velferd, arbeidsliv og migrasjon) i Norges forskningsråd
- Statistikklovutvalget
- Kompetansebehovsutvalget

De mest sentrale arbeidsområdene har i 2018 vært pensjon, sysselsetting, kompetanse, inntektsoppgjør og økonomisk politikk.

Avdelingen har i 2018 produsert 6 Samfunnsnotater i tillegg til den ellers løpende utredningsvirksomhet.

Næringspolitisk avdeling

Næringspolitisk avdeling har ved utgangen av året 14 medarbeidere, hvorav én har kontor i Bodø. Avdelingens ledelse består av avdelingsleder Kenneth Sandmo, avdelingsnestleder Tor Jørgen Mentzoni Lindahl og avdelingssekretær May Iren Julsrud.

Avdelingen har det faglige ansvaret for LOs næringspolitikk, herunder industri, næringsrettet forskning, innovasjon, digitalisering, olje og gass, infrastruktur, tjenesteytende næringer, forsvarspolitik, omstilling, bærekraftig utvikling / klima, Hovedorganisasjonenes Fellestiltak LO/NHO og LO/Virke.

Avdelingens medarbeidere er representert i flere styrer, råd og utvalg både i offentlig regi og internasjonalt. Avdelingen har omfattende kontakt med politiske miljøer både i Stortinget og departementer, samt Innovasjon Norge, Siva og Norges forskningsråd. Avdelingen har et godt samarbeid med NHO og flere av NHOs landsforeninger innenfor avdelingens ansvarsområde.

Representasjon

Styrer, råd og utvalg

Advokatforeningens kvinneutvalg:

Medlem: Tina Storsletten Nordstrøm.

Agenda – Styret:

Medlem: Hans-Christian Gabrielsen. Varamedlem: Wegard Harsvik.

A-MED (bedriftshelsetjenesten):

Styremedlem: Elling Sørum og Olav Lie.

AksjeNorge – Styret:

Medlem: Kjetil Staalesen.

Ankenemnda for sykepenger i arbeidsgiverperioden:

Medlem: Mai Vo. Varamedlem: Kristin Bomo.

AOF – Styret:

Leder: Terje O. Olsson. Varamedlem: Kristin Sæther.

AOF – Kontrollkomiteen:

Leder: Julie Lødrup.

AOF – Opplæringskontoret:

Medlem: Heidi Ulsness.

AOF – Valgkomiteen:

Leder: Trude Tinnlund.

Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek – Representantskapet:

Medlem: Kine Smith Larsen. Varamedlem: Jenny Ann Hammerø.

Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek – Styret:

Leder: Ståle Dokken. Varamedlem: Gro Bratteli Jamholt.

Arbeiderbevegelsens Arbeidsgiverforening (AAF) – Styret:

Leder: Trude Tinnlund.

Arbeiderbevegelsens Folkehøgskole Ringsaker AS:

Styreleder: Kristin Sæther. Medlem: Odd Erik Kokkin. Varamedlemmer: Kjetil Staalesen og Rune Bugten.

Arbeiderbevegelsens nordiske samarbeidskomité (SAMAK) – Ordførergruppen:

Medlemmer: Hans-Christian Gabrielsen, Peggy Hessen Følsvik, Roger H. Heimli og Julie Lødrup.

Arbeiderbevegelsens nordiske samarbeidskomité (SAMAK) – Parti- og LO-sekretærgruppe:

Medlem: Wegard Harsvik.

Arbeiderbevegelsens nordiske samarbeidskomité (SAMAK) – Valganalysegruppe:

Medlemmer: Wegard Harsvik og Magne Svendsen.

Arbeiderpartiets sentralstyre:

Medlem: Hans-Christian Gabrielsen.

Arbeidslivets kompetansesenter for rus- og avhengighetsproblematikk (Akan):

Nestleder: Kristin Sæther. Varamedlem: Tor Idar Halvorsen.

Arbeidslivs- og pensjonspolitisk råd:

Medlem: Peggy Hessen Følsvik. Varamedlem: Roger H. Heimli.

Arbeidsgruppe for likestilling under Arbeidslivs- og pensjonspolitisk råd:

Medlem: Synnøve Konglevoll.

Arbeidsgruppe for økt organisasjonsgrad (LO, YS, Unio, Akademikerne):
Medlemmer: Arvid Ellingsen og Bård Nylund.

Arbeidsgruppe om permitteringsordningen (ASD):
Medlem: Maria Walberg.

Arbeidsgruppe «Samfunnsdebatten – samarbeid mot svart økonomi:
Medlem: Jonas Bals.

Arbeidsgruppe – Utdanning og kompetanse (TUAC):
Medlem: Liv Sannes.

Arbeidsgruppe – Økonomisk politikk (TUAC):
Medlem: Roger Bjørnstad.

Arbeidstakerorganisasjonenes rådgivende komité til OECD/TUAC – Arbeidsgruppe for retningslinjer om flernasjonale selskaper:
Medlem: Gro Granden.

Arbeidstilsynet – Referansegruppe for godkjenningssenheten for bedriftshelsetjeneste:
Medlem: Wenche I. Thomsen.

Arbeidstilsynet – Regelverksforum:
Medlem: Cecilie Sjøland.

Atlanterhavskomiteen – Styret:
Medlem: Tor Jørgen M. Lindahl. Varamedlem: Siri Relling.

CEDEFOP (European Centre for the Development of Vocational Training):
Observatør: Trude Tinnlund.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Styret:
Medlem: Hans-Christian Gabrielsen. Varamedlem: Peggy Hessen Følsvik.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Arbeidsrett og arbeidsmarked:

Medlem: Håkon Angell.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Arbeidsmarked og sysselsetting:

Medlem: Liv Sannes.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Komité for bærekraftig utvikling, energi og klima:

Medlem: Anne-Beth Skrede.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Handel og globalisering:

Varamedlem: Marianne Breiland.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Helse og sikkerhet:

Medlem: Cecilie Sjøland.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Kollektive forhandlinger:

Medlem: Knut Boddling.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Kvinnekomiteen:

Medlem: Synnøve Konglevoll. Varamedlem: Kathrine Fauske.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Medvirkning og selskapsrett:

Medlem: Gro Granden.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Migrasjon og inkludering:

Medlem: Liv Sannes.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Sosial dialog:

Medlem: Knut Arne Sanden.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Standardisering:
Varamedlem: Øyvind Rongevær.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Ungdomskomiteen:
Medlem: Bjarne Lagesen.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Utdanning og opplæring:
Varamedlem: Liv Sannes.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Utvalg for bærekraftsmål og FNs Agenda 2030:
Medlem: Anne-Beth Skrede.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Vedtektskomiteen:
Representant: Knut Arne Sanden.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Økonomisk politikk:
Medlem: Roger Bjørnstad.

Den norske ILO-komiteen:
Medlemmer: Julie Lødrup og Kathrine Fauske. Varamedlem: Siri Relling.

Det faglige Østersjønettverk (BASTUN):
Medlem: Robert R. Hansen.

Det Norske Menneskerettighetsfond – Styret:
Leder: Kathrine Fauske. Varamedlem: Terje Kalheim.

Det tekniske beregningsutvalg for inntektsoppgjørene:
Medlemmer: Roger Bjørnstad og Ellen Horneland.

Digital21 – Styringsgruppen (NFD):
Medlem: Kjetil Staalesen.

EFTAs konsultative komité:

Medlem: Vidar Bjørnstad. Varamedlem: Robert R. Hansen

EFTA-observatør – SMO (Single Marked Observatory):

Observatør: Marianne Breiland.

Einar Gerhardsens Stipendfond – Styret:

Leder: Kristin Sæther.

Ekspertene i Team – Nordisk prosjektgruppe:

Medlem: Arvid Ellingsen.

Etikkinformasjonsutvalget:

Medlem: Gro Granden.

Eurofound – Styret:

EFTA-observatør: Stein Reegård. Varamedlem: Liv Sannes.

EUs European Agency for Safety and Health at Work – Styret:

Observatør: Wenche I. Thomsen.

EUs rådgivende komité for sikkerhet og helse:

Observatør: Wenche I. Thomsen.

EUs rådgivende komité for yrkesopplæring (ACVT):

Medlem: Trude Tinnlund. Varamedlem: Benedikte Sterner.

Fafo – Styret:

Leder: Hans-Christian Gabrielsen. Nestleder: Julie Lødrup.

Fafo - Rådet:

Leder: Hans-Christian Gabrielsen.

Fagskolen Oslo/Akershus:

Styreleder: Arvid Ellingsen.

Felleskontoret for LO/NHO-ordningene – AFP/Sluttvederlag – Styret:
Nestleder: Peggy Hessen Følsvik. Medlem: Ellen Bakken. Varamedlemmer med observatørstatus: Roger H. Heimli og Ragnar Bøe Elgsaas.

Felleskontoret for LO/NHO-ordningene – Klagenemnd for AFP:
Medlem: Alexander Cascio. Varamedlem: Nina Kroken.

Fellesskoleringsrådet:
Leder: Terje O. Olsson. Sekretær: Kim-Louis Belaska.

Fellesordningens investeringskomité (AFP/SLV):
Medlemmer: Siv Schau og Kjetil Staalesen.

Fellesordningens investeringskomité (AFP/SLV):
Nødforvalter: Kjetil Staalesen.

Fellestiltakene LO/Virke – Styret:
Nestleder: Peggy Hessen Følsvik. Sekretariatet: Renate Klopp.

Fellestiltakene LO/Samfo – Styret:
Nestleder: Peggy Hessen Følsvik. Sekretariatet: Rune Bugten.

FN-Sambandet – Styret:
Medlem: Kristin Sæther.

FN-Sambandet – Valgkomiteen:
Medlem: Kathrine Fauske.

Folk og Forsvar (arbeidsutvalget) – Styret:
Leder: Are Tomasgard.

Folk og Forsvar – Valgkomiteen:
Kine Smith Larsen.

Folkets Hus Landsforbund (FHL) – Styret:

Styreleder: Kristin Sæther. Varamedlem: Siv Schau.

Forskningsprogram om arbeidsinnvandring – Referansegruppe:

Medlem: Liv Sannes.

Forum for europeisk utdanningspolitikk (KD):

Medlem: Benedikte Sterner.

Framfylkingen – Styret:

Leder: Kristin Sæther.

Framfylkingens Venner:

Leder: Bård Nylund.

Fremtind AS – Interimstyret:

Medlem: Peggy Hessen Følsvik. Varamedlem: Siv Schau.

Genèveskolen – Styret:

Medlem: Kathrine Fauske.

Havbruksskatteutvalget:

Medlem: Grethe Fossli.

Hovedorganisasjonens Fellestiltak (HF) – Styret:

Nestleder: Peggy Hessen Følsvik. Medlem: Trude Tinnlund.

Observatør: Kenneth Sandmo. Sekretariatsleder: Anja Kildal Gabrielsen.

Hovedavtaleutvalget LO/NHO:

Representanter: Hans-Christian Gabrielsen, Peggy Hessen Følsvik, Atle S. Johansen og Knut Boddington.

Hovedavtaleutvalget LO/Virke – Kontaktutvalget:

Medlemmer: Peggy Hessen Følsvik og Knut Boddington.

Hovedavtaleutvalget LO/Virke – Den faste tvistenemnd:

Medlem: Hans-Christian Gabrielsen. Varamedlem: Knut Boddning.

Hovedavtalen LO/NHO – Den faste tvistenemnd:

Medlem: Hans-Christian Gabrielsen. Varamedlem: Knut Boddning.

Hovedavtalen LO/NHO – Sanksjonsnemnda:

Medlem: Hans-Christian Gabrielsen. Varamedlem: Knut Boddning.

Hovedavtaleutvalget LO/Virke – Sanksjonsnemnda:

Medlem: Hans-Christian Gabrielsen. Varamedlem: Knut Boddning.

Idébanken – Inkluderende arbeidsliv – Referansegruppe:

Medlem: Gry Gundersen. Varamedlem: Tor Idar Halvorsen.

Industriforum F-35 (FD):

Medlem: Marianne Breiland.

Industrigruppe – Ubåt (FD):

Medlem: Marianne Breiland.

Initiativ for etisk handel – Styret:

Medlem: Siri Relling.

Innovasjon Norge – Referansegruppe for fond for anstendig arbeid og trepartssamarbeid:

Medlem: Olav Andresen.

Inkluderende arbeidsliv – Oppfølgingsgruppen:

Medlem: Gry Gundersen. Varamedlem: Tor Idar Halvorsen.

Institutttråd for Institutt for yrkesfaglærerutdanning, Oslo MET:

Medlem: Benedikte Sterner.

Internasjonale Faglige Samorganisasjon (ITUC) – Styret:
Styremedlem: Hans-Christian Gabrielsen.

Internasjonale Faglige Samorganisasjon (ITUC) – Kvinnekomité:
Varamedlem: Kathrine Fauske.

ITS-rådet:
Medlem: Kenneth Sandmo.

Jernbanealliansen – Styret:
Medlem: Kenneth Sandmo.

KAI INTEGRATE – Brukerpanel:
Medlem: Gry Gundersen.

Kompetansebehovsutvalget (KD):
Medlem: Liv Sannes.

Konkraft – Rådet:
Medlem: Hans-Christian Gabrielsen.

Konkraft – Konkurranseskraft på norsk sokkel – Arbeidsutvalget:
Medlem: Olav Lie.

Kontaktforum – NAV:
Medlem: Trude Tinnlund. Varamedlem: Liv Sannes.

Kontaktpunkt for ansvarlig arbeidsliv:
Medlem: Gro Granden.

Kontaktutvalget for energi (EU/EØS) – (OED):
Medlem: Olav Lie.

Koordineringsutvalget for rekruttering og medlemservice:
Leder: Terje O. Olsson. Sekretær: Monica Nymo.

Kunst på arbeidsplassen – Styret:

Medlem: Camilla Lee Maana.

Landsrådet for Heimevernet:

Leder: Are Tomasgard.

Lean Forum Norge – Styret:

Medlemmer: Kjetil Staalesen og Kenneth Sandmo (leder av valgkomiteen).

LOfavør – Fellesutvalget:

Leder: Terje O. Olsson. Medlem: Siv Schau. Sekretærer: Jakob Tveit og Runa Bolstad Laume.

LOfavør – Bank- og forsikringskomiteen:

Medlem: Siv Schau. Sekretærer: Jakob Tveit og Runa Bolstad Laume.

LOfavør – Leverandørkomiteen:

Sekretærer: Jakob Tveit og Runa Bolstad Laume.

LO Kommune – Styret:

Medlem: Roger H. Heimli. Varamedlem: Kristin Sæther.

LO Media – Styret:

Styreleder: Terje O. Olsson. Varamedlem: Julie Lødrup.

LO Media – Rådet:

Leder: Hans-Christian Gabrielsen.

LO/NHOs fellesprosjekt – norsk modell i pensum:

Medlemmer: Arvid Ellingsen og Benedikte Sterner.

LO/NHOs opplysnings- og utviklingsfond – Styret:

Medlemmer: Peggy Hessen Følsvik, Trude Tinnlund og Kenneth Sandmo. Representant fra LOs administrasjon: Siv Schau.

LO Partner AS – Styret:

Styreleder: Hans-Christian Gabrielsen. Medlemmer: Gerd Kristiansen og Terje O. Olsson.

LO Stat – Styret og arbeidsutvalget:

Medlem: Roger H. Heimli. Varamedlem: Kristin Sæther.

LOs OU-fond – Styret:

Leder: Peggy Hessen Følsvik. Sekretær: Siv Schau.

LOs utdanningsfond – Tildelingsutvalget:

Leder: Terje O. Olsson. Medlem: Monica Nymoen. Varamedlem: Arvid Ellingsen. Sekretær: Jadwiga Zarzycka.

LOs maritime utvalg:

Leder: Peggy Hessen Følsvik. Sekretær: Olav Lie.

Maritim21 – Strategigruppe (NFD):

Medlem: Olav Lie.

MARUT – Strategisk råd:

Medlem: Peggy Hessen Følsvik. Varamedlem: Olav Lie.

MARUT – Arbeidsutvalget:

Medlem: Olav Lie.

Mesterbrevnemnda – Styret:

Medlem: Benedikte Sterner.

Nasjonalt fagråd for arbeid og helse:

Observatør: Tor Idar Halvorsen.

Nasjonalt fagskoleråd (KD):

Medlemmer: Trude Tinnlund og Arvid Ellingsen. Varamedlem: Benedikte Sterner.

Nasjonalt forum for realfag (KD):

Medlem: Arvid Ellingsen.

Nei til atomvåpen – Styret:

Medlem: Robert R. Hansen.

Nordens faglige samorganisasjon (NFS) – Styret:

Medlemmer: Hans-Christian Gabrielsen og Peggy Hessen Følsvik.

Nordens faglige samorganisasjon (NFS) – Europautvalg:

Medlem: Vidar Bjørnstad. Varamedlem: Knut Arne Sanden.

Nordens faglige samorganisasjon (NFS) – Strategigruppe:

Medlem: Vidar Bjørnstad. Varamedlem: Knut Arne Sanden.

Nordisk Organisasjonsnettverk:

Medlem: Bård Nylund.

Norges forskningsråd – Programstyret for VAM:

Medlem: Ragnar Bøe Elgsaas.

Norges Bedriftsidrettsforbund – Styret:

President: Grethe Fossli. Medlem: Tor Idar Halvorsen.

Norgesuniversitetet – Styret:

Varamedlem: Arvid Ellingsen.

Norpol:

Medlem: Lars Christian Fjeldstad.

Norsk Arbeidsrettslig Forening – Styret:
Medlem: Elisabeth S. Grannes.

Norsk Folkehjelp – Sentralstyret:
Styreleder: Gerd Kristiansen.

Norsk Folkehjelp – Kontrollkomiteen:
Medlem: Terje O. Olsson.

Norsk Industriarbeidermuseum – Styret:
Varamedlem: Grethe Fossli.

Norwegian Energy Partners – Styret:
Medlem: Olav Lie.

Næringslivets Sikkerhetsråd (NSR):
Medlem: Renate Klopp.

Næringslivets Sikkerhetsråd – Narkotikautvalg (NSR):
Varamedlem: Tor Idar Halvorsen.

Oslo Kongressenter Folkets Hus AS – Styret:
Styreleder: Gerd Kristiansen. Medlem: Siv Schau.

Oslo Kongressenter Folkets Hus AS – Valgkomiteen:
Leder: Terje O. Olsson.

Partssammensatt faggruppe under IA-avtalen:
Medlem: Maria Walberg.

PERC (The Pan-European regional Council):
Medlem: Robert R. Hansen. Varamedlem: Siri Relling.

Petroleumstilsynet – Regelverksforum:
Medlem: Dag Yngve Johnsen.

Petroleumstilsynet – Sikkerhetsforum:

Medlem: Cecilie Sjøland.

Referansegruppe for Team Norway (Internasjonal næringssupport):

Medlem: Marianne Breiland.

Referansegruppe for offentlig støtte (NFD):

Medlem: Marianne Breiland.

Referansegruppe – Utredning av norsk lønn i norske farvann:

Medlem: Olav Lie.

Regjeringens kontaktutvalg:

Medlemmer: Hans-Christian Gabrielsen, Peggy Hessen Følsvik og Roger Bjørnstad.

Rehabiliteringssenteret Air AS:

Nestleder: Gerd Kristiansen.

Reiselivutvalget (NFD):

Medlem: Camilla Lee Maana.

Ressurssenter for menn (REFORM) – Styret:

Medlem: Are Tomasgard.

Rikslønnsnemnda – Lov om lønnsnemnd i arbeidstvister (ASD):

Medlem: Tor-Arne Solbakken. Varamedlemmer: Peggy Hessen Følsvik, Roger H. Heimli, Julie Lødrup, Terje O. Olsson, Trude Tinnlund, Are Tomasgard.

Rusmiddelpolitisk råd:

Varamedlem: Tor Idar Halvorsen.

Rådet for Arbeidstilsynet:

Medlemmer: Roger H. Heimli og Wenche I. Thomsen. Varamedlem: Cecilie Sjøland.

Samarbeidskomiteen LO-Ap:

Medlemmer: Hans-Christian Gabrielsen, Peggy Hessen Følsvik, Roger H. Heimli og Julie Lødrup. Sekretær: Roger Bjørnstad.

Samarbeidsforum mot svart økonomi (Skattedirektoratet):

Medlem: Marianne Breiland.

Samarbeid for sikkerhet – Styret:

Medlem: Dag Yngve Johnsen.

Samarbeidsrådet for yrkesopplæring (SRY-KD):

Leder: Trude Tinnlund. Varamedlem: Benedikte Sterner.

Samferdselsrådet (Statens vegvesen, Bane Nor og Nye Veier AS):

Medlem: Kenneth Sandmo.

Senter for seniorpolitikk – Styret:

Leder: Kristin Sæther. Varamedlem: Øystein Nilsen.

SINTEFs råd:

Medlemmer: Julie Lødrup og Kjetil Staalesen. Varamedlem: Are Tomasgard.

SSBs rådgivende utvalg for konsumprisindeksen:

Medlem: Wei Chen.

SSBs rådgivende utvalg for nasjonalregnskap:

Medlem: Wei Chen.

SpareBank 1 Østlandet – Representantskapet:

Medlemmer: Tor-Arne Solbakken og Peggy Hessen Følsvik. Varamedlem: Terje O. Olsson.

SpareBank 1 Østlandet – Styret:

Medlem: Hans-Christian Gabrielsen.

SpareBank 1 Forsikring – Styret:

Medlem: Gerd Kristiansen. Varamedlem: Roger H. Heimli.

SpareBank 1 Gruppen AS – Styret:

Medlem: Tor-Arne Solbakken. Møtende varamedlem: Peggy Hessen Følsvik.

SpareBank 1 – Klagenemnda:

Leder: Kathrine Hellum-Lilleengen. Varamedlem: Hilde Anghus.

SpareBank 1 Medlemskort AS – Styret:

Medlemmer: Terje O. Olsson og Siv Schau. Varamedlem: Trude Tinnlund.

SpareBank 1 Spleis AS – Styret:

Medlem: Terje O. Olsson. Varamedlem: Siv Schau.

Standard kontaktstyre:

Observatør: Olav Lie.

Standardisering og handelsforenkling innen EU og EØS, SOGS – Referansegruppe:

Medlem: Marianne Breiland.

Standard Norge – Styret:

Medlem: Øyvind Rongevær.

Standard Norge – Sektorstyret petroleum:

Medlem: Olav Lie.

Statens arbeidsmiljøinstitutt (STAMI) – Fagråd:

Medlem: Wenche I. Thomsen. Varamedlem: Øyvind Rongevær.

Statistikklovutvalget:

Medlem: Liv Sannes.

Stiftelsen Miljøfyrtårn – Styret:

Medlem: Are Tomasgard. Varamedlem: Kenneth Sandmo.

Stiftelsen Miljømerking i Norge – Styret:

Nestleder: Kenneth Sandmo. Varamedlem: Marianne Breiland.

Styringsgruppe for prosjekt 50 ungdommer i arbeid (oppfølging av Oslo-modellen):

Medlem: Jonas Bals.

Sørmarka AS – Styret:

Leder: Julie Lødrup Varamedlem: Roger H. Heimli.

Tariffnemnda (allmenngjøringsloven):

Medlem: Knut Boddington. Varamedlem: Nina Kroken.

Teknologisk Institutt – Rådet:

Medlem: Kenneth Sandmo.

Tvisteløsningsnemnda etter arbeidsmiljøloven:

Medlem: Silje Hassellund Solberg.

Ungt Entreprenørskap – Styret:

Møtende varamedlem: Are Tomasgard.

Utenriksdepartementets komité av organisasjoner representert i EFTAs konsultative komité:

Medlem: Vidar Bjørnstad. Varamedlem: Robert R. Hansen.

Utenriksdepartementets referansegruppe for Brexit-forhandlingene:

Medlem: Robert R. Hansen.

Utenriksdepartementets tidligvarslingsutvalg (EU/EØS):

Medlem: Robert R. Hansen.

Utenriksdepartementets WTO-utvalg:

Medlem: Marianne Breiland.

Varslingsutvalget – Gjennomgang av varslingsreglene i arbeidsmiljøloven (ASD):

Medlem: Katrine Rygh Monsen.

WorldSkills Norway (Yrkes-OL) – Styret:

Nestleder: Roger H. Heimli. Offisiell delegat og styremedlem: Benedikte Sterner.

Landsmøter

Norske Dramatikeres Forbund – Årsmøte

3. mars 2018.

Kabinansattes Forbund – Årsmøte

8. mars 2018 – Drammensveien 43, Oslo.

Norsk Flygerforbund – Generalforsamling

3. mai 2018 – Drammensveien 43, Oslo.

Norsk Fængsels- og Friomsorgsforbund (NFF)

19.–21. juni 2018 – Hans-Christian Gabrielsen og Are Tomasgard.

Norsk Sjømannsforbund (NSF)

24.–27. september 2018 – Peggy Hessen Følsvik.

Arbeiderbevegelsens Presseforbund (APF)

15.–16. oktober 2018.

Musikernes fellesorganisasjon (MFO)

24.–26. oktober 2018 – Hans-Christian Gabrielsen.

Norsk Tjenestemannslag (NTL)

5.–9. november 2018 – Hans-Christian Gabrielsen og Julie Lødrup.

Norges Offisersforbund (NOF)

27.–30. november 2018 – Hans-Christian Gabrielsen og Are Tomasgard.

Internasjonale kongresser

Kongress i LPSK, Vilnius, Litauen 11. mai

Siri Relling

Kongress i DGB, Berlin, Tyskland 13.–17. mai

Hans-Christian Gabrielsen og Knut Arne Sanden

Kongress i OPZZ, Warszawa, Polen 24.–25. mai

Robert Hansen

Kongress i FGBT, Brussel, Belgia 30. mai –1. juni

Terje Olsson og Knut Arne Sanden

Kongress i CFDT, Rennes, Frankrike 4.–8. juni

Knut Arne Sanden

Kongress i ØGB, Wien, Østerrike 12.–14. juni
Are Tomasgard

Kongress i Solidarumas, Vilnius, Litauen 4.–6. juli
Robert Hansen

Kongress i COSATU, Johannesburg, Sør-Afrika, 17.–20. september
Trude Tinnlund, Olav Andresen og Alice G. Siame

Kongress i ATUC, Marakesh, Marokko 2.–4. oktober
Nina Mjøberg, Fazel Sabetzadeh og Nadia Shabana

Kongress i UATUC, Opatija, Kroatia 22.–23. november
Terje Olsson og Siri Relling

Kongress i SGB, Bern, Sveits 30. november–1. desember
Robert Hansen

Kongress i OTM, Maputo, Mosambik 5.–7. desember
Godfrey Mtindi

Delegasjoner/konferanser

DELEGASJONSBESØK/KONFERANSER TIL LO

Besøk fra VGCL, Vietnam 5.–9. mars

Delegasjonen bestod av fire personer under ledelse av VGCLs president Bui Van Cuong.

Besøk fra MCTU, Malawi 18.–22. juni

Delegasjonen bestod av fire personer under ledelse av MCTUs president Luther Mambala.

Besøk fra Shaher Sha'ed, generalsekretær, PGFTU, Palestina 9.–10. oktober

Besøk fra GFOTU, Oman til LO 14.–20. oktober

Delegasjonen bestod av åtte personer under ledelse av GFOTUs kasserer Ms. Taibah Sulaiman Khalfan Al-hasni.

DELEGASJONER/KONFERANSER FRA LO TIL UTLANDET

25. Arbeiderkongress i SAMAK, Clarion Hotel Arlanda, Stockholm 5.–6. februar

Hans-Christian Gabrielsen; Peggy Hessen Følsvik; Roger Haga Heimli; Terje Olsson; Mette Nord, Fagforbundet; Jørn Eggum, Fellesforbundet; Trine Lise Sundnes, Handel og Kontor i Norge; Egil André Aas, LO Stat; Johnny Hansen, Norsk Sjømannsforbund; Jane B. Sæthre, Norsk Jernbaneforbundet; Roger Bjørnstad; Wegard Harsvik; Trond Gram.

Høynivåmøte om oppfølging av FNs bærekraftsmål, New York 9.–13. juli
Kathrine Fauske og Anne Beth Skrede.

LO-sekretariatet besøkte Europarådet i Strasbourg, Frankrike 5.–7. september

Observatør i den norske delegasjonen til FNs 73. generalforsamling 30. september–7. oktober
Peggy Hessen Følsvik

LO-delegasjon besøkte Filippinene 13.–19. oktober

Roger H. Heimli; Anne Finborud, Skolenes landsforbund; Egil André Aas, LO Stat; Jan-Egil Pedersen, NNN; Sissel Skoghaug, Fagforbundet; Trond Gram; Morten Hovda og Floro Francisco.

Statsbesøk til Kina 17.–18. oktober

Hans-Christian Gabrielsen, Kenneth Sandmo og Chen Wei.

LO-delegasjon besøkte Tunisia 28. oktober–2. november

Hans-Christian Gabrielsen; Kristin Sæther; Jørn Eggum, Fellesforbundet; Mimmi Kvisvik, Fellesorganisasjonen; Jane B. Sæthre Norsk Jernbaneforbund; Jan Olav Andersen, EL og IT Forbundet; Fazel Sabetzadeh; Bjørn Erik Dahl; Nadia Shabana.

Besøk til ACFTU, Kina, yrkesopplæringsseminar 18.–20. november

Hans-Christian Gabrielsen; Vidar Bjørnstad; Chen Wei og Benedikte Sterner.

Distriktskontorene

Østfold

ORGANISASJONSOVERSIKT

Pr. 31.12.18 har LOs forbund 115 fagforeninger i Østfold. Det er seks flere enn i fjor, etter en oppdatering fra NTL. Fagforeningene har fem lokalorganisasjoner i fylket: LO i Fredrikstad, LO i Sarpsborg, LO i Moss og omegn, LO i Halden og LO i Indre Østfold.

Til sammen har LOs forbund 43 258 medlemmer, hvorav 30 031 er betalende. Ifølge LOfavør medlemservice er det totalt 56 029 medlemmer i LOs forbund i Østfold.

REGIONRÅDET

Nytt av året er etableringen av LOs regionråd med egne retningslinjer. Rådet består av representanter fra LOs forbund og tre av LOs lokalorganisasjoner. Rådet erstatter tidligere Faglig Forum i Østfold, som hadde tilsvarende sammensetning.

Regionrådet for Østfold består av representanter fra følgende forbund: Fagforbundet; Fellesforbundet; Handel og Kontor; NNN; Industri Energi; NTL; Norsk Jernbaneforbund; Norsk Lokomotivmannsforbund; Postkom, Forbundet for Ledelse og Teknikk; Fellesorganisasjonen; EL og IT Forbundet; Norsk Arbeidsmandsforbund; Skolenes landsforbund; Norsk Transportarbeiderforbund og Norsk Sjømannsforbund.

Representanter fra lokalorganisasjonene har vært lederne av LO i Fredrikstad, LO i Sarpsborg, samt LO i Moss og omegn. I tillegg har LO i Indre Østfold, LO i Halden, AOF, HKs regionssekretær og distriktssekretærene i Fellesforbundet og LO Stat vært observatører.

Regionrådet har forberedt og gjennomført to regionkonferanser og har avholdt seks møter, der følgende saker har blitt behandlet:

- Beretning 2017 for LOs distriktskontor i Østfold
- Retningslinjene for regionråd og regionkonferanse
- Sammensetning og arbeidsform for LOs regionråd i Østfold

- Gjennomgang av felles arbeidskonferanse med LOs lokalorganisasjoner i januar 2018
- LOs regionkonferanse i Østfold våren 2018, samt evaluering
- LOfavør
- LOs sommerpatrulje
- Yrkesfagenes år
- Lærlingpatrulje
- Rødgrønt Fredrikstad
- Oppnevninger i ulike råd og utvalg
- Diverse høringer
- Årets TV-aksjon, Kirkens Bymisjon
- LOs regionkonferanse i Østfold høsten 2018, samt evaluering
- Fagligpolitisk samarbeid – samarbeidskomiteen
- Privatisering av jernbanen
- Tariffoppgjøret 2018
- Informasjon fra Karrieresenteret i Østfold
- Valg av Østfolds representant til LOs representantskap for perioden 2018–2021
- LO-cruise
- Prosjekt aksjon læreplassjeger
- Tariffpolitisk uttalelse, hovedoppgjøret 2018
- Fagligpolitisk situasjon og EUs 3. energipakke / ACER
- Fellesaktiviteter og valgkamp 2019
- NAV Arbeidslivssenter
- Næringslivsdugnad for TV-aksjon
- LOs regionkonferanse i Østfold våren 2019
- Viken – status
- Felleskurs for LOs regionråd og LOs lokalorganisasjoner i Østfold 2019
- Valgkamp 2019
- Tillitsvalgtes år 2019
- Lokale kurs for tillitsvalgte

Regionrådet har også hatt eget møte med NAVs arbeidslivssenter i Østfold og eget innspillsmøte med programkomiteen for Viken Ap.

REGIONKONFERANSER

13. og 14. mars og 1. og 2. november ble LOs regionkonferanser for Østfold avholdt. Regionkonferansene erstatter LOs fylkeskonferanser, og har egne retningslinjer for sammensetning av representanter fra forbundene og fagforeningenes lokalorganisasjoner.

Regionkonferansene har hatt følgende saker på dagsordenen:

- Den aktuelle fagligpolitiske situasjonen
- Innkomne saker fra LO lokalt og LOs faste utvalg
- Mulighetsriket Østfold og ambassadørprogrammet
- LOs sommerpatrulje
- Prosjekt RødGrønt Fredrikstad
- Ingen murer er for høye v/Trond Henriksen
- Historier fra gata v/Stian Solli
- Presentasjon av Team Hanco
- Hvor går arbeidslivet?
- Yrkesfagenes år og aksjon for flere lærlingplasser
- Informasjon – LOfavør
- Valg av Østfolds representant til LOs representantskap 2018–2021
- Seksuell trakassering i samfunns- og arbeidsliv
- NærVær og MeToo – en teaterforestilling om arbeidslivet
- Varsling – hva sier lovverket?
- Fellesaktiviteter 2018
- Sluttregnskap for felleskontoen 2017
- Hvordan sikre lærlingplasser til alle?
- Orienteringer fra LOs lokalorganisasjoner
- LOs lærlingpatrulje
- Informasjon om Kirkens Bymisjon i Halden
- Reisebrev fra Palestina
- Informasjon – SpareBank 1 Østfold Akershus
- Informasjon om Arbeiderbevegelsens kulturnettverk i Østfold
- Økonomi og velferden – vi har råd til framtiden
- Seriositetsbestemmelser for Viken
- Hareide, Viken og valgseier 2019

Følgende uttalelser har blitt vedtatt:

- Flere må få muligheten i mulighetsriket Østfold
- Inkluderende arbeidsliv
- Nei til ACER
- Nei til velferdstjenester på anbud
- «Ikke til forhandling»
- Norge må videreutvikles som en industrinasjon
- Seksuell trakassering er ikke en arbeidskonflikt
- Color Line
- LO i takt med tiden
- Må ses på alternative måter å finansiere nye veiprosjekter på
- Nei til søndagsåpne butikker
- Solberg-regjeringens kutt i kriminalomsorgen skaper usikkerhet for ansatte og innsatte
- Varetelling på røde dager er ulovlig
- Vi vil ha en pensjon å leve av

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Utvalget har avholdt seks møter og ett planleggingsmøte for å utarbeide handlingsplan. Utvalget har deltatt i LOs sommerpatrulje og vært representert på LOs regionkonferanser i mars og november. På LOs regionkonferanse i mars hadde utvalget tatt initiativ til å arrangere et halvdagsmøte om seksuell trakassering i forbindelse med «Metoo»-kampanjen. Resultatet ble innledninger og et eget interaktivt teaterstykke om MeToo, utviklet sammen med Kulturværste.

Under «Mangfold»-dagen var utvalget deltakende og hadde stand med konkurranser og quiz. Utvalget markerte 8. mars i Sarpsborg, Moss og Fredrikstad, hvor utvalgets medlemmer holdt appell. For første gang ble det arrangert Pride i Østfold, og utvalget deltok aktivt med en godt besøkt stand der mange svarte på quizen. Utvalget deltok i toget, og oppfordret fagbevegelsen til å delta, ved å sende ut et eget skriv til fagforeninger i Østfold.

I tillegg har utvalget i samarbeid med kvinnenettverket til Fagforbundet Østfold og Østfold Arbeiderparti, arrangert kvinnetur til Stortinget. Det var 40 kvinner som deltok. På Stortinget ble de tatt imot av Kari Henriksen, som sitter i familie- og kulturkomiteen, og stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen.

Totalt sett har LOs familie- og likestillingspolitiske utvalg i Østfold hatt økende aktivitet og satt LOs politikk på agendaen, samt vært synlig i mange fora.

UNGDOMSUTVALGET

LOs ungdomsutvalg i Østfold har avholdt ni ordinære møter og behandlet 66 saker. Det ble også gjennomført en heldagssamling 25. januar for å utarbeide handlingsplan.

Av aktiviteter som er gjennomført kan nevnes:

LOs sommerpatrulje

LOs sommerpatrulje ble gjennomført i uke 26. I forkant av patruljen ble det arrangert skolering for både fast og lokalt mannskap.

Sommerpatruljen er som alltid ungdommens viktigste aktivitet i løpet av året. I 2018 hadde vi et fast mannskap på 16 personer som besøkte 587 bedrifter i løpet av patruljen (se egen rapport).

Det er nedsatt en gruppe sammen med forbundene for å evaluere sommerpatruljen og studentservice, samt tilrettelegge for et enda bedre opplegg i 2019.

Studiestart/utdanningsmesser

Det ble gjennomført åtte stands på Høgskolen. Aktiviteten har vært god, og under studiestarten i august ble det et veldig godt ververesultat.

LOs ungdomsutvalg i Østfold var på utdanningsmessene i både Halden og Fredrikstad, der vi snakket med flere tusen ungdommer som også deltok i spørrekonkurransene våre.

Ungdomssekretæren har vært på skolebesøk og holdt foredrag om rettigheter og plikter i arbeidslivet. Det er god dialog med de ungdomstillitsvalgte i forbundene, så det er mange klasser som har hatt besøk i løpet av året.

Lærlingpatrulje

I uke 41 gjennomførte ungdomsutvalget en egen lærlingpatrulje for å komme i kontakt med læringer og vise at vi bryr oss. Det ble besøkt 70 læringer i løpet av uken.

Koordineringen og samarbeidet mellom ungdomssekretæren og ungdomstillitsvalgte i forbundene har vært god.

Samarbeidet om ungdomsarbeidet med distriktskontorene i Oslo/Akershus og Buskerud har blitt tettere, som en følge av økt samarbeid kontorene imellom.

LOFAVØR-KOMITEEN

LOfavør-komiteen har gjennomført tre ordinære møter, fire AU-møter, to arbeidskonferanser og ett fellesmøte med de lokale LOfavør-representantene. Komiteen har gjennomført aktivitetene i handlingsplanen. Det er gjennomført et todagers LOfavør-kurs for tillitsvalgte med 30 deltakere og én dagskonferanse med 47 tillitsvalgte. I tillegg har vi deltatt på årsmøter/medlemsmøter der nærmere 530 medlemmer er skolert/informert om fordelsprogrammet.

Det er avholdt en rekke arrangementer sammen med LOs ungdomsutvalg rettet mot studenter, lærlinger og ungdom generelt. Komiteen har deltatt med stands på Glommafestivalen i perioden 27. juni –1. juli, med spørrekonkurranse om LOfavør, og vi markerte refleksens dag 18. oktober og delte ut ca. 13 000 reflekser. Det har vært arrangementer i forbindelse med trygghetskampanje – høytid for brann, der det ble delt ut over 900 pepperkakebokser til fagforeningskontorer og kantiner med opplysning om brannvarslerens dag 1. desember og LOfavør.

ANNEN ORGANISASJONSMESSIG VIRKSOMHET

Distriktskontoret har medvirket i 113 møter og arrangementer innen egen organisasjon. Det har vært tiltak som styremøter, årsmøter, representantskapsmøter og arbeidskonferanser i samarbeid med forbund, fagforeninger og LO lokalt. I tillegg har vi medvirket og deltatt på flere arrangementer, konferanser, jublanttilstelninger, aksjoner og jubileer som fagforeninger, forbund og LOs lokalorganisasjoner har arrangert. Det var et godt samarbeid i forbindelse med samordnet oppgjør i årets hovedtariffforhandlinger, der distriktskontoret videreformidlet informasjon og arrangerte informasjonsmøte om resultatet fra oppjøret.

Distriktskontoret har hatt et ekstra tett og godt samarbeid med Kirkens Bymisjon i Østfold i anledning årets TV-aksjon for et varmere og mer inkluderende samfunn. Dette førte blant annet til en egen samarbeidsstafett med standsaksjoner med LOs lokalorganisasjoner,

samt ekstra engasjement på TV-aksjonens næringslivsdugnad og innsamlingsaksjonen. Samarbeidet resulterte også i en egen video med Henning Kvitnes' låt *Brukne grener* til Kirkens Bymisjons juleaksjon: Gled en som gruer seg til jul.

26. april ble det arrangert LO-cruise med over 250 tillitsvalgte og medlemmer på Color Line Strømstad-Sandefjord t/r, der fokuset var viktigheten av et organisert arbeidsliv og medlemsrekruttering.

I en arbeidsgruppe sammen med Østfold Arbeiderparti, Oscar Torp-heimen A/L, AOF og Arbeiderbevegelsens kulturnettverk i Østfold, har distriktskontoret bidratt til at arbeiderteateret om Oscar Torp *Fra barnearbeider til statsminister* ble satt opp. Teateret hadde premiere på Sarpsborg Scene 1. mai og ble også spilt i Fredrikstad og Moss, samt for over 400 skoleelever.

Distriktskontoret har også deltatt i flere sentrale møter og konferanser i LO: LOs representantskapsmøter, HF-konferansen, LOs student- og ungdomskonferanse og LOs organisasjonskonferanse.

FAGLIGPOLITISK SAMARBEID

Det ble i 2018 arrangert én samarbeidskonferanse og fire møter i samarbeidskomiteen mellom Østfold Arbeiderparti og LO i Østfold. Distriktssekretæren tiltrer styret i Østfold Arbeiderparti og har medvirket i 14 fagligpolitiske arrangement.

Det har vært jobbet med Viken, næringspolitiske saker, program- og nominasjonsarbeid, samt å tilrettelegge for fagligpolitiske samarbeidskomiteer lokalt.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

Distriktskontoret har medvirket i 140 møter og arrangementer innen fagligpolitisk arbeid for næringsutvikling og sysselsetting i Østfold. Distriktssekretæren er representert i partnerskap for næringsutvikling i Østfold og Østfoldrådet, og er nestleder i Yrkesopplæringsnemnda og styrerepresentant i Kompetanseforum Østfold, Jernbaneforum Øst, IA-rådet, programstyret for Østfoldkonferansen, samt RSA (råd for samarbeid med arbeidslivet og Høgskolen i Østfold). Distriktskontoret medvirker også i flere andre råd og utvalg med statlige etater, fylkeskommunen, kommunene og andre organisasjoner. Her kan nevnes Energiforum Østfold, styret for fagskolen,

Samarbeidsutvalget mot svart økonomi, Ungt Entreprenørskap og TV-aksjonen. Distriktskontoret har deltatt i flere høringer og møter med offentlige instanser og andre organisasjoner. Det har vært møter med Østfold-benken på Stortinget, samt høringer, lobbyarbeid, innledninger og møter om fagligpolitiske saker for å fremme arbeid og sysselsetting.

Distriktssekretæren har deltatt på regionalt møte med transportetatene om arbeidet med Nasjonal transportplan. Han har også deltatt på høring med Stortingets kommunal- og forvaltningskomité om tvangssammenslåingen av Østfold, Buskerud og Akershus til en ny Viken fylkeskommune, samt med Stortingets transport- og kommunikasjonskomité om NTP.

HMS OG PERSONAL

Distriktskontoret har ukentlige kontormøter med HMS på dagsordenen. I tillegg er det gjennomført 16 ulike tiltak i personalsammenheng. Det er gjennomført medarbeidersamtaler både vår og høst, samt vernerunde og brannøvelse. Det er også avholdt personalkonferanser der internkontroll for HMS og strategidokument for distriktskontoret har blitt utarbeidet og oppdatert.

I forbindelse med fylkessammenslåingen av Akershus, Buskerud og Østfold fra 2020, har det vært arrangert felles personalkonferanse og HMS-konferanse med de ansatte på distriktskontorene.

Distriktskontoret tok i august inn ny lærling i kontor- og administrasjonsfaget, etter at daværende lærling gikk opp til bestått fagprøve.

LOs distriktskontor i Østfold sender ut ukentlige nyhetsbrev og har egen Facebook-side og Instagram-konto. Vår hjemmeside er: www.lo.no/ostfold

Oslo og Akershus

ORGANISASJONSOVERSIKT

Det er fire lokalorganisasjoner i Akershus og én avdeling i Oslo. LO i Oslo har i overkant av tre årsverk, mens de fire lokalorganisasjonene frikjøper etter behov og økonomi. Det er ca. 390 registrerte fagforeninger i Oslo og Akershus. Omtrent 150 000 LO-medlemmer har bosted i nedslagsfeltet, og enda flere har sin arbeidsplass i

fylkene. Alle fem lokalorganisasjonene har aktivitet og gjennomfører styremøter og årsmøter.

KONTORETS VIRKSOMHET

Distriktskontoret har hatt et godt samarbeid med forbundene, avdelinger og klubber om en rekke saker. Lokalorganisasjonene står sterkt i regionen og oppfyller i stor grad målsetningen med lokal koordinering og samhandling i lokalorganisasjonenes nedslagsfelt. Regionråd, fagforeninger, lokalorganisasjoner og forbundsområder sendes relevant informasjon og inviteres til deltakelse i de konferanser, prosjekter og arrangementer som kommer inn under distriktskontorets arbeidsområde.

Distriktskontoret legger til rette for et fagligpolitisk samarbeid med Arbeiderpartiet både i Oslo og i Akershus (og de andre rødgrønne partiene i enkeltsaker) gjennom samarbeidskomité, valgkampaktiviteter, andre møter og arbeidsplassbesøk. Det er jevnlig avholdt møter om ulike temaer med både det rødgrønne byrådet i Oslo og ordførere i Akershus.

Distriktskontoret møter på styremøter, årsmøter og konferanser i lokalorganisasjonene, og inviteres til ulike møter i forbund, fagforeninger og avdelinger og for øvrig til aktiviteter ulike ledd i bevegelsen inviterer til. Det er også avholdt en felles samling med styrene i lokalorganisasjonene i Akershus, med både skoling og erfaringsutveksling. Det er et utstrakt arbeid med rekruttering av unge, studenter og lærlinger sammen med forbundene.

Det er et godt arbeidsmiljø på kontoret. En av kontorets ansatte har kontorplass på Gardermoen sammen med LO Øvre Romerike og Fellesforbundet avdeling 185.

Det har vært jobbet med den planlagte sammenslåingen av fylkene til Viken. Regionreformen har ført med seg en stor grad av usikkerhet for organisasjonen, også for de ansatte på kontoret. Det har vært gjennomført flere samlinger med dette som tema, og kontorene i Oslo/Akershus, Østfold og Buskerud har gjennomført en felles HMS-samling.

Kontoret ble på slutten av året delvis pusset opp med maling av vegger, nytt gulv og nye lysarmaturer og framstår som et godt lokale å jobbe i.

REGIONRÅDET

Regionrådet for Akershus består av representanter fra følgende forbund:

NNN; Norsk Sjømannsforbund; Fagforbundet; Creo; Norsk Fengsels- og Friomsorgsforbund; Norsk Arbeidsmandsforbund; LO Øvre Romerike; Fellesforbundet; Handel og Kontor; Fellesorganisasjonen; LO Nedre Romerike; LO Follo; LOs representantskap Akershus; LO Asker og Bærum; Industri og Energi; NTL; Postkom; Norsk Transportarbeiderforbund; Forbundet for Ledelse og Teknikk og Skolenes landsforbund.

Regionrådet har avholdt fire møter. Regionrådet har behandlet saker som regionkonferansen, fylkessammenslåingen, familie- og likestillingspolitisk arbeid, ungdomsarbeid, LOfavør, tariffoppgjør, rekruttering, tillitsvalgtes år, fellestilltakene og andre kurs og temamøter.

REGIONKONFERANSER

Det har vært avholdt to regionkonferanser der i overkant av 70 representanter og gjester deltok.

Vårens konferanse var på Hurdalssjøen Hotell og Konferansesenter, 2. og 3. mars.

Hovedinnholdet i konferansen var:

- Organisering av uorganiserte
- Medlemsbevaring
- Trepertssamarbeid
- Framtidig utvikling og muligheter på Oslo lufthavn
- Heltidspolitik
- Orienteringer fra lokalorganisasjoner, forbund og utvalg

Konferansen valgte også representant til LOs representantskap. Høstens konferanse ble gjennomført på Sørmarka 1.-2. november.

Innholdet i konferansen var:

- Tillitsvalgte år 2019
- Heimevernet HV02
- Viken og regionreform
- Omstillingsprosesser i fylke og kommune
- Valg 2019

Det ble også gitt orienteringer fra en rekke ordfører kandidater og stortingsrepresentanter fra Arbeiderpartiet og SV, i tillegg til orienteringer fra ungdomsutvalget, familie- og likestillingspolitisk utvalg, SpareBank 1 og LOfavør. Fra LOs ledelse møtte 1. nestleder Peggy Hessen Følsvik, som orienterte om den fagligpolitiske situasjonen.

ØVRIGE SAKER

Kontoret har fortløpende behandlet saker innkommet fra LOs lokalorganisasjoner, fagforeninger og forbundsområder, samt myndigheter og institusjoner i regionen, og stiller gjerne opp og innleder om ulike temaer for de som ber om det. Eksempler på dette kan være IA, fagopplæring, fagskole osv. Mange henvendelser gjelder dessuten innledninger om rettigheter og plikter i arbeidslivet, blant annet på introduksjonskurs for flyktninger og asylsøkere. Distriktskontoret deltar også på de månedlige flyplassdagene på Gardermoen når det er anledning. I tillegg er det en rekke henvendelser fra både organiserte og uorganiserte som vi forsøker å videreformidle til rett instans.

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Familie- og likestillingspolitisk utvalg består av: Linn Andersen, Handel og Kontor, leder; Gunnar Holm, LO Øvre / Fellesforbundet, nestleder; Runa Bolstad Laume, Handel og Kontor; Trine Posaas Nilsen, Fagforbundet; Ellen Møller, Skolenes landsforbund Oslo; Inger Helene Vaaten, Handel og Kontor; Rita Hildonen, Forbundet for Ledelse og Teknikk; Renie Engseth, Fagforbundet avd. 061; Brit Østby, EL og IT Forbundet og Thomas Eliassen, Fagforbundet Oslo.

Utvalget har hatt åtte møter. I tillegg til kontinuerlig arbeid med «Flerkulturelt møtested for kvinner» og «Nettverk for jenter i teknikk og håndverk», har utvalget prioritert arbeidet med planlegging og gjennomføring av Oslo Pride. Se eget punkt om dette.

Det er gjennomført fire møter for kvinner på tvers av kulturer dette året. Det møter opp ca. 10–20 personer på møtene hver gang – hvem som møter, varierer. Nettverket har vært på Romerike krisesenter, hatt temamøter og arrangert sommeravslutning på Akershus festning, med nærmere 40 deltakere. Distriktskontoret deltar på alle møtene.

Det er gjennomført seks møter for «Jenter i teknikk og håndverk»

dette året. Det møter opp ca. fem til ti personer på møtene. Nettverket har aktuelle temaer på dagsordenen. En fra familie- og likestillingspolitisk utvalg deltar på alle møtene.

I samarbeid med distriktskontoret arrangerte utvalget et «Kvinner kan»-kurs på Sørmarka. Kurset var på en lørdag og det var 22 påmeldte deltakere.

Oslo Pride

Distriktskontoret har hvert år, sammen med familie- og likestillingspolitisk utvalg, ansvaret for den praktiske gjennomføringen av LOs engasjement under «Oslo Pride». Dette innebærer bemanning av en stand i Pride Park og en LO-seksjon i paraden. Vi har blitt en viktig aktør i «Oslo Pride», og samarbeider godt med hovedarrangørene.

Distriktskontorets deltakelse mobiliserer en rekke frivillige, og det ble lagt ned stor innsats for mobilisering til deltakelse i paraden. Vi deltok med en egen seksjon i paraden med veteranbrannbil, stor flåte og egne T-skjorter og LO-tatoveringer for anledningen. Deltakelsen i LO-seksjonen fortsetter å øke og har aldri vært større.

Standen var veldig godt besøkt, det var god stemning med positive tilbakemeldinger. Ca. 600 svarte på quiz på standen, og i tillegg fikk vi flere nye LO-medlemmer.

UNGDOMSUTVALGET

Det er ett felles ungdomsutvalg for Oslo og Akershus. Ungdomsutvalget pr. 31.12.2018 besto av 19 representanter fra 14 forbund. Lokalorganisasjonene i Akershus og ungdomspartiene på venstresiden blir invitert til møtene og deltar i varierende grad. Solidaritetsungdommen tiltrer også utvalget. Utvalget består totalt av 29 personer, inkludert varaer og ungdomssekretærene. Knut-Richard Slettebø fra EL og IT Forbundet har vært leder av utvalget. Leder av utvalget har også vært ungdomsutvalgets representant i styret for LO i Oslo; AU har fordelt dette ansvaret. Ungdomsutvalget gjennomførte også en kombinert planleggingskonferanse og hyttetur, der handlingsplanen for de neste to årene ble lagt fram.

1. mai-arrangementet

Ungdomsutvalget arrangerte en stand på Youngstorget 1. mai, med salg av brus, popcorn og sukkerspinn med frivillig betaling uavkortet til Norsk Folkehjelps 1. maiaksjon. Besøkende på Youngstorget satte stor pris på vår salgsbod, og Norsk Folkehjelp var fornøyd med innsamlingen. Ca. 1000 brus, popcorn og sukkerspinn ble delt ut. Alle frivillige som stilte opp fikk muligheten til å delta på en felles middag på kvelden.

LOs sommerpatrulje

Sommerpatruljen i Oslo og Akershus ble gjennomført i ukene 26, 27 og 28. Det ble gjennomført 903 besøk, med en god fordeling mellom Oslo og Akershus. LO Follo, LO Øvre Romerike og LO Nedre Romerike frikjøpte egne personer for å gjennomføre patruljen i sine områder. Besøk i Asker og Bærum ble organisert av ungdomssekretærene på distriktskontoret. Det ble holdt tre ordinære kurs: 30. mai, 9. og 12. juni, hvorav to kveldskurs og ett helgekurs. Vi vervet 80 nye medlemmer i løpet av sommerpatruljen.

Skoleinformasjon/-besøk

Vi har fått henvendelser fra ulike skoler i Oslo og Akershus, mest fra studiespesialiserende linjer. Årsaken er sannsynligvis at flere forbund har direkte kontakt med faglærere innenfor sitt fagområde og blir invitert på skolebesøk. Vi tar også på oss «oppdrag» fra LO sentralt, som får besøk fra skoler også utenfor Oslo/Akershus. I tillegg har vi vært på voksenopplæringssentre og kvalifiseringssentre i Oslo. Vi holdt også to foredrag for Oslo kommune i forbindelse med satsingen på sommerjobber.

Samarbeid med andre organisasjoner

Ungdomssekretærene får henvendelser fra NAV og andre bydelstiltak om skolering av ungdom, og vi har nådd ca. 100 unge arbeidssøkende og lærlinger. Ungdomspartiene AUF, SU, Rødt og Solidaritetsungdommen i Norsk Folkehjelp blir invitert med faste representanter i ungdomsutvalgs møtene. Vi gjennomførte strandryddedagen 5. mai, i samarbeid med «Hold Norge rent», og ca. 50 ungdommer møtte opp. Det ble plukket 250 kg søppel den dagen. Vi hadde litt sosiale

aktiviteter og grillmat. Det er gjennomført åpne møter, der vi har holdt foredrag om rettigheter og plikter.

LOs studentservice på høgskolene og universitetene

Ungdomssekretærene ved distriktskontoret har koordinert felles LOs studentservice-stands på utdanningsinstitusjonene i Oslo og Akershus, og bistått enkelte forbund med booking og gjennomføring av standsaktivitet ved spesifikke fakulteter. Det er to universiteter og en rekke offentlige og private høgschooler med mange utdanningssteder i Oslo og Akershus.

Ved semesterstart hadde vi stand minst to dager pr. studiested, sammen med forbundene. Den første uken i september var semesterstart over. LOs 1. sekretær Julie Lødrup deltok på et av våre arrangementer på UiO, der vi grillet pølser og snakket med studenter. Vi vervet ca. 60 medlemmer under semesterstart.

Før studentservice-start ble det utarbeidet en plan sammen med forbundene. Vi forpliktet oss til å være på ett studiested tre onsdager i måneden. For å fange studentenes oppmerksomhet har vi ulike aktiviteter, som å dele ut gaveposer, grille, steke vafler og ha quiz med fine premier.

Nissepatrulje

I uke 50 hadde vi nissepatrulje, og besøkte forskjellige bedrifter i Oslo og Akershus. Vi delte ut ca. 2000 godteposer og julekort. Vi deltok også på flyplassdagen 13. desember, sammen med LO Øvre Romerike.

LOFAVØR-KOMITEEN

LOfavør-komiteen i Oslo og Akershus består av: Anna Elisabeth Uran, Fagforbundet Oslo; Kjetil Neskvern, Handel og Kontor; Gunn Korskboen, Fagforbundet Akershus; Ole Guttorm Brenden, Fellesforbundet; Eirik Ness, Norsk Arbeidsmannsforbund; Berit Madsen, LO; Irene Einan, LO; Sarah Gaulin, LO. Distriktssekretær Torbjørn Ness leder komiteen. Møtende representanter fra SpareBank 1 er Espen Mejlænder-Larsen, Jan Grenaker, Svein Skarhol og Gunnar Dalsbøe. Komiteen har utarbeidet handlingsplan.

Komiteen fungerer godt, og har jevnlig møter med behandling av ulike saker vedrørende produktene og forsikringsspørsmål. Saker fra medlemmene behandles løpende, og om nødvendig sendes saker videre til Fellesutvalget. Det er god kontakt mellom distriktskontoret og «våre» representanter i SpareBank 1 avd. fagbevegelse. Representantene i SpareBank 1 gjennomfører rundt 400 møter med fagforeninger/klubber i året, der LOfavør er en del av temaet.

Det ble arrangert fire LOfavør-kurs, hvorav ett ungdomskurs, i løpet av året. Totalt var det ca. 70 deltakere. Organisasjonskonsulentene i SpareBank 1 er i stor grad ansvarlige for det faglige innholdet i kursene, en representant for distriktskontoret åpner kurset og en representant fra komiteen deltar på hvert kurs. Det er vanligvis god søkning til kursene, men høstens kurs ble gjennomført med færre deltakere enn vanlig.

FAGLIGPOLITISK ARBEID

Distriktskontoret har et godt samarbeid med Arbeiderpartiet i Oslo og Akershus og de andre rødgrønne partiene, der det er naturlig. Distriktssekretæren tiltrer styret i Akershus Ap, og deltar på representantskaps-, års- og ledermøter. Han deltar også om mulig på gruppemøtene til fylkestingsgruppen og på frokostmøter med stortingsgruppen hver måned.

Distriktssekretæren og kontoret legger til rette for at forbund og fagforeninger kan delta i program- og nominasjonsarbeid, og oppfordrer til å få fram faglige kandidater i Arbeiderpartiet og de andre partiene som har tatt kontakt med distriktskontoret.

Samarbeidet med stortingsgruppene og fylkestingsgruppen/byrådet dreier seg om sysselsettingsrelaterte saker, sosial dumping, næringspolitikk, samt skole-/utdanningspolitikk, herunder fagopplæring, fagskole og andre aktuelle saker. Det har blitt arrangert møter og arbeidsplassbesøk for samarbeidskomiteen mellom LO og Ap.

Distriktskontoret har i samarbeid med partikontoret og samarbeidskomiteen arrangert flere fagligpolitiske møter, der spesielt Oslo-modellen og innføring av en lignende modell i kommunene i Akershus har vært viktig. Det samarbeides også om arbeidsplassbesøk gjennom hele året. Distriktssekretær og ungdomssekretærene stiller på forespørsel opp som innledere på partiarrangement.

ANDRE SAKER

Inkluderende arbeidsliv (IA)

Distriktssekretæren er medlem av IA-rådet for Oslo og Akershus. IA-rådet har møte ca. hver annen måned, og omfatter de fleste organisasjoner på arbeidstaker- og arbeidsgiversiden, i tillegg til ulike deler av NAV og Arbeidstilsynet. Arbeidslivssentrene er aktive kurstilbydere, og distriktskontoret videreformidler tilbudene til hele fagbevegelsen. IA-rådet Oslo og Akershus har arrangert frokostmøter gjennom året. Det har vært litt låber aktivitet i slutten av perioden, i hovedsak på grunn av usikkerheten før ny IA-avtale ble underskrevet. På slutten av året ble det gjennomført et eget frokostmøte der seksuell trakassering på arbeidsplassene var tema, omtrent 250 deltok og LOs 1. sekretær Julie Lødrup innledet.

Raw Air

Distriktskontoret fikk igjen ansvaret for trivselspatruljen i Holmenkollen. Ca. 20 stykker fylte vaktlistene i denne helgen i mars, og var synlige i Holmenkollen.

Deltakelse i møter og konferanser

Vi har deltatt på diverse konferanser om likestilling, organisasjon, konferanse om fag- og yrkesutdanning, arbeidslivets klimauke, fagligpolitiske frokostmøter, servicesektorprosjektet, kommunalt nettverk, vårt lokalsamfunn og div konferanser i regi av AAP, konf. for opplæringskontorene, styrekonferanser med Ungt Entreprenørskap Oslo og Akershus, NTL Ung-konferanse, Fafo-frokoster, osv. Vi deltok også på nordeuropeisk hovedstadskonferanse i Helsinki.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

Distriktskontoret har i perioden vært representert i en rekke styre, råd og utvalg, bl.a.:

- Rådet for Arbeidstilsynets 2. distrikt (Østfold og Akershus)
- Distriktsrådet HV 02
- Yrkesopplæringsnemnda i Akershus
- Ungt Entreprenørskap Oslo
- Ungt Entreprenørskap Akershus
- IA-rådet Oslo og Akershus

- NAV brukerutvalg Akershus
- Jury ungdomsbedriftsmessene Oslo og Akershus
- Oslo Voksenopplæring Sinsen, driftsstyret
- Fagskolen Oslo og Akershus, styret
- Oslo Mets seminar for samarbeid med arbeidslivet
- Kommunalt nettverk, Akershus Ap
- Prøvenemndsmedlem
- Inkognitoklinikken
- Romerike krisesenter IKS
- Samarbeidsforum mot svart økonomi, Oslo, Akershus og Østfold (SMSØ)
- Akershus Ap, partistyret/rep.skapet/ledermøter/landsmøtet
- LO AMU
- Leverandørutvikling hovedstadsregionen
- Styret Stor-Oslo Personellservice
- Regional kompetansepolitikk Akershus

Hedmark

ORGANISASJONSOVERSIKT

I fylket var det sju lokalorganisasjoner i 2018, og det var registrert 99 fagforeninger.

REGIONRÅD

I 2018 ble det innført ny organisering av regionkonferanser, og forbundene oppnevnte selv sine representanter til LOs regionråd.

Regionrådet for Hedmark består av representanter fra følgende forbund: Fagforbundet; Fellesforbundet; Norsk Transportarbeiderforbund; Postkom; Fellesorganisasjonen; Norsk Jernbaneforbund; Skolenes landsforbund, NNN, Norsk Arbeidsmandsforbund; NTL; Norsk Sjømannsforbund; Creo og Industri Energi. I tillegg er det valgt tre representanter med vara fra lokalorganisasjonene i fylket, som tiltrer regionrådet med fulle rettigheter.

LOs representantskapsmedlem i kongressperioden tiltrer også regionrådet med fulle rettigheter.

Regionrådet har avholdt tre møter, hvor det første møtet var oppstartsamling i Oslo med besøk på Stortinget og i LO.

REGIONKONFERANSER

Vårens konferanse ble holdt på Scandic Hamar 8.–9. mars.

Konferansen vedtok fire uttalelser:

- Nei til EUs energibyrå
- Nei til privatisering av forsvarsoppgaver
- Organiser deg!
- Forbud mot innleie

Høstens konferanse ble holdt på Scandic Hamar 4.– 5. november.

Konferansen vedtok følgende uttalelser:

- Nei til nedlegging av Elverum Tekniske Verksted
- Nei til nedleggelse av fengsler
- E 16 Slomarka–Nybakk må bli ferdig
- Tømmerterminal
- Det må gjøres noe med barnefattigdom
- Nei til sosial dumping
- Kollektivtransport

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Utvalget består pr. 31.12.2018 av: Randi Kjøs, Fellesorganisasjonen; Sofia Brun, Fellesforbundet; Kari Anne Rosenlund, Norsk Sjømannsforbund; Andrea Odden, Fagforbundet.

Utvalget hadde fem møter i 2018.

Utvalget arrangerte åpen konferanse 26. november 2018 på Scandic Hamar med tema #Metoo og seksuell trakassering. Innledere og foredragsholdere på konferansen var Julie Lødrup, LOs 1. sekretær; Hanne Kristin Rohde, forfatter; Jonas Bals, rådgiver i LO; Victoria Øverby Steinland, rådgiver ved Likestillingssenteret og Lars Kolberg, seniorrådgiver hos Likestillingsombudet.

UNGDOMSUTVALGET

Utvalget besto i perioden av: Martin Huggins, Fagforbundet (leder);

Raymond Lilleeng, Fellesforbundet (nestleder); Jan Arne Helmersen, Fellesforbundet; Maria A. Hollen, Skolenes landsforbund; Celine Bjørnstad, Fellesforbundet; Camilla Nordby, Handel og Kontor. Observatør fra AUF: Karwan Noradin. Tiltrer som sekretær fra LOs distriktskontor: ungdomssekretær.

Ungdomsutvalget har avholdt tre møter i 2018.

Følgende aktiviteter er gjennomført av ungdomsutvalget:

- Studentservice på Høgskolen i Hedmark
- Semesterstartaksjoner på Høgskolen i Hedmark
- Læringspatruljer
- Deltatt på Mitt Lokalsamfunn med Ungt Entreprenørskap
- Avholdt LOs sommerpatrulje i Hedmark
- Holdt LOs skoleinformasjon på skoler i Hedmark
- Deltatt på ulike stands og aktiviteter i løpet av året

Nytt utvalg skulle velges på høsten 2018, men i påvente av sammen-slåing av LOs distriktskontorer i Hedmark og Oppland og etablering av nytt ungdomsutvalg som dekker LOs nye region Innlandet (Hedmark og Oppland), ble dette utsatt til 2019.

LOFAVØR-KOMITEEN

Komiteen i Hedmark har bestått av: Odd Erik Kokkin, LO; Beate Karlsen, LO; Svein Olav Lium, LO; Helene H. Skeibrok, Fagforbundet; Jarl Kurud, Fellesforbundet; Olav Neerland, Fellesorganisasjonen og Ellen Slæprud, Handel og Kontor. Vara var Ann Kristin Bunes, Handel og Kontor og Jon Inge Hagebakken, Fagforbundet.

Lokalorganisasjonenes representanter er pr. 31.12.2018: Tor Kristian Godlien, LO i Elverum og Bjørn Otto Ødegård, LO i Kongsvinger og omegn.

SpareBank 1s representant har vært Kjetil Nyborg samt representanter fra avdeling organisasjonsmarked: Jan Grenaker, Svein Skarhol, Gunnar Dalsbø.

Det er avholdt tre møter, og én fellessamling med komiteen med Oppland.

I samarbeid med distriktskontoret i Oppland ble det gjennomført LOfavør-kurs for medlemmer og tillitsvalgte. Begge kursene ble

avholdt på Color Lines ferger til Kiel, og det var 15 deltakere fra Hedmark pr. kurs.

LOfavør-komiteen var også på skoleringstur for å utvikle mer samarbeid og felles skolering for medlemmene i de aktuelle fylkene. I 2018 var første prioritet å berede grunnen for en felles komité fra 2019.

Komiteen arrangerte i mai en opplæringsdag om LOfavør-produkter, åpent for alle medlemmer og tillitsvalgte i Hedmark, med fokus på de som jobber i førstelinjetjenesten og ofte mottar spørsmål om fordelene. Det har vært avholdt flere medlemsmøter i løpet av året med LOfavør som tema, både medlemskvelder i samarbeid med lokalorganisasjonene og kaffekurs på den enkelte arbeidsplass, i samarbeid med tillitsvalgte.

FAGLIGPOLITISK ARBEID

Distriktskontoret har et godt fagligpolitisk samarbeid med Arbeiderpartiet. Representanter fra Arbeiderpartiet møter fast på regionkonferansene og andre arrangementer der det faller naturlig. Vi har også samarbeid med andre partier i enkelte saker, og inviterer Rødt, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti til regionkonferansene. Distriktssekretæren inviteres på årsmøtene til Hedmark Arbeiderparti, tiltrer styret og møter på landsmøtet.

Samarbeidskomiteen

Samarbeidskomiteen består av åtte medlemmer, fire fra LO og fire fra Arbeiderpartiet. Det har vært avholdt ett møte i 2018.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

Vi er representert i en rekke eksterne fora, noen i samarbeid med Oppland:

- Samarbeidsforum mot svart økonomi (SMSØ)
- Yrkesopplæringsnemda
- IA-rådet (samarbeidsmøter mellom LO, NHO, KS og NAV om IA)
- Distriktsrådet HV05
- Stiftelsen Folldal Gruver
- Voksenopplæringsforbundet VOFO
- Styret i Arbeiderbevegelsens Folkehøgskole Ringsaker

FOKUSERTE SAKER

Stedsutvikling

I 2018 har vi hatt fokus på stedsutvikling, og har arrangert én nettverkssamling for forbund og lokalorganisasjoner i Hedmark. Det har vært fokus på nettverksbygging, faglig påfyll og inspirasjons-/motivasjonsforedrag.

Vi tar pulsen på Hedmark

Det er gjennomført en rekke arbeidsplassbesøk i alle fylkets regioner. Disse besøkene er gjennomført i tett samarbeid med fylkesrådet for næring i Hedmark, aktuelle forbund og LOs lokalorganisasjoner. Det har vært fokus på næringsutvikling, ønsker og behov som kan synliggjøres gjennom en Innlands-offensiv. Tillitsvalgte på arbeidsplassene har vært vertskap og målbærere for arbeidsplassens ønsker og behov.

Hamar Pride

LO Hedmark deltok på Pride-arrangement i Hamar 15. september. Odd Erik Kokkin holdt appell etter toget, og LO og forbundene bemannet stand med brosjyrer, kjærlighet på pinne og tatoveringer. Forbundene deltok også i selve toget.

Oppland

ORGANISASJONSOVERSIKT

I fylket er det fire lokalorganisasjoner og 154 fagforeninger.

REGIONRÅD

Regionrådet for Oppland består av representanter fra følgende forbund:

Fagforbundet; Fellesforbundet; Fellesorganisasjonen; Handel og Kontor; NNN; Forbundet for Ledelse og Teknikk; Norsk Arbeidsmandsforbund; Postkom; Skolenes landsforbund; NTL; Norsk Transportarbeiderforbund; Norsk Jernbaneforbund og Industri Energi. I tillegg deltar LOs representantskapsmedlem og LOs lokalorganisasjoner. Rådet ledes av distriktssekretæren.

Rådet har holdt tre møter og har behandlet følgende saker:

- Gjennomgang av retningslinjer for regionråd og regionkonferanse
- Program for regionkonferanser
- Innstilling på representant og vararepresentant til LOs representantskap
- LOrgnett
- Orientering om LOs sommerpatrulje, lærlingpatrulje og student-satsning
- LOs regionaliseringsprosess
- Kommune- og fylkestingsvalget 2019
- Kommunenes praktisering av lov om offentlige anskaffelser
- Uttalelse om Sykehuset Innlandet «Nei til foretaksmodellen – ja til folkevalgt kontroll»

REGIONKONFERANSER

Vårens konferanse ble holdt på Scandic Lillehammer Hotel, 6. mars.

Konferansen drøftet/behandlet følgende:

- Den fagligpolitiske situasjonen v/Are Tomasgard, LOs ledelse
- Det mørke arbeidslivet v/Torgny Hasås, forfatter og journalist i LO-Aktuelt
- SpareBank 1 Østlandet, konjunkturbarometeret for Innlandet 2017 og forventninger om 2018 v/Espen Mejlænder-Larsen og Tor Morten Nygård, SpareBank 1 Østlandet
- Valg av representant og vararepresentant til LOs representantskap

Konferansen vedtok følgende uttalelse:

- Slå ring om nasjonalt eierskap og kontroll over kraftressursene.

Høstens konferanse ble holdt på Hafjell Hotell 5. november.

Konferansen drøftet/behandlet følgende:

- Den fagligpolitiske situasjonen v/Trude Tinnlund, LOs ledelse
- Hatefulle ytringer florerer i Europa – hva skjer i Norge? v/Kent Rune Pedersen, rådgiver i LO
- Lov om offentlige anskaffelser v/Roald Stykket, Fellesforbundet avd. 8 Telemark og Dag Erik Pryhn, ordfører Sel kommune

Konferansen vedtok følgende uttalelser:

- Dobbeltspor til Lillehammer innen 2030
- Oppfølging av LO-kongressens vedtak om boikott av Israel
- Nei til jernbanepakke 4
- Regelverket til knyttet til anbud må skjerpes

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Utvalget består av: Mari Haugstad, Postkom; Henning Engeskaug Karlsen, Fagforbundet; Mariann Rustad, Fellesforbundet. Varamedlem er Karianne Sten Solheim, Fagforbundet. Organisasjonsmedarbeider Grethe Eng Hagen er sekretær.

Utvalget har holdt fem møter. Det er i perioden holdt fellesmøter med familie- og likestillingspolitisk utvalg i Hedmark. I samarbeid med Hedmark arrangerte vi også en konferanse 26. november med tema #Metoo – hva nå?.

UNGDOMSUTVALGET

Utvalget består pr. 31.12.2018 av: Kim Helge Johannsen, Norsk Sjømannsforbund (leder); Emmy af Geijerstam, Handel og Kontor; Rikke Svenstad, Handel og Kontor; Henrik Sander Kolvik, Fellesforbundet og Stian Olafsen, Fellesforbundet. LOs ungdomssekretær er sekretær for utvalget.

Utvalget har holdt utvalgsmøter og orientert skoleelever om rettigheter og plikter i arbeidslivet.

LOs sommerpatrulje

I årets sommerpatrulje deltok fire forbund. Sommerpatruljen ble gjennomført i Gjøvik og Nord-Gudbrandsdalen, og det ble besøkt 347 bedrifter og vervet 46 nye medlemmer.

LOs studentservice på høgskolene

Utvalget har månedlig fast studentservice på Høgskolen i Innlandet avd. Lillehammer, og det er avholdt møter i LOs studentutvalg. Utvalget deltok på Jussens karrieredag og Karrieredagen for organisasjon og ledelse. Utvalget deltok også under fadderukene ved Høgskolen i Innlandet avd. Lillehammer med ulike aktiviteter. Det ble det vervet 203 nye studentmedlemmer i 2018.

Distriktskontoret deltok på studentdag i regi av Forbundet for Ledelse og Teknikk ved Fagskolen Innlandet, Gjøvik.

LOs lærlingpatrulje

LOs lærlingpatrulje ble gjennomført én uke på våren og én uke på høsten i Valdres/Land og Glåmdalen. Det ble besøkt 60 bedrifter og snakket med 68 lærlinger. Patruljen vervet 20 nye medlemmer.

Nisseaksjon

LOs nisseaksjon ble avviklet i desember, der det ble delt ut julegodteposer og informasjonsmateriell til ansatte ved kjøpesentrene i Gjøvik, Lillehammer og Raufoss.

LOFAVØR-KOMITEEN

Komiteen består av: Iver Erling Støen, LO (leder); Grethe Eng Hagen, LO (sekretær); Anders Aslesen, Fagforbundet; Oddbjørn Vestli, Norsk Transportarbeiderforbund; Roy Kristiansen, Handel og Kontor; Hilde Kvam, Norsk Arbeidsmandsforbund; Mari Haugstad, Postkom; Linda Kristin Rye, ungdomssekretær. Banken er representert med Trond Bråten, SpareBank 1 Lom og Skjåk; Willy Hansen, SpareBank 1 Gudbrandsdal; Kjetil Nyborg, SpareBank 1 Østlandet; Nina Framstad, SpareBank 1 Ringerike Hadeland.

Det er holdt tre møter. I tillegg deltok komiteen på regional samling for fylkeskomiteer.

12. mars ble det gjennomført LOfavør fagdag for tillitsvalgte i forbund og LOs lokalorganisasjoner. Seminaret ble holdt i forbindelse med *Raw Air* Lillehammer.

Temaene for fagdagen var LOfavør – strategier og LOfavør fordelsprogram. Innledere: Jakob Tveit og Kjersti Andresen, LOfavørs administrasjon.

8. mai ble det holdt seminar for forbundenes førstelinjetjeneste om LOfavør-strategier, fordelsprogram, rutiner vedrørende direkteoppgjør m.m. Innledere: Kjersti Andresen, Stine Hvidsten Jensen og Runa Bolstad Laume fra LOfavør-administrasjonen. LOfavør-komiteen har gjennomført to LOfavør-kurs for tillitsvalgte og medlemmer.

Under reflekskampanjen ble det delt ut 10 000 reflekser i samarbeid med Oppland Transportarbeiderforening. Det ble også holdt

orientering til skolelever og medlemmer rundt om i fylket, om bruk av refleks og trafikkssikkerhet.

Under World Cup hopp kvinner, Lillehammer 30. november til 2. desember ble det avholdt LOfavør familiedag med synliggjøring av LOfavør-produkter og utdeling av reflekser, sjokolade og håndvarmere. I tillegg var det aktiviteter for barn og voksne.

ARBEIDSMARKED, NÆRINGS- OG SYSSELSETTINGSPOLITIKK

Næring

Næringslivet i fylket går godt. Distriktskontoret er involvert i fylkeskommunens satsning for regionale utviklingsplaner for områdene kompetanse, næringsutvikling og samferdsel. Distriktskontoret har gitt innspill til framtidig partssamarbeid i den nye fylkeskommunen i forbindelse med den pågående regionaliseringsprosessen mellom Oppland og Hedmark fylkeskommuner.

LOs distriktskontorer for Oppland, Hedmark og Oslo/Akershus holdt i samarbeid med NHO Innlandet, NHO Oslo og Akershus og Norges Skogeierforbund, seminar 14. mai på Gardermoen om framdriften i Godspakke Innlandet, jamfør Nasjonal Transportplan. Innledere var: Dag Skjølaas, Norges Skogeierforbund; Anders B. Werp, Samferdselsdepartementet; Kirsti Lovise Slotsvik og Sefrid Line Jakobsen fra Jernbanedirektoratet; Gorm Frimannslund, Bane NOR; Johannes Bergum, Mjøsen Skog; Finn Arne Bjørnstad, Norske Skog og Kenneth Sandmo, LO.

Distriktskontoret er samarbeidspartner for Innlandets industrikonferanse «Sillongenkonferansen» og har deltatt i NHO Innlandet årskonferanse. Distriktssekretæren deltok i åpningen av Manufacturing Technology Norwegian Catapult Centre, Raufoss.

Arbeidsmarked og sysselsetting

Arbeidsledigheten i fylket pr. desember er 1,8 prosent. Det er registrert 1746 helt ledige arbeidssøkere i Oppland. 585 unge under 30 år er registrert som helt ledige, og utgjør 2,5 prosent av arbeidsstyrken.

Videregående opplæring

For skoleåret 2018/2019 var andelen elever som søkte studieforbed-

rende på 47,3 prosent og andelen elever som søkte yrkesfag 52,7 prosent. Fullføringsgrad for skoleåret 2017/2018 er 86,2 prosent. Av de som er meldt opp til prøve har 94,4 prosent bestått fag-/svenneprøve.

Yrkesopplæringsnemda

LOs distriktskontor er representert med to representanter og innehar nestlederfunksjonen.

Yrkesopplæringsnemda har drøftet/behandlet følgende saker:

- Høring ambulansefaget
- Årsplan og fylkesbudsjett
- Implementering av ny strategi for YFF-faget og LUT
- Yrkesfagenes år, samfunnskontrakten og yrkesfaggarantien
- Fagprøveutvikling for helsefagarbeidet og revidering av fagprøve
- Kommunesektorens arbeidsgivermonitor
- Søker tall yrkesfaglige og studiespesialiserende utdanningsprogram
- Lærlingundersøkelsen, årlig rapportering fra lærebedrifter og tilstandsrapporten
- Kurs og kompetanseheving i fag- og yrkesopplæringen
- Regional kompetanseplan for arbeidsliv og nasjonal kompetansepolitisk strategi
- Formidling av søkere til læreplass, alternativt Vg3, utlysning og dimensjonering
- Samarbeid om det 13-årige opplæringsløpet
- Forberedelse til oppnevning av medlemmer i prøvenemnder
- Innspill til politisk organisering
- Sommerskolen
- Godkjenning av opplæringskontorer
- Kryssløp og overgang fra Vg1 studiespesialisering til alle yrkesfag på Vg2
- Ny yrkesfagstruktur og nye læreplaner
- Muligheter og utfordringer i et opplæringskontor
- Evaluering av yrkesopplæringsnemndas arbeid

LOs distriktskontor er representert med ungdomssekretæren i fylkets regionale nettverk for samfunnskontrakten med økt innsats

for flere lærlinger og flere lærebedrifter. For Hadeland- og Lillehammer-regionen leder ungdomssekretæren nettverksarbeidet. De regionale nettverkene har utarbeidet egne handlingsplaner med fokus på økt samarbeid mellom skole og lokalt næringsliv, ut ifra næringslivets behov i de enkelte regioner. Det er holdt seks møter i hver av regionene for Nord-Gudbrandsdal, Lillehammer, Hadeland og Valdres. Gjøvik-regionen har holdt to møter.

Rådet for inkluderende arbeidsliv

Rådet har holdt seks møter. Det er arrangert IA-konferanser med tema arbeidsmiljø. Konferansene ble holdt på Otta, Lillehammer, Gjøvik, Brandbu og Fagernes. Årets arbeidslivskonferanse ble holdt på Hamar i samarbeid med IA-rådet i Hedmark. Tema var «Inkludering gir mangfold».

FAGLIGPOLITISK ARBEID

Samarbeid med forbund/fagforeninger

Distriktskontoret, i samarbeid med LO i Sør-Gudbrandsdal og Litteraturhuset Lillehammer, holdt debattmøte 1. februar med tema arbeidslivskriminalitet. Innledere var Torgny Hasås, forfatter og journalist i LO-Aktuelt; Hadia Tajik, Arbeiderpartiet; Boye Ullmann, Fellesforbundet og Morten Bakke, Arbeids- og sosialdepartementet.

Distriktskontoret, i samarbeid med Norsk Arbeidsmandsforbund avd. 5 og Vestre Toten Ap, holdt åpent temamøte om industri og fagbevegelsen, i Vestre Toten Kulturhus, Raufoss, 9. mai. Innledere var Yngve Hångsen, Roger Kyseth, Benteler, og Andreas Halse, Svenssonstiftelsen.

Distriktskontoret deltar på en rekke årsmøter/arrangementer holdt av forbundene i Oppland og tiltrer LO Stat distriktsstyre.

Samarbeidskomiteen LO / Oppland Arbeiderparti

Komiteen består av: Fra LO: Else Randi Kolby, Fagforbundet; Morten Solbakken, Fellesforbundet; Ole Christian Foss, Handel og Kontor; Arild Kjempekjenn, LO Stat; Jonny Olafsen, Norsk Arbeidsmandsforbund; Iver Erling Støen, distriktssekretær. Fra Ap: Tore Hagebakken; Rune Støstad; Hilde Holtesmo; Rigmor Aasrud; Even A. Hagen; Synnøve Brenden.

Saker/tema som er drøftet/behandlet i perioden:

- Samarbeidsavtalen mellom Fagforbundet og Arbeiderpartiet
- Arbeid med lokalt fagligpolitisk samarbeid
- Ap's forslag til økt innsats for et seriøst arbeidsliv og tiltak for å øke organisasjonsgraden
- Fylkesvalgprogram
- Lov om offentlige anskaffelser – kommunenes praktisering
- Sykehusstruktur
- Regionreformen
- LOs pensjonskrav med opptjening fra første krone
- Kommuneøkonomi
- Økt satsning på lærlinger

Distriktssekretæren tiltrer Oppland Arbeiderpartis styre, representantskap og fylkesårsmøte, valgkamputvalg og programkomité. Distriktskontoret deltar i fylkespartiets samferdselsutvalg.

TARIFFOPPGJØRET

Tariffkonferanse

I forbindelse med LO/NHO-oppgjøret ble det holdt et felles informasjonsmøte for tillitsvalgte i Hedmark og Oppland. Møtet ble holdt 16. april på Scandic Lillehammer Hotel.

Program:

- Kultur og allsang v/Torbjørn Dyrud
- Hovedinnlegg v/Peggy Hessen Følsvik, LO
- Hovedinnlegg pensjon v/Eystein Gjelsvik, LO
- Oppgjøret sett fra forbundenes side v/Jan-Egil Pedersen, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund og Hege Espe, Fellesforbundet
- Spørsmål og oppsummering

Konflikten mellom LO og Finans Norge

Distriktskontoret besøkte de streikende i Handel og Kontor.

KULTUR OG IDRETT

Hoppuka - Raw Air 12.-13.mars, Lysgårdsbakkene

LO og LOfavør hadde et eget uteområde, der det ble servert kaffe, saft og sjokolade. I tillegg ble det rigget til akebakke for små og store. Ved hovedinngangen hadde LO egen inngang, der det ble delt ut håndvarmere og luer.

Familiearrangement med hopplandslaget

LO, hopplandslaget og bedriftsidretten inviterte til familiearrangement i Lysgårdsbakkene, Lillehammer 9. september. Barn og voksne fikk prøve seg på ulike aktiviteter.

Fagforeningshytta Maihaugen, Lillehammer

Distriktskontoret, i samarbeid med LO sentralt og SpareBank1 Østlandet, har bidratt til at det skal oppføres en fagforeningshytta fra 1960-årene på Maihaugen, Lillehammer. Hytta er tidligere eid av Fellesforbundet avd. 23 Raufoss Jern- og Metallarbeiderforening. Hyttelandsbyen på Maihaugen viser et vidt spenn, med både eldre og nye hytter, og representerer hytteutviklingen i hele Innlandet med hytter fra 1911, 1950–1960-årene og fram til i dag.

Hytter og hytteliv representerer en lang tradisjon med sterke røtter i vårt område. Opp igjennom årene var fagforeningshytter en ordning som betydde mye for fagforeningenes medlemmer. Maihaugen kan med fagforeningshytta vise et godt eksempel fra lokalområdet, og både hytta i seg selv og formidlingen av kulturen og betydningen av fagforeningshytta er en viktig historie å fortelle.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

Distriktskontoret er representert i følgende styrer, råd og utvalg:

- Vegforum Innlandet
- NAV – brukerforum
- Styret Lean forum
- Styret Arbeiderbevegelsens Folkehøyskole Ringsaker
- Rådet for samarbeid arbeidsliv/skole Høgskolen Innlandet
- HV distr.05
- Styringsgruppa for modulstrukturert fag- og yrkesopplæring for voksne
- Samarbeidskomiteen mot svart økonomi
- Årsmøte Ungt Entreprenørskap
- Arbeidslivskyndige meddommere

Buskerud

ORGANISASJONSOVERSIKT

Ved utgangen av 2018 var antall fagforeninger/avdelinger 173, og disse utgjorde til sammen ca. 36 550 betalende medlemmer, totalt 64 500. 24 av LOs forbund har medlemmer i Buskerud. Tallet på lokale LO-organisasjoner er fem.

KONTORETS VIRKSOMHET

LO Buskerud fortsetter den omfattende jobben med å bygge organisasjon, og arbeider med å øke forståelsen for viktigheten av fagligpolitisk arbeid. Det er fortsatt en utfordring å få på plass de lokale LO-foreningene, fordi de ikke har den forankringen i organisasjonen vi skulle ønske. Vi bruker mye tid på å treffe mennesker i organisasjonen og snakke med personer i politiske miljøer for å få dem med i dialog om viktige saker med oss i fagbevegelsen. En utfordring er også forbundenes innretning i regioner, hvor avstanden til medlemmet blir for stor og faren for å bygge administrasjon i stedet for organisasjon oppleves som en reell utfordring. Bare et fåtall av fagforbundene virker å ha tatt innover seg hva regionreformen vil innebære. Dette vil det bli arbeidskrevende å få på plass framover.

Arbeidsmengden er stor, og LOs portefølje i Buskerud er også stor. Med glede opplever vi en større og større etterspørsel etter å ha LO på laget i vårt store fylke, som er nesten 40 mil fra sør til nord. LOs distriktskontor i Buskerud er fremdeles underbemannet, fordi grunnbemanningen har stått stille mens arbeidsmengden har økt betraktelig. En annen utfordring er endringene som ny teknologi fører med seg, og som gjør at tradisjonelle merkantile oppgaver gradvis blir faset ut. Det haster dermed å få sett på kompetanseløft og rett bemanning.

Den nye region Viken tar utrolig mye tid både i egen organisasjon og i forhold til hele den kontaktflaten som LO må ha for å gjøre en god jobb for sine medlemmer og samfunnet. Vi har kommet godt i gang med samarbeidet i region Viken, og vi har hatt samlinger for kontorene ved flere anledninger.

LO Buskerud har dyktige medarbeidere med fokus på sakene som

er viktige for LO. I året som har gått har vi også hatt gleden av å bli kjent med nye, dyktige medarbeidere på både ungdomssiden og på prosjektsiden i LOs serviceprosjekt.

LO opplever i større og større grad å være ønsket som deltaker i råd og utvalg, både i kommune og fylke, i bedrifter og i organisasjoner.

LO Buskerud er på sosiale medier som Facebook og Twitter, og har egen hjemmeside.

REGIONRÅD

Innføring av regionråd er spennende, og over litt tid vil dette være et godt kollegium for fagforbundene. Regionrådet trenger litt tid for å få «satt seg», men det ser ut til at fagforbundene prioriterer dette arbeidet. Det er gledelig, for vi var litt bekymret for deltakelse siden det er frivillig for fagforbundene å delta.

Det ble avholdt fire regionrådsmøter i 2018.

REGIONKONFERANSER

Det er avholdt to regionkonferanser, én på våren og én på høsten. Dette er viktige konferanser, og regionkonferansene har fått mer «status» i og med at fagforbundene møter med sine delegater.

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Utvalget har bestått av: Gry E. Juvelid, Fellesorganisasjonen (leder); Ann Kristin Strandmoe, Fagforbundet; Runar Landsverk, Fellesforbundet; Egil Nilsen, NNN; Sissel Olsen, Fellesorganisasjonen og oss tre ved distriktskontoret: Jan Petter Gundersen; Tonje Kristensen og Astrid Gjertsen.

UNGDOMSUTVALGET

Utvalget har bestått av: Cathrine Gulliksen, Fagforbundet; Morten Lystad, EL og IT Forbundet; Naemy Trandum, Norsk Arbeidsmandsforbund; Hanna Kjemprud, Handel og Kontor, Barbro Major, Fellesforbundet; Espen Braathen, NNN; Ronny Rype, Postkom, Mikael Schevik, Industri Energi.

Det er avholdt åtte utvalgsmøter, i tillegg til ett planleggingsmøte i Oslo.

LOs sommerpatrulje

Sommerpatruljen ble arrangert på tradisjonelt vis i uke 26 og 27. Hanna Kjemprud var frikjøpt i tre uker som patruljeleder. Det er avholdt sommerpatruljekurs.

Skolebesøk

Mange videregående skoler har fått besøk fra LO og forbundene. LOs studentservice har vært gjennomført på USN Drammen, Ringes- rike og Kongsberg, i tillegg til at vi har deltatt på utdanningsmesser og hatt påske- og juleaksjon på universitetet.

Ungdomsutvalget var godt representert på LOs student- og ungdomskonferanse. Videre har utvalget hatt arrangement på torget i Drammen 1. mai med stor suksess, og vi var også godt representert ellers på arrangementet.

Ungdomsutvalget stod på stand under Elvefestivalen i Drammen, der vi møtte mange ungdommer.

LOFAVØR-KOMITEEN

LOfavør-komiteen består av: Jan Petter Gundersen, LO Buskerud (leder); Vidar L. Larsen, LO Stat; Jan Denne, Fagforbundet; Egil Nilsen, NNN; Rune Ask, Fellesforbundet; Bjarne Gilje, FO; Tonje Kristensen, LO Buskerud; Astrid Gjertsen, LO.

På slutten av året ble det gjennomført arrangementer rundt «høytid for brann». Det er god påmelding til arrangementene, men vi er usikre på om vi får tak i de menneskene vi ønsker, og stiller spørsmål ved om det må serveres middag og gis gaver for å få folk til å møte?

Det kommer få innspill fra organisasjonen, så saker kommer i stor grad fra komiteen selv.

FAGLIGPOLITISK ARBEID

I året som har gått har LO Buskerud lagt ned mye arbeid både på fylkesplan og kommuneplan for å få i gang det fagligpolitiske samarbeidet. Dialogen med Arbeiderpartiet er bra. Vi har fått på plass fagligpolitiske samarbeidsarenaer flere steder i fylket, men vi ser også at det er ganske mye arbeid å holde dette i gang. Vi fortsetter jobben inn i 2019.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

DK Buskerud har møtt i følgende styrer, råd og utvalg:

- Styret Buskerud Arbeiderparti
- LOs serviceprosjekt
- Viken Arbeiderparti
- Samarbeidskomiteen i Buskerud
- Buskerudtinget
- Region Viken
- Raw Air 2018
- Yrkesopplæringsnemnda
- SMSØ
- Frokostforum
- IA-rådet
- Brukerrådet i NAV Buskerud
- Rådet for Drammensregionen
- Samarbeidsutvalg for godsterminal Drammen / Nedre Buskerud
- Partnerskap ny tømmerterminal i Lier
- Partnerskap for klima og energi
- Partnerskap næringsutvikling
- Partnerskap areal og transport
- Folkets Hus Drammen SA
- Næringslivsgruppen LO/NHO
- Partnerskap karriere
- Planarbeid i fylkeskommune mf.

Vestfold

ORGANISASJONSOVERSIKT

I distriktskontorets arbeidsområde var det pr. 1. januar 2018 i alt fem lokalorganisasjoner, ca. 113 fagforeninger og totalt ca. 28 100 medlemmer. Fagforeningene i Svelvik er overført til Drammen i Buskerud og fagforeningen i Sande er overført til Holmestrand.

KONTORETS VIRKSOMHET

Distriktskontoret har deltatt på en rekke faglige og politiske møter, kurs og konferanser. Vi har hatt et godt samarbeid med Vestfold

Arbeiderparti, gjennomført flere møter og deltatt i utvalg i fylkeskommunen og hos Fylkesmannen. Både ungdomssekretæren og distriktssekretæren er mye ute og representerer LOs vedtatte politikk.

Distriktskontoret har kontorfellesskap med andre organisasjoner i fagbevegelsen, som Fagforbundet, Fellesforbundet, FO og Norsk Folkehjelp. Distriktskontoret har også egen Facebook-side som oppsummerer en del av kontorets virksomhet.

REGIONRÅDET

Rådet består av 17 forbund og tre lokalorganisasjoner (Larvik, Sandefjord og Tønsberg). LOs distriktssekretær leder rådet. Siden dette var oppstartsåret, er det avholdt tre møter og behandlet 25 saker i rådet.

REGIONKONFERANSER

Det er avholdt to regionkonferanser i Vestfold. Vårkonferansen ble avholdt 13. og 14. mars på Quality Hotel Grand Farris i Larvik. Her var vi 45 deltakere.

Temaene var:

- Taper vi kampen innenfra? v/Bernt Torp
- Regionsammenslåing v/Arve Høiberg, Vestfold Ap's gruppeleder
- Informasjon fra familiepolitisk utvalg, LOs ungdomsutvalg, lokalorganisasjonene, LOs repr. til LOs rep.skap og distriktskontoret
- Digitalisering v/Kjetil Staalesen, LO
- LOfavør: Kredittkort og nyheter v/Björg Marit Sollie, SpareBank 1 BV
- Arbeiderbevegelsens Arkiv i Vestfold v/Karianne Schmidt Vindenes, Vestfoldarkivet
- Retningslinjer for regionkonferansen og regionrådet v/Kim-Louis Belaska, LO
- Valg av repr. og vararepr. til LOs familie- og likestillingspolitiske utvalg, godkjenning av LOs ungdomsutvalg, valg av LO Vestfolds repr. og vararepr. til LOs rep.skap, godkjenning av regionrådet
- Orientering om situasjonen i Heimevernet v/Nils Otto Mathisen, LOs repr. i Distriktsrådet for Oslofjord Heimeverndistrikt 01
- Arbeidslivets kulturseilas v/Dag Henrik Skatteboe

Konferansen vedtok uttalelser om:

- Vi har alle et ansvar for unge uføre
- Rettigheter og plikter i arbeidslivet inn i læreplanen
- Lovfestet likelønn
- Midlertidige stillinger fører ikke til faste jobber
- Nei til utflagging av norske sjøfolk
- Pensjon å leve av
- Nei til utsettelse av vei- og jernbaneutbygging!
- Nei til myndighetsoverføring av kraftnett og kraftsystem til EUs Energibyrå ACER

Høstkonferansen var felles med Telemark og ble avholdt på Quality Hotel Klubben i Tønsberg i perioden 18.-19. oktober. Konferansen hadde 116 deltakere.

Temaene her var:

- Den fagligpolitiske situasjonen v/Terje Olsson, LO-sekretær, LO
- Regionalisering Vestfold og Telemark v/Arve Høiberg, gruppeleder Vestfold Ap
- Hva betyr regionaliseringen for valgkampen og valget av nytt fylkesting? V/inviterte partier fra Vestfold Ap, Telemark Ap, Telemark SV, Senterpartiet Vestfold, Rødt Telemark og Rødt Vestfold
- Myter om plast v/Magnar Bakke, Ineos
- Nytt fra LOfavør v/Björg Marit Sollie, SpareBank 1 BV
- Hvordan sikre flere unge i fast arbeid? v/Gro Merethe Rørvik, prosjektleder
- NRKs TV-aksjon 21. oktober v/Kirkens Bymisjon

Konferansen vedtok uttalelser om:

- NOR-Flagg i Sandefjord
- Nei til sosial dumping av norske sjøfolk!
- Krav om norske lønns- og arbeidsvilkår ved anbud Sandefjord-Strømstad-ruten
- Det føres «krig mot plast» på feilaktig grunnlag
- Velferdsobligasjoner
- Nei til statens og NOAHs søppeldeponi i Norcam-gruver i Brevik

- Norges triste kapittel – dårlige framtidsutsikter for unge mennesker
- Regionreformen
- Ungdomsutvalget i LO ønsker å ha et ungdomsfond
- Ungdomsutvalget i LO ønsker at hvert enkelt forbund sender en ungdomsrepresentant som delegat/observatør til regionkonferansen
- Alle forbund skal jobbe målrettet for å få en ungdomsrepresentant inn i ungdomsutvalget i LO
- Nei til nedleggelse av fengselsplasser
- Jernbanen må være underlagt folkevalgt kontroll
- Aleneboende og økonomi, blir vi diskriminert?
- LO heier på rødgrønt flertall i det nye fylket Vestfold og Telemark

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Utvalget har bestått av: Ellen Grønseth, NNN (leder); Liv Sigrund Holmberg, Fagforbundet; Marit Olsen, Handel og Kontor; Torild Gunn Kristoffersen, Fellesorganisasjonen og Mette Clifton, Fagforbundet. Varamedlemmer er Kåre Karlsen, EL og IT Forbundet; Vigdis Bakke, Handel og Kontor; Merete Dahl, Fagforbundet. I tillegg møter distriktssekretær og organisasjonsmedarbeider.

Utvalget var representert både på vårens og høstens regionkonferanse. Leder oppfordret på vårkonferansen til å delta på familiedagen 10. juni på Borgen i Holmestrand. Her deltok noen fra utvalget, i tillegg til SpareBank 1 BV. Noen fra Holmestrand Jern og Metalls pensjonistforening hjalp til med kaffekoking og steking av vafler. Pga. andre aktiviteter i Holmestrand i dette tidsrommet, ble det ikke så mange besøkende. I samarbeid med Norsk Folkehjelp vil vi finne et annet tidspunkt for neste års familiedag.

Aktiviteten har vært ganske jevn de siste årene, men ikke det helt store.

Utvalget har i perioden hatt fem møter og behandlet 24 saker.

UNGDOMSUTVALGET

Ungdomsutvalget består av 13 medlemmer fordelt på følgende forbund: Fagforbundet; Fellesorganisasjonen; Fellesforbundet/Fellesforbundet Grafisk; NNN; Handel og Kontor; Norsk Arbeidsmandsforbund; Norsk

Sjøoffisersforbund; Norsk Sjømannsforbund; Postkom og en representant for fylkestyret for AUF Vestfold.

Leder av ungdomsutvalget er Roar Howlid fra Fagforbundet og nestleder er Sunniva Sjøblom fra FO. Det er nytt valg på leder og nestleder i januar 2020.

Ungdomsutvalget har hatt seks møter hvor diverse saker er blitt behandlet. Utover de vanlige aktivitetene har det også blitt arrangert fagligpolitisk ungdomskonferanse for medlemmer mellom 18 og 35 år.

Temaene på konferansen var:

- Det fagligpolitiske samarbeidet
- Den norske modellen
- Arbeidslivsutvalgets innstillinger
- LOs og Arbeiderpartiets historie
- Hersketeknikker

På denne konferansen deltok ni forbund med 32 deltakere sammen med deltakere fra Buskerud og Telemark (+ 2 som var på hospitering fra Agder fordi de ønsker å arrangere noe lignende selv).

Det er et stort ønske om at det legges opp til regionvise samlinger for ungdom i tillegg til Student- og ungdomskonferansen, for å jobbe med ungdomspolitiske saker og for å skolere ungdom på tvers av forbundene. Student- og ungdomskonferansen er et kjempefint tiltak og et godt treffpunkt, men ungdommen savner tid til å jobbe med lokale utfordringer og knytte lokale kontakter.

Vi har også hatt tradisjon for å invitere med AUF og andre ungdomspartier på venstresiden, om de ønsker å delta.

Etter arbeid i grupper med temaet «hvordan kan vi styrke LOs ungdomsorganisering», fikk vi følgende oppsummering:

- Vi kommer til å jobbe videre for at ungdom får en naturlig møteplass for å sette viktige ungdomspolitiske saker på agendaen. Det er viktig å sikre vedtak i egne forbund hvor det settes av midler til dette arbeidet.
- Vi ser nytten og viktigheten av å jobbe på tvers av forbundsgrenser med skolering og ungdomspolitiske spørsmål, særlig i tiden fram mot valget.

- Det er viktig med møteplasser hvor ungdommen kan sette sine fagligpolitiske saker på agendaen; vi må samsnakke på tvers av forbund og ungdomspartier for å komme fram til de sakene det er enighet om og å kunne legge strategier for å fremme disse sakene i media, eget forbund, egne partier og overfor LO.
- Det er også ønskelig at vi jobber i tiden fram mot Kongressen for å komme med et forslag som sikrer den økonomiske bistanden til å kjøre ungdomskurs/ungdomsskolering på tvers av forbundene i de ulike regionene, slik at alle får like muligheter til å delta på kurs, være med i de viktige debattene og se nytten av at flere forbund jobber mot det samme målet.

Planen for 2019 blir satt i januar, og foreløpig er det bare planlagt stand på Høgskolen i januar.

Ungdomsutvalget har hatt seks stands på Universitetet i Sør-Øst Norge, Campus Vestfold og vært ute på noen skolebesøk. To representanter deltok på både vårens og høstens fylkeskonferanse.

LOs sommerpatrulje

Sommerpatruljen hadde 44 deltakere fordelt på seks forbund (Fagforbundet, Fellesforbundet, Handel og Kontor, NNN, Fellesorganisasjonen og Norsk Arbeidsmandsforbund). Sommerpatruljen besøkte 268 bedrifter i Vestfold. Antallet bedrifter med brudd har hatt en stor nedgang fra fjoråret med 42,5 prosent brudd på lov- og avtaleverk til 32,8 prosent brudd i 2018. Dette ser vi som en stor forbedring og håper trenden fortsetter.

Forkurset til patruljen ble holdt i juni. Sommerpatruljen var også meget godt synlig i media og på radio.

Ungdomsarbeid generelt

Det har vært flere vellykkede skolebesøk i fylket, enten av bare LO eller sammen med et forbund. Vi har besøkt ungdomsskoler, videregående skoler og har jevnlig stands på Universitetet i Sør-Øst Norge, Campus Vestfold. Vi jobber også sammen med forbundene om en modell for å bedre koordineringen av skolebesøkene, samt å kvalitetssikre det tilbudet vi leverer til skolene. Dette arbeidet inkluderer en felles mail som skolene bruker når de henvender seg

til LO og forbundene, planer om felles skolering og samkjøring av materiell som skal brukes utad.

Vi har også et godt samarbeid med NAV og Jobb Intro hvor vi holder foredrag for unge som har falt ut av arbeidslivet. Samarbeidet med AUF er godt og fruktbart for begge organisasjoner.

Ungdomsutvalget hadde også ansvaret for en stor politisk markering mot regjeringens forslag om å la Color Line flagge ut sine skip. Dette var en sak som skapte et stort engasjement i fylket, og over 200 deltakere var med i fakkeltog og en markering på torget i Sandefjord, hvor det ble holdt appeller fra ungdomstillitsvalgte og lokale fylkespolitikere. Det ble meget gode medieoppslag fra denne markeringen.

Lærlingalliansen.no

Lærlingalliansen.no er et LO-drevet nettsted som skal skolere lærlinger om rettigheter i arbeidslivet, og være en aktiv pådriver overfor politikere og andre for å sette lys på problemstillinger som vedrører lærlinger og utdanning. Det skal også være et ressursnettverk hvor man kan bestille skoleforedrag fra LO, og varsle om saker man kan ha på jobb eller skole (vi jobber her sammen med fylkeskommunen og elev- og lærlingombudet).

LOFAVØR-KOMITEEN

Utvalget består pr. 31.12.2018 av: Vidar-Lorang Larsen, LO Stat; Morten Magnussen, Fellesforbundet; Hilde Sjørdalen, Fagforbundet; Kåre Karlsen, EL og IT Forbundet; Bjørg Marit Sollie, SpareBank 1 Buskerud-Vestfold; Harald Olsen, distriktssekretær; Lilli Knutsen, organisasjonsmedarbeider.

LOfavør-komiteen har hatt fire møter og behandlet 22 saker.

OPPLYSNINGSVIRKSOMHET

I hovedsak sender vi ut invitasjoner/innkallinger til div. konferanser, kurs og møter til lederne ved forbundskontorene, i fagforeningene og LOs lokale organisasjonsledd, hovedsakelig i LO Vestfolds regi. Der det er naturlig, sender vi også til lederne i våre utvalg, eksempelvis LOfavør og til representanter som er oppnevnt av LO i de forskjellige råd og utvalg.

FAGLIGPOLITISK ARBEID

Vi har et godt fagligpolitisk arbeid på fylkesplan, og i noen av lokalorganisasjonene har det vært aktivitet i forbindelse med fagligpolitisk arbeid. Vi har et godt samarbeid med Vestfold Arbeiderparti og et godt relatert fagligpolitisk samarbeid i samarbeidskomiteen. Fram til august 2018 har LO ledet komiteen, og fra september 2018 har Vestfold Arbeiderparti tatt over ledelsen. Som hovedregel avholdes det møte første mandag i hver måned, unntatt om sommeren. I år hadde vi møte med justiskomiteens leder og landbrukspolitisk talsperson for Ap på Stortinget. Med på møtet hadde vi hovedtillitsvalgt i Norsk Fengsels- og Friomsorgsforbund og leder av Bondelaget i Vestfold. Dette er noe som skal videreføres i 2019.

ARBEID I UTVALG

Distriktssekretæren sitter i styringsgruppen for Medbyggerne. I prosjektgruppene sitter Rolf-Geir Hillestad (FF) i Tipssamarbeidet, Rune Mathiassen (Fagforbundet) i Hvite bygg og Ivar Sæthre (FF) i gruppen for forebyggende i videregående skole.

Det andre prosjektet kontoret er sterkt inne i, er arbeidet for å få flere unge voksne i fast arbeid. Her sitter fylkeskommunen, NAV, KS, NHO og LO sammen for å se hvordan man kan bedre de dårlige tallene i Vestfold. Distriktssekretæren sitter i styringsgruppen og ungdomssekretæren sitter i arbeidsgruppen som ser på tiltak. I arbeidsgruppe to, som ser på forskning, sitter Monica Øren fra NTL/NAV.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

LO Vestfold er representert i en rekke utvalg på fylkesplan, både i regi av fylkeskommunen og Fylkesmannen.

Blant annet kan nevnes:

- Hovedutvalg for utdanning
- Hovedutvalg for kultur, idrett og folkehelse
- Hovedutvalg for samferdsel og areal
- Hovedutvalg for klima, energi og næring
- Yrkesopplæringsnemnda
- Fagskolestyret Vestfold
- Samfunnskontrakten

- Styringsgruppe for «flere unge i fast arbeid»
- God oppvekst
- Fylkesmannens utvalg mot økonomisk kriminalitet, «Medbyggerne»
- Arbeidsgruppe mot økonomisk kriminalitet
- Partnerskapskonferansen
- TV-aksjonen
- SMSØ
- Arbeiderbevegelsens Arkiv i Vestfold
- HV distriktsråd – distriktsrådet Oslofjord Heimevernsdistrikt 01
- Statsetatssjefsmøte
- Verdiskaping Vestfold
- Plattform Vestfold
- Regional plan for helhetlig opplæring

LOs distriktskontor har et godt samarbeid med NAV. Vi har deltatt på aktuelle møter og konferanser.

AVSLUTNING

Samarbeidet med de ulike organisasjonsledd, ulike organer i fylkeskommunen, NHO og Vestfold Arbeiderparti, har vært godt. Vi vil legge stor vekt på å videreføre dette samarbeidet og styrke distriktskontorets ulike arbeidsrelasjoner, både innad i organisasjonen og til de aktører vi har samarbeid med utenfor organisasjonen. Prosessen mht sammenslåing med distriktskontoret i Telemark fortsetter i 2019.

Telemark

ORGANISASJONSOVERSIKT

Fagforeninger: ca. 86.

Lokalorganisasjoner: 5.

REGIONRÅDET

Regionrådet for Telemark består av representanter fra følgende forbund:

Fagforbundet; Fellesforbundet; Fellesorganisasjonen; Handel og Kontor; Norsk Arbeidsmandsforbund; EL og IT Forbundet; Norsk

Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund; Norsk Fængsels- og Friomsorgsforbund; Norsk Jernbaneforbund; Forbundet for Ledelse og Teknikk; Industri Energi; Postkom; Skolenes landsforbund; Norsk Tjenestemannslag; Norsk Transportarbeiderforbund; Creo og representanter fra lokalorganisasjonen.

I tillegg møter LO Telemarks representant i styret til Telemark Arbeiderparti, LOs ungdomssekretær og organisasjonsmedarbeider (sekretær for regionrådet).

Regionrådet har hatt fire møter og samarbeider godt. Rådet har valgt å oppnevne et arbeidsutvalg på fire personer som samarbeider med distriktskontoret i planlegging av rådsmøtene.

REGIONKONFERANSER

Vårkonferansen ble arrangert 22.-23. mars på Bø Hotell.

Det var 71 deltakere på konferansen, hvorav 48 hadde stemmerett. Alle lokalorganisasjonene var representert.

Hovedtemaene på konferansen var:

- Presentasjon av A-Krimsenteret for Vestfold og Telemark v/Helle Hagen
- Regionalisering av Telemark og Vestfold v/Tone Berge Hansen, Telemark Ap
- Samferdselsutfordringer i Telemark v/Birger Hovden, Telemark Ap
- Felleskontoen og solidaritetsfondet
- Bluestown Rising / verdensarv v/ David Smith, Jostein Forsberg og Runar Lia
- Nytt fra ungdomsutvalget
- Rekommunalisering v/Ådne Naper
- Digitaliseringens betydning for arbeidslivet v/Kjetil Staalesen, LO

I tillegg ble det gjennomført valg til LOs representantskap, familie- og likestillingspolitisk utvalg og LOfavør-komiteen.

Det ble også gitt en orientering om sammensetningen av regionråd og ungdomsutvalget.

Det ble vedtatt følgende uttalelser:

- ACER
- Et seriøst og godt arbeidsliv
- Ta tjenestene tilbake
- Regionreformen
- 1. mai – den internasjonale demonstrasjonsdagen for arbeiderbevegelsen

Høstkonferansen ble arrangert 18.–19. oktober på Quality Hotel Klubben, Tønsberg.

Konferansen ble arrangert sammen med LO Vestfold.

Det var totalt fra begge fylker 116 deltakere, hvorav 47 valgte med stemmerett fra Telemark. Fire av fem av lokalorganisasjonene var representert.

Hovedtemaene på konferansen var:

- Fagligpolitisk innledning v/LO-sekretær Terje Olsson
- Regionalisering Vestfold og Telemark v/Arve Høiberg, Vestfold Ap, Sven Tore Løkslid, fylkesordfører i Telemark, og fylkenes hovedtilitsvalgte
- Hva betyr regionaliseringen for valgkampen og valget av nytt fylkesting?
- Ap, SV, Sp og Rødt presenterer sine planer
- Myter om plast v/adm dir Magnar Bakke, Ineos
- Nytt fra LOfavør v/Björg Marit Solli, SpareBank 1
- Hvordan sikre flere unge fast arbeid? V/prosjektleder Gro Merethe Rørvig
- NRKs TV-aksjon 21. oktober

Det ble vedtatt følgende uttalelser:

- NOR-Flagg i Sandefjord
- Nei til sosial dumping av norske sjøfolk!
- Det føres «krig mot plast» på et feilaktig grunnlag
- Velferdsobligasjoner
- Regionreform
- Nei til nedleggelse av fengselsplasser
- Jernbanen må være underlagt folkevalgt kontroll
- LO heier på rødgrønt flertall i det nye fylket Vestfold og Telemark

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Utvalget består pr. 31.12.2018 av: Jan Petter Gurholt, Fellesforbundet; Linda Pettersen, Fellesorganisasjonen; Guri Holdte, Fellesorganisasjonen; Carol Rasmussen, Fagforbundet.

Utvalget har hatt tre møter alene i Telemark og to møter i samarbeid med det familie- og likestillingspolitiske utvalget i Vestfold, og fremmet et forslag på regionkonferansen i høst. Utvalgene i Telemark og Vestfold hadde også felles juleavslutning.

Utvalget vedtok å gi LO Telemarks likestillingspris for 2018 til KrFs stortingsrepresentant Geir Jørgen Bekkevold for å ha viet to av samme kjønn. Prisen ble delt ut på høstens regionkonferanse.

UNGDOMSUTVALGET

Utvalget består pr. 31.12.2018 av: Torjus Bjørnerud Norschau, EL og IT Forbundet; Mats Sudbø, Fagforbundet; Robert Magnussen, EL og IT Forbundet; Charlotte Jonskås, Fagforbundet; Mailen Sletholt, Fagforbundet; Silje Sørensen, Fellesforbundet; Brede Bjerkseth, Fellesforbundet, Arnfinn Hansen, Industri Energi.

Det er fremdeles ønskelig med representanter fra flere forbund. Ungdomsutvalget har gjennomført sju utvalgsmøter, i tillegg til møtene i 1. mai-komiteen og fylkesstyremøtene i AUF. Representanter fra LOs ungdomsutvalg har også deltatt på regionkonferansene.

Skoleinformasjon/studiestart

Det har vært gjennomført stand ved studiestart på USN ved avdelingene Porsgrunn, Bø og Notodden. Det har ellers vært gjennomført månedlige studentservice-stands på disse studiestedene. Videre er det gjennomført stand på yrkesmessene på Dalen (Vest-Telemark) og på Notodden. Vi har vært i dialog med USN Campus og Studentdemokratiet i Porsgrunn for å se nærmere på mulighetene til å ha andre arrangementer/aktiviteter der. Det er også etablert tettere samarbeid med Ungt Entreprenørskap og studentbedriftene på USN Porsgrunn.

1. mai-arrangement

1. mai videreførte vi familiearrangementet i Porsgrunn og i Skien. Familiearrangementet er nå en integrert del av 1. mai-arrangementet til LO Grenland.

Oslo Pride

Ungdomsutvalget satte opp buss fra Skien/Porsgrunn til Oslo for å få med folk til å gå under LOs parole i Pride-toget. Dette var en del av et begynnende samarbeid med organisasjonene FRI og Skeiv ungdom, som vi vil fortsette med framover. Denne gangen var bussen helt full, og vi måtte ha en større buss.

LOs sommerpatrulje

LOs sommerpatrulje ble i år gjennomført i uke 27, med bra deltakelse fra forbundene (men det er rom for forbedringer, og vi er allerede i dialog med forbundene om dette). Det var 66 deltakere ute på veien gjennom hele uka. På fem dager besøkte vi totalt 248 bedrifter. Fordelt på 52 bedrifter, har vi oppdaget til sammen 187 brudd på arbeidsmiljøloven, hvor 101 av disse omhandler brudd på manglende informasjon om verneombud. Dette er meldt videre til Arbeidstilsynet. Under sommerpatruljen vervet vi 14 nye medlemmer.

LO Telemark har ellers god dialog med Arbeidstilsynet, og gjennomførte et møte både i forkant og etterkant av sommerpatruljen. Det ble arrangert et todagers sommerpatruljekurs i forkant av patruljen, i samarbeid med LO Vestfold.

Julepatrulje

I desember arrangerte LO Telemark LOs julepatrulje for femte året på rad. Det var et positivt tiltak, der vi traff ansatte i ulike bedrifter og bransjer. Under LOs julepatrulje ble det delt ut informasjon om arbeidsrettigheter og LO-effekter. Vi hadde åtte deltakere og nådde til sammen cirka 1000 ansatte.

Annet

Ungdomssekretæren har holdt foredrag om plikter og rettigheter i arbeidslivet for grunnskole- og videregående elever, under lærlingsamlinger, hos NAV, Podium, AS3 Employment og for voksenopplæringen på Folkeuniversitetet i Skien kommune. LOs ungdomssekretær i Telemark har også fortsatt det gode samarbeidet med elev- og lærlingombudet i Telemark og Arbeidstilsynet om felles foredrag i plikter og rettigheter for Vg2-elever.

LOs ungdomsutvalg i Telemark samarbeider godt med AUF

i Telemark. Vi deltar på hverandres møter og har hatt en felles temakveld om arbeidsrettigheter og den norske modellen. Det er også godt oppmøte fra AUF på LOs 1. mai-arrangement, i LO-Radioen og under sommerpatruljen. LOs ungdomsutvalg i Telemark er med på radiosendingen «LO-Radioen» hver lørdag fra kl. 12.00–14.00 på Radio Grenlands frekvens. Dette støttes økonomisk av LO Grenland.

LOFAVØR-KOMITEEN

Etter nyvalg 22. mars 2018 har komiteen bestått av: Morten Ruud, SpareBank 1 Telemark; Anita Sandelin, SpareBank 1 Telemark; Morgan Andersen, Fagforbundet; Oddvar Gran, Fellesorganisasjonen; Bjørn Skogen, Handel og Kontor; Erik Hørsrud, Fellesforbundet; Ingeborg Kivle, Norsk Fengsels- og Friomsorgsforbund og distriktssekretæren, ungdomssekretæren og organisasjonsmedarbeideren fra LO. Komiteen ledes av organisasjonsmedarbeideren i LO.

Det ble gjennomført et LOfavør-kurs 22. november i LO Telemarks lokaler i Skien, med 24 deltakere.

LOfavør-produktene ble markedsført godt på LOs stand på Dyrsku'n i Seljord 14.–16. september.

FAGLIGPOLITISK ARBEID

Det fagligpolitiske arbeidet har skjedd gjennom møtene i samarbeidskomiteen og ved deltakelse i styremøter i Telemark Arbeiderparti. Olaus Skau, som er leder i Fagforbundet i fylkeskommunen, er LOs representant i styret, mens distriktssekretæren møter som tiltredende til styret.

Samarbeidskomiteen med Telemark Arbeiderparti fungerer godt, med møter ca. annenhver måned. De viktigste sakene har vært sammenslåing av Vestfold og Telemark, videregående opplæring og prøvenemnder, kampen mot sosial dumping og for et seriøst arbeidsliv og næringsutvikling.

Vi har fortsatt én problematisk sak, som gjelder planene om å etablere et avfallsdeponi i kalksteinsgruvene til Norcem sementfabrikk. Her har LO vært uenig med Arbeiderpartiet, og vi er ikke fornøyd med det fagligpolitiske samarbeidet i denne saken.

Samarbeidet mellom distriktskontor og partikontor fungerer

meget godt, og vi har delt på en hospiteringskandidat fra arbeids- og inkluderingsbedriften GREP siste halvdel av året.

Organisasjonsmedarbeideren satt i redaksjonskomiteen under Telemark Arbeiderpartis årsmøte.

I samarbeid med LO Vestfold har vi arbeidet aktivt for å sette LOs preg på felles partiprogrammer i forbindelse med fylkestingsvalget i 2019. Vi har hatt én representant med i Arbeiderpartiets programkomité, og vi har gitt innspill til SV.

Vi har også hatt én representant med i nominasjonskomiteen til Vestfold og Telemark Arbeiderparti, og oppnådde to LO-representanter med fast plass på nominasjonslista for det nye fylket.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

Distriktssekretæren har vært leder i Yrkesopplæringsnemnda hele året.

Organisasjonsmedarbeideren har representert Arbeiderpartiet i Telemark fylkesting og hovedutvalget for kompetanse.

Organisasjonsmedarbeideren har deltatt i styringsgruppen for Klimaplanarbeidet for Telemark fylkeskommune og styringsgruppen for Bybane Grenland.

Det har vært god aktivitet i IA-rådet, og samarbeidet med NHO Vestfold og Telemark er fortsatt godt. Vi har flere velfungerende nettverk, som Industriclusteret Grenland og Teknologinettverket Telemark, som har høy aktivitet. Det er også høy aktivitet knyttet til HF-prosjekter, regional næringsutvikling og samferdsel. Distriktssekretæren er leder av SMSØ i Telemark og styremedlem i Ungt Entreprenørskap i fylket.

Distriktssekretæren er styremedlem i styret for Norsk Industriarbeidermuseum, og møter i LO-utvalget for LO-koordinatoren på Nye Veier Rugtvedt-Dørdal.

ANDRE SAKER

LO var som vanlig meget synlig både på Notodden Bluesfestival første helgen i august og på Dyrsku'n i Seljord andre helgen i september.

Sykehuset Telemark og verdensarvstatusen for Rjukan og Notodden var også i 2018 viktige arbeidsområder for oss.

Yrkesfagenes år ble markerte med en egen yrkesfagdag for LO-tillitsvalgte i januar, og en yrkesfagkonferanse arrangert i samarbeid med fylkeskommunen og NHO i august.

Ellers har arbeidet i 2018 vært preget av at Vestfold og Telemark slås sammen til ett fylke 1.1.2020. Det får betydning for både arbeidslivet, politikk og LOs og forbundenes organisering.

I alle de fire regionrådsmøtene har vi diskutert framtidig lokalisering, og det er enighet om å jobbe for et enda større fellesskap. Konkret er det ønske om et stort arbeiderbevegelsens hus i Porsgrunn med både LO, forbund og partier. LOs to distriktskontorer i fylkene har hatt flere felles møter for å gi innspill til LO sentralt om hva fylkessammenslåing gir av muligheter og behov.

Aust-Agder

ORGANISASJONSOVERSIKT

LO i Aust-Agder har én lokalorganisasjon for hele fylket, med 10 251 medlemmer. Det er 29 fagforeninger/distriktsforeninger.

REGIONRÅDET

Regionrådet for Aust-Agder består av representanter fra følgende forbund: Fellesorganisasjonen; Norsk Arbeidsmandsforbund; NNN; Postkom; Norsk Sjømannsforbund; Skolenes landsforbund; Creo; EL og IT Forbundet; Handel og Kontor; Norsk Fengsels- og Friomsorgsforbund; Forbundet for Ledelse og Teknikk; Norsk Tjenestemannslag; Fagforbundet; Fellesforbundet; Industri Energi; Norsk Transportarbeiderforbund.

I tillegg møter representanter fra LO i Kristiansand og omegn, LO i Lister og LO i Østre Agder, samt representanter til LOs representantskap,

Det har vært avholdt fem møter.

REGIONKONFERANSER

Det er avholdt to regionkonferanser for Agder.

Temaer på vårkonferansen:

- LOs kompetansepolitikk og spesielt fokus på Fagskolen v/Arvid Ellingsen, LO
- Yrkesfagenes år, fag- og yrkesopplæring i Agder v/Heidi Tveide, fagopplæringssjef i Aust-Agder fylkeskommune
- Kompetanse for voksne – utfordringer og muligheter v/Øistein Evensen, virksomhetsleder i Kompetanse Aust-Agder fylkeskommune
- Orientering om årets sommerpatrulje v/Lars K. Berge, ungdomssekretær i Vest-Agder
- Den fagligpolitiske situasjonen v/Are Tomasgard, LO
- Ett Agder – status og utfordringer v/Gro Bråten, fylkesordfører i Aust-Agder, og Randi Gunsteinsen, Fagforbundet
- Pensjon og AFP v/Eystein Gjelsvik, LO
- Sosial dumping i sjøfarten og transportsektoren v/Geir Kvam, Norsk Transportarbeiderforbund, og Steinar Gundersen, Norsk Sjømannsforbund
- LOfavør v/Björg S. Nilsen, SR-bank Kristiansand
- Valg av representanter til LOs representantskap

Det ble vedtatt to uttalelser.

Temaer på høstkonferansen:

- Arbeidslivsutvalgets innstilling v/Arild Grande, stortingsrepresentant Ap
- Fagligpolitisk samarbeid v/Erik Aarek, Ap
- Utfordringer i mat- og drikkevareindustrien v/Jan-Egil Pedersen, forbundsleder NNN
- Orientering fra LOs faglige ungdomssekretærer v/Ingelin Bergvall og Thomas Hansen
- Valg til familie- og likestillingspolitisk utvalg Agder
- Den fagligpolitiske situasjonen v/Kristin Sæther, LO
- Brexit, hva nå? v/Jan E. Mustad, UIA

Det ble vedtatt fem uttalelser.

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Utvalget i Aust-Agder har bestått av fem representanter. Det har vært avholdt tre møter. Ett møte var felles med utvalget i Vest-Agder. Leder har vært med i planlegging og arrangert 8. mars i Arendal. Det er avholdt én konferanse om levekår, i desember.

UNGDOMSUTVALGET

Ungdomsutvalget i Aust-Agder har slitt med lav oppslutning fra forbundene. Det ble avholdt tre møter fram til mai. Som en følge av den lave oppslutningen og opprettelsen av nye regioner, har utvalgene i Aust- og Vest-Agder hatt fellesmøter siden mai. Dette er fortsatt i en innkjøringsfase, men resultatene så langt viser et økende engasjement fra medlemmene i utvalget.

Skolebesøk

Utvalget har gjennomført jevnlig skolebesøk på videregående skoler med elev- og lærlingombudet, hatt stand på UIA og aktiviteter for unge medlemmer.

LOs sommerpatrulje

LOs sommerpatrulje ble gjennomført i uke 26 felles for Aust- og Vest-Agder, med åtte deltakende forbund. Vi besøkte 259 bedrifter og fikk 18 medieoppslag.

Annet

Det er i tillegg jevnlig blitt avholdt faglige og sosiale aktiviteter i regi av ungdomsutvalget.

LOFAVØR-KOMITEEN

LOfavør-komiteen i Agder består av sju representanter fra forbundene og tre fra banken. I tillegg er distriktssekretæren leder, ungdomssekretær tiltrer og organisasjonsmedarbeider er sekretær for utvalget.

Det er avholdt tre møter.

Det har vært LOfavør-kurs for tillitsvalgte i Aalborg i mars og LOfavør-kurs for ungdom i Aalborg i oktober. I tillegg har komiteen avviklet flere LOfavør-kvelder i begge fylker. Komiteen har deltatt på en samling for LOfavør-komiteen.

FAGLIGPOLITISK ARBEID

Distriktskontoret har et godt fagligpolitisk samarbeid med Arbeiderpartiet. Representanter fra Arbeiderpartiet og SV inviteres til regionkonferansene. Distriktssekretær har vært nestleder i nominasjonskomiteen for fylket Agder og er sekretær for samarbeidskomiteen i Agder. Det er avholdt fagligpolitiske samlinger ute i regionen. Det har vært mandagsmøter med tillitsvalgte og politikere, og det har vært deltakelse på 1. mai-arrangement.

ARENDALSUKA

Distriktssekretæren sitter i rådet for Arendalsuka. LO har dobbel stand og den er bemannet med tillitsvalgte fra de fleste LO-forbundene i Aust- og Vest-Agder. I tillegg var flere sentrale tillitsvalgte og forbundsledere innom standen. LO og forbundene hadde Bankgården hele uka med arrangementer både på dag- og kveldstid, og det var godt besøk gjennom hele uka.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

- Yrkesopplæringsnemnda i Aust-og Vest-Agder
- Samarbeidskomiteen i Agder
- Aust-Agder Arbeiderparti, styret
- SSL – Sørlandets samferdselsløft
- TV-aksjonen
- IA-rådet i Aust- og Vest-Agder
- Samarbeidsforum mot svart økonomi (SMSØ)
- Rådet for Arendalsuka
- Utdeling av fag-/svennebrev
- Årsmøter i forbundene
- Bygg og anleggsgruppa m/EL og IT Forbundet, NAF, Fellesforbundet i Aust- og Vest-Agder
- Likestillingskonferansen på UIA
- Ungt Entreprenørskap Agder
- Likestilt arbeidsliv
- Agderkonferansen
- «Ringer i Vannet» (NHO)
- Levekårsprosjektet
- A-krim-senteret

- RSA – rådet for samarbeid med arbeidslivet
- Fagskolestyret
- Sørlandet i Oslo
- Jernbaneforum
- Karriereveiledning
- Samfunnskontrakter
- Agderkonferansen
- Arendalsuka

STATISTISK OVERSIKT

Ledigheten i Aust-Agder er på 2,3 prosent og utgjør 1287 personer. Det er 32 flere enn i forrige måned og 426 færre enn for ett år siden. I Aust-Agder, som i landet ellers, har bruttoledigheten gått ned sammenlignet med desember 2017. I desember er bruttoledigheten på 3,3 prosent. I november var bruttoledigheten på 3,2 prosent.

Froland kommune har høyest ledighet med 2,9 prosent. Deretter følger Grimstad med 2,6 prosent, Risør og Tvedestrand, begge med 2,6 prosent. Valle kommune har fylkets laveste ledighet på 0,5 prosent. Deretter følger Vegårshei og Bykle, begge med 1,2 prosent.

Blant de helt ledige i Aust-Agder er 794 menn og 493 kvinner. Av de ledige er 396 personer under 30 år. Av de ledige er 53 permitterte og 354 har innvandrerbakgrunn. I tillegg til de helt ledige er det 765 delvis ledige i Aust-Agder.

I november åpnet NAV en ny løsning for alle som registrerer seg som arbeidssøkere på nav.no. Dette slår ut som en økning i antallet helt ledige, og gjør at tallene ikke er sammenlignbare med tidligere perioder. Antall ledige stillinger viser likevel at arbeidsmarkedet er stabilt.

Vest-Agder

ORGANISASJONSOVERSIKT.

LO i Vest-Agder har to lokalorganisasjoner med totalt 25 589 medlemmer. Det er 36 fagforeninger.

REGIONRÅDET

Regionrådet for Vest-Agder består av representanter fra følgende

forbund: Fellesorganisasjonen; Norsk Arbeidsmandsforbund; NNN; Postkom; Norsk Sjømannsforbund; Skolenes landsforbund; Creo; EL og IT Forbundet; Handel og Kontor; Norsk Fengsels- og Friomsorgsforbund; Forbundet for Ledelse og Teknikk; Norsk Tjenestemannslag; Fagforbundet; Fellesforbundet; Industri Energi; Norsk Transportarbeiderforbund.

I tillegg møter representanter fra LO i Kristiansand og omegn, LO i Lister og LO i Østre Agder, samt representanter til LOs representantskap,

Det har vært avholdt fem møter.

REGIONKONFERANSER

Det er avholdt to regionkonferanser for Agder.

Temaer på vårkonferansen:

- LOs kompetansepolitikk og spesielt fokus på Fagskolen v/Arvid Ellingsen, LO
- Yrkesfagenes år, fag- og yrkesopplæring i Agder v/Heidi Tveide, fagopplæringssjef i Aust-Agder fylkeskommune
- Kompetanse for voksne – utfordringer og muligheter v/Øistein Evensen, virksomhetsleder i Kompetanse Aust-Agder fylkeskommune
- Orientering om årets sommerpatrulje v/Lars K. Berge, ungdomsssekretær i Vest-Agder
- Den fagligpolitiske situasjonen v/Are Tomasgard, LO
- Ett Agder – status og utfordringer v/Gro Bråten, fylkesordfører i Aust-Agder, og Randi Gunsteinsen, Fagforbundet
- Pensjon og AFP v/Eystein Gjelsvik, LO
- Sosial dumping i sjøfarten og transportsektoren v/Geir Kvam, Norsk Transportarbeiderforbund, og Steinar Gundersen, Norsk Sjømannsforbund
- LOfavør v/Björg S. Nilsen, SR-bank Kristiansand
- Valg av representanter til LOs representantskap

Det ble vedtatt to uttalelser.

Temaer på høstkonferansen:

- Arbeidslivsutvalgets innstilling v/Arild Grande, stortingsrepresentant Ap
- Fagligpolitisk samarbeid v/Erik Aarek, Ap
- Utfordringer i mat- og drikkevareindustrien v/Jan-Egil Pedersen, forbundsleder NNN
- Orientering fra LOs faglige ungdomssekretærer v/Ingelin Bergvall og Thomas Hansen
- Valg til familie- og likestillingspolitisk utvalg Agder
- Den fagligpolitiske situasjonen v/Kristin Sæther, LO
- Brexit, hva nå? v/Jan E. Mustad, UiA

Det ble vedtatt fem uttalelser.

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Utvalget i Vest-Agder har bestått av fem representanter. Det har vært avholdt to møter. Ett møte var felles med utvalget i Aust-Agder. Det er avholdt en konferanse om levekår, i desember.

UNGDOMSUTVALGET

Ungdomsutvalget har på tross av utskiftning av ungdomssekretær holdt seg relativt stabilt og har hatt godt med representanter gjennom hele året. Til enhver tid deltar mellom åtte og elleve utvalgsmedlemmer på møter.

Det er blitt avholdt fem utvalgsmøter.

Studentarbeid

Fra august til desember har ny vikarierende ungdomssekretær igangsatt et prosjekt for å øke rekruttering på universitetet. Prosjektet «LO-studentforum» ble presentert for aktuelle forbund i oktober, hvor også en arbeidsgruppe med representanter fra åtte forbund ble stiftet. Prosjektet går ut på å bygge et studentorgan på UiA bestående av studenter med medlemskap i LOs forbund, som skal kurses tilstrekkelig til å være hovedkilden for rekruttering ved UiA inn til LOs forbund. Det jobbes kontinuerlig med å få inn flere representanter fra forbund og implementere prosjektet på UiA.

Pga. student-prosjektet ble studentservice nedprioritert i perioden

august til desember, og ressursene gikk til å få prosjektet på beina. Det ble gjennomført en rekrutteringsdag ved både Grimstad Campus og Kristiansand Campus i løpet av den første studieuken i august. LO var representert ved stand på Karrieredagen ved UiA i oktober, og det er gjennomført to stands-dager for rekruttering på Campus Kristiansand og Grimstad i etterkant av Karrieredagen i oktober.

Skolebesøk

Vi har vært jevnlig på skolebesøk på videregående skoler med elev- og lærlingombudet, hatt stand på UIA, samt aktiviteter for unge medlemmer.

LOs sommerpatrulje

LOs sommerpatrulje ble gjennomført i uke 26 felles for Aust- og Vest-Agder med åtte deltakende forbund. Vi besøkte 259 bedrifter og fikk 18 medieoppslag.

Julepatrulje

LOs ungdomsutvalg arrangerte i desember julepatruljen, hvor 11 frivillige delte ut gaveposer til unge arbeidstakere i handels- og servicenæringen i Kristiansand sentrum.

LOFAVØR-KOMITEEN

LOfavør-komiteen i Agder består av sju representanter fra forbundene og tre fra banken. I tillegg er distriktssekretæren leder, ungdomssekretær tiltrer og organisasjonsmedarbeider er sekretær for utvalget.

Det er avholdt tre møter.

Det har vært LOfavør-kurs for tillitsvalgte i Aalborg i mars og LOfavør-kurs for ungdom i Aalborg i oktober. I tillegg har komiteen avviklet flere LOfavør-kvelder i begge fylker. Komiteen har deltatt på en samling for LOfavør-komiteen.

FAGLIGPOLITISK ARBEID

Distriktskontoret har et godt fagligpolitisk samarbeid med Arbeiderpartiet. Representanter fra Arbeiderpartiet og SV inviteres til regionkonferansene. Distriktssekretær har vært nestleder i nominasjonsko-

miteen for fylket Agder og er sekretær for samarbeidskomiteen i Agder. Det er avholdt fagligpolitiske samlinger ute i regionen. Det har vært mandagsmøter med tillitsvalgte og politikere, og det har vært deltakelse på 1. mai-arrangement.

ARENDALSUKA

Distriktssekretæren sitter i rådet for Arendalsuka. LO har dobbel stand og den er bemannet med tillitsvalgte fra de fleste LO-forbundene i Aust- og Vest-Agder. I tillegg var flere sentrale tillitsvalgte og forbundsledere innom standen. LO og forbundene hadde Bankgården hele uka med arrangementer både på dag- og kveldstid, og det var godt besøk gjennom hele uka.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

- Yrkesopplæringsnemnda i Aust-og Vest-Agder
- Samarbeidskomiteen i Agder
- Aust-Agder Arbeiderparti, styret
- SSL – Sørlandets samferdselsløft
- TV-aksjonen
- IA-rådet i Aust- og Vest-Agder
- Samarbeidsforum mot Svart økonomi (SMSØ)
- Rådet for Arendalsuka
- Utdeling av fag-/svennebrev
- Årsmøter i forbundene
- Bygg og anleggsgruppa m/EL og IT Forbundet, NAF, Fellesforbundet i Aust- og Vest-Agder
- Likestillingskonferansen på UIA
- Ungt Entreprenørskap Agder
- Likestilt arbeidsliv
- Agderkonferansen
- «Ringer i Vannet»
- Levekårsprosjektet
- A-krim-senteret
- RSA – rådet for samarbeid med arbeidslivet
- Fagskolestyret
- Sørlandet i Oslo
- Jernbaneforum

- Karriereveiledning
- Samfunnskontrakter
- Agderkonferansen
- Arendalsuka

Rogaland

ORGANISASJONSOVERSIKT

I Rogaland har vi fem lokalorganisasjoner. Medlemstallet i enkelte av forbundene viser noe nedgang, men likevel totalt en positiv utvikling gjennom året. Organisasjonsgraden går imidlertid ned.

REGIONRÅDET

Regionrådet i Rogaland har bestått av representanter fra følgende forbund: El og IT Forbundet; Fagforbundet; Fellesforbundet; Fellesorganisasjonen; Handel og Kontor; Creo; Norsk Arbeidsmandsforbund; Norsk Fengsels- og Friomsorgsforbund; NNN; Norsk Transportarbeiderforbund; NTL; Postkom; Skolenes landsforbund.

I tillegg er LO Stavanger og Omegn, LO Sandnes og Gjesdal, LO Nord-Rogaland, LO Jæren og LO Dalane møtende varaer. Dessuten møter LO Stat, HKs distriktssekretær, Industri Energi, LO Kommune og LOs ungdomsutvalg i Rogaland som observatører.

Rådet har avholdt fire møter.

REGIONKONFERANSER

Vi har hatt to konferanser, 15.-16. mars på Sola og 23.-24. oktober i Haugesund. Konferansene ble besøkt av Arbeiderpartiet, SV og Miljøpartiet de Grønne.

Regionkonferansen i mars vedtok følgende uttalelser:

- Arbeidsmiljøloven gjøres gjeldende på flerbruksfartøy
- Reforhandling av EØS-avtalen, en nødvendighet
- Samarbeidsavtalen med det israelske universitetet Technion må avvikles
- Helseforetak
- Statoil, navneskifte

Regionkonferansen i oktober vedtok følgende uttalelser:

- Stopp nedleggelsene av fengsler – stopp effektiviseringskuttet – støtteerklæring til politisk streik
- Støtte til Traftec-klubben – medlemmene krever tariffavtale
- Sosial dumping i transportsektoren
- Stopp sosial dumping på grensa
- Jernbanen

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Utvalget består av: Åse Linda Bakke, Handel og Kontor (leder); Hilde Slotnes, Fellesorganisasjonen; Helge Stølen Reiestad, Forbundet for Ledelse og Teknikk; Torhild Nesvåg, Fagforbundet og Eirin Sund, LOs distriktskontor Rogaland. Vara: Agush Agushaj, Fagforbundet.

Utvalget har hatt to møter.

Utvalget har gitt økonomisk støtte til 8. mars-komiteene i Stavanger, Sandnes og Haugesund. Eirin Sund holdt innlegg på arrangementet i Sandnes. LO Rogaland var hovedsponsor for «Stavanger på skeivå» i september, hadde to egne arrangementer, stand, og deltok i paraden. Vi sluttet oss til aksjonen «Forsvar abortloven». Utvalget har også gitt økonomisk støtte til markeringer/arrangementer om ME og Women's march.

UNGDOMSUTVALGET

Ungdomsutvalget har bestått av: Espen Watne, Norsk Transportarbeiderforbund (leder); Pål Tangen, NNN (nestleder); Jeanette Romslo, Fagforbundet; Tor Sindre Nielsen, Fellesforbundet; Jake Nolasco, Handel og Kontor; Ole André Egge, EL og IT Forbundet; Daniel Gudbrandsen, Norsk Arbeidsmandsforbund; Charlotte Sæbjørnsen, Industri Energi; Tai Nguyen, Forbundet for Ledelse og Teknikk. Observatørstatus: Anita Berg, LO Stavanger og omegn; Kenneth Mæland, LO Sandnes og Gjesdal; Remy Penev, LO i Nord Rogaland; Hamza Ali, AUF.

Ungdomsutvalget har avholdt ti ordinære møter. I tillegg har deler av utvalget deltatt i planleggingsmøter i forkant av konferanser, kurs, sommerpatrulje og annet som har stått på agendaen. Nedsatte arbeidsgrupper blir brukt aktivt gjennom året.

Følgende aktiviteter er gjennomført:

- Aktivitetsdag for medlemmer med LOfavør-tema
- Fellesarrangement med de rødgrønne partiene 1. mai.
- Deltakelse på LOs student- og ungdomskonferanse på Sørmarka
- Ungdommene har fått programtid på årets regionkonferanse, og utvalget har satt ungdomsarbeid på agendaen
- Deltakelse på «Stavanger på Skeivå»
- Eksamensaksjoner på UiS
- Skolebesøk: LO har hatt skolebesøk alene og sammen med forbund, i tillegg til egne skolebesøk rettet mot yrkesfag i samarbeid med elev- og lærlingombudet i fylket
- Sommerpatrulje-kurs
- LOs sommerpatrulje, gjennomført i uke 27
- Lærlingpatruljer (forbundsvis)
- Diverse stands på universitet, høyskoler, fadderfestivalen, utdanningsmesser, yrkesmesse og karrieredager gjennom hele året
- Oppfølging av Facebook-siden vår, hvor vi bl.a. legger ut oppdateringer om aktiviteter og bistår ungdommer som har arbeidslivsrelaterte spørsmål.
- Juleavslutning for utvalget

LOFAVØR-KOMITEEN

Komiteen har bestått av: Inge Vidar Lone, Transportarbeiderforbundet; Arvid Erga, EL og IT Forbundet; Helga Skjeie, Forbundet for Ledelse og Teknikk; Trond Helland, Fagforbundet; Ole Jarl Madland, Norsk Arbeidsmandsforbund; Terje Håland, Fellesforbundet; Anne Lise Thorsk, Handel og Kontor; ungdomssekretær Miriam Sorø og distriktssekretær Eirin Sund, LO Rogaland. I tillegg har SpareBank 1 SR-bank to representanter i komiteen: Lars Enevoldsen og Ole Gilje. Anniken Tjøstheim, LO Rogaland, har fungert som sekretær.

Alle fem lokalorganisasjonene og LOs ungdomsutvalg har hatt LOfavør-arrangement i år. De lokale komiteene er LO i Nord-Rogaland, LO i Stavanger og omegn, LO Sandnes og Gjesdal, LO Jæren og LO i Dalane.

Det har vært varierende frammøte på arrangementene. Uten en så aktiv bankrepresentant som Lars Enevoldsen hadde nok aktiviteten vært enda lavere.

I tillegg har LOfavør-komiteen for Rogaland hatt et åpent frokost-møte med informasjon om nytt i LOfavør for forbundene og lokalorganisasjonene. Det er arrangert gokart-kjøring for unge medlemmer, foredrag med Marius Løken, gjennomført møte med LOfavør-informasjon på UiS, avholdt konsert med Kjell Reianes, gjennomført julefrokost, avholdt refleksens dag og gjennomført forskjellige andre arrangement lokalt og i forbundene.

HELE ROGALAND LESER

Også i 2018 har LO Rogaland sittet i styringsgruppen og vært deleier i prosjektet «Hele Rogaland leser», som nok en gang trykket opp og delte gratis ut 40 000 eksemplarer av en bok. Boken i år var *Kompani Orheim* av Tore Renberg. Dette er et godt prosjekt, som bygger utrolig godt opp om LOs gode rykte som kulturaktør.

FAGLIGPOLITISK ARBEID

Det har vært arbeidet for å etablere og få på plass faste møter med samarbeidskomiteen. Vi har fått på plass en fast arena for et rødgrønt samarbeid med Ap, SV, Sp, MDG og Rødt. I tillegg har «Fylkesforumet» hatt samarbeidsmøte med Hadia Tajik én gang i måneden.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

Vi prøver å delegere oppgaver til de forbundsområdene oppgavene hører til. Dette er imidlertid ikke enkelt, fordi de må delegeres til tillitsvalgte/ansatte i forbundene som allerede har en belastet hverdag. Derfor er mye som kunne vært delegert, likevel håndtert av oss.

Distriktssekretæren, ungdomssekretæren, organisasjonsmedarbeiderne og representanter fra forbund har deltatt i bl.a. følgende organer:

- Styringsgruppen for VRI
- Rogaland Arbeiderparti, styret og fylkestingsgruppen
- Stiftelsen Rogalandsforskning, nestleder i styret
- Samarbeid mot svart økonomi, SMSØ
- Samarbeidskomiteen LO/Ap i Rogaland
- LOfavør-komiteen i Rogaland
- TV-aksjonen i Rogaland – fylkeskomiteen
- Yrkesopplæringsnemnda i Rogaland fylkeskommune

- Ungt Entreprenørskap Rogaland
- IA-rådet i Rogaland
- Rådet for samarbeid med arbeidslivet, Universitetet i Stavanger
- Referansegruppe skole/arbeidsliv, Stavanger
- Distriktsrådet HV – Agder – Rogaland
- Styringsgruppa for Hele Rogaland leser – Sølvberget Stavanger kulturhus
- Voksenopplæringsrådet – fylkesmannen i Rogaland
- Referansegruppen for prosjektet «Bedre samsvar mellom tilbud og etterspørsel etter kompetanse i regionale arbeidsmarkeder» – IRIS (avsluttet våren 2018)

Hordaland

ORGANISASJONSOVERSIKT

Fylket har seks lokalorganisasjoner med varierende størrelse og aktivitet. LO i Bergen og omland er størst, og fikk i løpet av året tildelt ansvar for kommunene Austevoll, Fusa og Samnanger. Med dette dekker LO i Bergen og omland 15 kommuner, som utgjør mer enn en tredjedel av fylkets areal og om lag to tredjedeler av forbundenes medlemmer i fylket. Forbundenes lokale ledd i fylket består av alt fra landsdekkende fagforeninger til bedriftsforeninger. Totalt har vi 101 registrerte fagforeninger med 59 350 yrkesaktive medlemmer registrert i LOrgnett.

REGIONRÅDET

Regionrådet for Hordaland består av representanter fra følgende forbund: Fagforbundet; Fellesforbundet; Fellesorganisasjonen; Handel og Kontor; Norsk Arbeidsmandsforbund; EL og IT Forbundet; Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund; Norsk Fengsels- og Friomsorgsforbund; Forbundet for Ledelse og Teknikk; Industri Energi; Postkom; Skolenes landsforbund; Norsk Tjenestemannslag; Norsk Transportarbeiderforbund og Creo.

Oppsummert er det 15 av LOs 26 forbund som har tilmeldt medlemmer til rådet, og herav er det 12 forbund som jevnlig møter på rådets møter. Lokalorganisasjonene har valgt tre medlemmer til rådet. Rådet ledes av distriktssekretæren.

Regionrådet har avholdt fem møter og behandlet 40 saker.

REGIONKONFERANSER

Fylkets første regionkonferanse ble avholdt 15. og 16. mars i Bergen, og hadde følgende programposter:

- Åpning og konstituering v/distriktssekretær
- Ny organisering av LOs regionale arbeid v/Kim-Louis Belaska, LO
- Tariffoppgjøret 2018 v/Ørjan Myrmel, Fagforbundet, og Roger Pilskog
- Norsk Folkehjelp v/Henriette Westhrin, generalsekretær i Norsk Folkehjelp
- Et godt arbeidsmiljø – hva virker og hva virker ikke? v/direktør i STAMI, Pål Molander
- Sosial dumping – utfordringer og løsninger v/Ruben Håvik, LO; Rune Bakervik, gruppeleder Ap Bergen; Anne Kristin Førde, Fagforbundet og Rune Alne, Fellesforbundet
- Informasjon fra LOs utvalg og samarbeidspartnere (AOF, Spare-Bank 1 SR-Bank, Norsk Folkehjelp)
- Valg av representant og vararepresentant til LO representantskap
- Organisasjon og medlemsrekruttering v/Jan Sivertsen, Handel og Kontor
- Regional plan for kompetanse og arbeidskraft v/Kathrin Jakobsen, seksjonsleder i Hordaland fylkeskommune
- Region og prosessen framover v/fylkesordfører Anne Gine Hestetun
- Avslutning

Det ble foreslått en dagsaktuell uttalelse om ACER. Regionrådet behandlet forslaget, og uttalelsen ble vedtatt av regionkonferansen.

Den andre regionkonferansen ble avholdt 1. og 2. november på Voss, og hadde følgende programposter:

- Åpning og konstituering v/distriktssekretær
- Den fagligpolitiske situasjonen v/Are Tomasgard, LO
- Fagbevegelsen og #metoo v/Synnøve Konglevoll, spesialrådgiver i LO
- Informasjon fra LOs utvalg og samarbeidspartnere (AOF, Spare-Bank 1 SR-Bank, Norsk Folkehjelp)

- Demokrati på prøve (sosiale medier, desinformasjon og manipulasjon, sett i sammenheng med valg og politiske beslutninger) v/ professor Jill Walker Rettberg, UiB
- Aktuelle saker fra lokalorganisasjonene
- Arbeidslivsproblematikk med følgende delempner:
 - Kjøpesenter, franchise, og arbeidstakerne, v/regionkontorleder HK Region Vest, Jan Sivertsen
 - Offentlige innkjøp kan hemme partsamarbeid, v/NTF tillitsvalgt i Nettbuss, Ørjan Takle
 - Når pris trumfer kvalitet, v/distriktssekretær i NAF Avd. 6 Vest, Torbjørn Reigstad
 - NNN seiret først på Norse Production – hva skjer nå? V/forbundssekretær i NNN, Ann Solveig Sørensen
- Tillitsvalgtåret 2019 v/organisasjonsrådgiver i LO, Kent Rune Pedersen
- Uttalelser
- LOs regionkontor Vestland v/distriktssekretær Roger Pilskog
- Avslutning

Regionrådet hadde i forkant av konferansen behandlet uttalelsene:

- Meir midlar til ras- og flaumsikring i statsbudsjettet 2019
- Avskilting av lærere er kjønnsdiskriminerende
- Regionkonferansen i Hordaland støtter Traftec-klubben
- Politisk uttalelse foran kommune- og fylkestingsvalgkampen 2019

Alle ble enstemmig vedtatt av regionkonferansen. I tillegg ble det fremmet forslag om en dagsaktuell uttalelse, men denne ble trukket under regionrådets behandling.

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Medlemmer av utvalget er: Fellesorganisasjonen; Norsk Arbeidsmandsforbund; Handel og Kontor; Fellesforbundet; Fagforbundet. Elise Dåvøy fra LO Hordaland er sekretær for utvalget. I tillegg stiller Vilde Stokken fra LO Hordaland.

Utvalget har avholdt sju utvalgsmøter. I tillegg har vi hatt møter i arbeidsgrupper om reproduktive rettigheter under Regnbuedagene, og i forbindelse med konferansen «Avskaffelse av vold mot kvinner».

I 2018 gjennomførte utvalget følgende aktiviteter:

- Deltatt med korte innledninger på regionkonferansene. Sendt inn uttalelse om «avskilting» av lærere og foreslått innledning om «Fagbevegelsens oppfølging etter #metoo» på regionkonferansen i november
- Regnbuedagene: bidratt på stand på Pridepark, arrangert møte om reproduktive rettigheter sammen med kvinnepolitisk utvalg i FO og vært synlige i Regnbueparaden.
- Støttet arrangementet «Likelønnsaksjonen»
- Støttet to demonstrasjoner mot endringer i abortloven. Leder av utvalget, Vivian Skaten Nesse, holdt innledning på den ene demonstrasjonen. Utvalget hadde også innlegg i *Bergens Tidende* om saken.
- Sendt innspill om Kirkens Bymisjon EMPO som kandidat til å vinne Bergen kommunes pris for likestilling, inkludering og mangfold. EMPO vant prisen.

Konferansen «Avskaffelse av vold mot kvinner: seksualisert vold» ble arrangert i forbindelse med FNs internasjonale dag for avskaffelse av vold mot kvinner. Det var 200 påmeldte på konferansen. Ordfører i Bergen, Marte Mjøs Persen, innledet. Helsesista, Tale Maria Krohn Engvik, snakket om ungdom, hevnporno og bildedeling på sosiale medier og internett. To «proffer» fra Forandringsfabrikken fortalte om sine erfaringer med å leve med seksualisert vold. Annett Berntsberg Eck fortalte sin historie om å bli voldtatt som barn. Det ble åpnet for spørsmål til «proffene» og Annett. Vi viste dokumentaren *Voldtatt*. Det var mulig å stille spørsmål til dokumentarfilmskaperen, Linda Steinhoff, i etterkant. Forsker Anne Bitsch holdt innledning om seksuell trakassering. Vivian Skaten Nesse (leder av utvalget) var så ordstyrer i en samtale mellom Anne Bitsch, Linda Steinhoff og Annett Berntsberg Eck, der det også var mulig å stille spørsmål fra salen. Konferansen ble avsluttet med sanginnslag fra Sofie Hamre.

UNGDOMSUTVALGET

Utvalget har bestått av: Norsk Transportarbeiderforbund; NTL; Fellesforbundet; Fagforbundet; Norsk Jernbaneforbund; NNN; Handel og Kontor; Fellesorganisasjonen; EL og IT Forbundet; Norsk Arbeidsmandsforbund; Norsk Lokomotivmannsforbund; Industri

Energi og Norsk Sjømannsforbund. Miriam Sorø (LO) var sekretær ut februar, og Vilde Stokken (LO) var sekretær fra mars til desember. Observatørstatus: NFSU, ungdomspartiene på venstresiden og ungdomskontaktene i LOs lokalorganisasjoner. De forbundene som har representanter i utvalget, har også møtende vara.

Ungdomsutvalget har avholdt åtte møter.

I tillegg har deler av utvalget deltatt i planleggingsmøter i forkant av ulike aksjoner og sommerpatrulje. Nedsatte arbeidsgrupper blir brukt gjennom hele året. Ungdomsutvalget i Hordaland har også hatt en samling med ungdomsutvalget i Sogn og Fjordane, for tidlig å starte dialog om sammenslåingen av LO Hordaland og LO Sogn og Fjordane.

I 2018 gjennomførte ungdomsutvalget følgende aktiviteter:

- Stand på universitet, høyskoler, utdanningsmesser, yrkesmesse og karrieredager
- Aksjon natt til 1. mai, hvor Bergen sentrum ble dekorert med 1200 røde flagg
- Deltakelse i 1. mai-tog, og 1. mai-arrangement på kveldstid med «Venstrealliansen» i Bergen. Her holdt representanten fra Fellesorganisasjonen appell
- Medarrangør på demonstrasjon «Bevar stipendet», ungdomssekretær holdt appell
- Medarrangør av demonstrasjon «Ikke rør abortloven, Bergen»
- Arrangør av «Likelønnsaksjonen» i Bergen
- Deltatt på LOs student- og ungdomskonferanse på Sørmarka
- Deltatt på regionkonferanser
- Stått på stand under Pride
- Eksamensaksjoner
- Vaffelaksjoner, også kalt «Tariffvaffel»
- Skolebesøk
- Sommerpatrulje-kurs
- Sommerpatrulje kickoff på Torgallmenningen
- LOs sommerpatrulje
- Juleaksjon med bedriftsbesøk og julebord for utvalget
- Mediehåndtering. Ungdomsutvalget styrer «LO ungdom Hordaland»s Facebook-side, «LO-aktivistene Hordaland» og «For venstresiden» på Facebook.

LOFAVØR-KOMITEEN

Distriktssekretæren leder komiteen, som har totalt 10 medlemmer fra hhv: Fagforbundet; Handel og Kontor; Fellesforbundet; Norsk Tjenestemannslag; Norsk Arbeidsmandsforbund; samt ungdomssekretæren og tre medlemmer fra SpareBank 1 SR-Bank. I tillegg deltar organisasjonsmedarbeider fra LO.

Komiteen har avholdt tre møter, og den årlige høstkonferansen. Tema for konferansen var utfordringer ved digitalisering. Disse innledningene ble gitt:

- Sosiale medier og manipulering av valg: bør vi være bekymret? v/ Magnus Hoem Iversen, forsker ved Institutt for informasjons- og medievitenskap, UiB
- Hvorfor GDPR? v/Kjetil Stålesen, spesialrådgiver i LO
- Kan digitalisering skape nye informasjonskløfter i samfunnet? v/ Trond Finstad, leder yrkesseksjon kontor og administrasjon, Fagforbundet
- LOfavør – medlemsfordel i endring v/Knut Marius Dale, organisasjonskonsulent for LO-segmentet

Komiteen har videre arrangert to LOfavør-kurs for tillitsvalgte i virksomhetene. Banken har for øvrig gitt bidrag til sommerpatruljekurset.

FAGLIGPOLITISK ARBEID

Samarbeidskomiteen i Hordaland har hatt tre møter i 2018. Den 31.8. og 1.9. arrangerte komiteen den årlige fagligpolitiske konferansen i Bergen. Den ble åpnet av leder i Ap Hordaland, Marte Mjøs Perssen, og innledninger ble gitt første dag fra Ap, ved nestleder Hadia Tajik, og fra LO, ved Fagforbundets nestleder Sissel Skoghaug og Fellesforbundets leder Jørn Eggum.

Andre dag ble det gitt innledninger av fylkesvaraordfører i Rogaland, Marianne Chesak; ordfører i Bergen, Marte Mjøs Persen; ordfører på Stord, Gaute Epland og leder i LO i Bergen og omland, Mads Kleven. Det ble deretter avholdt panelsamtale med spørsmål fra salen. Det ble deretter gitt innledninger fra stortingsrepresentant og medlem av arbeids- og sosialkomiteen, Eigil Knutsen, leder i

Fellesforbundets avdeling 5, Roar Abrahamsen og nestleder i Fagforbundet Hordaland, Rita Jordal. Det ble gitt anledning til å stille spørsmål og å gi kommentarer fra salen. Til slutt holdt Truls Hansen fra Fagforbundet en innledning.

Konferansen ble avsluttet av distriktssekretæren.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

- Yrkesopplæringsnemnda
- Ap Hordaland styret
- Regionalt Næringsforum
- Ungt Entreprenørskap Hordaland
- SMSØ Hordaland
- HOG Energi (Energi Vestland fra 29.11.18)
- Kompetanseforum Hordaland
- Næringsforum Vest
- Rådet for Heimevernet distrikt Vest
- IA-rådet Hordaland
- AOF Hordaland
- Samarbeidskomiteen LO–Ap i Hordaland
- Styringsgruppe for Aksjon lærebedrift Hordaland
- Brukerutvalget for NAV-kontorene i Hordaland
- Styringsgruppe for fagligpolitisk prosjekt
- Ressursgruppe for mobbeombudet i HFK
- Samarbeidsrådet mangfold, integrering og inkludering (Bergen Næringsråd)
- Styringsgruppe Orntli' arbeid
- «Ringer i vannet» (NHO)
- ArkiVest
- Arbeidsgruppe EnTek-bygget
- Valgkampgruppen til LO i Bergen og omland
- Fylkesaksjonskomite for TV-aksjonen

ANDRE SAKER

Hordaland og Sogn og Fjordane vil fra 1.1.2020 være etablert som Vestland fylke. LOs regionkontor Vestland skal være operativt senest fra 1.1.2020. Kontoret vil ha drift både i Bergen og i Førde. Prosess er iverksatt mellom dagens to distriktskontorer, og vi forventer å ha

fullført det vesentligste av prosessen høst/vinter 2019. Fra sommeren 2019 planlegges det etablering av regionråd som dekker begge dagens fylker, og at den siste regionkonferansen i 2019 har organisatorisk representasjon sammensatt for det nye vestlandsfylket.

LO og NHO i Hordaland har sammen med Hordaland fylkeskommune hatt prosjektet «Aksjon Lærebedrift Hordaland», som blant annet har arbeidet med å skaffe flere læreplasser og bidra til bedre dimensjonering av kapasitet. Prosjektet har hatt drift fra 2013, med unntak av året 2017 hvor det manglet prosjektleder. Med bakgrunn i etablering av Vestland fylkeskommune, har partene blitt enige om å stille prosjektet i bero inntil videre.

I et samarbeid mellom LO, NHO, NAV og Bergen kommune ble prosjektet «Orntli' arbeid» etablert i 2016 for å gi realistiske praksistilbud til unge under 25 år som står utenfor utdanning og arbeid. I juni 2018 ble det registrert at av 269 prosjektdeltakere som har gjennomført, har 49 prosent enten begynt i ordinært arbeid eller utdanning. Prosjektet er nå avsluttet, men arbeidet videreføres som en ordinær del av kommunens virksomhet.

Som en oppfølging av Hordaland fylkeskommunes *Regional plan for kompetanse og arbeidskraft*, er det etablert et «Kompetanseforum Hordaland». Formålet er å sikre bedre balanse mellom utdanning og arbeidslivets behov. Forumets deltakere er arbeidslivets parter og aktører og eiere av utdanning, som dekker hele spennet fra barnehage-nivå til UH-sektoren. I tillegg møter fylkeskommunens opplæringsdirektør og plan- og regionaldirektør. Forumet har også påtatt seg oppgavene som tidligere lå til RSA (råd for samarbeid med arbeidslivet) for både UiB og HVL.

Sogn og Fjordane

ORGANISASJONSOVERSIKT

Ved utgangen av 2018 var det i Sogn og Fjordane 51 fagforeingar med totalt 18 895 medlemmar fordelt på sju lokalorganisasjonar.

REGIONRÅDET

Regionrådet for Sogn og Fjordane består av representantar frå fylgjande

forbund: Fagforbundet; Fellesorganisasjonen; Handel og Kontor; Norsk Arbeidsmandsforbund; EL og IT Forbundet; Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund; Forbundet for Ledelse og Teknikk; Industri Energi; Postkom; Skolenes landsforbund; Norsk Tjenestemannslag; Norsk Transportarbeiderforbund; Creo; Fellesforbundet. I tillegg møter fem representantar frå lokalorganisasjonene og distriktskontoret.

Det har vore helde tre møter.

REGIONKONFERANSAR

Det er arrangert to regionkonferansar med fylgjande tema:

- Den faglege og politiske situasjonen
- Varsling om trakassering i LO og forbunda – regelverket i LO og frå nokre forbundsområde
- Samanslåing av Sogn og Fjordane og Hordaland fylkeskommunar
- Bruk av innleigd arbeidskraft og vikarbyrå. Korleis har utviklinga vore dei siste åra? Konsekvensar for arbeidstakarane med vekt på privat sektor.
- Konkurransetsetting og privatisering i offentleg sektor. Bruk av vikarbyrå og innleigd arbeidskraft i kommunane i Sogn og Fjordane.
- Erfaring og opplevingar med å kartlegge løns- og arbeidsvilkår i bemanningsbyrået Orange Helse
- Regionalisering av NAV Vestland
- Den norske velferdsmodellen er eit viktig grunnlag for velferdsutviklinga i landet vårt. Kva særpregar modellen og kvifor er det viktig å behalde og vidareutvikle denne måten å organisere arbeidslivet og samfunnet på?
- Stortinget har stramma inn regelverket og endra rammevilkåra for innleige av arbeidskraft og bruk av vikarbyrå. Konsekvensar og erfaringar med Stortinget sitt vedtak? Er det behov for andre og nye innstrammingar?

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVAL

Utvalet har hatt fylgjande samansetting: Anne-Kristin Førde, Fagforbundet; Ragnar Andenæs, EL og IT Forbundet; Einar Rysjedal, FLT; Siv Dyrnes, Norsk Tjenestemannslag; Ann-Kristin Nygård, Fellesorganisasjonen, Nils Petter Støyva, Torbjørn Vereide, Siv Jorunn Hjellbrekke.

Utvalet har hatt fire møter og behandla 25 saker.

Eksempel på nokre saker som har vore behandla:

- Heiltid og deltid i arbeidslivet
- Handlingsplan for utvalet
- Yrkesval hos ungdomen
- Diskriminering i arbeidslivet
- LO sitt arbeid mot seksuell trakassering
- Likestilling i årsmeldingane til kommunane
- Innspel frå familie- og likestillingsutvalet til dei politiske partia om saker til partiprogramma
- Korleis bør familie- og likestillingsutvalet arbeide mot dei ulike forbundsområda i fylket?

UNGDOMSUTVALET

Utvalet har hatt fylgjande samansetting: Lex Müller, Norsk Arbeidsmandsforbund; Sølvi Elise Hansen, Handel og Kontor; Reidar Fugle Nordhaug, Fagforbundet; Ole Henrik Stølen, Fellesforbundet; Tina Rasmussen, Industri Energi; Jostein Odd, NTL; Ellinor Espedal, Fagforbundet; Håvard England, NTL; Helene Hundeide, EL og IT Forbundet.

Utvalet har hatt tre ordinære møter. I tillegg har fleire i utvalet delteke på arbeidsmøter mellom anna om sommarpatruljen.

Dei viktigaste aktivitetane er:

- Stand og eksamensaksjon på Høgskulen
- Forkurs til sommarpatruljen
- Stand på NM i studentidrett
- Sommarpatruljen
- Skulebesøk
- Samarbeidsavtale med AUF og Senterungdommen

LOs sommarpatrulje

Patruljen besøkte 261 bedrifter og gjennomførte intervju med 350 unge arbeidstakarar. 76 dagsverk gjorde ein veldig god innsats. Det kom inn mange tips i forkant og undervegs, som stort sett vart fulgt opp med besøk. Vi fekk god mediedekning, både i avis og radio.

Forbunda som deltok var Fagforbundet, Fellesforbundet, Norsk Arbeidsmandsforbund, Handel og Kontor, Industri Energi, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund, Norsk Tjenestemannslag og EL og IT Forbundet.

LOs lærlingpatrulje

Patruljen fekk intervju 65 lærlingar. Patruljen besto av LO, Fagforbundet, Fellesforbundet og Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund, og besøkte lærlingar i Leikanger, Sogndal, Balestrand, Høyanger, Førde, Flora, Bremanger, Vågsøy, Eid, Stryn og Gloppen. Dekninga i media var god både for avis og radio.

LOFAVØR-KOMITEEN

Komiteen har fylgjande samansetting: Nils Petter Støyva; Torbjørn Vereide; Lars Terje Standal, Industri Energi; Arild Horsevik, EL og IT Forbundet; Berner Midthjell, Norsk Arbeidsmandsforbund; Terje Korsnes, SMN; Margunn Rygg, Handel og Kontor; Kari Daltveit, Fagforbundet; Sverre Willy Johansen, SMN; Solbjørg Grøneng SMN; Bjørn Kormeseth, Fellesforbundet, Siv Jorunn Hjellbrekke.

Det har vore tre møter i komiteen.

Saker og aktivitetar:

- Handlingsplan 2018
- Årsmelding 2017
- Forbunda sine mål og aktivitetar
- LOfavør temakvelder
- LOfavør konferanse
- LOfavør arbeidsplassbesøk med påfølgande LOfavør-kveld
- Regionkonferanse for LOfavør-komiteane
- Korleis spisse og betre få fram budskapen med LOfavør-produkta?
- LOfavør bankprodukt

LOfavør-konferanse

Det blei arrangert ein LOfavør-konferanse for tillitsvalde og medlemmer med særleg interesse for LOfavør, og det deltok 58 personar på konferansen.

Tema for konferansen var mellom anna:

- Pensjon frå A til Å. Samanheng mellom pensjon, folketrygd og AFP i offentleg og privat sektor. Kva er utfordringane i pensjonsplanlegging?
- Kollektiv Hjem har endra namn til LOfavør Innbuforsikring
- Kollektive forsikringar i LOfavør-konseptet. Gjennomgang av kva ordningar dei ulike forbunda er omfatta av.
- LOfavør Advokatforsikring
- Korleis kan SpareBank 1 og LO-medlemane samarbeide for å profilere meirverdien av LOfavør-konseptet? Korleis engasjera og motivere dei tillitsvalde og medlemane i LO for å selje inn LOfavør-fordelane?
- LOfavør Tannhelseforsikring

FAGLEGPOLITISK ARBEID

Det faglegpolitiske arbeidet er forankra i samarbeidskomiteen i fylket.

Det har vore jobba med fylgjande saker:

- Alternativt budsjett til Ap på Stortinget
- Budsjett til fylkeskommunen
- Nettleige – utjamning
- Eigedomsskatt på verk og bruk (maskinar)
- Regionalisering av LO sitt distriktskontor og Fagforbundet
- Rammevilkår for industriutvikling
- Formidling av helsevikarar gjennom innkjøpsordninga til Sogn og Fjordane fylkeskommune

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD, UTVAL OG PROSJEKT

Distriktskontoret har vore representert ved distriktssekretær, ungdomssekretær og organisasjonsmedarbeider og andre i fylgjande:

- Nestleiar i Fagopplæringsnemnda i Sogn og Fjordane
- Samarbeidskomiteen LO/Ap
- Næringslivets Samferdsleforum
- Næringsforum Sogn og Fjordane
- Arbeiderarkivet
- Partnerskap for karriererettleiing

- NAV brukarutval
- Regionalt samarbeid mot svart økonomi
- Råd for samarbeid med Høgskulen
- Styringsgruppe for Stad skipstunnel
- Styringsgruppe for prosjektet «Ringer i vannet» (NHO)
- Styringsgruppe for Verdiskipingsplan
- Næringsdagane i Sogn og Fjordane
- Fellesmøte med stortingsbenken og fylkesutvalet
- Styret for LO sitt mållag
- Sogn og Fjordane næringsutvikling
- IA-rådet
- TV aksjonen
- Nynorsk Forum

ANDRE SAKER

Stand og profilering

For å fylgje opp LO sentralt sine prioriteringar innan rekruttering, val og «medlemspleie», har vi prioritert å vere svært synlege på stand ulike stader i fylket. Standa har vore gjennomført i samarbeid med LO sine lokalorganisasjonar og forbundsområda. Vi har delteke på fylgjande arrangement:

- Lustermarknaden
- Førdefestivalen
- Sandanedagane
- Sommarpatruljen
- LOfavør tema-/informasjonskveldar

Møre og Romsdal

ORGANISASJONSOVERSIKT

Vi har seks lokalorganisasjoner med 132 registrerte fagforeninger, herav åtte fylkesforeninger med medlemmer i alle lokalorganisasjonene. Det er registrert 35 880 betalende medlemmer i vårt fylke. 8571 er registrert som ikke-betalende medlemmer, men tallet

vurderes som for lavt, da ikke alle oppgir hvor mange medlemmer de har uten kontingent.

KONTORETS VIRKSOMHET

Distriktskontoret er plassert i Folkets Hus i Molde, og er i et større fellesskap med andre organisasjoner i arbeiderbevegelsen. Kontoret består av distriktssekretær, organisasjonsmedarbeider og ungdomssekretær. I tillegg hadde vi lærling første del av året, men av utenforliggende årsaker måtte lærlingen gi seg. Distriktskontoret er godkjent som lærebedrift fra Møre og Romsdal fylkeskommune, og er også tilknyttet AOFs opplæringskontor.

REGIONRÅDET

Regionrådet for Møre og Romsdal består av representanter fra følgende forbund: Fagforbundet; Fellesforbundet; EL og IT Forbundet; Fellesorganisasjonen; Creo; Norsk Arbeidsmandsforbund; Industri Energi; NNN; Forbundet for Ledelse og Teknikk; Postkom; Norsk Sjømannsforbund; Norsk Transportarbeiderforbund; Handel og Kontor.

Fra lokalorganisasjonene har LO Ålesund, LO Romsdal og LO Ytre Nordmøre hatt faste representanter, mens LO Indre Nordmøre, LO Sykkylven og LO Søre Sunnmøre har hatt varaplasser.

Det har vært avholdt to møter og behandlet 18 saker.

REGIONKONFERANSER

Det har vært avholdt to regionkonferanser, i mars og november.

Vårkonferansen ble avholdt i Ålesund, og hadde arbeidsliv som gjennomgående tema. Tillitsvalgtprisen ble tildelt Unni Erna Garberg for hennes innsats som tillitsvalgt for Industri Energi på Ello i Kristiansund. Terje Olsson representerte ledelsen i LO på konferansen, og sjeføkonom Roger Bjørnstad fra LO innledet om pensjon.

Høstkonferansen ble avholdt i Molde, med den fagligpolitiske situasjonen og partssamarbeid ute på større prosjekter som hovedtema. Wegard Harsvik representerte den politiske ledelsen i LO på konferansen. Magnus Marsdal holdt foredrag om boka *Frihetens mødre*.

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Utvalget er sammensatt slik: Johnny Bakken, Norsk Arbeidsmandsforbund; Arnt Helge Ler, Handel og Kontor (vara); Randi W. Frisvoll, Fellesforbundet; Helge Myrrusten, Norsk Transportarbeiderforbund (vara); Anita Ukkelberg, NNN; Janne Helene Aasen, Forbundet for Ledelse og Teknikk (vara); Einar Hjelle, Fagforbundet; Toril Langlo, LO Søre Sunnmøre (vara); Torill Brunsvik, Fellesorganisasjonen; Wivi-Ann Digernes, Fagforbundet (vara).

Det har ikke vært noen aktivitet i utvalget i 2018.

UNGDOMSUTVALGET

Dette året har vi hatt fokus på skoleinformasjon på videregående skoler og karrieredager for 10. klassinger. Utvalget har hatt fire møter i 2018, inkludert et forberedelsesmøte i forkant av FYKO.

Ungdomsutvalget har bestått av: Industri Energi: Marius Sørgård Odland og Thomas Alexander Eltvik; NNN: Marcus Stamnes; FO: Attiq Tahir og Frida Smistad Dyrli; EL og IT Forbundet: Natalie Stenberg og Stian Davik Flem; Norsk Arbeidsmandsforbund: Kolbjørn Nittermark Husdal; Fellesforbundet: Mattis Szabo og Charlotte Hoem; Handel og Kontor: Cecilie Therese Lund og Mathilde Nyhammer; Fagforbundet: Victoria Hide og Henriette Olsson Hareide; Forbundet for Ledelse og Teknikk: Archana Shilanth og Maxim Foss; Norsk Sjøoffisersforbund: Jeanett Rotset Farstad og Kine Malene Sletnes.

Ungdomskurs

FYKO 2018

FYKO, Møre og Romsdals student- og ungdomskonferanse og trinn 1-skolering for ungdom i ett, ble gjennomført for 19. året på rad 2.-4. mars på Scandic Parken i Ålesund. De hadde ca. 70 deltakere pluss 15 innledere og gjester. Innledere var blant annet Kristin Sæther fra LO-ledelsen, som holdt foredrag om hvordan tariffavtalene blir til og hvordan forhandlingene går for seg.

Ingen andre rene ungdomskurs har blitt arrangert i regi av LO i år.

LOs regionkonferanse

LOs ungdomsutvalg stilte med sin 1. kandidat og leder Cecilie Therese Lund og varakandidat Jeanett Rotsett Farstad som delegater med stemmerett på vårkonferansen. På høstkonferansen kunne dessverre ingen fra utvalget stille.

LOs sommerpatrulje

Sommerpatruljen ble arrangert over tre uker. Først én dag i uke 26 i Geiranger og omegn, deretter hele uke 27 fra Surnadal til Ulsteinvik og til slutt på Smøla én dag i uke 28.

Sommerpatruljen besto av 31 deltakere (av disse er 20 nye), og utgjorde 89 dagsverk fordelt på sju dager. I tillegg sto én person fra LO Søre Sunnmøre på stand i Ulsteinvik.

Vi fikk over 24 saker på trykk i papiravisa og på nett hos de fleste lokalavisene og NRK i fylket.

Det ble gjennomført 351 bedriftsintervjuer, der 43,6 prosent ble mistenkt for brudd på lovverket.

Skoleinformasjon

Det ble besøkt 13 vgs der vi holdt skoleinformasjon. Vi møtte imidlertid nærmere 300 elever, fordi mange av skolene slo sammen flere klasser under informasjonen. Det ble også holdt en egen byggfagdag med omvisning på fagskolen i Ålesund. I tillegg har vi holdt skoleinfo på Fagskolen i Ålesund og på Høgskolen i Volda, Molde og NTNU Ålesund under semesterstart i august.

Karrieredager

LO har deltatt på fylkets karrieredager for 10. klassinger i Molde, Surnadal, Kristiansund og Ålesund. Her møtte vi elever som søker utdanningsveier og yrkesmuligheter, for å forberede dem på å skaffe seg skriftlig arbeidskontrakt når de jobber ved siden av skolen og er i sommerjobb.

Lærlingarbeid

Vi deltar fortsatt på læringsamlingene til fylkeskommunen og samarbeider om gjennomføringen av dette. Vi møtte ca. 800 1. og 2. års læringer i 2018, fordelt på seks samlinger med informasjon om

rettigheter og forberedelser til arbeidslivet etter læretiden.

I tillegg deltok vi på læringsamling hos opplæringskontoret for maritime fag i Ålesund og møtte ca. 15 lærlinger.

LOs studentservice

Det ble gjennomført 20 stands fordelt på høgskolene, universitet, fagskolene og vgs i fylket, fleste av dem under semesterstart på høgskolene fra uke 33–36.

Ungdomsprosjekt

2018 har vært et prøveår for å samarbeide internasjonalt med ungdommer fra britisk LO, TUC Yorkshire. Vi har nå opprettet et offisielt samarbeid med utveksling av erfaring og aktiviteter som vil hjelpe våre egne medlemmer både med språk og kjennskap til en av verdens eldste fagforeninger. TUC Yorkshire sendte en delegasjon på fire personer for å delta i LOs sommerpatrulje. Målsettingen var å lære hvordan vi gjør den type arbeid, for å prøve å arrangere en egen patrulje i England. I tillegg deltok én representant på FYKO. Samarbeidet vil bli videreført i 2019.

LOFAVØR-KOMITEEN

LOfavør-komiteen består av: LOs distriktskontor: Kari Hoset Ansnes, Kent Logan Jelle og Lisbeth Rød; SpareBank 1 Nordvest: Turid Humlen og Kim Jelle; Fellesforbundet: Cecilie Søllesvik; Fagforbundet: Hilde Furnes Johannessen; EL og IT Forbundet: Stig Heggem; Norsk Transportarbeiderforbund: Jack Sæther; Industri Energi: Hanne Renate Garli; Forbundet for Ledelse og Teknikk: Ravinrakumar Suntharalingam.

Komiteen har hatt en omfattende handlingsplan å jobbe etter. I tillegg til faste rutiner med å spre kunnskap om LOfavør-konseptet, har det vært omfattende standsaktivitet, samt aktiviteter rettet mot ungdom og studenter.

Aktiviteter som vi vil trekke fram:

LOfavør i vinterland på Strandafjellet i vinterferien: Et stort arrangement med rabatterte heiskort for medlemmer, aktiviteter for barn og voksne og utdeling av kakao og pølse med brød. Det var 1500 besøkende i bakken.

Det ble også i år leid standplass med telt under jazzfestivalen i Molde i uke 29, og forbund og lokalorganisasjoner bemannet standen, som var veldig godt besøkt hele uka.

I desember arrangerte vi LOfavør leverandørmesse i Kristiansund, der vi hadde 10 leverandører fra medlemsfordelssporteføljen på stand. Det ble avholdt en større quiz som omhandlet alle leverandørene, med gode premier. Mat og kulturopplevelse ble det også. Dette ble veldig godt tatt imot av publikum.

Også i 2018 ble det et arrangert en felles fagdag mellom de tre SpareBank 1-bankene som opererer i fylket, og LO. Målet er å jobbe for et felles utgangspunkt og få felles faglig påfyll.

Utvalget møtte på LOfavørs regionale konferanse.

I tillegg til selve aktivitetene ble det avholdt tre møter i komiteen.

FAGLIGPOLITISK ARBEID

Samarbeidskomiteen har bestått av: LO: Arnt Silseth, Fagforbundet; Vidar Røren, Norsk Arbeidsmandsforbund; Cecilie Søllesvik, Fellesforbundet; Jack Sæther, Norsk Transportarbeiderforbund og Kari Hoset Ansnes, LO.

Ap: Per Vidar Kjølmoen, fylkespartileder; Jon Aasen, fylkesordfører; Tove Lise Torve, gruppeleder fylkestinget, Berit Tønnesen, Ottar Jan Løvold; Egil Ekhaugen / Jan Thore Martinsen, fylkespartisekretær.

Ap har hatt lederskapet og dermed den administrative oppgaven i 2018.

Den fagligpolitiske konferansen ble avholdt i november i Molde, med god oppslutning. Wegard Harsvik og Pål Spjelkavik innledet på konferansen.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

LO i Møre og Romsdal har vært en aktiv samfunnsutvikler og pådriver i fylket. LO har derfor vært bredt representert i ulike råd og utvalg.

Prioriterte oppgaver:

- Styringsgruppen for Gassknutepunkt Nyhamna
- Yrkesopplæringsnemda
- IA-rådet

- Forstanderskapet SpareBank 1 Nordvest
- NAV Møre og Romsdals brukerutvalg
- LOfavør-komiteen
- Samarbeidskomiteen Ap-LO
- Arbeiderbevegelsens Arkiv i Møre og Romsdal
- Fagskolestyret
- Samarbeid fylket – byen som regional motor (stedsutvikling)
- Partnerskap for verdiskapning
- Distriktsrådet for HV11
- «Ringer i vannet» (NHO)
- RSA Møre
- Regionalt samarbeidsforum mot svart økonomi
- Fylkesmannens tenketank i forbindelse med kommunereformen
- Styringsgruppen for TV-aksjonen
- Arbeiderpartiets valgkamputvalg
- Samarbeid mot svart økonomi

Trøndelag

ORGANISASJONSOVERSIKT

I Trøndelag har LOs 26 forbund 133 foreninger, tilsluttet 15 lokalorganisasjoner i LO. Det totale medlemstallet er 96 491. Av disse er ca. 6000 tillitsvalgte.

KONTORETS VIRKSOMHET

Kontoret ble etablert 1. januar 2018 og dekker hele det nye fylket Trøndelag. Kontoret består av distriktssekretær, spesialrådgiver, to organisasjonsmedarbeidere og to ungdomssekretærer. Den ene ungdomssekretæren har fra august hatt utdanningspermisjon i halv stilling. I hans fravær er det ansatt vikar. Kontoret er godkjent opplæringsbedrift i kontor- og administrasjonsfaget og har hatt to lærlinger, der den ene tok fagprøven i juni.

Det er avholdt kontormøter annenhver uke der HMS står som fast punkt på sakslisten, budsjettmøter, to utviklingssamtaler med alle ansatte, samt vernerunde på kontorene. I tillegg har det vært avholdt fire kontorsamlinger, der etableringen av det nye distriktskontoret

har vært overordnet tema. Det har også vært avholdt egne tilstelninger for pensjonistene.

Kontorets ansatte er fordelt på to kontorsteder, Folkets Hus i Trondheim og AØF i Steinkjer. Ved begge steder er kontorene samlokalisert med andre organisasjoner i fag- og arbeiderbevegelsen.

REGIONRÅDET

Regionrådet i Trøndelag har bestått av representanter fra følgende forbund: Fagforbundet; Fellesforbundet; Fellesorganisasjonen; Handel og Kontor; Norsk Arbeidsmandsforbund; EL og IT Forbundet; Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund; Norsk Fengsels- og Friomsorgsforbund; Forbundet for Ledelse og Teknikk; Industri Energi; Postkom; Norsk Sjømannsforbund; Skolens landsforbund; Norsk Tjenestemannslag; Norsk Transportarbeiderforbund; Creo; LO Stat (observatør).

I tillegg består rådet av fylkets to representanter til LOs representantskap, og tre representanter for LOs lokalorganisasjoner i fylket.

Regionrådet har hatt seks møter og behandlet 35 saker.

REGIONKONFERANSER

Regionrådet har i samarbeid med distriktskontoret avholdt to regionkonferanser, i Trondheim 8.–9. mars og på Stjørdal 5.–6. november.

Vårkonferansen hadde 106 deltakere, og temaene var:

- Fagligpolitisk innledning v/Roger Heimli Haga, LOs 2. nestleder
- Kvinnedagen
- Fagbevegelsens 10 utfordringer
- Valg av utvalg og representanter

Det ble også avholdt parallellseminar. Seks vedtatte uttalelser.

Høstkonferansen hadde 122 deltakere, og temaene var:

- Fagligpolitisk innledning v/LOs førstesekretær Julie Lødrup
- Arbeid til alle er jobb nr. 1
- Den norske arbeidslivsmodellen i Trøndelag
- Industri og næringsliv gir velferd og folkeliv

Det ble også avholdt parallellseminar.
16 vedtatte uttalelser.

FORBUNDENE

Det er et tett samarbeid med forbundene og andre organisasjoner som står LO nært. Distriktskontoret har holdt en rekke innledninger på kurs og konferanser, deltatt på årsmøter, lokale markeringer, merkeutdelinger med mer. Distriktskontoret har bistått ved pågående streiker under lønnsoppgjøret og ved krav om opprettelse av tariffavtale, samt ved annet behov.

LOKALORGANISASJONENE

Trøndelag består av 15 lokalorganisasjoner fordelt på 47 kommuner. Samtlige har avholdt årsmøter innen fristen, jf. vedtekter, og vært besøkt av distriktskontoret. Nyttårskonferanse for lokalorganisasjonene ble gjennomført på Brekstad 9. og 10. januar 2018. Tema var egen organisasjon. Det ble valgt representanter til regionrådet. Det er gjennomført eget kurs for kasserere. Lokalorganisasjonene har vært aktive og synlige bl. a på lokale arrangement som Martnan. Distriktskontoret har invitert seg selv til å delta på styremøter, og i løpet av høsten ble ti lokalorganisasjoner besøkt.

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Utvalget har bestått av følgende forbund: Fagforbundet, EL og IT Forbundet, Skolenes landsforbund, Norsk Arbeidsmandsforbund, Postkom, Handel og Kontor, Fellesforbundet.

Leder og nestleder utgjør arbeidsutvalg (AU). Utvalget har hatt fem møter og behandlet 34 saker.

Konferansen «Likestillingens status i det nye arbeidslivet» ble arrangert i Trondheim med 55 deltakere. Utvalget har deltatt på LOs regionkonferanser og sendt tre forslag til uttalelser. Under Trondheim Pride deltok utvalget med åpningstale, i paraden og med stand. Utvalget deltok på markeringene i fylket om «Ikke rør abortloven!» og på markeringen av FNs Internasjonal dag mot vold mot kvinner, i Trondheim. Utvalget har hatt samarbeid med Arbeiderpartiets kvinnenettverk i Trøndelag.

UNGDOMSUTVALGET

Ungdomsutvalget har bestått av følgende forbund: Norsk Transportarbeiderforbund; Skolenes landsforbund; Norsk Arbeidsmandsforbund; Postkom; Handel og Kontor; Fellesforbundet; Fagforbundet; Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund; EL og IT Forbundet; Forbundet for Ledelse og Teknikk; Fellesorganisasjonen; Industri Energi; Norsk Fengsels- og Friomsorgsforbund; Norsk Jernbaneforbund; Norsk Tjenestemannslag.

Ungdomsutvalget har avholdt fem møter og behandlet 63 saker i perioden.

Dette er noen av aktivitetene ungdomsutvalget gjennomførte i 2018:

LOs sommerpatrulje

Det ble gjennomført totalt 755 arbeidsplassbesøk 2.–6. juli. Det ble avdekket brudd på lov- og/eller avtaleverk ved over halvparten av bedriftene vi besøkte. Dette inkluderte manglende informasjon om verneombud, som representerer brorparten av bruddene.

Besøk på videregående skoler

Det er avholdt skolebesøk ved de fleste videregående skolene i fylket. EL og IT Forbundet, Fellesforbundet, NNN, Norsk Arbeidsmandsforbund og Fagforbundet har alle hatt egne skolebesøk. På denne måten har flest mulig elever fått besøk av enten LO eller det aktuelle LO-forbundet.

Julepatrulje

Det ble avholdt julepatrulje 16. desember fra utfartsstedene Trondheim og Steinkjer. Det ble delt ut 4000 gaveposer til folk som arbeider i førjulstida, med en påminnelse om at som fagorganisert jobber man aldri alene.

Felles ungdomskurs

Det ble også i år avholdt felles ungdomskurs på Hell. Forbundene har egne ungdomskurs på samme sted og til samme tid. Store deler av tiden er forbeholdt forbundene, men LO legger opp til felles program for alle deltakerne. Forbundene som deltok med egne kurs var Fagforbundet, Fellesforbundet, EL og IT Forbundet, NTL, Handel og

Kontor, Postkom, Norsk Arbeidsmandsforbund og NNN. LO Stat arrangerte felles opplegg for forbundene tilknyttet LO Stat, inkludert Postkom og NTL. Det var ca. 150 deltakere på ungdomskurset, som er en økning fra 2017.

LOs studentservice

Universitetene er blitt godt besøkt gjennom LOs studentservice. Campusene til Nord Universitet og NTNU er mange i Trøndelag, og flertallet er besøkt opptil flere ganger i løpet av året, noe som har resultert i over 30 gjennomførte LOs studentservice-stands. I tillegg har flere forbund også gjennomført egne besøk og hatt egen aktivitet. Fagforbundet, Industri Energi, Norsk Tjenestemannslag, Forbundet for Ledelse og Teknikk, Skolenes landsforbund, Creo, Postkom og Fellesorganisasjonen har deltatt på LOs studentservice i 2018.

I samarbeid med Trøndelag fylkeskommune og opplæringskontorene har lærlingene i fylket fått god informasjon om den norske arbeidslivsmodellen. Det er gjennomført 13 lærlingsamlinger hvor LO, i samarbeid med NHO, har vært til stede og informert alle 1. års lærlinger i fylket om rettigheter og plikter i arbeidslivet. Her har vi deltatt med stand hvor Fellesforbundet og Fagforbundet har vært representert.

LOFAVØR-KOMITEEN

Komiteen har bestått av følgende forbund: Skolenes landsforbund, EL og IT Forbundet, Norsk Arbeidsmandsforbund, Handel og Kontor, Fellesforbundet, Fagforbundet.

Distriktskontoret er representert med tre personer, der organisasjonsmedarbeider Randi Nesse mo leder komiteen. SpareBank 1 SMN er representert med tre banksjefer i komiteen.

Komiteen har hatt fire møter og behandlet 35 saker.

Det er utarbeidet en omfattende handlingsplan som komiteen har jobbet etter. Komiteens leder og distriktssekretær har deltatt med innledning på konferanse for bankens LO-kontakter, vært i møte med LOfavør-administrasjonen og ellers hatt løpende kontakt om aktivitetene. Banken inviterte også til idédugnad med LOfavør som tema, og her deltok tre fra distriktskontoret. Ti fra komiteen, inklusive bankens representanter, deltok på LOfavørs fylkeskonferanse i november.

Det har vært stor aktivitet med LOfavør-innslag i perioden. Av

dette kan nevnes profilering under Raw Air i Granåsen i mars, Steinkjerfestivalen, «Hopp i det!», kultur, kino- og pizzakvelder, «Jul på Sverresborg» og «Jul igjen» på Stiklestad.

Det ble kjørt hele 11 kurs i LOfavør og pensjon rundt om i fylket. Fellesforbundets Knut Skåle innledet om AFP i privat sektor, og banken var representert med lokale ansatte. På slutten av året ble LOfavør-appen tatt i bruk for å gi regionale tilbud til medlemmene. Utover dette profilerer forbundene LOfavør-konseptet i sine kurs, konferanser og møter der dette er naturlig. Bankens representanter er også ofte i kontakt med medlemmer og deltar i møter ute i fagforeningene, der det gjøres det et omfattende arbeid.

FAGLIGPOLITISK ARBEID

I samarbeidskomiteen Arbeiderpartiet og LO i Trøndelag er det avholdt fire møter, der aktuelle politiske saker har blitt diskutert. Videre har kontoret vært representert i både nominasjonskomiteen og programkomiteen til Trøndelag Arbeiderparti. Det har også vært avholdt egne møter med Arbeiderpartiet, SV og Senterpartiet i forbindelse med programarbeidet til fylkestingsvalget 2019.

Noen av aktuelle sakene i 2018 har vært arbeidslivskriminalitet, seriositetskrav ved offentlig innkjøp, heltidskultur i kommunene, lærlinger, ansattes rettigheter innen kollektivtrafikken, overføring av nye oppgaver til fylkeskommunen og bedrifter som er truet av nedleggelse.

ANDRE SAKER

Raw Air

LOs trivselspatrulje hadde stand under World Cup i hopp i Granåsen, Trondheim, 14.–15. mars, der vi nådde om lag 16 000 publikummere med varm drikke og profileringsartikler.

«Hopp i det!» / Trondheim Maraton

I samarbeid med Norges Bedriftsidrettsforbund, hopplandslagene og Right To Play hadde LO stand under Trondheim Maraton 1. september. LO var synlig overfor 5500 deltakere og et stort antall publikummere (om lag 20 000) med ulike aktiviteter for barn, inkludert barnas minimaraton.

«Hopp i det!» / Steinkjer

I samarbeid med SpareBank 1 SMN og Bedriftsidrettsforbundet i Nord-Trøndelag arrangerte LO «Hopp i det!» i Steinkjer 10. mai. Det var ca. 1500 deltakere. Det ble gjennomført som et familiearrangement der blant annet hopplandslaget var til stede.

Refleksens dag

Refleksens dag ble markert 18. oktober av distriktskontoret, lokalorganisasjoner, forbund og fagforeninger flere steder i fylket med utdeling av LOfavør-reflekser – «Trygghet både i arbeidslivet og privatlivet».

Yrkesfagenes år 2018

Distriktskontoret var til stede under åpningen av Yrkesfagenes år 2018. Det er gjennomført frokostmøte for tillitsvalgte og arbeidsplassbesøk i samarbeid med politikere fra Ap. På slutten av året ble det laget en film som skal brukes i videre arbeid for godt omdømme og flere læreplaner. LO Trøndelag har hatt et godt samarbeid med partene og Trøndelag fylkeskommune i yrkesfagenes år.

Jul på Sverresborg

Sammen med SpareBank 1 SMN ble det gitt tilbud til forbundenes medlemmer til arrangementet «Jul på Sverresborg» på Sverresborg Trøndelag Folkemuseum 1. desember. Det var over 4000 som kom på arrangementet.

Frokostmøter

Det er avholdt tre frokostmøter for ansatte og tillitsvalgte i forbundene på Steinkjer og i Trondheim. Temaene har vært digitalisering av arbeidslivet, fag- og yrkesopplæring og nytt fra arbeidsretten.

Tariff, informasjonskonferanser

Årets tariffoppgjør i privat sektor hadde samordnet oppgjørform. I den anledning ble det avholdt informasjonskonferanser i Trondheim 11. april og Steinkjer 12. april med til sammen 600 deltakere.

Synlighet på festivaler

LO har vært profilert under Pstereofestivalen i Trondheim og Steinkjerfestivalen. LOs stand på festivalene er godt synlig og mye besøkt. Deltakelsen på festivalene er et spleiseprojekt mellom LOs forbund og LO Stat, koordinert av distriktskontoret og LOs ungdomsutvalg.

HF-prosjekter

LO og NHO i Trøndelag har vært prosjekteiere i et treårig prosjekt innen byggenæringen som dekket seks bedrifter med nær 1000 medarbeidere. Prosjektet ble avsluttet høsten 2018, og sluttrapporten fra Sintef viser at økt partsamarbeid gir økt lønnsomhet i bedriftene. Prosjektet har fått mye positiv oppmerksomhet.

I høst ble det etablert et nytt HF-prosjekt som dekker sju bedrifter innen havbruksnæringen på Frøya og Rørvik. Prosjektet skal vare i tre år og er nå i en oppstartsfase. Målet er å styrke partsamarbeidet innen de deltakende bedriftene og overføre erfaringene til andre bedrifter og næringer.

Kurs for kvinner i fagbevegelsen

Det er avholdt kurs for kvinner i fagbevegelsen 12.–13. september. Temaene var historien om kvinners rolle i fagbevegelsen, personlige fortellinger og kurs i hvordan man skal bli en god taler. Kurset hadde 20 deltakere med representasjon fra sju forbund.

Nor-Fishing

LO hadde stand under Nor-Fishing, som er en av verdens ledende messer for fiskeri-teknologi.

NAV Brukerutvalg

Det er etablert brukerutvalg i det nye fylket, med sammensetning fra ulike brukerorganisasjoner. Utvalget har hatt tre møter i 2018, og mye tid har gått med til å finne en form og komme opp med saker det skal jobbes med. Nytt mandat er på plass, og alle medvirkende organisasjoner har redegjort for sitt arbeid og kommet med innspill til videre arbeid. Av saker tatt opp i utvalget kan bl.a. nevnes bedre oppfølging av lokale brukerutvalg, brukarmedvirkning, opplæring av

alle utvalgsmedlemmer, organisering og ressurser i NAV, flere unge med funksjonsutfordringer i jobb og orientering om jobbspesialister.

Kommunikasjon

En viktig del av kontorets kommunikasjon med fagbevegelsen i fylket er gjennom nettsider, nyhetsbrev og sosiale medier. Nyhetsbrevet har rundt 1000 følgere, og det er 5800 som har likt distriktskontorets Facebook-side. Kontoret har i løpet av året etablert egen snapchat-konto, og også der blir det stadig flere følgere.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

På vegne av LO er distriktskontoret representert i ulike styrever, råd og utvalg:

- Yrkesopplæringsnemnda (leder)
- Arbeidsgruppe - utredning av strukturen for høyere yrkesfaglig utdanning i Trøndelag
- Styret for de fylkeskommunale fagskolene i Trøndelag
- Arbeidslivskyndige meddommere
- Arbeidernes Økonomiske Fellesskap Trondheim, kontrollkomiteen
- Prøvenemnd for kontor- og administrasjonsfag
- Styret for AtB
- Distriktsrådet for HV12
- Fylkeskomiteen for TV-aksjonen
- SMSØ - Samarbeidsforum for svart økonomi
- Styret i Trøndelag Arbeiderparti
- Samarbeidskomiteen LO-Arbeiderpartiet i Trøndelag
- NAV brukerutvalg i Trøndelag, samt lokale brukerutvalg som dekker lokale NAV-kontor
- Overvåkningskomité for Interreg Sverige-Norge
- Arbeidernes Økonomiske Fellesskap Trondheim
- Arbeidernes Økonomiske Fellesskap Steinkjer
- Arbeidsutvalg i Vegforum Trøndelag
- Råd for samarbeid med arbeidslivet, NTNU (varamedlem)
- Råd for samarbeid med arbeidslivet, Nord Universitet
- IA-rådet Trøndelag (leder)
- Regionalt lærlingeråd
- «Ringer i vannet» (kun første halvår)

- Jernbaneforum Midt-Norge
- Ungt Entreprenørskap
- Arbeiderbevegelsens Arkiv

Nordland

ORGANISASJONSOVERSIKT

I Nordland var det pr. 31.12.18 ni operative lokalorganisasjoner med ca. 134 fagforeninger. Totalt er det litt over 50 000 medlemmer.

KONTORETS VIRKSOMHET

Generelt om fylket

Nordland har et næringsliv som lykkes internasjonalt, gir store bidrag til samfunnet og bidrar til økt velstand i hele Norge. Hver arbeidsdag omsetter næringslivet for nesten 1 milliard kroner, og eksporterer til mer enn 100 land. Havbruk og fiskeri har fortsatt den sterkeste veksten blant nordlandsbedriftene. Den store utfordringen er ikke mangel på muligheter, men mangel på mennesker som kan realisere disse mulighetene. Svak befolkningsutvikling er nå Nordlands største utfordring. Mye av løsningen ligger i nytenking og gode rammevilkår for næringslivet, for derigjennom å kunne øke arbeidsmarkedet både for faglærte og for arbeidstakere med universitetsbakgrunn. Bedriftene og kommunene bidrar stort med nye jobber. Nå er det staten som må ta en sterkere rolle med å bidra til nye statlige arbeidsplasser.

Det skjer mye i Nordland. På samferdselssiden ble Hålogalandsbrua åpnet, og E6 er i ferd med å ferdigstilles på Helgeland. På sokkelen utenfor Bodø skal Aasta Hansteen-plattformen installeres og settes i drift mot slutten av året. I industrien investeres det i ny teknologi for renere produksjon og redusert energibehov. «Smart City»-prosjektet i Bodø og «Ny by, ny flyplass» er kommet i gang. Utviklingen av et nytt oljevern- og miljøsender i Lofoten og Vesterålen er godt i gang.

Lofoten befester seg som en av Nord-Norges ledende reiselivsdestinasjoner. Rekordmange turister kommer til Lofoten hele året, hvor de møter et svært bredt tilbud av opplevelser, mat og steder å overnatte. Utfordringen er å bedre Lofotens tilgjengelighet for tilreisende.

Det er et stort behov for å styrke økonomien i en rekke kommuner. For mange kommuner sliter med at økende krav til tjenesteproduksjon gir dem økte utgifter. Mange kommunestyrer sliter med å gjøre tøffe prioriteringer når de skal legge sine budsjetter. Dette gjelder spesielt i skoledebatter, der nedleggelse av skoler hvor elevgrunnet er svært lavt, har vært vanskelig å gjennomføre.

Agenda Nord-Norge

I år ble Agenda Nord-Norge-konferansen avholdt i Svolvær med svært gode tilbakemeldinger. Byen fikk vist seg fra sin beste side. Temaet for årets konferanse var «Havet», og det ble gjennom mange gode innlegg belyst hvor mange muligheter som ligger i havet og landsdelen. Fra LO innledet Peggy Hessen Følsvik sammen med Kristin Skogen Lund fra NHO. Det tredje året med ambassadørprogrammet ble gjennomført og fikk gode tilbakemeldinger. LO og NHO er fortsatt på eiersiden til konferansen, men har gått ut av eierskapet til konjunkturbarometeret, som Sparebanken Nord-Norge har tatt tilbake. Harald «Dutte» Berg ble tildelt årets ærespris.

Nasjonal industrikonferanse

Den nasjonale industrikonferansen ble avholdt for fjerde år på rad, på Scandic Havet i Bodø 26.–27. oktober. Konferansen er et samarbeidsprosjekt mellom LO, NHO, Nordland fylkeskommune og Norsk Industri. Årets tema var «Vi har kraften til å skape endring». Hvordan opptrer norsk industri som global aktør, og hvordan virker internasjonale svingninger inn på norsk industri og konkurransekraft? Et viktig tema for alle som er opptatt av industriens utfordringer og viktighet. Innleder fra LO var Peggy Hessen Følsvik.

Samarbeidskomiteen LO og Ap

Vi har hatt færre møter i år enn vanlig. Saker som ble tatt opp er av stor nytte for både tillitsvalgte og politikere. Det går fortsatt tregt med å opprette lokale samarbeidskomiteer. Ap og Fagforbundet jobber fortsatt med å få opprettet flere samarbeidsavtaler i kommunene. Årets hovedtema har vært de store utfordringene fylkeskommunen og kommunene sliter med i denne regjeringsperioden, og de utfordringene vi har med sosial dumping.

IA-rådet

Vi har avholdt alle aktivitetene etter den oppsatte handlingsplanen. IA-rådet i Nordland har også i år jobbet godt, og har i løpet av 2018 hatt møter på Mo i Rana og i Bodø. IA-uka i september ble avholdt i Svolvær, Bodø og Brønnøysund. I tillegg har vi vært med på å arrangere konferanse sammen med Legeforeningen. Vi måtte dessverre avlyse delmål 3-konferansen, «Det grå gullet», og delmål 2-konferansen fordi det var for få påmeldte.

Yrkesopplæringsnemnda

Rita Lekang, LO, tok over som nestleder av Y-nemda. Vi har hatt seks AU-møter og fem møter i nemda. I tillegg har leder deltatt på konferansen med opplæringskontorene og vært med på utdelinger av fag- og svennebrev på flere arrangementer rundt om i fylket.

Vi har engasjert oss spesielt i de store endringene som har vært i tilbudsstrukturen for videregående opplæring i Nordland. I april dro arbeidsutvalget på studietur til Nederland, for å se på deres måte å drive med fagopplæring på.

Lokalorganisasjonene

Aktiviteten i den enkelte lokalorganisasjon er varierende. Alle unntatt én har avholdt årsmøte. De aller fleste lokalorganisasjonene var med på å arrangere 1. mai i sine områder.

Kulturhovedstad

Bodø søker nå om å bli kulturhovedstad i 2024. LO og NHO er oppnevnt som representanter i en styringsgruppe som i første omgang skal godkjenne og sende en søknad til EU. Vi kom igjennom nåløyet og er blitt prekvalifisert til å gå videre sammen med to andre byer i Europa.

REGIONRÅDET

Regionrådet i Nordland har bestått av representanter fra følgende forbund: Fagforbundet; Fellesforbundet; Fellesorganisasjonen; Handel og Kontor; Norsk Arbeidsmandsforbund; EL og IT Forbundet; Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund; Forbundet for Ledelse og Teknikk; Industri Energi; Postkom; Skolenes landsforbund,

Norsk Tjenestemannslag; Norsk Transportarbeiderforbund; Creo.

Rådet har i perioden avholdt fire møter og behandlet 21 saker.

REGIONKONFERANSER

6.–7. mars ble vårkonferansen avholdt på Scandic Syv Søstre i Sandnessjøen.

Følgende temaer ble drøftet:

- Den fagligpolitiske situasjonen v/Terje Olsson, LO-sekretær
- Yrkesfagenes år 2018, innledninger v/Arnfinn Rørvik, Tverrfaglig opplæringskontor Ytre Helgeland, og Kjersti Flatøy Lindgaard, Samfunnskontakten v/Sandnessjøen vgs. I tillegg var det et bedriftseksempel med tillitsvalgte og lærling ved Sandnessjøen Installasjon
- Innkomne forslag
- Informasjon fra LO i Ofoten om mulig alpin-VM i Narvik v/Erik Plener og Rune Edvardsen
- Informasjon om ungdomsarbeidet i Nordland v/faglig ungdomssekretær Raymond Alstad og Aleksander Anddal Løkås, leder av ungdomsutvalget
- Valg av representant og vararepresentant til LOs representantskap og familie- og likestillingspolitisk utvalg
- Til orientering: Lokalorganisasjonenes representanter til regionrådet og ungdomsrepresentanter til regionkonferansen

Følgende forslag ble vedtatt:

- VM i alpint i Narvik i 2025 – en viktig nordnorsk reiselivssatsing
- Like regler for markering av 40 års medlemskap i LO
- Stortinget må si nei til tilknytning til ACER

24.–25. oktober ble høstkonferansen avholdt på Thon Hotel Nordlys i Bodø.

Følgende temaer ble drøftet:

- Den fagligpolitiske situasjonen v/Julie Lødrup, LO-sekretær
- Etter- og videreutdanning og høyere yrkesutdanning
 - Hvilke utfordringer får dette for arbeidsgiverne, tillitsvalgte og arbeidstakere? Ekspertutvalget for etter- og videreutdanning

- Bjørn Audun Risøy, Kunnskapsparken Helgeland
- Fagskolen – tett på arbeidslivet, men kraftig underprioritert v/ Arvid Ellingsen, spesialrådgiver i LO i Norge
- Synspunkter fra KS v/spesialrådgiver Per-Oskar Schjølberg, SL v/ forbundsleder Anne Finborud, Fagforbundet v/opplæringsansvarlig Ann Kristin Moldjord
- Innkomne forslag
- Verving – forbundenes og lokalorganisasjonenes rolle i vervearbeidet. Hvordan kan vi samarbeide?
Innledning v/Christopher Beckham, nestleder HK i Norge.
Ungdomsutvalget – informasjon om sommerpatruljen og vervearbeid v/leder Aleksander Løkås
Serviceprosjektet i LO v/Ståle Dokken, LO
- Fagopplæring
- Innledning fra utdanningsavdelingen ved Nordland fylkeskommune
 - Disse temaene ble tatt opp: Trepertssamarbeidet innen fagopplæring – fungerer det? Nye fagbrev, hvordan er prosessen rundt dette? «Fagbrev på jobb», hvordan skal dette gjennomføres?
Informasjon om opplæringskontorenes rolle.

Følgende forslag ble vedtatt:

- Pensjon fra første krone

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Utvalget har i perioden bestått av: Tone Pedersen, Fagforbundet, (leder); Anita Moen, Fellesorganisasjonen; Roger Hedstrøm, Industri Energi; Kjell Edgar Hugaas, Fagforbundet.

Utvalget har hatt ett møte i perioden. Utvalget var representert på LOs regionkonferanse i oktober.

UNGDOMSUTVALGET

Utvalget har følgende sammensetning pr. 31.12.2018:

Aleksander Løkås, Fellesforbundet (leder); Christopher B. Hermansen, Norsk Sjømannsforbund (nestleder); Ida Agnethe Bjerkli, Fagforbundet; Alexander Brudevoll, EL og IT Forbundet; Stian Høiskar, Postkom; Alexander Eriksen Loiro, Norsk Transportarbeiderforbund; Tove Lise T. Hansen, NTL; August Fredriksen, Skolenes landsforbund; Sondre J.

Willassen, Handel og Kontor; Marlen Sandnes, Industri Energi; Melanie Kristin Aavitsland, Norsk Arbeidsmandsforbund.

Ungdomsutvalget har gjennomført tre ordinære utvalgsmøter i tillegg til fire telefonmøter. Det er behandlet i alt 63 saker. Utvalget har planlagt og gjennomført de sentrale og lokale aktiviteter som ble vedtatt i årets aktivitetsplan. Utvalget har vært representert på LOs regionkonferanser.

Russland

Utvalget har deltatt i et ungdomsprosjekt med FNPR i Nordvest-Russland. Raymond Alstad og Alexander Brudevoll fra EL og IT reiste 30. april–4. mai til Murmansk sammen med to fra Finnmark og to fra Troms. Stine Kvarsnes og Aleksander Løkås deltok på seminar med FPAO Arkhangelsk 10.–13. desember, sammen med to fra Troms og to fra Finnmark. LOs ungdomssekretær i Nordland og Finnmark har hatt ansvaret for gjennomføringen.

Skolebesøk

Det ble besøkt fire videregående skoler med til sammen ca. 700 elever. Utvalgets medlemmer og ungdomskontakter fra forskjellige forbund har i tillegg deltatt på LOs skoleaksjon.

Følgende forbund deltok på patruljen i Nordland: Handel og Kontor; Fagforbundet; EL og IT Forbundet; NTL; Fellesforbundet; Norsk Sjømannsforbund; Norsk Arbeidsmandsforbund; LO og LOs lokalorganisasjoner. I 2018 besøkte patruljen Brønnøysund, Sandnessjøen, Mosjøen, Mo i Rana og Bodø. Det ble gjennomført til sammen 282 bedriftsbesøk. Det var 50,7 prosent brudd på lov- og avtaleverk i de besøkte bedriftene, inkludert manglende informasjon om verneombud. Uten verneombud var bruddprosenten på 23,4 prosent. De vanligste bruddene på lov- og avtaleverk var som i tidligere år manglende arbeidskontrakt og manglende pauser eller ikke betalt pause, i tillegg til liten kunnskap om verneombudsordningen. 26 personer var med under årets sommerpatrulje, og bidro med til sammen 67 dagsverk. Det ble grei pressedekning i både lokalavis og nærradio.

Studentsatsning

Det har vært gjennomført flere stands på Campus i Bodø, og i tillegg har LO, Handel og Kontor og Fellesorganisasjonen vært generalsponsor for Bakgården 2018, avslutningsfesten for fadderperioden. Den ga oss veldig god reklame både i media, på bannere, annonser, biler som ble brukt før og under festivalen, og at vi hadde stand på festivalområdet. Det blir viktig å opprettholde dette arbeidet på samme nivå også i 2019.

Det har også vært stand på Campus i Narvik. Det er enklere å få til noe i Bodø, men det må gjøres en ekstra innsats mot Narvik og Mo i Rana i kommende år.

Andre aktiviteter

Utvalget var representert på den sentrale student- og ungdomskonferansen på Sørmarka, og deltok på stand under Parkenfestivalen i Bodø i samarbeid med LO Stat. Ungdomsutvalget har også vært representert på årsmøte i AUF Nordland og representert LO i Distriktsrådet til HV-14 og Samarbeid mot svart økonomi.

Julepatrulje

4. desember hadde ungdomsutvalget julepatrulje, der vi delte ut poser med litt informasjon om arbeidslivet og litt godteri. Vi besøkte nærmere 150 bedrifter, og det var veldig vellykket.

LOFAVØR-KOMITEEN

Følgende sitter nå i komiteen: Morten Nordal, Handel og Kontor; Ulf Iversen, EL og IT Forbundet; Tore Jakobsen, Fagforbundet; Toril Svendsen, Industri Energi; Kjetil Mathisen, NTL; Bjørnulf Schanche, Skolenes landsforbund; Rita Lekang, Stine Kvarnes.

Komiteen ble først oppnevnt i desember. Det har derfor ikke vært noen møter i komiteen.

Det ble i løpet av året gitt tilskudd for å profilere LOfavør på Parkenfestivalen og i Bakgården.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

- Yrkesopplæringsnemnda
- Fylkeskomiteen mot svart økonomi

- Styret i Nordland Arbeiderparti
- Partnerskap Nordland
- NAV Nordland brukerutvalg
- Fylkesstyret for TV-aksjonen
- Styret for Agenda Nord-Norge
- Programkomiteen Norsk Industri
- RSA
- Prøvenemda for kontorfaget
- «Ringer i Vannet»
- LO i Distriktsrådet til HV-14
- Styringsgruppe for kulturhovedstad
- Landsrådet for Heimevernet
- Samferdselsforum Nord
- Energirådet til Nordland fylkeskommune

Troms

ORGANISASJONSOVERSIKT

Kontoret har til sammen fem ansatte, med én lokalisert i Longyearbyen. I kontorfellesskapet er det fem fagforbund med til sammen fem personer. I tillegg huser vi kontoret for Norsk Folkehjelp med to på heltid og AOF med tre ansatte.

REGIONRÅDET

Regionrådet i Troms består av: 15 representanter fra forbundene og 2 representanter fra lokalorganisasjonene.

Det er avholdt seks møter.

REGIONKONFERANSER

I 2018 ble det holdt to regionkonferanser.

Hovedtema på konferansene har vært den fagligpolitiske situasjonen med innledere fra LO, Wegard Harsvik og Roger Heimli.

Det ble vedtatt følgende uttalelser:

- VM i alpint i Narvik i 2025 – en viktig nordnorsk reiselivssatsing
- Statsbudsjettet er nok en gavepakke til de rike!

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

I utvalget sitter: Knut M. Pedersen (leder); Mette Andrea Christoffersen og Hilde Bernhardsen, begge fra Fagforbundet.

Det er ikke avholdt møter i 2018.

UNGDOMSUTVALGET

LOs ungdomsutvalg har bestått av representanter fra Fagforbundet, Fellesforbundet, EL og IT Forbundet, Postkom, Industri Energi, Handel og Kontor og NTL.

Utvalget har vært aktivt i gjennomføring av ungdomsrelaterte aktiviteter. Det er blant annet opprettet et samarbeid med ARF i forbindelse med utdanningsmessen i Tromsø.

LOFAVØR-KOMITEEN

Det har vært avholdt tre møter i komiteen, og ett pensjonsseminar i Tromsø 29. mai. Det planlagte pensjonsseminaret i Harstad ble avlyst på grunn av streik.

FAGLIGPOLITISK SAMARBEID

Det er holdt faglige frokostmøter i hvert kvartal. I 2018 har det ikke vært holdt møter i samarbeidskomiteen, men både partiet og faglige tillitsvalgte har hatt tett dialog gjennom hele året. Distriktssekretæren har deltatt aktivt i utformingen av nytt valgprogram for Troms Arbeiderparti 2019.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

Distriktssekretæren er representert i flere utvalg i fylket, bl.a. Yrkesopplæringsnemda.

Ungdomssekretæren deltar bl.a. i IA-rådet, og er medlem referansegruppa for HelseArbeid, og SMSØ Troms.

Finnmark

ORGANISASJONSOVERSIKT

I distriktskontorets arbeidsområde var det i alt seks av sju lokalorganisasjoner i drift. I alt har det vært 100 fagforeninger/klubber med til sammen ca. 16 000 medlemmer i Finnmark.

KONTORETS VIRKSOMHET

Hovedvirksomheten er aktivitet mot LOs lokalorganisasjoner og forbundene.

Tvangssammenslåingen av fylkene Troms og Finnmark har tatt mye tid og fokus.

LO-kontorene i Troms og Finnmark startet arbeid med sammenslåingen i slutten av 2018, og prosessen er i gang. Distriktskontoret samarbeider også med det politiske miljøet både sentralt, i fylket og i de enkelte kommuner.

LO Finnmark er deleier og vara til styret i Agenda Nord-Norge. Her er vi med på styremøter og, ikke minst, på vår store konferanse om høsten. I 2018 ble den arrangert i Svolvær.

Vi har hatt god aktivitet i det fagligpolitiske utvalget i Finnmark i 2018, og begynner også å få på plass lokale fagligpolitiske utvalg. Vi mangler imidlertid ennå deltakelse fra en del forbund.

LO i Finnmark har i 2018 jobbet videre sammen med FNPR Murmansk om å restarte mineralprosjektet, et samarbeid mellom tillitsvalgte i mineralnæringen i Finnmark og Murmansk. Vi har nå fokus på et forprosjekt.

LO Finnmark har jobbet mye med oppstart av Sydvaranger Gruve. Vi må få på plass en forutsigbar og god driftskonsesjon. Dette betyr ca. 400 nye arbeidsplasser i gruven, pluss ringvirkninger. Vi har et godt tverrpolitisk samarbeid også med bl.a. NHO.

LO i Finnmark har fortsatt et veldig godt samarbeid med Barentssekretariatet i Kirkenes. Vi får tilgang på ferskvareinformasjon om utviklingen i regionen, spesielt i Russland.

LOfavør-komiteen jobber godt i Finnmark. Vi har hatt tre møter og gjennomført tre pensjonsseminarer, i Hammerfest, Vadsø og Kirkenes. Over 100 LO-medlemmer deltok. Vi har også arrangert et LOfavør-kurs for tillitsvalgte, i Alta, med ca. 20 deltakere.

LO-sekretæren sitter i styret til Sør-Varanger Utvikling. Styret har fokus på omstillingsarbeidet som er på gang i Sør-Varanger kommune etter bl.a. gruvekonkursen i 2015.

LO-sekretæren sitter i styret til RUP Finnmark.

LO i Finnmark har et godt samarbeid med NHO og næringsforeningene i fylket.

LO-sekretæren sitter i styringsgruppen for IA-arbeidet i Finnmark. Det har vært god aktivitet i dette arbeidet også i 2018. Det har vært avholdt en rekke forskjellige konferanser i fylket om de ulike delene av IA-avtalen, både for de tillitsvalgte og arbeidsgiverne.

LO og NHO i fylket har fulgt opp denne avtalen, sammen med NAVs arbeidslivssenter, på en god og planmessig måte.

LO i Finnmark har deltatt på en rekke årsmøter, møter i forbundene og i LO-avdelingene. LO i Finnmark har god kontakt og godt samarbeid med forbundene som er representert i fylket.

LO i Finnmark, ved distriktssekretæren, er politisk oppnevnt representant og ungdomssekretæren er nestleder i Yrkesopplæringsnemnda i Finnmark.

Finnmark hadde en betydelig oppgang også i 2018 på nye inngåtte lærekontrakter, særlig innen privat sektor. Det er nesten 1000 lærekontrakter i Finnmark.

LO-sekretæren er valgt inn som styreleder i Samferdselsforum Nord, som jobber mot å koordinere innsatsen innen samferdselsprioriteringer i landsdelen.

Det er lagt ned et betydelig arbeid internt på LO-kontoret i Kirkenes med tanke på arbeidsmiljømiljø og trivsel. Kontorfellesskapet er nå utvidet med én representant fra Fellesforbundet, i tillegg til Fagforbundet.

Vi har også et godt og tett samarbeid med de andre distriktskontorene i landsdelen.

REGIONRÅDET

Regionrådet i Finnmark fungerer meget bra. Forbundene stiller opp og deltar. Mange er med, men vi savner fortsatt noen forbund.

REGIONKONFERANSER

Regionkonferansen på våren ble avviklet 21.–22. mars, Scandic Alta.

Regionkonferansen på høsten ble avviklet 10.–11. oktober på Samfundshuset SA Kirkenes med overnatting på Scandic Kirkenes.

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Utvalget har ikke hatt noen møter, men utvalget deltar på fylkeskonferansene i LOs samarbeidsorgan for Finnmark.

UNGDOMSUTVALGET

Ungdomsutvalget består av: Lars Vegar Berg Pettersen, Fellesforbundet (leder); Masja Krogh, NNN (nestleder); Alexa Tabea Våga, NNN (vara); Jan Rune Sørli Hagalid, Fellesforbundet (vara); Lars Svendsen, Industri Energi; Amanda Svendsen, Industri Energi (vara); Raymond Jomisko, Fagforbundet; Erik Bjønnes-Hansen, Fagforbundet (vara); Frid Ripman Haldorsen, Fellesorganisasjonen; Maileen Norheim, Fellesorganisasjonen; Erland Tretteskog, forbundet for Ledelse og Teknikk; Henriette Regine Smith, Skolenes landsforbund og Mailinn Kjellmann Larsen, Norsk Arbeidsmandsforbund.

Ungdomsutvalget har gjennomført seks møter, der tre har vært fysiske og tre på telefon. Det er behandlet i alt 43 saker. Utvalget laget en handlingsplan for 2018 der ikke alle aktiviteter er gjennomført.

I den nye handlingsplanen for 2019 inngår fellesaktiviteter som det sentrale ungdomsutvalget (DSU) til LO har vedtatt, i tillegg til aktiviteter utvalget vil gjennomføre. Handlingsplanen for 2019 har færre aktiviteter enn 2018-planen, noe som gjør den lettere å fullføre.

Utvalget har vært representert på begge LOs regionkonferanser i Finnmark i 2018, og i tillegg sitter lederen av utvalget i regionrådet. LOs ungdomsutvalg i Finnmark har vært representert på LOs student- og ungdomskonferanse på Sørmarka.

Russland

Utvalget har deltatt i ungdomsprosjekt med FNPR i Nordvest-Russland.

LOs ungdomssekretær i Finnmark har hatt ansvaret for gjennomføringen av to ungdomsprosjekter i Nordvest-Russland, et i Arkhangelsk og et i Murmansk, og i tillegg har hun hatt ansvaret for likestil-

lingsprosjektet på tvers av fagbevegelse i Murmansk, Arkhangelsk og Nord-Norge.

Skolebesøk

Det ble sendt ut invitasjon til vgs om besøk fra LO i januar og august 2018, noe som har hatt høy prioritet. Skolene som har vært besøkt er Kautokeino, Hammerfest, Kirkenes og Tana, og i alt er det besøkt 11 klasser i Finnmark – i overkant av 200 elever. I tillegg har flere forbund besøkt klasser på vgs i Finnmark: Alta, Honningsvåg og Vadsø. Ungdomssekretæren har ikke fått inn tall eller oversikt over hvilke klasser som er besøkt fra forbundene.

LOs sommerpatrulje

Sommerpatruljen i Finnmark ble arrangert i uke 27 i Vest-Finnmark, der vi kombinerte dette med et kurs i forkant for å spare reisekostnader for forbundene. Forbund som deltok i sommerpatruljen i Finnmark var: NTL (1), Fellesforbundet (2), Norsk Arbeidsmandsforbund (1), Industri Energi (2), Skolenes landsforbund (1) og Fagforbundet (2). 11 personer bidro under patruljeuken, til sammen 49 dagsverk med ungdomssekretæren, lokalorganisasjoner og LOs ledelse v/Kristin Sæther.

Stedene som ble besøkt under patruljen i år var Alta, Kautokeino, Hammerfest, Havøysund, Honningsvåg og Lakselv, der det ble besøkt 122 bedrifter. Vi fant brudd på lov- og avtaleverk på 31,2 prosent. LO Alta valgte å ha stand da sommerpatruljen var i Alta.

Semesterstart

Ungdomsutvalget sto på stand under årets åpning av det arktiske universitetet i Troms campus Alta. Her fikk vi snakket med nye og gamle studenter. I tillegg til ungdomssekretæren, stilte Fellesforbundet opp med to på stand. Fellesorganisasjonen og Fagforbundet valgte å ha egen stand ved siden av LO. Uken etter åpningen deltok LOs ungdomsutvalg med Fellesorganisasjonen, Fellesforbundet, Fagforbundet og ungdomssekretæren på studexpo, og her møtte vi alle førsteårsstudenter.

Studentservice

Vi har ikke lyktes med å stille med folk nok til å få kontinuitet i studentservice på Universitetet i Alta. Vi har høyere utdanningsmuligheter i Alta, Kautokeino, Hammerfest og Kirkenes, men siden mange av studiene er lagt opp med samlinger, møter man ikke alltid studenter. Vi ser dessverre at vi ikke har ressurser til å stille opp på alle campusene, og vi har derfor valgt Alta som startplass. Når vi klarer å få kontinuitet her, vil vi bevege oss til de andre campusene.

UNOK

Ungdommens nordområdekongress ble arrangert i Tromsø på Sommarøy 26.–28. januar 2018. Deltakerne var hovedsakelig fra Nord-Norge, men også fra resten av Norge, Nord-Sverige, Murmansk og Arkhangelsk. I tillegg deltok LOs ledelse v/Kristin Sæther hele helgen. Det var til sammen ca. 50 deltakere på kongressen. Evalueringen etter kongressen viser at deltakerne vil ha flere arenaer som denne, og vi har derfor valgt å videreføre kongressen i 2019, i Murmansk.

Ungdomssekretæren har vært leder i Yrkesopplæringsnemnda i Finnmark, LOfavør-komiteen, Samarbeid mot svart økonomi, styret til Sør-Varanger Arbeiderparti, styret i Samfunnshuset og vara for heimevernsrådet.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

Distriktskontoret har vært representert med distriktssekretæren i:

- Yrkesopplæringsnemnda
- Næringsforum Nord
- LOfavør-komiteen Finnmark
- Styret i Finnmark Arbeiderparti
- Styret til Finnmark Ap's internasjonale utvalg
- Samarbeidskomiteen LO / Finnmark Ap
- RUP Finnmark (Regionalt utviklingsprogram Finnmark)
- Styreleder i AOF Nord
- Styringsgruppen IA Finnmark
- Medlem i styringsgruppen for VRI Finnmark

Statistisk oversikt

Godkjente tariffrettslige konflikter 2018

I 2018 er det registrert åtte konflikter med til sammen fem forbund involvert. For første gang på mange år ble LOs medlemmer også rammet av en lockout. Av de fem konfliktene som oppstod i forbindelse med avtaleopprettelse, ble fire løst ved forhandlinger, mens én fortsatt pågår. To av konfliktene var knyttet til det samordnede oppgjøret med Finans Norge. Til sammen ble 1258 organiserte arbeidstakere berørt, med totalt 7634 tapte arbeidsdager.

Forbund	An-tall org.	Varighet	Antall tapte arb. dager	Konfliktens årsak	Konfliktens resultat
Norsk Transportarbeiderforbund Grossist – Virke	43	22/6 – 28/6	258	Krav om tariffavtale	Forhandlings-løsning
Norsk Post- og Kommunikasjonsforbund Finans Norge	290	31/5 – 5/6	1160	Tariff-revisjon	Forhandlings-løsning
EL og IT Forbundet Heis – Orona Norway AS	19	14/5 – 13/7	770	Opprettelse av tariffav-tale	Forhandlings-løsning
EL og IT Forbundet Landsoverenskomsten for elektrofag Traftec AS	7	18/6 – Pågår	<u>2018</u> 807	Opprettelse av tariffav-tale	Pågår
Handel og Kontor Finans Norge	885	31/5 – 5/6	4425	Tariff-revisjon	Forhandlings-løsning
Fagforbundet Standavt. for barnehager Elvebakken Bhg	5	16/4 – 31/5	152	Opprettelse av tariffav-tale	Forhandlings-løsning
Fagforbundet Standard for barnehager Krokusen Bhg	4	28/8 – 7/9	32	Opprettelse av tariffav-tale	Forhandlings-løsning
Fagforbundet NHO 453 Åstveit Helsecenter	5	13/11 – 20/11	30	Sykepleier-streiken Lockout	Tvungen lønnsnemd

**Tabell I Sammendrag av Landsorganisasjonens medlemstall
pr. 31. desember**

År	Antall avdelinger	Medlemmer	Herav yrkesaktive ^{1 & 2}
1930	1 861	139 591	
1935	2 635	224 340	
1940	3 556	306 341	
1945	3 704	339 920	319 525
1950	4 605	488 442	459 135
1955	5 119	542 105	504 158
1957	5 172	540 878	497 608
1958	5 193	543 513	500 032
1959	5 207	541 408	498 095
1960	5 129	541 549	492 810
1961	5 116	562 019	511 437
1962	5 128	565 062	508 556
1963	5 091	566 970	510 273
1964	4 995	570 953	508 148
1965	4 922	574 295	511 123
1966	4 776	574 030	505 146
1967	4 683	570 210	501 785
1968	4 599	574 113	499 478
1969	4 982	582 289	506 591
1970	4 448	594 377	511 164
1971	4 367	601 920	517 651
1972	4 202	603 742	513 181
1973	4 110	613 803	527 282
1974	4 065	635 801	544 653
1975	4 054	655 030	559 888
1976	3 971	673 694	575 356
1977	3 973	692 209	593 560
1978	3 942	712 699	600 922
1979	3 846	721 042	607 422
1980	3 798	748 040	630 722
1981	3 767	754 985	629 538
1982	3 758	751 357	622 894
1983	3 761	745 101	612 264
1984	3 711	759 287	619 226
1985	3 667	768 778	621 874
1986	3 620	785 617	635 005
1987	3 445	787 409	624 384
1988	3 430	783 879	612 767
1989	3 286	782 256	604 787
1990	3 211	785 586	602 235

¹ Beregnet av Fafo for 1945–2015

² Tallene for yrkesaktive er basert på fullt betalende medlemmer. Fafo har endret sin beregningsmetode fra og med 2016, og tallene fra 2010 og framover er revidert.

År	Antall avdelinger	Medlemmer	Herav yrkesaktive
1991	3 157	778 773	583 099
1992	2 988	770 175	573 439
1993	2 897	764 842	562 921
1994	2 840	775 678	568 207
1995	2 832	792 575	580 729
1996	2 825	811 829	589 283
1997	2 739	822 832	593 875
1998	2 707	838 628	605 151
1999	2 499	827 627	594 685
2000	2 448	811 812	579 127
2001	2 307	796 982	580 000
2002	2 262	800 457	576 000
2003	2 079	838 372	598 992
2004	1 973	831 068	592 388
2005	1 897	824 010	586 202
2006	1 870	833 743	598 082
2007	1 834	845 394	606 483
2008	1 804	865 392	622 000
2009	1 765	865 573	614 500
2010	1 744	871 360	578363
2011	1 658	880 938	583473
2012	1 683	895 257	591276
2013	1 514	897 740	589366
2014	1 533	909 552	595 253
2015	1 538	913 732	590 942
2016	1 534	917 122	588 845
2017	1 534	925 605	592 624
2018	1 534	936 711	598 512

Tabell III

FORBUND	2018				
	ANTALL MEDLEMMER OG AVDELINGER				
	TOTALT				Kv. i %
	Avd.	I alt	Menn	Kvinner	av alle
Arbeiderbevegelsens Presseforbund	2	688	501	187	27,18
EL og IT Forbundet	44	38 735	34 498	4 237	10,94
Fagforbundet	470	365 527	76 397	289 130	79,10
Fellesforbundet	82	142 552	117 048	25 504	17,89
Fellesorganisasjonen	19	28 720	4 608	24 112	83,96
Forbundet for Ledelse og Teknikk	72	20 375	16 370	4 005	19,66
Handel og Kontor i Norge	22	71 954	20 848	51 106	71,03
Industri Energi	489	55 454	42 884	12 570	22,67
Creo - forbundet for kunst og kultur	10	8 842	4 797	4 045	45,75
Norges offisers- og spesialistforbund	44	7 948	7 160	788	9,91
Norsk Arbeidsmandsforbund	11	33 676	24 525	9 151	27,17
Norsk Fengsels- og Friomsorgsforbund	5	3 572	2 091	1 481	41,46
Norsk Flygerforbund	1	830	804	26	3,13
Norsk Jernbaneforbund	53	12 078	9 621	2 457	20,34
Kabinansattes Forbund	1	625	160	465	74,40
Norsk Lokomotivmannsforbund	12	2 335	2 235	100	4,28
Norsk Manuellterapeutforening	2	416	279	137	32,93
Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarb.forb.	52	28 124	16 751	11 373	40,44
Norsk Post- og Kommunikasjonsforbund	9	17 336	8 649	8 687	50,11
Norsk Sjømannsforbund	4	10 616	8 518	2 098	19,76
Norsk Sjøoffisersforbund		7029	6854	175	2,49
Norsk Tjenestemannslag	48	51 435	19 770	31 665	61,56
Norsk Transportarbeiderforbund	20	19 601	17 763	1 838	9,38
Norske Dramatikeres Forbund	0	419	249	170	40,57
Norske Idrettsutøveres Sentralorg.	0	1 174	987	187	15,93
Skolenes landsforbund	62	6 650	3 407	3 243	48,77
TOTALT	1 534	936 711	447 774	488 937	52,20

Tabell IV Antall saker/tariffer behandlet i LO i 2018

Løp- nr.:	FORBUND	Godkjente søknader for å fremme krav om ny tariffavtale		Godkjente søknader for å si opp tariffavtale	Godkjente søknader for å sette i verk arbeidsstans	Varsel om arbeidsnedleggelse Uorganiserte bedrifter		Antall saker Ialt
		Antall saker	Organiserte			Antall saker		
1	Arbeiderbevegelsens Presseforb.	0	0	0	0	0	0	0
2	EL og IT Forbundet	49	406	10	0	0	6	65
3	Fagforbundet	120	514	26	4	3	3	150
4	Fellesforbundet	454	3115	55	2	3	3	514
5	Fellesorganisasjonen	1	2	12	1	0	0	14
6	Forb. for ledelse og teknikk	0	0	10	0	0	0	10
7	Handel og Kontor i Norge	261	1330	21	1	10	10	293
8	Industri Energi	38	649	8	0	1	47	1
9	Creo	0	0	8	0	0	0	8
10	Norges offisers- og spesialistforbund	0	0	0	0	0	0	0
11	Norsk Arbeidsmandsforbund	81	905	30	2	0	0	113
12	Norsk Fengsels- og Frioms.forb.	0	0	0	0	0	0	0
13	Norsk Jernbaneforbund	0	0	2	0	0	0	2
14	Norsk Lokomotivmannsforbund	1	14	1	0	0	2	0
15	Norsk Nær. og Nyt.m.arb.forb.	32	22	21	4	7	64	0
16	Norsk Post- og Komm.forb.	0	0	1	0	0	1	0
17	Norsk Sjømannsforbund	0	0	6	1	0	7	0
18	Norsk Tjenestemannslag	6	32	9	0	0	0	15
19	Norsk Transportarbeiderforb.	46	355	20	0	7	73	0
20	Norske Idrettsut.Sentralorg.	0	0	1	1	0	2	0
21	Skolenes landsforbund	2	6	0	0	0	2	0
22	LO Stat	20	405	0	8	0	28	0
23	Norsk Manuellterapeutforening	0	0	0	0	0	0	0
24	Norsk Flygerforbund	0	0	0	0	0	0	0
25	Kabinansattes Forbund	0	0	1	0	0	1	0
26	Norsk Sjøoffisersforbund	0	0	21	2	0	23	0
27	Norsk Dramatikers Forbund	0	0	0	0	0	0	0
28	LO	0	0	1	0	0	1	1
Til sammen		1111	7755	264	26	37	1434	

